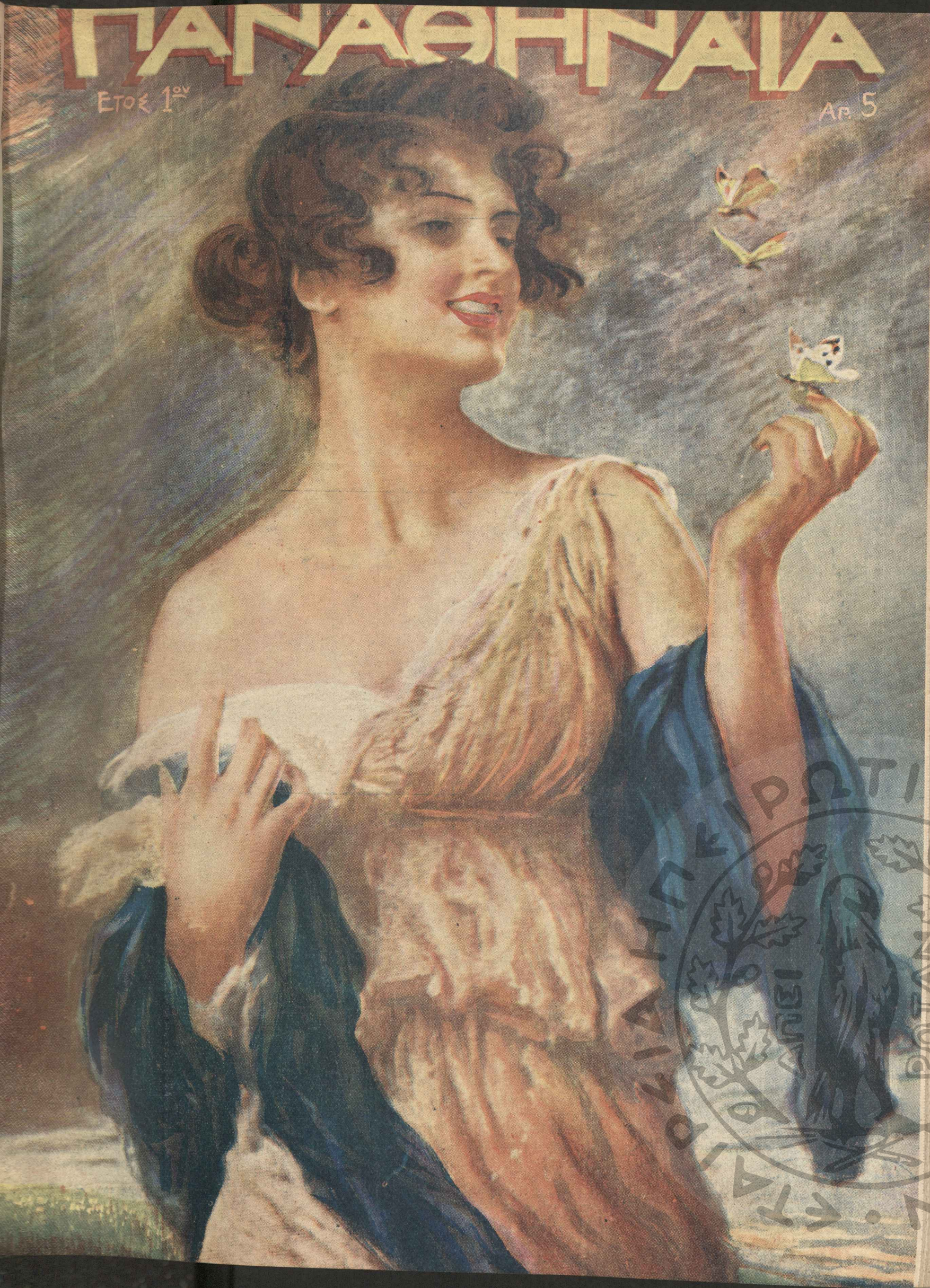

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΕΤΟΣ 1^{ον}

ΑΡ. 5

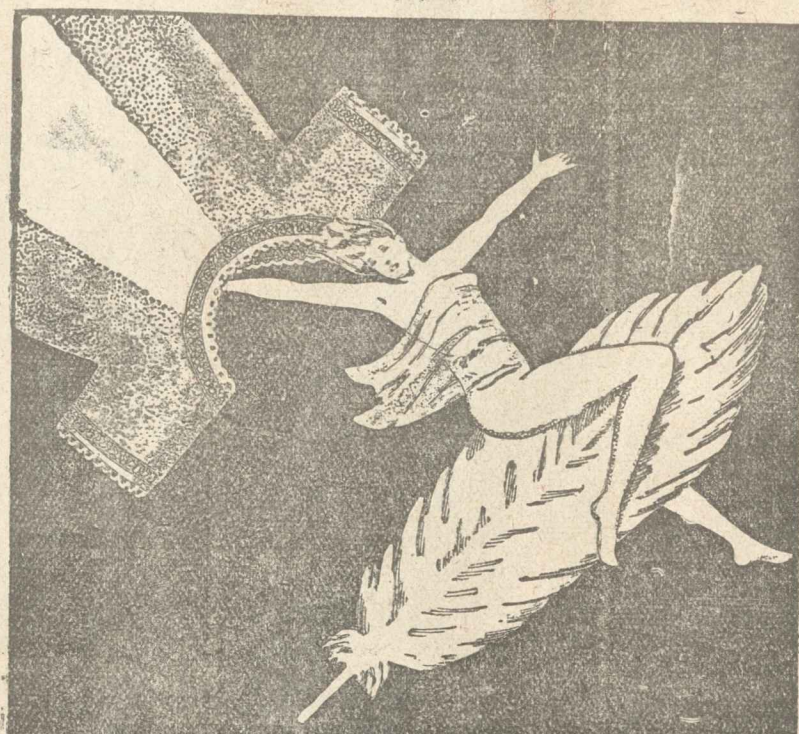

PAR LA FEMME
ÉLÉGANTE
MAISON

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 4°
ΜΕΓΑΡΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

TOUJOURS
CHOISI

ΕΥΛΥΓΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΕΛΑΦΡΑ ΣΑΝΦΤΕΡΟ
ΘΑ ΓΙΝΕΤΕ ΜΕ ΤΑ ΔΙΣΚΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ
KISSINGA
Πωλούνται εις τα φαρμακεία
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ. ΤΖΟΥΡΟΣ-ΚΑΡΡΑΣ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ 9 - ΤΗΛΕΦ 23605

Κάθε κομψή κυρία δεν πρέπει να
δεν να ράψη τα φορέματά της. "Ας
σκεφθῇ τὸν ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ τῆς
πλωματούχου μεδίστας

ΔΔΟΣ ΧΡΥΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 37α.

Θα εὕρῃ εἰς τὰ τελευταία μοντέλα
τῆς φθινοπωρινῆς σαιζὸν μὲ χάρι, Πα-
ριζιάνικο γούστο καὶ τιμὰς λογικὰς.
Γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι καὶ
τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ μέτρῳ.

**ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΜΕΤΑΞΕΥΤΑ**

Ε. Αρβανίτης

ΚΡΕΠ-ΜΑΡΟΚΑΙΝ, FLEUR DE SOIE,
ΚΡΕΠ - ΡΑΦΤ, ΣΟΥΑ - ΑΡΜΟΥΡ,
ΚΡΕΠ-ΜΟΓΓΟΛ, ΚΡΕΠ - ΝΤΙΛΑ-
ΝΑΛ, ΕΜΠΡΙΜΕ, ΣΕΜΙΖΙΕ, ΜΑΛ-
ΛΟΜΕΤΑΣΑ

Καὶ ἐπὶ νέον καὶ μεδέρνο παράγεται
ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Βιομηχανίαν, λαν-
σάρεται κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ἀποθήκην
τῶν Ἑλληνικῶν Μεταξωτῶν.

Ἑρμού 3. ΑΡ. ΤΗΛΕΦ. 22-329

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ
ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ἀδάμαντας καὶ διάφορα ἀργυρὰ σκεύη
μὲ τὰς μεγαλειώτερας τιμὰς ἐξ ὅλων τῶν
ἑλλῶν καταστημάτων. Μὴ πωλήσετε τὰ
κοσμήματά σας προτοῦ μᾶς ἐπισκεφθεῖτε
καὶ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον σας.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ χρυσῆς ἀπὸ Δρχ. 250
τὸ ζεύγος καὶ ἄνω.

Δαχτυλίδια ἀνδρῶν χρυσὰ ἀπὸ Δρχ.
100 καὶ ἄνω.

Σταυροὶ Βαπτισμῶν χρυσοί, ἀπὸ Δρχ.
75 καὶ ἄνω.

ΧΡΥΣΟΧΘΕΙΟΝ

ΙΩΣ. ΣΤΕΛΙΟΥ & ΑΘ. ΖΕΡΒΑ

ΓΚΡΑΣ

"Ἐνα σὺν δῶρο εἶνε ἕνα
καλάκι ἀρώματος

«AIR DE GRACE»

λεπτοῦ-μεθυστικοῦ.

Τιμὰι . 60, 100, 150.

«ΓΚΡΑΣ» Περικλέους 44

Στηδικὰ Νοσήματα

Ὁ εἰδικὸς εἰς τὰ στηδικὰ
σημὰτα ἰατρός παθολόγος Λεων.
Μουζας, διδάκτωρ Πανεπιστημίου
Λωζάννης, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐργα-
σθεὶς ἐν Ἑλβετίᾳ καὶ Γαλλίᾳ, δέ-
χεται ἐν τῷ Ἱατρείῳ του, Λεω-
7 3-6 μ.μ. καὶ ἐν Χαλανδρίῳ
κία Βλάχου 8-10 π.μ.

**ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΒΔΟΜΑΣ**

Ἐφέτος τὰ Καλλιτεία θὰ γίνων
εἰς τὴν Μεδερίτην διὰ φωτογραφιῶν.

Ὁ κ. Δαρελέξης, ὁ ἐνδεδειγμένος
Cavalier d'honneur τῶν ἑλληνί-
δων «μῖς», ἀφ' οὗ ἐμαθε διὰ πᾶν ἐν-
δεχόμενον, ἰσπανικοὺς χοροὺς...

συνεκέντρωσε τὰς φωτογραφίας τῶν πο-
λιτικῶν μας καὶ ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογὴν
ἕνα μεγαλοφυῆς σχέδιον.

Ἐκοιμῶ καὶ πῆρε
ἀπὸ τὸν κ. Βενιζέ-
λον τὸ μεδίαμά του.

Ἀπὸ τὸν κ. Τσαλ-
δάρη τὸ... ὄνειρο-
πόλον ἐλέμμα του.

Ἀπὸ τὸν κ. Ἀγ-
γελόπουλον τὰ ἄ-
φθονα μαλλιά
του.

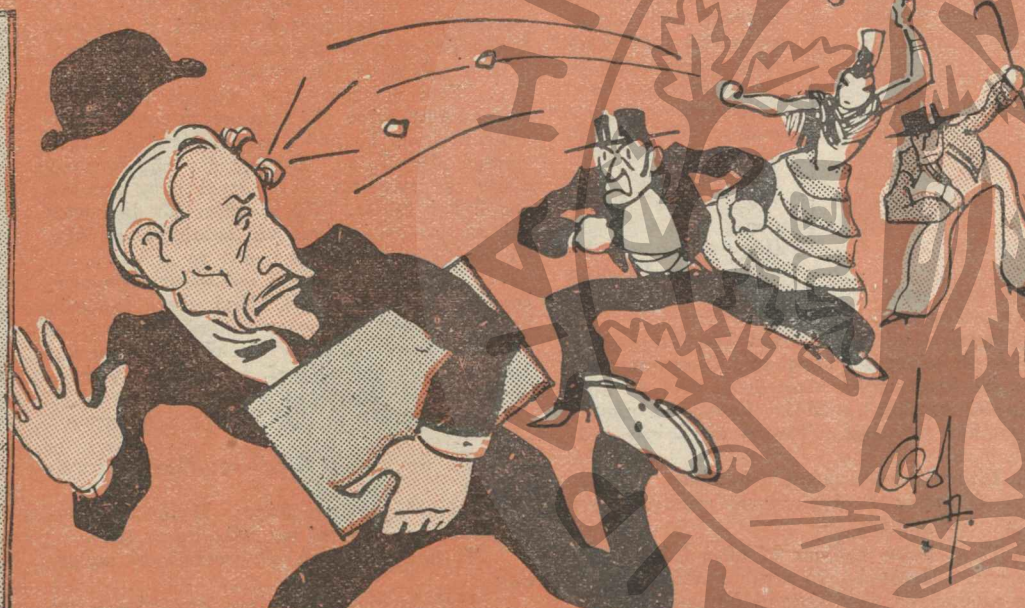
Ἀπὸ τὸν κ. Μι-
χαλάκοπουλον τὸ
ἀνάστημα.

Ἀπὸ τὸν κ. Πα-
παναστασίου τὴν
μυτιλήν του... τὴν
ἑλληνικήν.

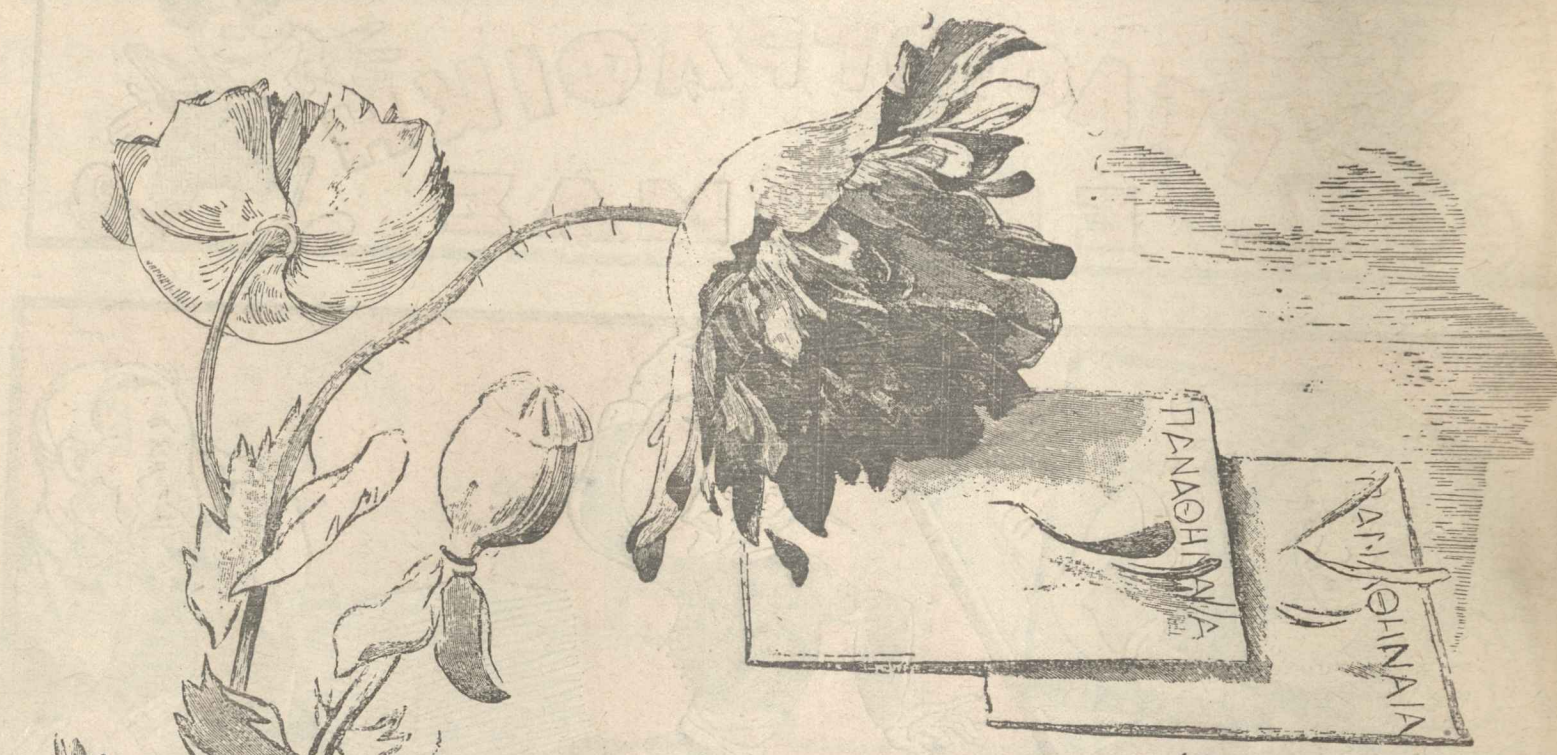
Καὶ ἀπὸ τὸν
κ. Κονδύλη
τὸ σῆξ -- ἀπὸ
πῆλ.

Οὕτω ἐσκάρασε μιαν πρωτοφω-
τὴν φωτογραφίαν τῆς ἑλληνικῆς
καλλονῆς...

καὶ τὴν ἔφερεν ὁ ἴδιος εἰς τὴν Ἰσπανίαν ὅπου ὁ λαὸς ἀλλόφρων... ἐξ ἐθνοφασισμοῦ
τοῦ ἐπεφύλαξε θερμοτάτην ὑποδοχὴν! (Γελ. τοῦ κ. Φ. Δημητριάδου)

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΝ ΣΚΟΤΩΣΑ!...

ΤΟΥ ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΜΙΡΜΩ

Χμ... Χμ... 'Οραία! Θαμιάσιν!... Καλά είνι! 'Εδω... 'Η δεν-τροστοιχία, που έχω τοποθετηθεί κάνει άποψη γωνία. 'Εξήντα μέτρα με χωρίζουν απ' αυτόν. Δεν έχω ταρά να χω-θώ στους θάμνους σιγά-σιγά, παραμερί-ζοντας τα κλαδιά με προσοχή. 'Αλλοστε σηκώθηκε άνεμος κι' ο θόρυβος των φύλλων, που σαλεύουν και σπάζουν, σκεπά-ζει τον ήχο των δη-μάτων μου...

Τον κοίταξα νύ-πηγναι και νάρχε-ται στη δειροστοι-χία. Είνε ώραιος, ψηλός, νέος, καλον-τιμένος... Θά της ά-ρέσει, θά τον αγα-πάει, χωρίς άλλο... 'Κούταξε τον! Περατεί συλλογι-σμένος. Βέβαια αυ-τήν θά συλλογίζεται. Και θά λήη μέσα του: —Σε έχω μέρες ή Λουίζα, θά είνε γυναικα μου, δι-κή μου!... Γυναικα του με κάνει θηρίο... Τον μισώ!...

Πηγαίνει κι' έρχεται και λέει διαρκώς: «Σε έχω μέρες!» 'Ισως να, όμως ίσως κι' όχι... Σε έχω μέρες, πώς ξέρει μέσα σε ποιά χώρα θά σπείρης!... 'Αλλά άραγε θά μπορέ-σω να τον σκοτώσω; Τίποτα δεν ξέρω ακό-μα...

...Γίνεται κινήσι μέσα στο δάσος. 'Η πα-γάνας διάχνουν τ' άγριμα με φωνές. 'Εχω καιρό. 'Ας καθήσω...

...Τι άλλοποτο πράγμα κι' αυτή ή ζωή μας; 'Αλήθεια! Ποιός θά τό πότεσε ποτέ; 'Εγώ, ένας καμπούρης, ένα πλάσμα άσχημο κι' απο-τρόπαιο, ένα αντικείμενο γέλωτος για τους μέν, άποτροφής για τους δέ, εγώ, έραστής μιας τόσο ωραίας κόρης! 'Εγώ, που άν δεν ήμουν πλούσιος, θά μωδύναν κλωτσιές, που άν ήμουν

παιδί φτωχού θά μ' έθριχναν ή σε κανένα άν-δρα κορυχείο, ή σε κανένα τέλμα με μία πέτρα στο λαιμό... 'Εγώ, ένα πλάσμα, που κι' αυτά τά ζώα ακόμα κυττάζουν μ' έκπληξι... 'Εγώ, έραστής της Λουίζας!... 'Εκείνο δηλαδή που ή φύσις έδημιούργησε τελειότατο, μ' εκείνο, που ξέρασε τερατοδύστατο! Φαντασθήτε ένα-καλιμω ένός άγγέλου μ' ένα τράγο!... Μιάς παρθένου μ' ένα σκύλο!... Κοιμιά φορά άνα-ρωτιέμαι άν αυτά είν' αλήθεια, ή μήπως όνει-ρούστηκα. 'Αλλά όχι, δεν όνειρεύομαι...

...Μιά μέρα—πόσα χρόνια πάνε από τότε!—με τράβηξε ή ίδια κάτω από ένα δέντρο και μου έμαθε φρικτά παιχνίδια. Αυτή, μάλιστα! Σάς όρκίζομαι!

...Εγώ δεν ήξερα τίποτε, δεν ύποπτευόμιν τίποτε... 'Εκείνη με διέφθερε. 'Ηταν έντεκα χρόνων κι' εγώ δώδεκα. Οι γονείς μας μάς άφιναν κι' εκλείνονατε στον κοιτώντα της, ή τριγυρνόναμε στο δάσος. Τι να φοβήθη κα-νείς από ένα παιδί καμπούρη;

...Λόγω της καμπούρας μου και της γενι-κής άσχημίας του σώματός μου, ήμουν ή ζώσα άρνησις του άμαρτήματος. Μπορεί κανείς να ύ-ποπτευή τη νυχτερίδα δι' αγαπά τ' άηδονία, ή τον βάτραχο δι' έρωτεύεται τά περιστέρια, ή τό σκυλί με τίς πεταλούδες;

...Ετσι έρωτεύηκαμε τρελλά... Κι' όσο μεγαλώνανε, τόσο αύξαναν και ή σωματικές έ-πιθυμίες μας. Τό πάθος μας γινόταν άπατητι-κότερο, άγριότερο. 'Εκείνης δεν της έφταναν πλέον τά παιχνίδια τά έρωτικά στον κοιτώντα της ή στο δάσος. 'Ηθελε μέρα πιά απόκρινα και πιά μακρινά, ώστε να μπορή να φωνάξη, να ουρλιάξη, να δαγκώσει απ' τό λάθος...

...Υπόκει στο δάσος μία καλύβα δασοφύ-λακος έγκαταλειμμένη. 'Εκεί, αφού έμάτωξα ξηρά χόρτα και φρούγανα και κλαδιά, έκανα ένα παχύ στρώμα. 'Εκλενα από τό σπίτι μου μα-λακά σκεπάσματα κι' εκεί, επί τέσσαρα χρόνια, πηγαίναμε κι' έρωτεύοματε...

—Μά που είνε ή Λουίζα; Έλεγε ο πατέρας της.

—Μά που είνε ο Κλαύδιος; Έλεγε ή μητέ-ρα μου.

—Διασκεδάουν στο δάσος. Παίζουν δύνα-μι και ύγεια, άπαντούσαν πάμυ μόνι τους.

...Τι μπορούσαν να φαντασθύν οι καίμε-νοι;

...Πολλές φορές τη νύχτα σηκώνόμιν και δειόχιζα ύπνολητος τά τριόστρωτα.

...Ετορχα, έτορχα κάτω απ' τό φεγγαρί-σιο φώς, έβλεπα τον Ισάιο μου, τον καμπούρη, ν' απλώνεται στο δρόμο τετατώδης, να χοροστ-

δά στη δειροστοιχία και νόμιζα πώς όνειρεύό-μουν. Οι νυχτοκόρακες έκραζαν βλέποντάς με να περνά... Κι' ήταν σαν να με ρωτούσαν:

—Πού πιά, καμπούρη;

—Πάω στον έρωτα.

—Μ' αυτή την καμπούρα; Χού! Χού! Χού! Έθαζαν τά γέλια...

...Ετορχα λαχανιασμένος, πλημμυρισμένος από ιδρώτα. 'Η Λουίζα με περίμενε μ' άνοιχτές άγκάλες, με φωνές άγριας μέθης...

...Και τώρα παντρεύεται! Παίρνει άλλον, αυτόν τον άρρείο! Κι' εγώ τί θά γίνω; Μ' έ-λογάριασαν έμένα; Πού θά βρω άλλη Λουίζα; Αυτή είνε φωνιάς δική μου. Μιά άλυσίδα ά-τιμίας μάς δένει τον ένα με τον άλλο.

...Αν πάω και του πιά αυτού του νυχτητήρα της, που περατεί ρεμβώδης, αν πάω και του πιά: «Αυτή ή κόρη, που θέλες να πάρης, είνε δική μου. Θά αίσθανής στα χείλη της τη δι-σσοδία των φιλημάτων μου. Παντού στο σώμα της θά βρής τη σφραγίδα της καμπούρας μου...

Ρώτησε δια τά δέντρα, ρώτησε τά πουλιά που φιληάζουν σ' αυτά τά δέντρα, ρώτησε τά ζω-κάδια, τά κουνέλια, τους λαγούς, ρώτησε κάθε φύλλο και κάθε άγριοπούλιουδο. Πήγαννε ός την καλύβα του δασοφύλακα. 'Η θέσις είνε ξε-στη ακόμα, στο μέρος που τά δυο σώματά μας άγκαλιάζόντουσαν!... Θά μού απαντήση:

—Είσαι τρελλός, φύγε απ' έδω!...

...Πρέπει λοιπόν να τον σκοτώσω!... 'Αλ-λά κατόπιν αυτού, θά έρθη άλλος. Κατόπιν έ-κείνου άλλος. Πρέπει όλους να τους σκοτώσω!

...Ας σηκωθώ λοιπόν κι' άς άρχίσω απ' αυτόν... Τι να φοβήθω; Κάθε μέρα γίνονταν αυτά τά πράγματα. Ένώ πυροβολεί ένα φα-σιανό, σκοτώνεις έναν άνθρωπο! Λάθος!...

...Νά! 'Ακούω τις παγάνες... 'Ερχονται...

Ας χωθώ καλύτερα στα δέντρα... Νά τος! Είνε μαζί μ' 'Εκείνη... Την άγκαλιάζει... Τη φιλεί... 'Αχ! λίσσα, λίσσα!... Κι' άλλο φιλή!... Κι' άλλο ακόμα... Θά του πιά τό αλ-μα!... Νά, χόρσαν τώρα. Αυτή έφυγε. Είνε μόνος του... Στέκεται... 'Α, πώς τον βλέπω καλά! Πού να τον χτυπήσω;... 'Α! εκεί, από πάνω απ' τ' αυτί... Σε έχω μέρες! Σε έχω!... Τον σκοτώσω!... 'Ο φασιανός περνά... κού-κός!...

...Μπάμ!...

...Τόν σκότωσα!... Στόν τόπο!...

...Α! έτσι... Τώρα άς τρέξω να φανερω-θώ περιλυτός... Λάθος!...

...Από άφρο άρχίζει πάλι τό γλέντι μαζί της, στην καλύβα του δασοφύλακα...

...Τόν σκότωσα!... Κού-κός!...

...Τόν σκότωσα!...

Κάτω από τά νύχια του Τυράννου

"Ο λιδοβολισμός της Τουρκοπούλας

(Από τό βιβλίο του "Αγγλου περιηγητού Τζόνς)

Οι περιηγηται αυτοι μās άφρασαν θαυμάσιες περιγραφές σχετικώς, που θά έδιναν θέμα σε μυρια μυθιστο-ρήματα. Ένας μάλιστα απ' αυτούς, ο Τζόνς, άφηγείται ένα φρικτασι-κό έρωτικό δράμα:

Στό σεράνι του 'Αλή ύπηρετούσε ένας νέος από τη Νέαπολι, γιατί ο Βεζύρης είχε πολλούς ύπηρετές και ένους ακόμα στη δουλειά του. Μιά μέρα λοιπόν, μία ώραία Τουρκοπού-λα ελε τον νέο αυτόν από τά καρά-σια του παραθυριού της, που παρα-μόνευε, και τον άγάπησε. 'Ο έρω-τής της έφτασε σε τέτοιο σημείο, ώστε να μη μπορή να ήση χωρίς τό νέο αυτόν. 'Αλλά την εποχή έ-κείνη στα Γιάννενα, έως και σ' ή-λη την 'Ανατολή, μία γυναίκα, και μάλιστα ένα όμοιο κορίτσι, ήταν σκλάβα και δεν μπορούσε να βγη στο δρόμο, ούτε να βρή τρόπο να έπικοινωνήση μ' ένα νέο. 'Απόσο ή Τουρκοπούλα δεν δέχθηκε, 'Όταν περνούσε ο Ναπολιτάνος απ' τό σπι-τι της, προσπαθούσε να τον κινή-ει να καταλάβη τό αίσθημά της. Κι' ο έρωτος 'Ιταλός δεν άργησε ν' άν-ταποκριθή στον έρωτα που φλόγιζε τά στήθη της. Πήρε λοιπόν άμέ-σως κι' αυτός φωτιά κι' έσκέφτηκε με ποιά τρόπο μπορούσε να συναν-τηθή με την όμοια Τουρκοπούλα.

Στά Γιάννενα την εποχή εκείνη ήταν πολλοί Έβραίοι. Βρήκε λοι-πόν ο νέος έναν από αυτούς—που γνώριζε στους δρόμους κι' έπιστολι-σε πρωίμωδες και τον χρησιμο-ποίησε ως μεσάζοντα.

Ετσι, δεν άργησε να συναντηθή με την όμοια του και να μείνη τό όνομά της. Την έλεγαν Γελισέμ κι' ήταν από καλή οικογένεια. 'Η όρη-σκεία όμως της άναήρνε κάθε σχέση με γκαούρη και άν τοιμωί-σε να κάνει ένα τέτοιο άμάρτημα, θά την άφορίζαν και θά πλήρωνε με τη ζωή της τον ζεωτά της.

'Η νέα τά ήξερε ό,ι' αυτά, άλλα ο έρωτας δεν κρίνει και δεν συλ-λογίζεται ν' αποτελέσονται τον πά-θος του. Κι' ή Τουρκοπούλα πα-ραδόθηκε μία μέρα στον Ναπολι-τάνο. 'Ο Έβραίος έξακολούθησε φυσικά να κάνει τον μεσίτη και να κανονίση τις συναντήσεις: τών δύο έραστών. Για τίς ύπηρεσίες του αυ-τές έλαμψε πλουσία δόξα κι' από τους δύο. Κι' όμως, ο άπόγονος αυ-τός του 'Ισραελίου σφέριτρε στο τέλος δι' ή κέρδιζε ένα σημαντι-κό ποσό αν πρόδινε πό μυτικό τό τον έρωταίμενον. Πήγε λοι-πόν στο Χόντζα και με ψεύτικο εί-σθημα φόντης, για τίς βεβήλωσι, άποκάλεσε τά πάντα.

ΗΝ εποχή του 'Αλή πασά, ποί-λοι ξένοι περι-ηγηται και μάλ-ιστα 'Αγγλοι, δεν έδισαζαν να έπιχειρούν τό επικίνδυνο μέ-γας της 'Ηπει-ρου ταξείδι, για να ιδούν τον πε-φάρμημο τύραννό της, τον 'Αλή πασά, ή φήμη του όποιον είχε γεμίσει τον κό-σμο όλόκληρο.

Οι περιηγηται αυτοι μās άφρασαν θαυμάσιες περιγραφές σχετικώς, που θά έδιναν θέμα σε μυρια μυθιστο-ρήματα. Ένας μάλιστα απ' αυτούς, ο Τζόνς, άφηγείται ένα φρικτασι-κό έρωτικό δράμα:

Στό σεράνι του 'Αλή ύπηρετούσε ένας νέος από τη Νέαπολι, γιατί ο Βεζύρης είχε πολλούς ύπηρετές και ένους ακόμα στη δουλειά του. Μιά μέρα λοιπόν, μία ώραία Τουρκοπού-λα ελε τον νέο αυτόν από τά καρά-σια του παραθυριού της, που παρα-μόνευε, και τον άγάπησε. 'Ο έρω-τής της έφτασε σε τέτοιο σημείο, ώστε να μη μπορή να ήση χωρίς τό νέο αυτόν. 'Αλλά την εποχή έ-κείνη στα Γιάννενα, έως και σ' ή-λη την 'Ανατολή, μία γυναίκα, και μάλιστα ένα όμοιο κορίτσι, ήταν σκλάβα και δεν μπορούσε να βγη στο δρόμο, ούτε να βρή τρόπο να έπικοινωνήση μ' ένα νέο. 'Απόσο ή Τουρκοπούλα δεν δέχθηκε, 'Όταν περνούσε ο Ναπολιτάνος απ' τό σπι-τι της, προσπαθούσε να τον κινή-ει να καταλάβη τό αίσθημά της. Κι' ο έρωτος 'Ιταλός δεν άργησε ν' άν-ταποκριθή στον έρωτα που φλόγιζε τά στήθη της. Πήρε λοιπόν άμέ-σως κι' αυτός φωτιά κι' έσκέφτηκε με ποιά τρόπο μπορούσε να συναν-τηθή με την όμοια Τουρκοπούλα.

Στά Γιάννενα την εποχή εκείνη ήταν πολλοί Έβραίοι. Βρήκε λοι-πόν ο νέος έναν από αυτούς—που γνώριζε στους δρόμους κι' έπιστολι-σε πρωίμωδες και τον χρησιμο-ποίησε ως μεσάζοντα.

Ετσι, δεν άργησε να συναντηθή με την όμοια του και να μείνη τό όνομά της. Την έλεγαν Γελισέμ κι' ήταν από καλή οικογένεια. 'Η όρη-σκεία όμως της άναήρνε κάθε σχέση με γκαούρη και άν τοιμωί-σε να κάνει ένα τέτοιο άμάρτημα, θά την άφορίζαν και θά πλήρωνε με τη ζωή της τον ζεωτά της.

'Η νέα τά ήξερε ό,ι' αυτά, άλλα ο έρωτας δεν κρίνει και δεν συλ-λογίζεται ν' αποτελέσονται τον πά-θος του. Κι' ή Τουρκοπούλα πα-ραδόθηκε μία μέρα στον Ναπολι-τάνο. 'Ο Έβραίος έξακολούθησε φυσικά να κάνει τον μεσίτη και να κανονίση τις συναντήσεις: τών δύο έραστών. Για τίς ύπηρεσίες του αυ-τές έλαμψε πλουσία δόξα κι' από τους δύο. Κι' όμως, ο άπόγονος αυ-τός του 'Ισραελίου σφέριτρε στο τέλος δι' ή κέρδιζε ένα σημαντι-κό ποσό αν πρόδινε πό μυτικό τό τον έρωταίμενον. Πήγε λοι-πόν στο Χόντζα και με ψεύτικο εί-σθημα φόντης, για τίς βεβήλωσι, άποκάλεσε τά πάντα.

ΗΝ εποχή του 'Αλή πασά, ποί-λοι ξένοι περι-ηγηται και μάλ-ιστα 'Αγγλοι, δεν έδισαζαν να έπιχειρούν τό επικίνδυνο μέ-γας της 'Ηπει-ρου ταξείδι, για να ιδούν τον πε-φάρμημο τύραννό της, τον 'Αλή πασά, ή φήμη του όποιον είχε γεμίσει τον κό-σμο όλόκληρο.

Οι περιηγηται αυτοι μās άφρασαν θαυμάσιες περιγραφές σχετικώς, που θά έδιναν θέμα σε μυρια μυθιστο-ρήματα. Ένας μάλιστα απ' αυτούς, ο Τζόνς, άφηγείται ένα φρικτασι-κό έρωτικό δράμα:

Στό σεράνι του 'Αλή ύπηρετούσε ένας νέος από τη Νέαπολι, γιατί ο Βεζύρης είχε πολλούς ύπηρετές και ένους ακόμα στη δουλειά του. Μιά μέρα λοιπόν, μία ώραία Τουρκοπού-λα ελε τον νέο αυτόν από τά καρά-σια του παραθυριού της, που παρα-μόνευε, και τον άγάπησε. 'Ο έρω-τής της έφτασε σε τέτοιο σημείο, ώστε να μη μπορή να ήση χωρίς τό νέο αυτόν. 'Αλλά την εποχή έ-κείνη στα Γιάννενα, έως και σ' ή-λη την 'Ανατολή, μία γυναίκα, και μάλιστα ένα όμοιο κορίτσι, ήταν σκλάβα και δεν μπορούσε να βγη στο δρόμο, ούτε να βρή τρόπο να έπικοινωνήση μ' ένα νέο. 'Απόσο ή Τουρκοπούλα δεν δέχθηκε, 'Όταν περνούσε ο Ναπολιτάνος απ' τό σπι-τι της, προσπαθούσε να τον κινή-ει να καταλάβη τό αίσθημά της. Κι' ο έρωτος 'Ιταλός δεν άργησε ν' άν-ταποκριθή στον έρωτα που φλόγιζε τά στήθη της. Πήρε λοιπόν άμέ-σως κι' αυτός φωτιά κι' έσκέφτηκε με ποιά τρόπο μπορούσε να συναν-τηθή με την όμοια Τουρκοπούλα.

Στά Γιάννενα την εποχή εκείνη ήταν πολλοί Έβραίοι. Βρήκε λοι-πόν ο νέος έναν από αυτούς—που γνώριζε στους δρόμους κι' έπιστολι-σε πρωίμωδες και τον χρησιμο-ποίησε ως μεσάζοντα.

Ετσι, δεν άργησε να συναντηθή με την όμοια του και να μείνη τό όνομά της. Την έλεγαν Γελισέμ κι' ήταν από καλή οικογένεια. 'Η όρη-σκεία όμως της άναήρνε κάθε σχέση με γκαούρη και άν τοιμωί-σε να κάνει ένα τέτοιο άμάρτημα, θά την άφορίζαν και θά πλήρωνε με τη ζωή της τον ζεωτά της.

'Η νέα τά ήξερε ό,ι' αυτά, άλλα ο έρωτας δεν κρίνει και δεν συλ-λογίζεται ν' αποτελέσονται τον πά-θος του. Κι' ή Τουρκοπούλα πα-ραδόθηκε μία μέρα στον Ναπολι-τάνο. 'Ο Έβραίος έξακολούθησε φυσικά να κάνει τον μεσίτη και να κανονίση τις συναντήσεις: τών δύο έραστών. Για τίς ύπηρεσίες του αυ-τές έλαμψε πλουσία δόξα κι' από τους δύο. Κι' όμως, ο άπόγονος αυ-τός του 'Ισραελίου σφέριτρε στο τέλος δι' ή κέρδιζε ένα σημαντι-κό ποσό αν πρόδινε πό μυτικό τό τον έρωταίμενον. Πήγε λοι-πόν στο Χόντζα και με ψεύτικο εί-σθημα φόντης, για τίς βεβήλωσι, άποκάλεσε τά πάντα.

ΗΝ εποχή του 'Αλή πασά, ποί-λοι ξένοι περι-ηγηται και μάλ-ιστα 'Αγγλοι, δεν έδισαζαν να έπιχειρούν τό επικίνδυνο μέ-γας της 'Ηπει-ρου ταξείδι, για να ιδούν τον πε-φάρμημο τύραννό της, τον 'Αλή πασά, ή φήμη του όποιον είχε γεμίσει τον κό-σμο όλόκληρο.

Οι περιηγηται αυτοι μās άφρασαν θαυμάσιες περιγραφές σχετικώς, που θά έδιναν θέμα σε μυρια μυθιστο-ρήματα. Ένας μάλιστα απ' αυτούς, ο Τζόνς, άφηγείται ένα φρικτασι-κό έρωτικό δράμα:

Στό σεράνι του 'Αλή ύπηρετούσε ένας νέος από τη Νέαπολι, γιατί ο Βεζύρης είχε πολλούς ύπηρετές και ένους ακόμα στη δουλειά του. Μιά μέρα λοιπόν, μία ώραία Τουρκοπού-λα ελε τον νέο αυτόν από τά καρά-σια του παραθυριού της, που παρα-μόνευε, και τον άγάπησε. 'Ο έρω-τής της έφτασε σε τέτοιο σημείο, ώστε να μη μπορή να ήση χωρίς τό νέο αυτόν. 'Αλλά την εποχή έ-κείνη στα Γιάννενα, έως και σ' ή-λη την 'Ανατολή, μία γυναίκα, και μάλιστα ένα όμοιο κορίτσι, ήταν σκλάβα και δεν μπορούσε να βγη στο δρόμο, ούτε να βρή τρόπο να έπικοινωνήση μ' ένα νέο. 'Απόσο ή Τουρκοπούλα δεν δέχθηκε, 'Όταν περνούσε ο Ναπολιτάνος απ' τό σπι-τι της, προσπαθούσε να τον κινή-ει να καταλάβη τό αίσθημά της. Κι' ο έρωτος 'Ιταλός δεν άργησε ν' άν-ταποκριθή στον έρωτα που φλόγιζε τά στήθη της. Πήρε λοιπόν άμέ-σως κι' αυτός φωτιά κι' έσκέφτηκε με ποιά τρόπο μπορούσε να συναν-τηθή με την όμοια Τουρκοπούλα.

Στά Γιάννενα την εποχή εκείνη ήταν πολλοί Έβραίοι. Βρήκε λοι-πόν ο νέος έναν από αυτούς—που γνώριζε στους δρόμους κι' έπιστολι-σε πρωίμωδες και τον χρησιμο-ποίησε ως μεσάζοντα.

Ετσι, δεν άργησε να συναντηθή με την όμοια του και να μείνη τό όνομά της. Την έλεγαν Γελισέμ κι' ήταν από καλή οικογένεια. 'Η όρη-σκεία όμως της άναήρνε κάθε σχέση με γκαούρη και άν τοιμωί-σε να κάνει ένα τέτοιο άμάρτημα, θά την άφορίζαν και θά πλήρωνε με τη ζωή της τον ζεωτά της.

'Η νέα τά ήξερε ό,ι' αυτά, άλλα ο έρωτας δεν κρίνει και δεν συλ-λογίζεται ν' αποτελέσονται τον πά-θος του. Κι' ή Τουρκοπούλα πα-ραδόθηκε μία μέρα στον Ναπολι-τάνο. 'Ο Έβραίος έξακολούθησε φυσικά να κάνει τον μεσίτη και να κανονίση τις συναντήσεις: τών δύο έραστών. Για τίς ύπηρεσίες του αυ-τές έλαμψε πλουσία δόξα κι' από τους δύο. Κι' όμως, ο άπόγονος αυ-τός του 'Ισραελίου σφέριτρε στο τέλος δι' ή κέρδιζε ένα σημαντι-κό ποσό αν πρόδινε πό μυτικό τό τον έρωταίμενον. Πήγε λοι-πόν στο Χόντζα και με ψεύτικο εί-σθημα φόντης, για τίς βεβήλωσι, άποκάλεσε τά πάντα.

ΗΝ εποχή του 'Αλή πασά, ποί-λοι ξένοι περι-ηγηται και μάλ-ιστα 'Αγγλοι, δεν έδισαζαν να έπιχειρούν τό επικίνδυνο μέ-γας της 'Ηπει-ρου ταξείδι, για να ιδούν τον πε-φάρμημο τύραννό της, τον 'Αλή πασά, ή φήμη του όποιον είχε γεμίσει τον κό-σμο όλόκληρο.

Οι περιηγηται αυτοι μās άφρασαν θαυμάσιες περιγραφές σχετικώς, που θά έδιναν θέμα σε μυρια μυθιστο-ρήματα. Ένας μάλιστα απ' αυτούς, ο Τζόνς, άφηγείται ένα φρικτασι-κό έρωτικό δράμα:

Στό σεράνι του 'Αλή ύπηρετούσε ένας νέος από τη Νέαπολι, γιατί ο Βεζύρης είχε πολλούς ύπηρετές και ένους ακόμα στη δουλειά του. Μιά μέρα λοιπόν, μία ώραία Τουρκοπού-λα ελε τον νέο αυτόν από τά καρά-σια του παραθυριού της, που παρα-μόνευε, και τον άγάπησε. 'Ο έρω-τής της έφτασε σε τέτοιο σημείο, ώστε να μη μπορή να ήση χωρίς τό νέο αυτόν. 'Αλλά την εποχή έ-κείνη στα Γιάννενα, έως και σ' ή-λη την 'Ανατολή, μία γυναίκα, και μάλιστα ένα όμοιο κορίτσι, ήταν σκλάβα και δεν μπορούσε να βγη στο δρόμο, ούτε να βρή τρόπο να έπικοινωνήση μ' ένα νέο. 'Απόσο ή Τουρκοπούλα δεν δέχθηκε, 'Όταν περνούσε ο Ναπολιτάνος απ' τό σπι-τι της, προσπαθούσε να τον κινή-ει να καταλάβη τό αίσθημά της. Κι' ο έρωτος 'Ιταλός δεν άργησε ν' άν-ταποκριθή στον έρωτα που φλόγιζε τά στήθη της. Πήρε λοιπόν άμέ-σως κι' αυτός φωτιά κι' έσκέφτηκε με ποιά τρόπο μπορούσε να συναν-τηθή με την όμοια Τουρκοπούλα.

Στά Γιάννενα την εποχή εκείνη ήταν πολλοί Έβραίοι. Βρήκε λοι-πόν ο νέος έναν από αυτούς—που γνώριζε στους δρόμους κι' έπιστολι-σε πρωίμωδες και τον χρησιμο-ποίησε ως μεσάζοντα.

Ετσι, δεν άργησε να συναντηθή με την όμοια του και να μείνη τό όνομά της. Την έλεγαν Γελισέμ κι' ήταν από καλή οικογένεια. 'Η όρη-σκεία όμως της άναήρνε κάθε σχέση με γκαούρη και άν τοιμωί-σε να κάνει ένα τέτοιο άμάρτημα, θά την άφορίζαν και θά πλήρωνε με τη ζωή της τον ζεωτά της.

'Η νέα τά ήξερε ό,ι' αυτά, άλλα ο έρωτας δεν κρίνει και δεν συλ-λογίζεται ν' αποτελέσονται τον πά-θος του. Κι' ή Τουρκοπούλα πα-ραδόθηκε μία μέρα στον Ναπολι-τάνο. 'Ο Έβραίος έξακολούθησε φυσικά να κάνει τον μεσίτη και να κανονίση τις συναντήσεις: τών δύο έραστών. Για τίς ύπηρεσίες του αυ-τές έλαμψε πλουσία δόξα κι' από τους δύο. Κι' όμως, ο άπόγονος αυ-τός του 'Ισραελίου σφέριτρε στο τέλος δι' ή κέρδιζε ένα σημαντι-κό ποσό αν πρόδινε πό μυτικό τό τον έρωταίμενον. Πήγε λοι-πόν στο Χόντζα και με ψεύτικο εί-σθημα φόντης, για τίς βεβήλωσι, άποκάλεσε τά πάντα.

ΗΝ εποχή του 'Αλή πασά, ποί-λοι ξένοι περι-ηγηται και μάλ-ιστα 'Αγγλοι, δεν έδισαζαν να έπιχειρούν τό επικίνδυνο μέ-γας της 'Ηπει-ρου ταξείδι, για να ιδούν τον πε-φάρμημο τύραννό της, τον 'Αλή πασά, ή φήμη του όποιον είχε γεμίσει τον κό-σμο όλόκληρο.

Οι περιηγηται αυτοι μās άφρασαν θαυμάσιες περιγραφές σχετικώς, που θά έδιναν θέμα σε μυρια μυθιστο-ρήματα. Ένας μάλιστα απ' αυτούς, ο Τζόνς, άφηγείται ένα φρικτασι-κό έρωτικό δράμα:

Στό σεράνι του 'Αλή ύπηρετούσε ένας νέος από τη Νέαπολι, γιατί ο Βεζύρης είχε πολλούς ύπηρετές και ένους ακόμα στη δουλειά του. Μιά μέρα λοιπόν, μία ώραία Τουρκοπού-λα ελε τον νέο αυτόν από τά καρά-σια του παραθυριού της, που παρα-μόνευε, και τον άγάπησε. 'Ο έρω-τής της έφτασε σε τέτοιο σημείο, ώστε να μη μπορή να ήση χωρίς τό νέο αυτόν. 'Αλλά την εποχή έ-κείνη στα Γιάννενα, έως και σ' ή-λη την 'Ανατολή, μία γυναίκα, και μάλιστα ένα όμοιο κορίτσι, ήταν σκλάβα και δεν μπορούσε να βγη στο δρόμο, ούτε να βρή τρόπο να έπικοινωνήση μ' ένα νέο. 'Απόσο ή Τουρκοπούλα δεν δέχθηκε, 'Όταν περνούσε ο Ναπολιτάνος απ' τό σπι-τι της, προσπαθούσε να τον κινή-ει να καταλάβη τό αίσθημά της. Κι' ο έρωτος 'Ιταλός δεν άργησε ν' άν-ταποκριθή στον έρωτα που φλόγιζε τά στήθη της. Πήρε λοιπόν άμέ-σως κι' αυτός φωτιά κι' έσκέφτηκε με ποιά τρόπο μπορούσε να συναν-τηθή με την όμοια Τουρκοπούλα.

Στά Γιάννενα την εποχή εκείνη ήταν πολλοί Έβραίοι. Βρήκε λοι-πόν ο νέος έναν από αυτούς—που γνώριζε στους δρόμους κι' έπιστολι-σε πρωίμωδες και τον χρησιμο-ποίησε ως μεσάζοντα.

Ετσι, δεν άργησε να συναντηθή με την όμοια του και να μείνη τό όνομά της. Την έλεγαν Γελισέμ κι' ήταν από καλή οικογένεια. 'Η όρη-σκεία όμως της άναήρνε κάθε σχέση με γκαούρη και άν τοιμωί-σε να κάνει ένα τέτοιο άμάρτημα, θά την άφορίζαν και θά πλήρωνε με τη ζωή της τον ζεωτά της.

'Η νέα τά ήξερε ό,ι' αυτά, άλλα ο έρωτας δεν κρίνει και δεν συλ-λογίζεται ν' αποτελέσονται τον πά-θος του. Κι' ή Τουρκοπούλα πα-ραδόθηκε μία μέρα στον Ναπολι-τάνο. 'Ο Έβραίος έξακολούθησε φυσικά να κάνει τον μεσίτη και να κανονίση τις συναντήσεις: τών δύο έραστών. Για τίς ύπηρεσίες του αυ-τές έλαμψε πλουσία δόξα κι' από τους δύο. Κι' όμως, ο άπόγονος αυ-τός του 'Ισραελίου σφέριτρε στο τέλος δι' ή κέρδιζε ένα σημαντι-κό ποσό αν πρόδινε πό μυτικό τό τον έρωταίμενον. Πήγε λοι-πόν στο Χόντζα και με ψεύτικο εί-σθημα φόντης, για τίς βεβήλωσι, άποκάλεσε τά πάντα.

ΗΝ εποχή του 'Αλή πασά, ποί-λοι ξένοι περι-ηγηται και μάλ-ιστα 'Αγγλοι, δεν έδισαζαν να έπιχειρούν τό επικίνδυνο μέ-γας της 'Ηπει-ρου ταξείδι, για να ιδούν τον πε-φάρμημο τύραννό της, τον 'Αλή πασά, ή φήμη του όποιον είχε γεμίσει τον κό-σμο όλόκληρο.

Οι περιηγηται αυτοι μās άφρασαν θαυμάσιες περιγραφές σχετικώς, που θά έδιναν θέμα σε μυρια μυθιστο-ρήματα. Ένας μάλιστα απ' αυτούς, ο Τζόνς, άφηγείται ένα φρικτασι-κό έρωτικό δράμα:

Στό σεράνι του 'Αλή ύπηρετούσε ένας νέος από τη Νέαπολι, γιατί ο Βεζύρης είχε πολλούς ύπηρετές και ένους ακόμα στη δουλειά του. Μιά μέρα λοιπόν, μία ώραία Τουρκοπού-λα ελε τον νέο αυτόν από τά καρά-σια του παραθυριού της, που παρα-μόνευε, και τον άγάπησε. 'Ο έρω-τής της έφτασε σε τέτοιο σημείο, ώστε να μη μπορή να ήση χωρίς τό νέο αυτόν. 'Αλλά την εποχή έ-κείνη στα Γιάννενα, έως και σ' ή-λη την 'Ανατολή, μία γυναίκα, και μάλιστα ένα όμοιο κορίτσι, ήταν σκλάβα και δεν μπορούσε να βγη στο δρόμο, ούτε να βρή τρόπο να έπικοινωνήση μ' ένα νέο. 'Απόσο ή Τουρκοπούλα δεν δέχθηκε, 'Όταν περνούσε ο Ναπολιτάνος απ' τό σπι-τι της, προσπαθούσε να τον κινή-ει να καταλάβη τό αίσθημά της. Κι' ο έρωτος 'Ιταλός δεν άργησε ν' άν-ταποκριθή στον έρωτα που φλόγιζε τά στήθη της. Πήρε λοιπόν άμέ-σως κι' αυτός φωτιά κι' έσκέφτηκε με ποιά τρόπο μπορούσε να συναν-τηθή με την όμοια Τουρκοπούλα.

Στά Γιάννενα την εποχή εκείνη ήταν πολλοί Έβραίοι. Βρήκε λοι-πόν ο νέος έναν από αυτούς—που γνώριζε στους δρόμους κι' έπιστολι-σε πρωίμωδες και τον χρησιμο-ποίησε ως μεσάζοντα.

Ετσι, δεν άργησε να συναντηθή με την όμοια του και να μείνη τό όνομά της. Την έλεγαν Γελισέμ κι' ήταν από καλή οικογένεια. 'Η όρη-σκεία όμως της άναήρνε κάθε σχέση με γκαούρη και άν τοιμωί-σε να κάνει ένα τέτοιο άμάρτημα, θά την άφορίζαν και θά πλήρωνε με τη ζωή της τον ζεωτά της.

'Η νέα τά ήξερε ό,ι' αυτά, άλλα ο έρωτας δεν κρίνει και δεν συλ-λογίζεται ν' αποτελέσονται τον πά-θος του. Κι' ή Τουρκοπούλα πα-ραδόθηκε μία μέρα στον Ναπολι-τάνο. 'Ο Έβραίος έξακολούθησε φυσικά να κάνει τον μεσίτη και να κανονίση τις συναντήσεις: τών δύο έραστών. Για τίς ύπηρεσίες του αυ-τές έλαμψε πλουσία δόξα κι' από τους δύο. Κι' όμως, ο άπόγονος αυ-τός του 'Ισραελίου σφέριτρε στο τέλος δι' ή κέρδιζε ένα σημαντι-κό ποσό αν πρόδινε πό μυτικό τό τον έρωταίμενον. Πήγε λοι-πόν στο Χόντζα και με ψεύτικο εί-σθημα φόντης, για τίς βεβήλωσι, άποκάλεσε τά πάντα.

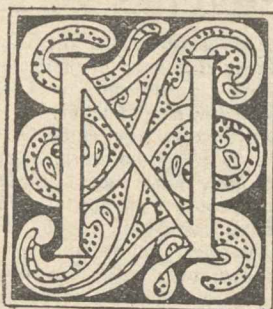
ΗΝ εποχή του 'Αλή πασά, ποί-λοι ξένοι περι-ηγηται και μάλ-ιστα 'Αγγλοι, δεν έδισαζαν να έπιχειρούν τό επικίνδυνο μέ-γας της 'Ηπει-ρου ταξείδι, για να ιδούν τον πε-φάρμημο τύραννό της, τον 'Αλή πασά, ή φήμη του όποιον είχε γεμίσει τον κό-σμο όλόκληρο.

Οι περιηγηται αυτοι μās άφρασαν θαυμάσιες περιγραφές σχετικώς, που θά έδιναν θέμα σε μυρια μυθιστο-ρήματα. Ένας μάλιστα απ' αυτούς, ο Τζόνς, άφηγείται ένα φρικτασι-κό έρωτικό δράμα:

Στό σεράνι του 'Αλή ύπηρετούσε ένας νέος από τη Νέαπολι, γιατί ο Βεζύρης είχε πολλούς ύπηρετές και ένους ακόμα στη δουλειά του. Μ

Α΄.-ΟΙ ΑΝΑΤΟΛΙΤΕΣ ΦΑΟΥΣΤ

(Ανδρωποι που πούλησαν την ψυχή τους στον Διάβολο)

Κούνα το χαρτί στον άγέρα κι' έβλεπε εκείνοι, που θά σέ οδηγήσουν εμπρός στον αφέντη μου το Σατανά.

Κι' έτσι έκαμνε ο δούλος. Πνεύματα του Σκότους παρουσιάστηκαν άμέσως, τον έπληραν και τον έπλησαν έμπρός στο Διάβολο, που τότε δέχτηκε με μεγάλη χαρά. Τότε ο Διάβολος είπε στο δούλο:

— Πιστεύεις σ' εμένα;

— Πιστεύω, άποκρίθηκε ο δούλος.

Μα ο Διάβολος ήθελε ν' άσφαλιστή καλύτερα και λέει στο δούλο:

— Έσείς οι χριστιανοί είσατε παληανθρώποι και ψευτές. Άμα έχετε την ανάγκη μου εργάσαστε σ' εμένα. Έγώ σας δώσω, όταν πετύχετε όσα θέλετε κι' όταν χαρίστε όλα τα υλικά καλά, με άπαρνούσαστε και γυρίζετε στο Χριστό σας, που έινε μεγάλη ή καλωσύνη του κι' ή μακροθυμία του για σας. Μα για νά μη με γελάσετε, κι' εσύ, θά γράψω με τ'ό χέρι σου και θά την υπογράψω μια δήλωση, ότι θεληματικά άρνείσαι το Χριστό, ότι μου παραδίνεις την ψυχή σου για πάντα κι' ότι την ήμερα που θά γίνη ή μεγάλη κρίσι, θά είσαι δικός μου.

Κι' έτσι έγινε το συμφωνητικό Διάβολου και δούλου.

Έγώ από αυτό τ'ά πονηρά πνεύματα πήγαμε στην κόρη του Προπέρτιου και της άνάβουσε στην ψυχή μεγάλο έρωτα για το δούλο, τόσο, που αυτή δεν μπορεί πειά να το κρατήσει κρυφό. Και μια μέρα λέει στον πατέρα της:

— Άλλοίμονο, πατέρα μου! Άν θέλεις νά ζήση ή κόρη σου, νά της δώσεις για άντρα εκείνον, που αγαπάει!

— Ποιον, αγαπάς; τή ρωτάει ο πατέρας της.

Κι' ή κόρη του εξομολογείται τον έρωτά της για το δούλο τους.

Άκούγοντας ένα τέτοιο πράγμα ο Προπέρτιος, τραβάει τ'ά μαλλιά του από τή λύπη του, βάζει τις φωνές και λέει:

— Άυσυχία μου! Σβόνει το φώς των ματιών μου! Τι έινε αυτό, που μου λές, παιδί μου; Νά πάω άντρα τ'ά δούλο μας, εσύ, που έγω σέ είχα τάξει νά γίνης νύφη του Χριστού μας! Έλα στά συγκαλά σου, παιδί μου!

Μα ή κόρη, χωρίς κανένα διαταγμό και χωρίς καμιά άλλη δικαιολογία, του λέει:

— Άν δεν μου δώσεις για άντρα αυτόν που σου λέω, έγω θά σκοτωθώ.

Τι νά κάνει πειά ο πατέρας της; Άγαπούσε τόσο την κόρη του, που δεν του βάπτιζε ή ψυχή του νά της άρνιθώ. Φοβήθηκε μήπως πραγματικά σκοτωθεί και τότε ή λύπη του θά τον σκότωνε κι' αυτόν. Κι' έτσι άποφάσισε,

χωρίς περισσότερες άντιλογίες, νά δώσει στην άγαπημένη του κόρη για άντρα το δούλο τους.

Άμέσως έγιναν οι γάμοι. Κι' οι δύο νέοι εξούσαν παραδομένοι στον έρωτά τους. Όλα φαίνονταν πως πήγαιναν καλά κι' εύτυχισμένα. Μα ο κόσμος, όπως λέει ο λόγος, έχει μάτια και βλέπει.

Λίγο καιρό ύστερ' από τ'ά γάμο τους μερικοί χριστιανοί παρατήρησαν, ότι ο δούλος δεν πήγαμε καθόλου στην εκκλησία και μάλιστα ότι πάντα πρόσεγε νά περναη από πολύ μακριά. Τό πράγμα τους έκαμε εντόπωση, τ'ά συζήτησαν και στο τέλος τ'ά είπαν και στη γυναίκα του. Η κόρη του Προπέρτιου μόλις άκουσε τέτοιο πράγμα, παράχηκε κι' άρχίζει τ'ά θρηνητά. "Όταν έπληξε στο σπίτι του ο δούλος, ή γυναίκα του με κλάματα τότε ρωτάει αν είνε αλήθεια όσα της επαν. Ο άντρας της στην αρχή της λέει: πως όλα αυτά είνε ψέμματα και δεικνύει νά την ήσυχάση. Μα όταν ή γυναίκα του τού προτείνει νά πάνε στην εκκλησία, αναγκάζεται νά της τ'ά πει όλα.

Τότε ή κόρη του Προπέρτιου άντι νά πάση σε μεγαλείτερη απειρία και λύπη, άπερνάει νουθετίες μέσα της κάποια άνώτερη δύναμη με τ'ά δίνη άρρώσι και νά την κάνει νά πάση την απόρρι, ότι πρέπει νά σώση τον άντρα της από τή μεγάλη άμαρτία του. Έτσι την εποχή εκείνη νά είνε επίσκοπος στην Καισάρεια ο Μέγας Βασίλειος, που έλοι ο' χριστιανοί τον τιμούσαν και τότε σέβονταν και τότε θαρούσαν πραγματικά άν-

θρωπο του Θεού,

Σ' αυτόν στοχάστηκε ή κόρη του Προπέρτιου νά καταφυγών και νά ζητήσουν τή βοήθεια του. Άμέσως λεί στον άντρα της νά την ακολουθήσει και νά πάνε μαζί στον επίσκοπο. Ο δούλος δισταζει και λεί, δεν τολμάει νά παρουσιάση εμπρός στον Άγιον εκείνο άνθρωπο, αφού μάλιστα αυτός επήγε και ζήτησε τ'ά Διάβολο μόνος του. Η γυναίκα του όμως έπιμένει: "Ας πηγαίνουμε στον επίσκοπο και τού εξιστορούμε όλη την ύπόθεσι. Ο δούλος κλαίει και θρηνηί, πως έλασε τή σωτηρία της ψυχής του.

Ο Μέγας Βασίλειος τον παρηγορεί και τού λέει πως ο Θεός είνε πολυευσεπλαχύνος και θά τότε συχωρήσει αν μετανοήση αληθινά. Έγώ τον συμβούλευει νά πάη σ' ένα έρημικό μέρος κι' εκεί νά προσευχηθεί και νά παρακαλή τ'ά Θεο νά τότε συχωρήσει, ως που νά περάσουν σαράντα ήμερες. Άμα περάσαν ή σαράντα ήμερες ο επίσκοπος λεί στο δούλο νά ζητήσει από τ'ά Διάβολο τ'ά συμφωνητικό τους. Ο δούλος τον άπακούει και τ'ά ζητάει. Μα ο Διάβολος μόλις άκουσε τέτοιο πράγμα τού φωνάζει:

— Τι είνε αυτά που λές! Έσύ ήρπες σ' εμάς κι' όχι εμείς σ' εσένα! Φύγε απ' εδώ και δεν έγω νά σου δώσω τίποτε.

Ο δούλος πηγαίνει στον επίσκοπο και τού λέει την άρνησι του Διάβολου.

Έγώ από τρεις ήμερες ο Μέγας Βασίλειος παίρνει τ'ά δούλο και τον πηγαίνει στην εκκλησία, όπου προσάλεσε και τούς άλλους χριστιανούς. Η εκκλησία γέμισε από πλήθος χριστιανών. Τότε ο επίσκοπος τούς είπε νά προσεβούν στον Θεό. Κι' αυτός άρχισε νά λέη:

— Άγιε Θεέ μου, βοήθη με. Κάνε τ'ά θαύμα σου και δός μας δύναμη νά νικήσουμε τ'ά Σατανά.

Κι' άμέσως κατόπι άρχίζει μια φιλονικία με τ'ά Διάβολο, που τον κάλεσε νά παρουσιάση εμπρός του.

Πως τολμήσεις, λέει ο Βασίλειος στο Διάβολο, νά βάλεις σέ πειρασμό ένα πλάσμα του Θεού μου;

Με άδικείεις, Βασίλειε, τού άπανταί ο Διάβολος, μ' αυτό που λές. Πολλοί από τούς δικούς μας τ'ά άκουσαν, ότι αυτός μ' έφώναζε για νά τον βοηθήσω.

Ο Μέγας Βασίλειος όμως επιμένει και προστάζει τ'ά Διάβολο ν' άπαλλάξη τ'ά δούλο από την ύποθεσι του και ν' άφήση ελεύθερον την ψυχή του.

Η άδικία σου είνε μεγάλη, Βασίλειε, τού ξαναλέει ο Διάβολος. Δεν έπληξα έγω σ' αυτόν, αλλά αυτός ήθελε σ' εμένα. Αυτός άρνιθήκε τ'ά Χριστό του κι' έγω και τ'ά χαρτί που υπέγραψε και που θά τ'ά παρουσιάσω την ήμερα που θά γίνη ή μεγάλη κρίσι.

Δώσε του πίσω τ'ά χαρτί, τού φωνάζει ο επίσκοπος.

Δεν τού τ'ά δίνω! λέει ο Διάβολος.

Τότε ο Μέγας Βασίλειος γονατίζει κι' άρχίζει νά παρακαλά τ'ά Θεό νά κάνει τ'ά θαύμα του, λέγοντας και στους άλλους νά γονατίσουν κι' αυτοί όλοι τους και νά ενώσουν τ'ά παρακαλά τους με τ'ά δικά του.

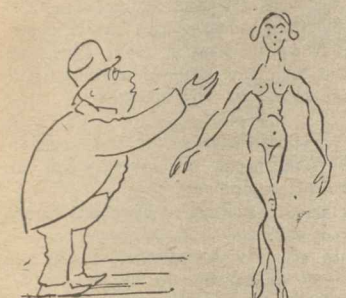
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

Ο Μεριστοφελής κι' ο Άγγελος. (Έργον του Μπίρχωδ).

Ο ΑΔΙΚΟΥΜΕΝΟΣ ΛΑΟΣ

Τό θέατρο ήταν γεμάτο κόσμο, μέχρι σχεδόν άποπτηγμού. Οι καθήμενοι δεν μπορούσαν ν' άναντύν-

Ολόγυμνη κι' έκπαρξη ή πρωταγωνίστρια...

σουν και ο' όρθιοι νά λιγομνηθούν. Οι διάδρομοι, ή εισοδός, τ'ά κάτωθεν των θεωρησίων μέρη, ήταν συσσωρευμένα και οι έξοδοι, σάν καλάδια, ξεχειλιμένα από σταφύλια! Και τ'ά εργασιό έδινε άκόμα εισιτήρια στον κόσμο που διηγκωνίζετο απ' έξω.

Νά πήγαιναν έτσι και στην εκκλησία! είπε ένας γέρος έφρονος, άπόστρατος, περνώνας απ' εκεί και πηγαίνοντας είς τ'ά σπίτι του, κρατώντας δίπλα σαφ'όλως τ'ά βαρελιού είς τ'ά χερσί και μια χειροσκούφια με ντυμάτες για τή βραδινή σάλλα.

Παρά τις διαμαρτυρίες όμως τού έφρονον, ήταν πλέον ή δικαιολογημένος ο συνωστισμός εκείνος.

Τό νέο άστρον της υπερελαφράς θεατρικής σκηνης, θά έβγαυε ολόγυμνο τ'ά θωάκη εκείνο και θά γόρνε έγαν ιδιόρρυθμο χορό, έμπνευσιν, σύνθεσιν και δημιουργίαν τού έθνικού μας μουσικού κ. Αντιγραφίδου.

Την ώρα που τελειώνει πλέον ή εργασία τού εγκισσά και ή πρώτη πράξις της επιθεωρήσεως εκόντευε νά τελειώση κι' αυτή, νά και άνεφάνη και ο άριμδνος τού καθήκοντος ένομοτάχης.

Γιατί παραβάνετε τόν νόμο; είπε στον ταμία.

Ποιον νόμο;

Μας κάνεις τή πάπια δηλαδή; Κάνεις ότι δεν ξέρεις;

Δηλαδή;

Έγώ λες περισσότερα από όσα πρέπει εισιτήρια.

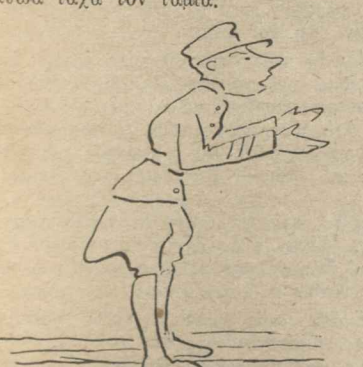
Έκείνη τή στιγμή έπαινε στο ταμείο και ο θεατρώνης.

Τι συμβαίνει, βοέ παιδιά; Καλησπέρα, κύριε ένομοτάχ'α!

Καλησπέρα! Τι συμβαίνει; Νά, βγάλατε παραπάνω και παρά άνε νόμο εισιτήρια.

Ο θεατρώνης έκανε πως δεν ξέρει.

Βγάλατε παραπάνω; ρώτησε άδωα τάχα τόν ταμία.

Μας κάνεις τή πάπια δηλαδή;

— Βγάλαμε, είπε εκείνος ήλιθιος.

— Έ, λάθος έγινε, κύριε ένομοτάχ'α. Άλλοτε θά προσέχουμε.

— Αυτό δεν περνών σ' εμένα! — Έ! Τι νά κάνω τότε;

— Νά π'ας και νά τούς βγάλης έξω όσοι είνε υπεράριθμοι.

— Και που ξέρω έγω ποιοι είνε... οι υπεράριθμοι;

— Αυτό δεν μ' ενδιαφέρει εμένα. Νά τούς βγάλης.

— Βρε άδελφέ, γιατί είσαι τόσο έφορικός! Τώρα θά τελειώση ή παραστάσι.

— Μου είνε άδιάφορο! Άκούς ή δεν άκούς που σου είπα νά π'ας νά τούς βγάλης έξω;

— Άφου τ'ά θέλεις, έλα νά τούς βγάλουμε μαζί.

Αυτή τή στιγμή κατέβηκε ή αιδασία κι' άνώσανε τ'ά φώτα της πλατείας, που είχε έψη κηρύλλης, γεμάτης από μέλισσες.

Ο θεατρώνης στάθηκε σέ μιαν άκρη, όσο μπορούσε από τήν πολυκοσμία νά σταθί, και φώναζε στο Κοινό:

— Μωρέ παιδιά, πολύ θά σας αρακαλώσω, είνε άστυνομική διαταγή, νά βγίτε έξω μερικοί, γιατί είσαστε υπεράριθμοι. Θά μου κάμψτε μεγάλη χάρη.

Κανένας δεν άπάντησε.

Πολύ σ'ας παρακλώ, μωρέ παιδιά, θά μου κάμψτε μεγάλη χάρη, ξαναρώναξε πιο δυνατά.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

— Άέρα! τού άπάντησαν από δυο-τρία μέρη της πλατείας.

— Όσοι θά βγίτε, κρατήστε τ'ά εισιτήριά σας, σ'ας παρακαλώ, κι' έλάτε αμέσως.

αυτά. — Άν είσαι άθεος έσύ και δεν θέλεις νά βλέπης νά κάνουμε τ'ά σταυρό μας, έγώ είμαι Χριστιανός και κάνω και σταυρό και... μετά νομείς αν θέλω!

Κι' έπειτα, γυρίζοντας στο πλήθος της πλατείας, που είχε άκούσει τις φωνές και είχε στραφεί νά ιδί τί συμβαίνει:

— Άκούτε, κύριοι; φώναξε. Η άστυνομία δεν μ'ας επιτρέπει νά κάνουμε τ'ά σταυρό μας! Είδατε χάλια Κράτους;... Γι' αυτό μ'ας πήρε ή όρηγ' του Κυρίου και μ'ας σηκώσε! Μωρέ, γι' αυτή τήν πίστι μας, έμεις θυσιάσαμε αίμα και αίμα και σ'ά θά πάς τήν απαγορεύσει; Μηστήρι μου, κύριε!...

— Βρε άστα αυτά! τού είπε θυμωμένος τώρα ο ένομοτάχης. Αυτά τά λένε στον Κλειδωνα!

— Πως! πως! Τι είλες λέει! Πως είνε ή θεοσκεία Κλειδωνας! Νά είθαι νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

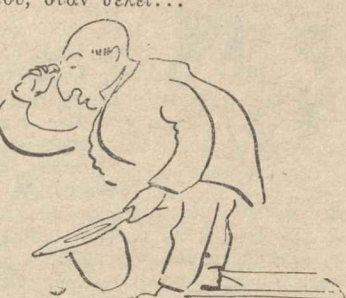
— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπούση! φώναξαν.

τους κυρίους έδώ μέσα, έλο τόν άδικούμενο λαό, νά κάνει τ'ά σταυρό του, όταν θέλει...

Εγώ θά κάνω και θά ξανακάνω τ'ά σταυρό μου!

Κι' έκανε τ'ά σταυρό του με δυνατές και γρήγορες χειρονομίες.

Από τ'ά πλήθος άκούστηκε τώρα μια βοή, σάν υπόκοψη άντάρα σεισμού:

— Βέβαια! Μάλιστα! Καλά τά λές! Γειά σου, χειροστόμει!

Και άπειρα χέρια σηκώθηκαν για νά σταυροκοπηθούν.

— Όποιον τού βαστάει, άς έρθει νά μ'ας έμπο

ΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΤΟΥ ΝΑΥΑΓΟΥ

γολέττα «Φόρδα» είχε ξεκινήσει από την Ώκεανία με μεγάλο φορτίο από μπαμπού, γόμα και κακά. Οι μόνοι επιβάτες της, εκτός από το πλήρωμα, ήταν τρεις έμποροι μαργαριταριών που πήγαιναν στην Καλούτα. Μόλις όμως η γολέττα γολέττα Ώκεανό, δεν μπόρεσε να ξεφύγει από τους τρομακτικούς τυφώνες εκείνης της εποχής κ' έπεσε από τα ύψη της πύλης με τα θεόρατα κύματα, βυθίστηκε στη μαύρη άβυσσο του Ώκεανού. Οι ναυτές της, ωστόσο, προφύλαξαν να γίνουν οι θύλασσες στη θάλασσα και να σωθούν οι περισσότεροι μ' αυτές.

Οι τρεις έμποροι είχαν καταφέρει κ' αυτοί μόνο τους σε μία βάρκα και τώρα δρισκόντουσαν μακριά από το μέρος που ναυαγίου και μακριά από τ' άλλο πλήρωμα, χαμένοι μέσα στο πνέον σκοτάδι του Ώκεανού που ξεσηύχονταν κάθε τόσο από τους κεραυνούς.

Κι' οι τρεις τους ήταν γεροί και γυναικόμοιοι, με μία ηρόκλειο δύναμη που λύγισαν τα πάντα μπροστά της. Ήσαν τρεις τυχοδιώκτες που δεν είχαν φοβηθεί ακόμη καμιά περιπέτεια, όσο επικίνδυνη και αν ήταν. Ο θάνατος δεν τους ετρόμαζε καθόλου, γιατί τον είχαν αντικρύσει πολλές φορές... Αυτή τη φορά όμως, στην τραγική θεία που δρισκόντουσαν και μπροστά στο τρομακτικό θέαμα που παρουσάζε ο άκεανός, έννοιωναν την καρδιά τους να δειλιάζει...

Νηστικοί, μισόγυμνοι, παγωμένοι από τα νερά, κρατώντουσαν σπασμωδικά μέσα στην βάρκα, που πότε δρισκόντανε στην κορυφή και πότε στα μαύρα βάθη ενός βουράβρου που άνοιγαν τριγύρω τους τα κύματα...

Η θανάσιμη αυτή άγονία τους, αυτό το άπαιστο χαροπάλεμα, κράτησε ως το πρωί. Έπειτα η θάλασσα γαλήνεψε κάτω από τις άχτινες του ήλιου κ' απλώθηκε τριγύρω τους μία άπειρη έρημος, ως τα βάθη του όριζοντος...

Οι ναυαγοί ήξεραν ότι η πιο κοντινή γη βρισκόταν έφτά μίλια μακριά. Έφτά μίλια! Πώς να φτάσουν μ' αυτή την παληόδαρκα!...

Τα χέρια του κάθε τόσο χάιδευαν τις τρεις ζώνες που έσφιγγαν τη μέση του.

από την εξάντληση. Έβγαλε μία άγρια κραυγή απελπισίας και σαρξάστρεψε γέρως στο βάθος της βάρκας... Τώρα πια άναμεσα στα δύο πτώματα είχε απομείνει ο Τζών Κνάπερ, ο πελενταίος... Έπλεσε λοιπόν έτσι την πιο άγρια νύχτα της ζωής του, δίπλα στους πεθαμένους συντρόφους του και το πρωί, όταν γήγνε πάλι ο ήλιος, τους έπλεσε τις ζώνες τους κ' ύστερα έβριξε τα πτώματά τους στη θάλασσα... Τα χέρια του τώρα κάθε τόσο χάιδευαν τις τρεις ζώνες που έσφιγγαν τη μέση του. Ήταν ο πιο τυχερός απ' όλους! Μα θ' άντεχε ως το τέλος; Μέσα στον πυρετό του έβλεπε παραμυθένια άναντρου μαχαρογιάννη, άπειρα χαρέμια με πεντάμορφες γυναίκες και «ραπέζια γεμάτα από τα πιο εκλεκτά φαγητά... Όλα αυτά θα τ' άποκοτούσε σίγουρα, αν κατόρθωνε ν' ανθήξει ως την ημέρα που θα έβλεπε στο

Θά μπορούσαν όμως ν' ανθήξουν στην λεινά και στη δόξα;

Η μόνη τους σκέψη ήταν πού θα έμενε απ' όλους τελευταίος. Πού θα μπορούσε ν' ανθήξει πιο πολύ από τους άλλους και να πάρεται τις ζώνες με τα μαργαριτάρια των συντρόφων του!... Ο καθένας τους λοιπόν έκανε ύπομονη και πάλευε όσο μπορούσε να ξεχάσει την πείνα και τη δόξα του...

Όταν από τρεις ημέρες όμως, τα έξημερώματα, ο ένας απ' αυτούς δρόθηκε πεθαμένος πάνω στην πρώτη της βάρκας. Τα ξυλισμένα χέρια του έσφιγγαν ακόμη σπασμωδικά τη ζώνη του με τα μαργαριτάρια...

Οι δύο άλλοι, με τα μάτια γεμάτα γρήκη, τον εκύτταζαν τρέμοντας σύγχρομοι και δεν τολμούσαν να τον άγγξουν... Τό βράδυ πάλι της ίδιας ημέρας, πριν δύσει ο ήλιος, καθώς ο ένας απ' αυτούς έκανε να σηκωθεί για να ρίξει μία ματιά τριγύρω, μπρος φάνοταν ο καπνός ή το πανί κανενός καραβιού, δεν μπόρεσε να σταθεί στο πόδια του

Όταν ξύπνησε, βρέθηκε σε μία κουκέττα καραβιού... Απ' πάνω του έκοιταν δυο ναυτικοί με άπαιστα πρόσωπα. — Πώς πάει; ρώτησε ο ένας απ' αυτούς τον σύντροφό του. — Ζήτημα είναι αν θα κρατήσει ακόμη καμιά ώρα... του άποκρίθηκε ο άλλος. Οι δυο άγνωστοι έπειτα του έδωσαν ένα τσιγάρο κ' έτσι ο Τζών Κνάπερ έννοιωσε πως ξαναγύριζε στη ζωή. Τό φως του ήλιου από τ' οριζόντιο του εχάδανε το πρόσωπο. «Η ζωή!... Μία ανέκδοτη χαρά πλημμύρισε τα στήθη του. Τό θαύμα είχε γίνει! Ο έμπορος με τα μαργαριτάρια είχε σωθεί, ύστερα από τό ναυάγιο και τις περιπέτειες μέσα στον Ώκεανό. Άρχισε μάλιστα να θυμάται κ' άμείσως, με μία άσυναίσθητη κίνηση, έφερε τα χέρια στη μέση του. Μα είδε πως έλειπε εκείνο που έγινε και κ' η βάρκα τρελλού εκύτταζε τριγύρω την καμπίνα κ' έπειτα τους δυο ναυτές που είχαν κ' ισοφρομύνα τα μάτια τους επάνω του.

Τού φάνηκε τότε σαν να γελούσαν ειρωνικά για τό πάθημά του... Ο ναυγάς όμως, με πνιγμένη φωνή, δόρηκε τη δύναμη να τους ρωτήσει: — Πού είναι η ζώνες μου; Μου τις έχετε φυλάξει; Δεν είναι αλλού κ'... Οι δυο ναυτές δεν μπόρεσαν τώρα να κρατήσουν τα γέλια τους. — Παραμύλα! ο δύστυχος!... έκαναν κ' οι δυο. Ήτ' άχασε, ιεροσύνη μου... Θά σου περάσει... Δεν είναι τίποτα...

Ο Τζών Κνάπερ όμως με μία απειροπαμένη προσπάθεια άνασπαζόθηκε κ' άρχισε να ουρλιάζει σαν τρελλός: — Τα μαργαριτάρια μου!... Πού είναι τα μαργαριτάρια μου; Είναι δικά μου!... Κλέφτες!... Κι' έπειτα ξανάστρεψε πίσω έξανθλημένος από τον πυρετό και τη συνάντηση. — Έτσι λοιπόν φέρονται σ' αυτούς που σ' έσώσανε, παληοτόμαρο; τού έφώναξε ο ένας από τους ναυτές κ' άρχισε να τον βρίζει μ' όλες τις χυδαιότητες που έζούσαν να ξεστομίζουν μονάχα οι κακοήγοι...

Ο άλλος άναψε την πίπα του κ' αφού έτράβηξε μεριχές ρουφηξίες, έπήρε κοντά του και τού έφώναξε στ' αυτί: — Δεν υπάρχουν πια τα μαργαριτάρια σου! Μας έπλεσαν στη θάλασσα...

Τό πρόσωπο τού ναυαγού τότε έπλεσε ένα πελιδνό χαμόγελο και τό κεφάλι του άρχισε να τραντάζεται σπασμωδικά με τα μάτια γουρλωμένα έξω από τις κόγχες τους. Προσπαθούσε κάθε τόσο να σηκωθεί, κ' ο πυρετός τον έλεγε εξαντλημένο κ' άτάμενο ξαπλωμένος σάν παράλλιο...

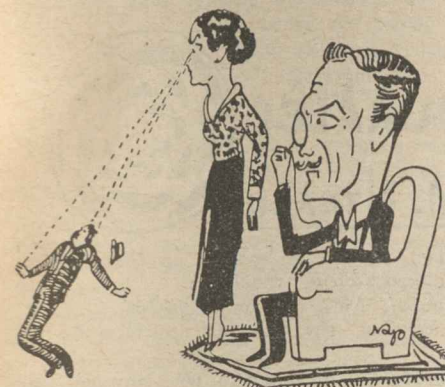
Εκείνη τη στιγμή μπήκε στην καμπίνα ο καπετάνιος. Ήταν ένας άγριανθρώπος με διμη πειρατού κ' ένα σκληρό και περιφρονητικό χαμόγελο φανόταν στα χείλη του. — Τι έπαθε και φωνάζει έτσι; ρώτησε τούς ναυτές. Φαίνεται πως θα τρελλάθηκε!... Στάθηκε μία στιγμή σκύβοντας πάνω από τον Τζών Κνάπερ που έβγαζε τώρα άφρονές από

εφώναξε στ' αυτί: — Δεν υπάρχουν πια τα μαργαριτάρια σου! Μας έπλεσαν στη θάλασσα... Τό πρόσωπο τού ναυαγού τότε έπλεσε ένα πελιδνό χαμόγελο και τό κεφάλι του άρχισε να τραντάζεται σπασμωδικά με τα μάτια γουρλωμένα έξω από τις κόγχες τους. Προσπαθούσε κάθε τόσο να σηκωθεί, κ' ο πυρετός τον έλεγε εξαντλημένο κ' άτάμενο ξαπλωμένος σάν παράλλιο...

Εκείνη τη στιγμή μπήκε στην καμπίνα ο καπετάνιος. Ήταν ένας άγριανθρώπος με διμη πειρατού κ' ένα σκληρό και περιφρονητικό χαμόγελο φανόταν στα χείλη του. — Τι έπαθε και φωνάζει έτσι; ρώτησε τούς ναυτές. Φαίνεται πως θα τρελλάθηκε!... Στάθηκε μία στιγμή σκύβοντας πάνω από τον Τζών Κνάπερ που έβγαζε τώρα άφρονές από

εφώναξε στ' αυτί: — Δεν υπάρχουν πια τα μαργαριτάρια σου! Μας έπλεσαν στη θάλασσα... Τό πρόσωπο τού ναυαγού τότε έπλεσε ένα πελιδνό χαμόγελο και τό κεφάλι του άρχισε να τραντάζεται σπασμωδικά με τα μάτια γουρλωμένα έξω από τις κόγχες τους. Προσπαθούσε κάθε τόσο να σηκωθεί, κ' ο πυρετός τον έλεγε εξαντλημένο κ' άτάμενο ξαπλωμένος σάν παράλλιο...

Εκείνη τη στιγμή μπήκε στην καμπίνα ο καπετάνιος. Ήταν ένας άγριανθρώπος με διμη πειρατού κ' ένα σκληρό και περιφρονητικό χαμόγελο φανόταν στα χείλη του. — Τι έπαθε και φωνάζει έτσι; ρώτησε τούς ναυτές. Φαίνεται πως θα τρελλάθηκε!... Στάθηκε μία στιγμή σκύβοντας πάνω από τον Τζών Κνάπερ που έβγαζε τώρα άφρονές από

ΤΑΝΑΓΡΑΣ: Σε λίγο, ο δυστυχής αυτός σωριαζόταν κάτω!...

Να και σήμερα με ακόμα σελές άπαντήσεων έπ' του φλέγοντος ηττημένος των προλήψεων, τό όποιον άνεκύναν τα «Παναθηναία».

Πιστεύετε στις προλήψεις; Τις κρατάτε;

Έτσι με μίση τις κρατήσετε και να σ' άσ' συμβούν διάφορες συμφορές; Ο ποιητής κ. Άγγελος Σικελιανός άπαντά πρώτος στο σχετικό μας ερώτημα. Δεν πιστεύει στις προλήψεις, αλλά και σέβεται τις άντιλήψεις εκείνων που τις πιστεύουν, τις φοβούνται και τις κρατούν.

— Δεν πιστεύω στις προλήψεις, μάς λέγει, ούτε και τις κρατώ. Σέβομαι όμως τις άντιλήψεις εκείνων που τις πιστεύουν και τους φέρομαι πάντα όπως και στά μικρά παιδιά, από φόβο μήν κάμω τίποτε που θα τούς βίξει, μήν κάμω κάτι άντιθετό απ' την μεγάλη άγάπη που τούς έχω. Τρίτη, π. χ., θυμάμαι πως έκαμα τό πρώτο μεγάλο

τό στόμα του κ' έπειτα τούς είπε: — Γά φωνάζε μου τό γιατρό!...

Όστερα από λίγες στιγμές, μπήκε μέσα στην καμπίνα ένας δειλός και κίτρινος άνθρωπος με πονηρά μάτια.

— Είδατε σε τί χάλια βρίσκεται ο ναυγάς μας; τού είπε ο καπετάνιος.

Ο γιατρός έπληρωσε δειλά στην κουκέττα κ' έβριξε μία ματιά στον Τζών Κνάπερ. Έπειτα έγύρισε τό κεφάλι σάν να περιμένει ν' άκούσει τί θα τού έλεγε ο καπετάνιος.

— Μου φαίνεται πως τρελλάθηκε!... τού είπε τότε εκείνος και τόνισε τα λόγια του, δείχνοντας έτσι πως δεν έπέτρεπε καμιά άντιρρηση...

— Έχετε δίκαιο!... Είναι τρελλός!... Έπαθε άσπασμο τό κεφάλι του πλόνου και χαμώθηκε τα μάτια του.

— Είναι επικίνδυνος αυτός ο δυστυχισμένος! Ξαναείπε τότε ο καπετάνιος. Πρέπει να τελειώνουμε μ' αυτόν. Δεν έχω όρεξη να τον ίδω νά ξεπετιέται τη νύχτα από την κουκέττα του για νά μου πνίξει κανένα ναύτη... Θέλω λοιπόν να μου κάνατε μία μικρή έκθεση, γιατρέ, για νά είμαστε εν τάξει με τούς κανονισμούς...

Πρέπει να τον ξεπαστρέψουμε, αφού τρελλάθηκε... Είναι καθήκον μας!... Κινδυνεύει η ζωή μας!...

Ο γιατρός έβγινε σιωπηλά από την καμπίνα κ' έπειτα από λίγο ξαναγύρισε, δίνοντας ένα μικρό σημείωμα τού καπετάνιου.

Ο Τζών Κνάπερ, άκίνητος, με τα μάτια γεμάτα άγνωση, παρακολούθουσε τούς παραδόντες σιωπής του. Κάθε τόσο έβγαζε κ' από ένα βραχνό σφύριγμα, σάν να ήθελε νά διαμαρτυρηθεί κ' αυτά που άκουγε. Μα δεν είχε δύναμη για νά σηκωθεί. Ο καπετάνιος τότε έβγαλε τό πιστόλι του κ' έπειτα, έγύρισε κ' είπε στους άλλους:

— Αν δεν θέλετε να ιδίτε... μπορείτε να γύνετε από την καμπίνα. Έγώ είμαι ύποχρεωμένος νά κάνω τό καθήκον μου!...

Εκείνοι βγήκαν άμέσως ατάραχτα και τον άφησαν μόνο. Κι' αυτός τότε, που είχε κλέψει από τον Τζών Κνάπερ τις τρεις ζώνες με τα μαργαριτάρια κ' είχε συνενόχους τούς δυο ναυτές, που είχαν σώσει τό ναυαγό, έστήριξε τό πιστόλι στο μέτωπο τού «τρελλού» κ' έτράβηξε τη σκανδάλη...

Μπορούσε τώρα νά πλήρη άνεκύνλιτος τά μαργαριτάρια των τριών έμπόρων, μόλις θα έπαινε σκάλα στην Καλούτα...

ΠΕΤΕΡ ΜΑΚ ΜΑΙΡΛΑΥ

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΣΤΙΣ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ;

(Τι άπαντούν οι κ. κ. Σικελιανός, Βάρναλης, Καλομοίρης, Τανάγρας, ή κ. Κοτοπούλη κλπ. κλπ.)

μον ταξίδι, φεύγοντας από τό σπίτι μου για ν' άνοιχτώ στη ζωή. Παρά τας παρατηρήσεις και τα σχόλια των δικών μου όσόςο που δεν ήθελαν να μ' άφήσουν να ταξιδέω, φοβόμενοι μήν πάθω κανένα άτύχημα λόγω της ημέρας, τό ταξίδι μου πήγε θαυμάσια. Σ' αυτό όφειλα μία μεγάλη επιτυχία στη ζωή μου. Δεν πιστεύω λοιπόν σε προλήψεις. Πιστεύω μόνον στις εσώτερες μυστικές δυνάμεις που υπάρχουν μέσα μας και στις όποιες είμαι άπόλυτα άφειρωμένος και δοσμένος».

Η μεγάλη μας τραγωδός κ. Μαρίνα Κοτοπούλη, μάς έδωσε την εξής άπάντηση: — «Η μεγάλη μου πρόληψη είναι ή... Παρασκευή! Την ημέρα αυτή τη φοβάμαι πολύ. Παρασκευή ήταν όταν άνεβασα για πρώτη φορά ένα έργο. Την ώρα λοιπόν της παραστάσεως ήρθαν και μου άνήγγειλαν τό θάνατο της άγαπημένης μου μητέρας. Από τότε θεωρώ την Παρασκευή ως γρουσουζιά».

ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ: Είπ' ανόητο να τ' άνάω και να τρέμω σάν συναντήσω παπά!

κη ημέρα. Και ποτέ δεν άνεβάω νέο έργο την ημέρα αυτή, ούτε και ταξιδεύω.

»Επίσης πιστεύω στην πρόληψη τού σπιντου. Δεν άνάω τρίτη απ' τό ίδιο σπιντεό δηλαδή».

Περιφρονήτης των προλήψεων και ο μουσουργός μας κ. Μανώλης Καλομοίρης.

— «Ένας μορφωμένος άνθρωπος, μάς λέγει, ένας διανοούμενος νά ποים, δεν πρέπει νά πιστεύη στις λαϊκές αυτές άνοήτες, τις βγαλμένες από μερικούς εύπιστους άνθρώπους. Δεν υπάρχει σ' αυτές καμιά μυστική δύναμη. Έίλος πάντων δεν πιστεύω ποτέ και δεν πιστεύω σε προλήψεις. Είναι ανόητο να βγαίνουν τό πρωί απ' τό σπίτι μου πατώντας τ' άριστερό ή τό δεξιό μου πόδι πρώτα, κάνοντας τό σταυρό μου, χωράμενος στο καθόκι μου και τρέμοντας μη συναντήσω παπά και άλλα θύσια».

»Η προλήψεις είναι για τούς άνοήτους. Αυτοί τις κρατούν. Κι' τούς τις χαρίζω».

Ίδου τώρα και ή επιστημονική, ή ψυχολογική έξήγηση των προλήψεων. Όμιλεί ο λογογράφος κ. Άγγελος Τανάγρας, πρόεδρος της Έταιρείας Ψυχικών Έρευνών.

— «Προλήψεις, λέγει, διακρίνω δύο είδων: Της άσθυποβολής, στις όποιες άντιδρώ και τις νικώ, αφού βγαίνουν από την ιδική μου δύναμη, τόν έαυτό μου. Όταν όμως πρόκειται περί επιδράσεως τρίτου, (π. χ. κατάρα κλπ.) τότε τις φοβόμαι, γιατί δεν ξέρεις τι γίνεται και τί συμβαίνει. Η

προλήψεις είναι σειρά άτυχημάτων άσυνειδήτων».

»Εγνώρισα μία κυρία που έριχνε κάτω, μ' ένα της βλέμμα, όποιον ήθελε. Μας τόλεγε αυτό συχνά για νά μ' άκλήξει, έμεις όμως γελούσαμε και δεν την πιστεύαμε. Κι' όμως όταν προσήλανε τα μάτια της σ' έναν άνθρωπο γνωστό ή άγνωστον, άδιάφορο, σε λίγο ο δυστυχής αυτός σωριαζόταν κάτω! Οι βασκανιστά δηλαδή είναι για μένα σπουδαία μέντιον».

»Δεν πρέπει λοιπόν νά περιφρονήμε τις προλήψεις ισχυριζόμενοι ότι είμαστε άνόητοι άνθρωποι και δεν τις πιστεύουμε. Πρέπει νά τις εξετάσουμε και βγάξουμε τις υπερβολές των νά ζητούμε τις πραγματικότητες σ' αυτές και τις αίτίες των. Έγώ προσωπικά κρατώ τις λογικές προλήψεις. Πρόκειται περί συμπερασμάτων που βγήκαν μέσα από παρατηρήσεις αιώνων. Θά σ' άδειω γρήγο και ένα άνεκδοτάκι για νά σ' άδειω πως ώρισμένα πράγματα είναι και ζητήματα άτομικής άσθυποβολής. Όταν ήμουν στά Γιάννενα για κάτι έρεύνες της Έταιρείας, ο πρόεδρος τού Ίατρικού συλλόγου μου διηγήθηκε ότι κάποτε πήγε νά τον επισκεφθεί ένας τσέλιγκας, ο όποιος τού παραπονέθηκε ότι αισθανόταν τον έαυτό του όχι και τόσο καλά. Ο γιατρός για νά τον καθησυχάσει, τού είπε ότι όχι μόνο είναι καλά και δεν άπάρχει φόβος νά πεθάνη, αλλά πως έχει μπροστά του ακόμα 5 χρόνια ζωής, και βλέπουμε...

»Ο γέρος φεύγοντας, κράτησε στο νού του τα 5 χρόνια που τού είπε ο γιατρός και μόλις συμπληρώθηκαν, πέθανε, χωρίς νά έχη καμιά άρρώστεια. Καθώς βλέπετε λοιπόν, έδώ πρόκειται περί άσθυποβολής».

»Κι' επειδή έγώ προσωπικά πιστεύω στην άσθυποβολή, άμυνόμαι σχετικώς, προσπαθώντας — όσο μπορώ — νά μην υποδύλωμαι...».

Η ποιήτρια κ. Μαρτίνα Κοτοπούλη μας άπάντησε ως εξής:

»Είμαι διανοούμενη και νομίζω πως δεν πρέπει νά δίνω σημασία στις προλήψεις. Έχω όμως διάδομα νά πιστεύω στη γρουσουζιά που φέρονται. Μία φίλη μου π. χ. μου έχει διηγηθεί για μία γυναίκα με τρομερό βάσανο μάτι. Μία μέρα λοιπόν ή γυναίκα αυτή έθαμνάζε μία νέα κοπέλλα για την όμορφιά της. Και σε δύο ώρες ή νέα εκείνη έπλεσε άρρωστη! Άλλοτε πάλι έθαμνάζε ένα ώραιο άλογο και τό άλογο έσκασε την ίδια ώρα!...».

Στην «Παναθηναίαν»: Τα περιστατικά που διηγείται ή κ. Μαρτίνα Κοτοπούλη, δεν έχουν, φυσικά, καμιά σχέση με τις προλήψεις.

ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ: Θεωρώ την Παρασκευή γρουσουζική μέρα!

Ο πύργος με τις τριανταφυλλιές

Της Μ. Ντελλού

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Η δίσ Νουέ, άναγνώστρια της δουκίσσης του Στάλιντερ, έπιστρέφοντας από ένα ταξίδι της στην Προ-θηγκία στο Παρίσι, συνταξιδεύει με μιά άγνωστη γυναίκα και τὰ δύο παιδιά της, τὸν Φρέντυ και τὴ Μαγκαλί. Έξαφνα όμως ἡ συνταξιδεύουσα της πεθαίνει μέσα στο τραίνο και τὰ παιδιά της μένουν ἔρημα και άπορησάντα. Γιατί δὲν ἔχουν κανένα συγγενή στη Γαλλία. Ἡ δίσ Νουέ τ' αναλαμβάνει τότε ὡς τὴν προστάτινιά της και τὰ δίδει στο μέγαρο, στο ὁποῖο κάθεται ἡ δουκίσσα τοῦ Στάλιντερ μαζί με τὸν νεαρό λόρδο Τζέραρ. Ἡ δουκίσσα δέχεται με καλωσύνη τὴν προστάτινιά της ἀναψά Ὀφρηλία. Ἡ δίσ Νουέ νὰ τὰ κρατήσει κοντά της. Ὁ λόρδος Τζέραρ όμως, νύκτε περι-φανός κι' άπότομος, ἀλλὰ κατὰ βάθος ἀγαθός, ἔρχεται ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή σὲ σύγκρουσι με τὴν Μαγκαλί, ἡ ὁποία εἶνε πολὺ εὐαίσθητη. Χωρὶς νὰ θέλει μάλιστα, τὴν μπατοῖζει. Τότε ἡ Μαγκαλί, ἔξαλλη ἀπ' τὴν ὀργή της, τοῦ φω-νάει ὅτι θὰ τὸν μισοῖ σὲ ὅλη της τὴ ζωή. Μερικά χρόνια μεσολαβῶν, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ὁποίων ἡ Μαγκαλί δὲν ἔναρξαι πάλι τὸν Τζέραρ, ποὺ τα-ξιδεύει διαρκῶς στὸ ἔξωτερικό. Τέλος ὁ νεαρός δοῦξ ξαναγεννιέται και ξανα-θέλει τὴν Μαγκαλί, ποὺ ἔχει γίνει πάλι κοπέλλα. Μὰ τώρα φέρεται πολὺ διαφορετικὰ ἀπέναντί της. Ἀνέχεται τὴν παρουσία της κοντά του, ἐνδιαφέρε-ται γι' αὐτή και τὴν προστατεύει ἀπὸ τὴν ἀντιπάθεια ποὺ τρέφει ἀπέναντί της ἡ λαίδη Ὀφρηλία.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

— Ἡ ταραχή λοιπόν, ἐξακολούθησε ὁ Φρέντυ, μαζί με τὴν προη-γουμένη της κόουρσι, προκάλεσαν στὴ Μαγκαλί τὴ μικρὴ της λιπο-θυμία, γιὰ τὴν ὁποία ἀνέσχησα πολὺ, γιατί δοκίμασατε μακριὰ και σὲ μέρος, ἀπὸ τὸ ὁποῖο δὲν περνοῦσε κανεὶς.

Τὸ ἀμάρτι διστάζει τώρα τὸ πάγκο, και σὲ λίγο στάθηκε μπρὸς στὴ μεγάλη μαρμαρῆνα σκάλα τοῦ πύργου.

Ὁ δοῦξ κι' ὁ Φρέντυ πῆδησαν ἀμέσως κάτω. Ἐτοιμαζόντουσαν νὰ βοηθήσουν τὶς δύο νέες νὰ κατεβῇ κι' αὐτές, ὅταν κάποιος ἄλ-λος, τρέχοντας τοὺς ἐπρόλαβε. Ἦταν ὁ Ρόσβελ, ὁ γραμματεὺς τοῦ Τζέραρ, ὁ ὁποῖος ἔστρεψε κι' ἔδωσε τὸ χέρι του στὴ Μαγκαλί.

Ἐκεῖνη θέλησε νὰ ξεφύγει, ἀλλὰ, μὴ μπορῶντας στήριξε τὸ χέρι της στὸ δικό του και πῆδησε ἀνάλαφρα κάτω. Τὴν ἴδια ὑπε-ρεσία προσέφερε κατόπιν ὁ Ρόσβελ και στὴν λαίδη Ἰσαβέλλα, ἡ ὁποία, παρὰ τὴ συνήθειά της, τὸν εὐχαρίστησε, με πολλὴ ψυχρότητα.

— Δώσε μου τὸ μπράτσο σου, Μαγκαλί! εἶπε τότε ἡ νεαρὰ λαίδη. Εἶσαι καλύτερα τώρα;...

— Ὡ! Εἰμαι σχεδὸν καλά, Ἰσαβέλλα... Μὲ λίγη ἀνάπαυσι, θὰ συνέλθω ἐντελῶς...

— Ναί, ν' ἀναπαυθῇτε, δεσποινίς! εἶπε με σοβαρότητα ὁ δοῦξ. Ν' ἀφήσετε πάλι τὰ προγράμματα και τὶς ἄλλες ἀνοησίες τῆς Ὀ-φρηλίας!...

Ἡ Μαγκαλί κοκκίνησε και εἶπε:

— Αὐτὸς ὁ φίλος ὁ Φρέντυ σὰς τὰ εἶπε αὐτά; Ἐχω ἀτελεί-ωτα μερικὰ προγράμματα ἀκόμα, ἀλ-λὰ ἐλπίζω νὰ τὰ τελειώσω ὡς τὸ θά-δυ, ὅπως μοῦ ζήτησε ἡ λαίδη Ὀφρη-λία...

— Ὁχι, δὲν θὰ κάνετε ἀπολύτως τίποτε. Τὰ προγράμματα θὰ μείνουν ἀτελείωτα. Ἐσεὶ θὰ μᾶθη ἡ Ὀφρηλία νὰ μὴ φορτώνη τοὺς ἄλλους με ὑπε-ράσφαση ἐργασία...

Ὁ κατηγορηματικὸς τόνος, με τὸν ὁποῖο ἐπρόφερε ὁ λόρδος τὰ λόγια αὐτά, δὲν ἐπιδεχόταν καμμιὰ ἀντίσ-τησι. Ὡστόσο ἡ Μαγκαλί ψιθύρισε στενοχωρημένη:

— Ἀλλὰ τί θὰ πῇ ἡ λαίδη Ὀφρηλία, μιλῶν;

— Δὲν θὰ πῇ ἀπολύτως τίποτε...

Θὰ ἔβηνθῃ ἐνὸς μαζὺ της...

Καθὼς μιλοῦσαν, εἶχαν μπεῖ μέσα στὸ χῶλλ. Ἐκεῖ εἶδαν δοθὸ μπροστὰ σὲ μιά θάμνια σάπια τοῦ 16ου αἰῶνος, ἔναν ἡμεῖς κι' ἀδύνατο γέρο, κατὰλεινο.

— Ἀ! Νὰ ὁ λόρδος Λόουινγ! εἶ-πε ὁ Τζέραρ.

— Καλημέρα, ἀγαπητέ μου δοῦξ! ἀπάντησε ὁ γέρος εὐπατρίδης. Καλη-μέρα, λαίδη Ἰσαβέλλα...

Μὰ στάθηκε ἔξαφνα ξαφνιασμένος, βλέποντας τὴ Μαγκαλί.

— Ἀλήθεια, μιλῶν, εἶπε τότε ἡ Ἰσαβέλλα, δὲν ξέρετε τὴ φίλη μου Μαγκαλί Ντωλτέ;... Μαγκαλί, ὁ λόρδος Φρειδερίκος Λόουινγ.

Ὁ γέρος εὐπατρίδης, ἀκούοντας τὸ ὄνομα τῆς Μαγκαλί, τινάχτηκε ἐ-λαφρὰ, ἀνοιχθῆκε τὰ μάτια του και μὰ ταραχὴ ζωγραφίστηκε στὸ πρό-σωπό του, τὴν ὁποία κανεὶς ἀπ' τοὺς

Ὁ λόρδος Λόουινγ στάθηκε ξαφνιασμένος, βλέποντας τὴ Μαγκαλί...

παρισταμένους δὲν ἀντελήφθη. Ἦθελε νὰ μιλήσῃ, μὰ δὲν μποροῦσε. Τέλος, καταβάλλοντας μιά προσπάθεια, τραίωσε:

— Μαγκαλί Ντωλτέ, εἶπατε; Αὐτὸ εἶνε ὄνομα γαλλικό...

Καὶ χαρώθηκε με μιά ὑπόκρισι τὴν Μαγκαλί, κυττάζοντάς τὴν στὰ μάτια.

— Ναί, ἀπάντησε ἡ Ἰσαβέλλα, ἡ ἀγαπητὴ μου Μαγκαλί εἶχε πατέρα Γάλλο, ἀλλὰ ἡ μητέρα της ἦταν Ἀγγλίδα... Ἀ! νὰ και ὁ ἀδελφός της Φρέντυ! ἐπρόσθεσε βλέποντας τὸν νεαρό ἔφηβο νὰ μπαίνει μαζί με τὸν κ. Ρόσβελ.

Ἡ ταραχὴ τοῦ λόρδου Λόουινγ διπλασιάστηκε μόλις εἶδε και τὸ Φρέντυ. Κάρφωσε τὰ μάτια του ἐπάνω του και τὸ βλέμμα του εἶχε μιά παράδοξη ἔκφρασι...

Ἐπειτα όμως χαμήλωσε τὰ λεπτὰ του βλέφαρα κι' ἡ φυσιγνω-μία του πήρε τὴ συνθηματικὴ τῆς ἀδυστοχίας καὶ ἀπάθειας.

— Καὶ τώρα, Μαγκαλί, εἶπε ἡ λαίδη Ἰσαβέλλα, πήγαμε γρή-γορα ν' ἀναπαυθῇς... Φρέντυ, σοῦ οἰσιζῶ νὰ τὴν προσέξῃς νὰ μὴν ἐργασθῇ σήμερα.

— Ναί, Φρέντυ, εἶπε κι' ὁ λόρδος Τζέραρ χαδεύοντας τὸ μικρό. Σοῦ ἀναθέτωμε ὑψηλὰ καθήκοντα. Θὰ μᾶς δώσῃς ἀναφορά κι' ἐλπί-ζουμε ὅτι δὲν θὰ ἔχουμε λόγο νὰ παρουσιασθοῦμε μαζί σου...

Καὶ ὑποκλίθηκε ἐλαφρὰ πρὸς τὸ μέρος τῆς Μαγκαλί.

Κατόπιν ἀπομακρύνθηκε μαζί με τὴν ἀδελφὴ του και τὸ λόρδο Λόουινγ, ἐνῶ ἡ Μαγκαλί, στηριζομένη στὸ μπράτσο τοῦ ἀδελφοῦ της, διεκδύθηκε πρὸς τὸ διαμέρισμα τῆς δίδως Νουέ.

Ὁ Ρόσβελ ἀτόμωσε ἔτσι μόνος του στὸ χῶλλ. Προηγούμενως τὰ σταχυογάλανα μάτια του εἶχαν κυττάξει ἀλλόκοτα τὸ λόρδο Λόουινγ καὶ εἶχαν παρακολουθήσει τὴ Μαγκαλί και τὸ Φρέντυ ὡς δύν-τα ἔξαφανίστηκαν στο βάθος τοῦ χῶλλ. Ὁ γραμματεὺς τώρα, στηριγ-μένος στὸν τοῖχο, εἶχε διηθεῖσθαι σὲ σκέψεις, ἐνῶ τὸ πρόσωπό του τὸ φωτίζε μιά λάμψις ἱκανοποιήσεως.

— Τώρα μπορῶ νὰ κάνω μιά πρώτη τάξεως ἐπιχείρησι, μονο-μαύρισε. Ἡ παρουσία τοῦ γέρο λόρδου Λόουινγ, θὰ περιέλθῃ ἔτσι ἡ ἀλλοιῶς στὰ δύο ἀδελφίνα... Ἡ Μαγκαλί θ' ἀποκτήσῃ μιά ἰδεώδη προικί... Καὶ εἶνε τόσο ὡμορφ... Ρόσβελ, φίλε μου, πρέπει νὰ τὰ καταφέρῃς καλά, γιατί ποτὲ δὲν θὰ σοῦ παρουσιασθῇ εὐκαιρία νὰ κάνῃς ἕνα τέτοιο γάμο... Ἐσεὶ θὰ ἐκδικηθῇς συγχρόνως κι' ἐκεῖνη ποὺ σὲ ἀπέκρουσε ἄλλοτε!... Ἀ! ἂ! λόρδο Λόουινγ, δὲν ὑπο-πτεύθηκες ὅτι μάντευμα τί συνέβαινε μέσα σου πρὸς ὀλίγον, κι' οὔτε ξέρεις ὅτι ἔχω στὰ χέρια μου μερικὰ σπουδαία ἔγγραφα, πράγμα τοῦ νὰ σὲ δυσχερατοῦσε ἐξαιρετικά...

Καὶ τρίβοντας τὰ χέρια του, διεν-θύθηκε πρὸς τὸ γραφεῖο τοῦ δουκὸς τοῦ Στάλιντερ, ὅπου ἐργαζόταν.

Ὁ λόρδος Τζέραρ ἐντωμεταξὺν εἶ-χε πάει στὴ γαλερία τῶν ἑορτῶν, ὅ-που εἶχαν συγκεντρωθεῖ γιὰ τὶς δοκι-μὲς δι' οἱ ἐρασιτέχνες... καὶ θὰ λάβου-ναν μέρος στὴν πρῶτη ἀσκήσι, ἡ ὁποία θὰ ἐδίδετο στὸν πύργο. Ἡ λαίδη Ὀ-φρηλία ἐπέβλεπε ὅλες τὶς προετοιμα-σίες, χωρὶς νὰ χάσῃ οὔτε στιγμή τὴν διευτιὰ γαλήνης της.

Σὲ μιά στιγμή, ὁ Τζέραρ πλησία-σε σ' ἕνα τοιπέρι, ὅπου βρισκόνον-ταν τὰ προγράμματα τῆς ἑορτῆς και, παίρνοντας ἕνα ἄρχειο νὰ τὸ ἐξετά-ζῃ με προσοχή.

Δὲν εἶνε ἀλλ' ἢ ἀριστοτέλεσμα, τοῦ εἶπε ἡ λαίδη Ντωλτέ, μὰ ἀπ' τὶς καλεσμένους. Αὐτὴ ἡ δὲς Ντωλτέ ποὺ τὸ ζωγράφιζε, ἔχει ὅλα τὰ χαρί-σματα...

— Ναί... ἀπάντησε ὁ Τζέραρ. Αὐ-τὰ τὰ σχέδια εἶνε περιττά. Ἀλλὰ ὁ ἐντελεστής τοὺς ὑπέβληθῃ σὲ κόπους ἀνώτερους τῶν δυνάμεών του... Γι' αὐτὸ μάλιστα, Ὀφρηλία, τὰ προγράμ-ματα αὐτά θὰ μείνουν ἀτελείωτα...

Ἡ Ὀφρηλία, ἡ ὁποία ἐκεῖνη τὴ στιγμή διόρθωνε τὰ μαλλιά της, μπρὸς σ' ἕνα καθρέφτη, γύρισε ἀπό-τομα και ἀπάντησε στὸ λόρδο:

— Θὰ μείνουν ἀτελείωτα, εἶπε; Τί ἀστεῖο εἶν' αὐτὸ, Τζέραρ... Ἡ Μαγκαλί μπορεῖ εὐκολώτα νὰ μὸς τὰ παραδώσῃ ἀπὸψε... Ὑπολύνου-σά ποῦ θὰ χάσῃς τὴν νύκτα...

— Ἐ, λοιπόν, τῆς ἀπάντησε ὁ Τζέ-ραρ ἔξαφ, κι' ἐγὼ σοῦ λέω ὅτι δὲν ἔ-

πολύνοες καλά. Ἐπρεπε νὰ σκεφθῇς νὰ ζητήσῃς νορίτερα τὴν ὑπε-ρεσία αὐτὴ ἀπὸ τὴν καλωσύνη τῆς δίδως Ντωλτέ, κι' ὅχι νὰ τὴν ἀ-πατήσῃς... Πρέπει νὰ τὸ πάρῃς ἀπόφασι ὅτι δὲν θὰ ἔχῃς παρὰ τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ὠραία αὐτὰ προγράμματα...

— Ὁχι δά! ἀπάντησε ἡ Ὀφρηλία, προσπαθώντας νὰ συγκρατήσῃ τὴν ὀργή ποὺ ἔδραζε μέσα της. Δὲν ἐννοῶ ἡ Μαγκαλί νὰ κάνει ὅτι θέλει και νὰ μὴν κρατᾷ τὴν ὑπόσχεσί της.

Μὰ τότε ὁ νεαρός δοῦξ, με φωνὴ ποὺ δὲν ἐπαδεχόταν καμμιὰ ἀν-τίρρησι πάλι, τῆς εἶπε:

— Κ' ἐγὼ δὲν ἐννοῶ ἐκεῖνο ποὺ φιλοξενούνται ἀπὸ μένα στὸ σπίτι μου, νὰ χρησιμοποιοῦνται σὲ ἐργασίες ἀνώτερες τῶν δυνάμεών των. Ἐγὼ ὁ ἴδιος ἀπαγόρευσα στὴ δίδω Ντωλτέ νὰ τελειώσῃ αὐτὴ τὴν ἐργασία... Ἐσεὶ τοῦ ἔπ' ὅρισε σου, Ὀφρηλία...

Καὶ διεκδύθηκε πρὸς τὴν ἄλλη ἄκρη τῆς γαλερίας, ὅπου ὁ λόρ-δος Ντωλτέ ἀγωνίζετο νὰ μᾶθη τὸ ρόλο της στὴν ἀδελφὴ του.

— Ὁ ἀρρωστήσις ἀπὸ τὴν κόουρσι, Ἄρτσι, τοῦ εἶπε ὁ Τζέραρ γελώντας.

— Δὲν ξέρεις τί τραβάω, ἀγαπητέ μου δοῦξ, μ' αὐτὴ τὴν ἐρασι-τεχνική παράστασι... Εἰμαι ἐπὶ τῆς, γεωσέρ, διεκδύτης τῆς σκη-νῆς καὶ ἠθοποιῶς συγχρόνως... Εἶνε μερικὸι ἠθοποιοί, σὰν τὴν ἀ-δελφὴ μου ἔξαφνα, ποὺ με κοροῦνουν πολὺ ὡς ὅταν νὰ μάθουν τὸ ρόλο τους... Δὲν εἶνε, βλέπεις, ὅλοι σὰν τὴ λαίδη Ὀφρηλία ποὺ παίζει θαυμάσια.

Ἡ χαμόγελο θραμβεντικὸ φάνηκε τότε στὸ πρόσωπο τῆς Ὀ-φρηλίας, ἡ ὁποία εἶχε πλησιάζει ἐντωμεταξὺ.

— Ναί, μιλῶν, ἐξακολούθησε ὁ λόρδος Ντωλτέ, παίζετε περὶ-φρῃμα... Ἐλπίζω μάλιστα ὅτι ἡ παράστασις θὰ εἶνε πολὺ ὠραία...

Μονάχα ἡ λαίδη Ντωλτέον παίζει πολὺ ἀσχημα. Εἶνε κῆριμα ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ... Ὡ! Ἀν ἤθελε νὰ παίζῃ ἡ δὲς Ντωλτέ!... Τὴ ἐπιτυχία θὰ σημείωνε στὸ ρόλο αὐτὸ ποὺ εἶνε ἐξαιρετικὰ χαριτωμένος...

— Ναί, εἶπε ἡ Ὀφρηλία σαρκαστικά... Ἀλλὰ, βλέπετε, ἡ σοβαρὰ αὐτὴ να ἀνῆλθε κατηγορηματικά. Δὲν θέλει νὰ ἐμφανισθῇ σὴ σκηνή γιατί εἶνε ὅλο σμυνοτυφία... Δὲν ἐπέμεινα νὰ ἐμφανισθῇ αὐτὸ, γιατί νομίζω πὺς θὰ βρισκατε νὰ τὴν ἀντικαταστήσετε... Ἐξ ἄλλου εἶνε ἀδύνατον νὰ τῆς ζητήσῃ κανεὶς μιά μικρὴ ὑπηρεσία, χωρὶς νὰ δι' ὑποφάνη δυσχερατοῦσε στὸ πρόσωπο και χωρὶς ν' ἀκούσῃ τις διαμαρτυρίες της...

Καὶ, με φωνὴ γεμάτη κακία, ἡ νεαρὰ λαίδη πρόσθεσε:

— Ἡ φτωχὴ αὐτὴ νέα θὰ ἔπρεπε νὰ μὴν δεῖχναται τόσο ἀχάρ-στη σ' ἐκεῖνους, στοὺς ὁποῖους χροσταίει τὰ πάντα...

Ὁ δοῦξ, ἀκούοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ἔκανε ἕνα ὄμμα μπροστὰ.

Ἐπὶ τὸ χέρι του και πᾶνον-τας τὸ μπράτσο τῆς Ὀφρηλίας, τῆς εἶπε:

— Μοῦ φαίνεται, Ὀφρηλία, ὅτι ἐσὺ δὲν πρέπει νὰ μιλάς ἔτσι...

Ἐξ ἄλλου ἡ δὲς Ντωλτέ δὲν χροσταίει σ' ἐμένα τίποτε.

Ἡ φωνὴ του ἦταν ἥρεμη και ψυχρὴ. Εἶχε τὸναις μονάχα τὸ σὺ μ' ἕνα τρόπο ξεχωριστό.

Ἡ Ὀφρηλία δάγκωσε ἀμέσως τὰ χεῖλις της κι' ἔγινε κατακόκ-κηνη. Εἶχε καταλάβει τί κρυβό-ταν κάτω ἀπ' τὴν φράσι αὐτὴ τοῦ ἐξαδέλφου της. Ἦταν κι' αὐτὴ ὁρμητὴ και χωρὶς περιου-σία, ἀλλὰ ἀπὸ μακρὴ εἶχε ἀνα-τρεφρὴ κι' εἶχε ζήσει μέσα στὸν πλεῖστο τοῦ δουκατοῦ μεγάρου, σὰν ἴση με τὴν ἐξαδέλφη της Ἰ-σαβέλλα, χωρὶς ποτὲ μιά λέξις νὰ τῆς ὑπενηθίσῃ ὅτι χροσταί-σε τὰ πάντα στὴν καλωσύνη τοῦ ἐξαδέλφου της. Ἀλλ' ἀφοῦ τὰ-ώρα ζητοῦσε νὰ ταπεινώσῃ μιά ἄλ-λη δυστυχισμένη ὁρμητὴ, ὁ δοῦξ με μιά λέξις του τῆς θυμίζε ὅτι, αὐτὴ μόνον ἀπ' ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του, δὲν εἶχε τέτοιο δικαίωμα.

Ὅλοι οἱ ξένοι τοῦ ἐΠύργου με-τὶς Τριανταφυλλιῶν βρισκόνον-σαν συγκεντρωμένοι ἐκεῖνο τὸ βράδυ στὴν αἰθουσα τῶν ἑορτῶν γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν πα-ράστασι ποὺ εἶχε ὁργανωθεῖ ἀπὸ τὴ λαίδη Ὀφρηλία και τὸ λόρδο Ντωλτέ.

Ἀπὸ τὴ γωνία, στὴν ὁποία εἶ-χε μετρώφρωνα καθίσει μαζί με τὴ δίδω Νουέ, ἡ Μαγκαλί ἀπο-λάμβανε τὸ θέαμα τῆς λαμπρῆς αὐτῆς ἀριστοκρατικῆς συγκεν-τρώσεως. Στὴν ἀρχὴ εἶχε ἀρνη-θεῖ νὰ παρακολουθῇ αὐτὴ τὴν παράστασι, ἀλλὰ ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήσῃ σὲς παρακλήσεις

τῆς λαίδης Ἰσαβέλλας.

Φόρσε λοιπὸν τὸ ἀπλὸ φορεματάκι της, τὸ ὁποῖο εἶχε φάσει μαζί με τὴν δίδω Ἀμαλία, και ἀκούγε τώρα με μιά παιδιάτικη εὐχαρί-στησι τὶς εὐθιμὲς σκιερὲς τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖο εἶχε γράφει ἡ λαίδη Ντωλτέ.

Ὁ Φρέντυ δὲν ἦταν κοντά της. Ὁ λόρδος Τζέραρ τὸν εἶχε πάρει ἀνάμεσα στὸν ἐκλεκτὸ κύκλο τῶν φίλων του. Ὁ νεαρός δοῦξ, ἔα-πλωμένος ἀναπαυστικά, φανόταν πὺς ἔκουγε με προσοχή. Ἀλλ' ἦταν ἀδύνατον νὰ μαντέψῃ κανεὶς ποῖα διεύθυνσι ἀκολουθοῦσε τὸ βλέμμα του ἀπ' τὸ λογιόν του...

Ἐξυπνότητος αὐτοῦ ὁ διάλογος! τοῦ ψιθύρισε μιά στιγμή ὁ λόρδος Ροῦπερτ Ντορβιγκώ, ἕνας νεαρώτατος ὑπολοχαγὸς τῆς Φρουρᾶς, ὁ ὁποῖος ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ μέλλων σύζυγος τῆς Ἰσαβέλλας.

Ὁ Τζέραρ κινήθηκε ζωηρὰ και εἶπε:

— Δὲν τὸν ἀκούσα, Ροῦπερτ, τὸ διάλογο αὐτό...

— Πῶς; ἔκανε ὁ νεαρὸς εὐπατρίδης. Μὰ ἐσὺ φαίνεσαι πὺς προσέχεις τόσο... Τί συλλογίζεσαι λοιπόν...

Ἐνα ἐλαφρὸ χαμόγελο φάνηκε στὰ χεῖλις τοῦ Τζέραρ, ὁ ὁποῖος ἀπάντησε:

— Μελετοῦσα, Ροῦπερτ...

— Μελετοῦσες;... Τί;

— Μιά ψυχὴ! ἀπάντησε ὁ λόρδος Τζέραρ, με τὸ ἴδιο αἰνιγματικὸ χαμόγελο.

— Διὰ βολή!... ἔκανε ὁ λόρδος Ντορβιγκώ. Καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ μᾶθη τὸ ἀντικείμενο τῆς μελετῆς σου;...

— Ὁχι, Ροῦπερτ... Αὐτὸ δὲν λέγεται! ἀπάντησε ὁ λόρδος με τόνο μὴ ἐπιδεχόμενο καμμιὰ ἀντίρρησι.

Καὶ χωρὶς νὰ προσθέσῃ τίποτε, ἔστρεψε και πάλι τὸ λογιόν του πρὸς τὴ διεύθυνσι ποὺ εἶχε προηγούμενως. Ἐνῶς προσεχτικῶς πα-ρατηρητῆς θὰ ἔβλεπε τὴ στιγμή ἐκεῖνη δι' κύτταξε τὴ Μαγκαλί.

Σὲ λίγο ἡ παράστασι τελείωσε. Ἐπακολούθησαν συγχωρητήρια, θρόνους, φιλοφρονήσεις. Ὁ δοῦξ σπρώχθηκε ἀπ' τὴ θέσι του και δι-εκδύθηκε πρὸς τὴν λαίδη Ντωλτέ γιὰ νὰ τὴ συγχωρῇ γιὰ τὸ ἔργο της.

Ἡ δὲς Νουέ κι' ἡ Μαγκαλί, ἡ ὁποῖος καθόντουσαν κοντά της, δὲν μποροῦσαν νὰ συγκαρτήσουν ἕνα ἐλαφρὸ χαμόγελο με τὴν σκέψι τῆς ἀγγραφῆς αὐτῆς, τὴν ὁποῖαν ἐπέβαλαν στὸ δοῦκα τὰ καθήκοντά του ὡς οἰκοδεσπότη. Ἐπρεπε νὰ συγκαρτῇ τὴ λαίδη Ντωλτέ, ἂν καὶ τὸ ἔργο της μόλις και μετὰ βίας εἶχε σωθεῖ ἀπὸ τὴν ἀταξία, χάρις σὲς προσπάθειες τῶν ἐρασιτεχνῶν ἠθοποιῶν.

Ὁ δοῦξ, ἀφοῦ ἔκανε τὸ καθήκον του αὐτό, πλησίασε τὴ δίδω Νουέ και τὴν προστατευομένη της.

— Μοῦ φαίνεται, εἶπε σιγὰ και χαμογελώντας, δι' γελοῦσατε κι' ἡ δυὸ πρὸ ὀλίγου με τὴ στενοχωρία μου.

Ἡ δὲς Ἀμαλία ἄρχισε νὰ γε-λάει και ἡ Μαγκαλί τὴν μιμήθηκε.

— Ἡ ἐξοχότης σας βλέπει πολὺ καλά, εἶπε ἡ δὲς Νουέ.

— Ναί, ἀπάντησε ὁ δοῦξ. Ἐχω τὸ πολὺμο και κάποτε ἐνοχλητικὸ γιὰ τοὺς ἄλλους χάρισμα νὰ τὰ βλέπω ὅλα...

Καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴ Μαγκαλί ἐπρόσθεσε:

— Ἡ Ἰσαβέλλα μοῦ εἶπε τὸ πρῶτ, μὲς Μαγκαλί, δι' ἡ ἀδυστο-χία σας σὰς πέρασε ἐντελῶς... Ἀλήθεια;...

— Μάλιστα, μιλῶν... Ἦταν μιά κόουρσι περαστική...

— Περαισκή, ἐφόσον δὲν θὰ ἐπαναλήψῃ ἡ ἀφορμὴ της... Ἐπὶ τὴν εὐκαιρία, μὲς Μαγκαλί, ἐπιτρέ-ψατέ μου νὰ σὰς πῶ ὅτι διαγρά-ψατε μιά ἀπερσιμένη, ἂν και ὁ σκοπὸς της ἦταν λαμπρός... Μπο-ροῦσατε όμως νὰ τὴν πληρώσετε ἀκριβὰ.

Ἡ Μαγκαλί ἔγινε κατακόκκηνη και εἶπε με στενοχωρία:

— Σίγουρα ὁ Φρέντυ θὰ σὰς τὴ εἶπε πάλι, δι' αὐτά...

— Πρέπει νὰ μαθαίνῃ κανεὶς ὁ-ρισμένα πράγματα! ἀπάντησε ὁ δοῦξ κι' ἕνα αἰνιγματικὸ χαμόγε-λο. Ἀλλὰ σὰς συμβουλεύω νὰ εἴ-στε προσεχ

Τί είδε και τί... φαντάστηκε ένας περιηγητής

Ταξείδια στις χώρες των δαυμάτων

(Τί διηγείται ο τερατολόγος ποιητής Μαντεβίλ)

Σ' ένα από τα περασμένα τεύχη σ'ε παραθέσαμε μερικά κεφάλαια από τη «Βίβλο των Θαυμάτων», ένα βιβλίο, στο οποίο ο Γάλλος περιηγητής Μαντεβίλ αφηγείται, με μεγάλη σοβαρότητα τα όσα είδε και άκουσε κατά τη διάρκεια μιας μεγάλης περιόδου του σε διάφορα μέρη του κόσμου.

Σήμερα θα δημοσιεύσουμε και άλλα αποσπάσματα από τον ενδιαφέροντα αυτόν τόμο.

Αφ'όσον τον Μαντεβίλ στην 'Ασία, όπου είδε ανθρώπους με κεφάλια σκύλου, ψάρια που ζούσαν μέσα στην άμμο κ' ένα σορό άλλα αξιοπερίεργα πράγματα. 'Ας τον άκούσουμε λοιπόν τώρα τί γράφει για τη Νεκρά Θάλασσα:

«...Τα νερά της Νεκρής Θάλασσας είναι μικρά και άμυρτα, τίποτα δε δεν μπορεί να βλαστήσει στο χώμα που θα ποτιστεί με τέτοιο νερό. Την όντομασαν μάλιστα «Νεκρά», επειδή κανείς οργανισμός δεν μπορεί να ζήσει στα νερά της. 'Αποδείξεις είναι ότι έριξαν εκεί πολλούς εγκληματίες, δεμένους πισθάγκωνα, οι οποίοι πέθαναν άμέσως, χωρίς όμως και να βουλιάζουν. Προχρηματι, ότι κι αν πέσει στη λίμνη αυτή, δεν βουλιάζει.

Και σίδηρο ακόμα να ρίξεις στα νερά της, θα επιπλέουν σ' αυτά! Στις όχθες της βλαστάνουν μερικά δέντρα που βγάζουν καρπούς σαν μήλα, με ωραιότατο και ελκυστικότατο χρώμα. 'Όταν όμως κόψεις έναν καρπό και τ'έν ανοίξεις στα δύο, θα βρής μέσα μονάχα σταχτή!...»

Ο Μαντεβίλ, προχωρώντας, αφιερώνει πολλές σελίδες του βιβλίου για την Αίγυπτο, την οποία φαίνεται ότι την περιηγήθηκε αρκετά καλά. Με την ευκαιρία αυτή, δεν παραλείπει ν' αναφέρει ως νεγρονότα πραγματικά, όλους τους θρόνους που άκουσε να διηγούνται εκεί κάτω.

«Στην 'Ηλιούπολη — γράφει — υπάρχει ένας ναός, κτισμένος κατά το υπόδειγμα του ναού της 'Ιερωσαλήμ. Τα θεοκεντρικά βελλία που χρησιμοποιούνται στο ναό αυτόν, έχουν όλα ζωγραφισμένα επάνω τους ένα φοινίκια — ένα πουλί που ζει πεντακόσια χρόνια. Τέτοιους φοινίκιας είδα ζωντανούς αρκετούς. Σε ώριμα μάλιστα χρονικά διαστήματα, οι ιερείς ανάβουν μια μεγάλη φωτιά, πάνω στην οποία πηγαίνει και κάβεται μόνος του κάθε φοινίς που έχει ζήσει πάνω από πεντακόσια χρόνια και προσφέρει τον ολοκαύτωμα.

Την επομένη, οι ιερείς βρίσκουν μέσα στη στάχτη του φοινίκος ένα σκουλήκι. Και τη μεθεπομένη, στη θεία του σκουληκιού, βλέπουν ένα καινούργιο ζωντανό φοινίκια. Την δε τρίτη μέρα, ο φοινίς ανοίγει τα φτερά του και πετάει ψηλά — για να ξαναζήσει άλλα πεντακόσια χρόνια.

Τό πουλί αυτό είναι μεγαλύτερο από αετό. Τα φτερά του λοφίου του μοιάζουν με το παπαγάλου. 'Ο λαμός του είναι κίτρινος και το σώμας του άσπρο. Τα φτερά του έχουν το χρώμα της

πορφύρας και η ουρά του είναι κίτρινοκίτρινη. 'Όταν η άχτινός του ήλιου πέφτουν επάνω του και τον κάνουν να λαμιακοπά, παρουσιάζει ωραιότατο θέαμα...»

Και ο Μαντεβίλ συνεχίζει:

«Υπάρχουν επίσης στην Αίγυπτο μερικά μακρότα αήλια, γλυκά και εύχρημα, που τα λέγουν μήλα του Παραδείσου. Τα μήλα αυτά και χίλια κομμάτια αν τα κόψεις, θα βρής στο καθένα απ' αυτά το σημείο του σταυρού. Τό δέντρο που τα παράγει, δεν φυτρώνει πουθενά άλλο παρά μονάχα στην Αίγυπτο. 'Υπάρχουν στην Αίγυπτο και μερικά άλλα μήλα, που τα λέγουν μήλα του 'Αδάμ και που έ-

φαίνεται στο παλάτι του βασιλέως της 'Ιθάσας. Μου είνε αδύνατο να περιγράψω τη λαμιαρότητά του. 'Όλες ή σκάλες που οδηγούν στα πάνω πατώματα, είναι από άσμη ή χρυσάφι. 'Από τα πολύτιμα αυτά μέταλλα είναι κατασκευασμένες επίσης και ή πλάκες των τοίχων και του δαπέδου. Και πάνω στις πλάκες αυτές είναι σκαλισμένες διάφορες παραστάσεις, που εικονίζουν τα κυριώτερα κατορθώματα των προγόνων του βασιλέως...

Από την 'Ιθάσα πηγαίνει κανείς στο βασίλειο της Ταλαμής ή Πατάν, που έχει άμειντες πολίτες. Στο νησί αυτό βλαστάνουν τέσσερα δέντρα, από τα οποία

συμπαίνουν παράξενα πράγματα: Κάθε χρόνο, και για τρεις μονάχα μέρες, μαζεύονται λογής-λογής ψάρια που αφήνουν τους παραδείς να τα πιάσουν με τα χέρια τους. Μου συνέβη και μένα να πιάσω ψάρια κατ' αυτόν τον τρόπο...

Επίσης στο νησί αυτό υπάρχουν χελώνες τεράστιες, των οποίων τα καύκαλα τα χρησιμοποιούν για τραπέζια. Είδα με τα μάτια μου ένα καύκαλο, μέσα στο οποίο μπορούσαν να ξαπλώσουν άνετα τρεις άνθρωποι.

Όταν πεθάνει κανένας άντρας, θάβουν και τη γυναίκα του, να νάχη μια συντροφισσα μαζί του στον άλλον κόσμο...»

Εκείνο που κάνει εξαιρετικά εύχρηστη την ανάγνωση των καταπληκτικών διηγήσεων του Μαντεβίλ, είναι ή μεγάλη σοβαρότης του ύφους του. Αφηγείται, ο άθεός-όπως τα τερατοδότερα ψέματά με σοβαρότητα έπιστήμονος. Και συνεχίζει:

«Ακού λοιπόν είδα στο νησί αυτό ένα σορό περιεργα πράγματα, τόσον εξαιρετικά, ώστε δυσκολεύεται κανείς να τα πιστέψει, τό θεωρησα περικό να εξακλινοθησω τό ταξείδι μου, από φόβο μήπως με περιμένουν μεγάλες εκπλήξεις...»

Μά είχα άκουσει να μιλούν με κατάπληξη και θαυμασμό για τή πλούτη και τη δύναμη του αυτοκράτορος των Τατάρων Μάνωλους και πού γεννήθηκε ή επιθυμία να επισκεφθώ τό βασίλειό του.

Τό ταξείδι αυτό ήταν γεμάτο κινδύνους, επειδή έκανε μεγάλη θαλασσοταραχή. Τέλος φτάσαμε στο βασίλειο του Μάνωλους, που βρίσκεται στα σύνορα των άνω 'Ινδιών. Στο βασίλειο αυτό, οι άνθρωποι, τα ζώα και τα πουλιά είναι μεγαλύτερα από τους ανθρώπους, τα ζώα και τα πουλιά όλου του άλλου κόσμου. 'Υπάρχει σε εκεί τέτοια ευημερία, ώστε οι ζήτλητα αν βρίσκονται σε κάθε πόλη τρεις φτωχοί. Οι άνδρες είναι ώραιότεροι από τις γυναίκες. Και τό πιο παράξενο μ' αυτούς, είναι πως ούτε μια τριχά δεν φυτρώνει στο σώμα τους...

Η πρώτη πολιτεία που επισκεφθήκαμε ήταν ή Λατορύν. Φαντασθήτε τώρα την κατάπληξή μας όταν εξακριβώσαμε πως όλοι οι κάτοικοι της ήταν Χριστιανοί και λάτρεινα με φανατισμό τ' όνομα του Χριστού, μοιόντι άγνοούσαν τη διδασκαλία του Θεανθρώπου.

Ένα άλλο πράγμα που μάς έκπνε εντόπωσι σ' αυτήν την πολιτεία, είναι ότι βρήκαμε διάφορα έργα τέχνης, όμοια μ' εκείνα που υπάρχουν στο Παρίσι. Έκ παραλήλου όμως, οι κάτοικοι της Λατορύνης αισθάνονται ξεχωριστή προτίμηση για τα φρεΐδα, που τα τρώνε μαγειρεμένα κατά διαφόρους τρόπους...»

Ο Μαντεβίλ, συνεχίζοντας τό ταξείδι του, είδε και πολλά άλλα περίεργα πράγματα. Στά σημεία ιδίως που έξιτορεί την έπισκοπή του στην 'Ελλάδα, είναι άφραστο! Για την περιήγησή του όμως αυτή θα σ'ς μιλήσουμε σ' ένα από τα επόμενα τεύχη.

Ψάρια που πηγαίνουν και... παραδίδονται μόνο τους στους παραδείς. (Μινιατούρα από τη «Βίβλο των Θαυμάτων»).

τό ένα παράγει άλεύρι, τό άλλο λάδι, τό τρίτο κρασί και τό τέταρτο ένα δραστηκότατο δηλητήριο.

Ίδου πως βγάζουν τό άλεύρι από τό πρώτο δέντρο: Σε ώριμμένο μήνα του χρόνου, χαράζουν έντομος στο κάτω μέρος του δέντρου. Από τη φλούδα του σταζει τότε ένα ηχητό υγρό που τό ξεραίνουν στον ήλιο, τό κοπανίζουν και φυλάττουν από αυτό τό άλεύρι. Έτσι βγάζουν και από τα άλλα δέντρα τό λάδι και τό κρασί.

Οι κάτοικοι λένε πως τό μέγεθος αυτής της εξαγωγής λαδιού, κρασιού και άλευριού, τη δίδαξε ένας εξαγγελος σ' ένα στρατηγό του που είχε κάποτε περπάσει μαζί με τό στρατεύμα του.

Στά παράλια του νησιού αυτού

Τα δέντρα του βασιλείου του Πατάν, που βγάζουν κρασί, άλεύρι, λάδι, κτλ. (Μινιατούρα από τη «Βίβλο των Θαυμάτων»).

Ίμογένη Ρόμπερτσον, ή χαριτωμένη πρωταγωνίστρια του κινηματογράφου, ή οποία συνεπείθη και κατεδικάσθη για την ανάμιξη της σε μία μεγάλη άπάτη.

Η εποχή μας είναι γεμάτη από άπατεώνες άρρενων και θηλυκούς, — μάλιστα και θηλυκούς. Την πρώτη θέα μετάξυ των τελευταίων την κατέχει άσφαλώς ή περιφημη Γάλλισ μαντάμ 'Ανώ, ή οποία με τα σκάνδαλά της είχε άναστατώσει επί πολύν καιρό όλους τους οικονομολογικούς κύκλους της Γαλλίας.

Κατ' αρχάς ή κυρία 'Ανώ ήταν πλάσε ενός μεγάλου έργοστασίου καλλυντικών ειδών. Έκανε όμως μία σκανδαλώδη κατάχρησι κ' έτσι έχασε τη θέα της. Αυτό όμως δεν την έμπόδισε καθόλου να εκδώσει στό 1925 με τα χρήματα που κατεχράσθη μία έφημερίδα, την περιφημη «Έφημερίδα του Φράγκου».

Συγχρόνως ίδρυσε κ' ένα πρακτορείον τύπου, τό όποιον αντιθέτως από ό,τι κάνουν συνήθως όλα τα πρακτορεία, αντί να πληρώνεται για τις ειδήσεις τις όποιες έστειλε στις έφημερίδες, τις έπληρωνε για να τις δημοσιεύουν. Μ' αυτόν τον τρόπο ή κυρία 'Ανώ τράβηξε με τό μέρος της πολλά από τα μεγαλύτερα παρισινα φύλλα μ' άπέκτησε μεγάλη έποχρησή στο Χρηματιστήριο. Στο τέλος μάλιστα έπρότεινε στους άναγνώστας της «Έφημερίδος του Φράγκου» να έμπιστευθούν όλες τις οικονομίες τους στην έφημερίδα τους με τη διαβεβαίωση ότι έτσι, όχι μόνο θα έξασφάλιζαν τα χρήματά τους, αλλά και θα έβγαζαν και τεράστιο τίκω.

Η πρότασις αυτή «έπιασε» καταπληκτικά και όλα πήγαιναν καλά, μέχρις ότου μερικοί έβεννοι Γάλλοι εξηγήρησαν και είπαν ότι τα μνημόδια κέρδη που έπαιζε ή κυρία 'Ανώ στους άναγνώστας της ήταν φανταστικά μ' ότι τους έξαπατούσε με τό χειρότερο τρόπο. 'Ο εισαγγελεύς ανέλαβε να εξακαθίσει την υπόθεσι και τότε έσοικεπάρτησαν και όλες ή άλλες ύποπτες έφημερίδες, στις όποιες είχε άνασταθεί ή κυρία 'Ανώ. Τό σκάνδαλο ήταν κολοσσιαίο και είχε άπείρησι όχι μονάχα στη Γαλλία, αλλά και σ' όλόκληρη την Εύρώπη. Η μεγαλοφυής άπατεών κατεδικάσθη σε πέντε έτών έλακχή, ή «Έφημερίς του Φράγκου» έπαυσε να εκδίδεται και ή καταπείσεις των δυστυχισμένων άναγνωστών χάθηκαν για πάντα.

«Η ευκαιρία κάνει τον κλέφτη», λέει μία παροιμία. Και πραγματικώς, αν δεν της παρουσιαζόταν ή ευκαιρία, ή νεαρά 'Αγγλίδα, Λούσι Φάικ, ίσως να μη γινόταν ποτέ άπατεών. Πριν γίνει άπατεών, εργαζόταν ως καμαρίερα στο Ξενοδοχείον μιάς άγγλικής λουτροπόλεως, όταν έξαρνα μία άγρια έπεςε στό χέρι της ένα γραμμα, άπεινθύνόμενο σε μία έννοια του Ξενοδοχείου, ή οποία είχε φύγει την προηγούμενη. 'Από περιέργεια, τό άνοιξε για

ΤΑ...ΦΡΟΥΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΥΧΟΔΙΩΚΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΤΕΩΝΕΣ

Η καταπληκτική σταδιοδρομία της Μαντάμ 'Ανώ. Η «Έφημερίς του Φράγκου» και οι άφελείς άναγνώσται της. Πώς μία καμαρίερα έγινε άπατεών. 'Ο γάμος της μ' έναν άλλον άπατεώνα. Η περιπέτειες μιάς παληάς δόξας του κινηματογράφου.

να ιδή τί γράφει, και τότε έδιάβασε ότι ή μίς Μάξς, στην όποιαν άπεινθύνονταν τό γραμμα, είχε κληρονομήσει από κάποιον μακρινό συγγενή της δέκα χιλιάδες λίρες.

Άμέσως ή Λούσι έλαβε την άπόφαςι να πάη στο Λονδίνο και να παρουσιασθή αυτή ή ίδια ως μίς Μάξς και να εισπράξη τα χρήματα της κληρονομιάς. Στην αρχή όλα πήγαιναν κατ' έχρη. Η Λούσι δεν είχε καμιά ταυτότητα μαζί της, είχε όμως τό γραμμα. 'Ο δικηγόρος πού είχε άναλάβει την διεξαγωγή της ύποθέσεως δεν της έφερε καμιά δυσκολία και ήταν έτοιμος να της δόση μία προκαταβολή διακοσίων λιρών, έκανα της κληρονομιάς. Μα την τελευταία στιγμή ή νεαρά άπατεών έπαθε από άρηρημάδα και στην άπόδειξί της εισπράξεως των χρημάτων υπέγραψε κατά λάθος τό αληθινό της όνομα! 'Ο δικηγόρος κατάλαβε άμέσως την πλαστοπροσωπεία και έκάλωσε την άστυνομία. Η μίς Φάικρ καταδικάστηκε ως άπατεών σε πρώην μνηών φυλάκισι.

Τό πάθημά της όμως, αντί να της γίνη μάθημα, της άνοιξε άπεναντίας την όρεξι για τις περιπέτειες. Γι' αυτό μόλις ή Λούσι βγήκε από την φυλακή, τράβηξε κατ' ευθείαν σε μία από τις κοσμοκίστες λουτροπόλεις της 'Αγγλίας και παρουσιάστηκε ως Λαίδη Διάνα Μόνταγκου. Έκεί, έκτός από τις άλλες ψευδολογίες πού έλεγε, διεκήρυξε ότι πρόκειται να κληρονομήσει μία πάμπλουτη γρηά θεία της, ή όποια ήταν έτοιμοθάνατη. Τό δόλωμα της γρηάς θείας ήταν πολύ έλκυστικό και ένας νεαρός υπάλληλος του ύπουργείου των Έξωτερικών της 'Αγγλίας τό έχανε μία χαρά. Δίχως να χάσει καιρό έξήγησε την χείρα της «Λαίδης Διάνας» και την παντρεύτηκε.

Μετά τον γάμο όμως έγιναν μεταξύ των δύο συζύγων άμοιβάτες αποκαλύψεις και φανερώθηκε τότε ότι οι δύο σύζυγοι ήταν άπολύτως άντάξιοι ο ένας του άλλου. Γιατί, όπως ή πάμπλουτη θεία της... Λαίδης Μόνταγκου δεν υπήρχε παρά μονάχα στην φαντασία της τυχοδιώκτριας Λούσι Φάικρ, έτσι κ' ο σύζυγός της, ο όποιος της παρουσιάστηκε ως άκόλουθος του ύπουργείου των Έξωτερικών Σερ Μπάζιλ Δούπερ, δεν ήταν ούτε «Σερ», ούτε άκόλουθος, αλλά ένας γνωστότατος άπατεών, ο όποιος την είχε παντρευτεί μόνο και μόνο για να της φάν τα χρήματά της.

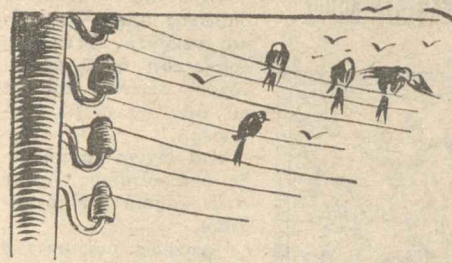
Τό ζεύγος άλλήλοκατηγγέλθη και κατεδικάσθη για την άμοιβαία άπάτη. Τό άπάνθρωπο όμως δικαστήριο έχωρισε τους δύο συζύγους, και τον μόν Σερ Μπάζιλ έκάλεσε για κάμψουα χρονόασι στη φυλακή, την δε χαριτωμένη Λούσι έξέστειλε στην Αυστραλία, όπου εργάζεται και πάλι ως καμαρίερα.

Μία γυναίκα που κατέστρεψε τό στάδιό της και την ζωή της εξ αιτίας του τυχοδιωκτικού της πνεύματος, είναι ή 'Αμερικανή ήθοποιός του κινηματογράφου Ίμογένη Ρόμπερτσον.

Η νέα αυτή ήταν μία από τις πιο όμορφες και πιο χαριτωμένες «Ζιγκφρίντ Γκέρλες» του μεγαλύτερου ήθοσου επιθεωρήσεως της 'Αμερικής. Σε ήλικία δεκαέξι έτών είχε άνακηρυχθεί «ερασιμύς των επιθεωρήσεων», κατόπιν έγινε ήθοποιός του κινηματογράφου και σε πολύ σύντομο διάστημα έξελίχθηκε μία από τις δημοφιλέστερες πρωταγωνίστριες της 'Αμερικανικής δόξης. Τό επόμενο έτος την προσέλαβε ως πρωταγωνίστρια ή μεγάλη Γερμανική κινηματογραφική εταιρεία «Όθρ». Κατόπιν όμως έπαψε πάλι να της χαμογέλα ή τύχη. Μόλις έγινε στην 'Αμερική συνεδθή μ' ένα ύποπτο ύποκειμενο, τό όποιον άρχισε να την έμμεταλλεύεται. Στο τέλος την έμπλεξε σε μία σκανδαλώδη υπόθεσι άπάτης, ή οποία είχε άναστατώσει όλόκληρη την 'Αμερική. Η κινηματογραφική εταιρεία στην όποια εργαζόταν ή Ρόμπερτσον κατήγγειλε άμέσως τό συμβόλαιό της μαζί της και ή όμορφη Ίμογένη κατεδικάσθη σε πέντε έτών φυλάκισι.

Η Ίμογένη Ρόμπερτσον όπως μεταμορφώθηκε μετά την άποφυλάκισι της.

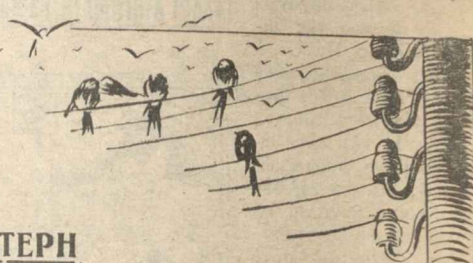

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΜΑΣ ΣΕΛΙΔΑ

“ΜΑΥΡΗ ΑΦΡΟΔΙΤΗ,, ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

(Ο νέος δρίαμβος της Ζοζεφίνας Μπαϊκερ)

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ Κ. Γ. ΦΤΕΡΗΣ

ΠΑΡΙΣΙ, 1 Ιανουάριος.— Μαλλιά κατάναν, με τόνο μαύρου χαβαριού, κολλητά στο μικρό κομμάτι της κεφαλής. Λαμύς σαν του κύκνου. Πρώτο μπράτσο, αλλά που θυμίζει με την κίνησή του μάλλον χαμηλοπάρδαλι. Μάτια έξω-κινά, παιδικά, νουσταλικά, αλλά γρήγορα ή λυπημένα, όπως τα θέλει, ακόμη κι' αλλοθώρα. Ο σοκολατένιος όμος, απαράμιλλα λαξευτός, γυρίζει σά ρόδα. Το κομμάτι τινάζεται προς τα επάνω, φανταστικά εκκίνητο, ένας πίδακας γυναικείας νεότητος. Έπειτα, άξαφνα, κάμπτεται στη λαστιχένια του μέση και τα μακρά διόγμυνα χέλια πέφτουν καταγής, μεταμορφωμένα σε πόδια, σε πόδια σβέλτου διανοτού ζώου που τρέχει με τα τέσσερα, ενώ από ψηλά παίζει ή φόρμα των όπισθων, επίσης άγνομου, τόσο που να ξεχνάτε το διπλό. Όλη η εμφάνιση των κινήσεων σας δίδει τον ύπαινομο της μακρινής ζούγκλας, όπου άλλωστε και ορέγεται η Ζοζεφίνα την επιτυχία της.

“Αλλ’ άς ξεστομίσουμεν τη ζωή της Βενέττας, της μεγαλειώσεως του σημερινού Παρισιού, επί της βάσει των στοιχείων που συνεκέντρωσαν οι πολυάριθμοι βοοράφοι της. Είς τη Γαλλική πρωτεύουσα ήλθεν άγνωστη έντελώς, από τον “Αγιο Λουδοβίκο του Μισισσιππύ, όπου επέλασε τα πρώτα της χρόνια. Μία πρωτο-γική οικογένεια, ή γαλιγιά, ή μητέρα, ένας μικρός αδελφός και τρεις αδερφάδες. Η Ζοζεφίνα το χερίδιον έκρυπτε παραπομπή, ή ίδια μάλιστα θεαίνοντι γελώντας ότι γι’ αυτό το λόγο ήναγκάσθη να χρησιμοποιήσει από κοροϊσμού το κορμό ός... χοροδιδάσκαλο. Έχόρνε πάντα για να άποφύγη το θάσανο της παγωνιάς. Την ήμέρα έπληγαν στο σχολείο και τη νύχτα στο θέατρο. Έπαυσε μάλιστα έννεα διλλάρια την έβδομάδα, αλλά κι’ έκείνη τόσον άσκατα, όστε σε ήλικία δεκαέξη έτών να φύγη για τη Νέα Υόρκη. Έπληγαν να δοκιμάσει την τύχη της. Ο διευθυντής ενός μουζίκ-χόλ, όπου παρουσιάσθη, την άπήλυσεν από την πρώτη στιγμή.

— Είθε άσχημη, της έλε, με την τραχύτητα των άμερικανών ήμπερσαριών. Τό σόμα σας άσχημο, το μούτρο σας άσχημο, όλα άσχημα...

Έρπετε νάρθη σ’ αυτή τη γοργά Εύρώπη, που μολονάτι τραχύτερη από την “Αμερική, έξορει όστόσο να μαντεψή και να επιβλή τη γυναικεία όμορφότητά, για να περάση σε λίγα χρόνια στη δόξα. Έφτασε σ’ ένα θέατρο των “Ηλυσίων Πεδίων, κι’ ένα θέατρο από μαύρους ώστισες και σε λίγο καιρό έγινε διάσημη. Η εμφάνισή της ύψηξεν ένα είδος έπαισιότητας για το μουζίκ-χόλ. Ο “Ορίαντος των όπισθων! Αυτό που λέμε δεν εινε ήλιή σάντρα των “επαισιώνες της Μονιάρτης που κοροϊδεύουν όλα άνεξάρτετος τα πρόσωπα και τα πράγματα. Άποτελεί σοδαρώτατον καλλιτεχνικών όρον της κριτικής των έφημερίδων, διά του όποιου επέτρεψαν επάνω-κάτω εις άποστρατεία ή περίφημες γάμπες της δεσποινίδος Μιστεργκέτ. Τό γυναικείο πόδι, ακόμη και το φρωάτο, δεν φθάνει σήμερα, όπως συνέβαιναν άλλοτε, για να κρατήση την περιέργεια του κοινού. Οι σύγχρονοι άνθρωποι βλέπουν καθημερινώς και εις το θέατρο και έξω από το θέατρο, άναρίθμητα πόδια, όστε να υή συγκινούνται από το θέαμά τους καθώς πόν. Γενικός ή γυνιότης του παλαιού τύπου μέσα στα κλασικά τοιαύτα του “Φολι-Μπερζέρ, αυτό το μελόδραμα της πούδρα-ρισμένης φίνας σαρκός με τας τυπικάς κινήσεις της, άρχισε να κοράζει. Η Ζοζεφίνα Μπαϊκερ επί αυτού του σημείου έκαυνομήσε. “Αντί να παρουσιάση εις τας άγαλματώδεις ρομαικάς στάσεις των ειδυλλίων με τα πέπλα και με τα ψυχρά κοσμήματα, έξαπλώσε μέσα στα κατάσφαι-

τα νυκτερινά κέντρα της Εύρώπης τα εύγενώς ζωώδη νειάτα της, κάτω σαν την πρωτόγονη άναπόληση του παρθένου δάσους, γεμάτου ένστικτο, άγέλες, νομάδες και κραιναές.

Όταν παρουσιάσθη για πρώτη φορά στο “Φολι-Μπερζέρ” έφρορούσε μια ζώνη από μπα-νάνες, σύμβολο της πατρίδος της, ήτο δέ τόση ή επιτυχία, όστε να ξετρελλαθή όλο το Παρίσι μονομιάς. Κατόπιν άνοιξε δική της “εμπανά” στη Μονιάρτη, ή οποία έγινε το κοσμικότερο κέντρον της Γαλλικής πρωτεύουσας επί ένα δόκιμο διάστημα. Οι χοροί και το ντεκόρ διέφερον από όλες τις άλλες αίθουσες, διότι εκεί έπακρατούσε ή μούδα των “νέγκρων”, όπως ήρθε μετά τον πόλεμο από την “Αμερική. Μετά τα μεσάνυχτα έφταναν ή Ζοζεφίνα, ματαιωρισμένη όπως στη σκηνή, με τα κολλητά πλάκα μαλλιά της και το φειδίσο σόμα της κομμένη μέσα σε πλούσιες όψεις, πράσινης ή σε τόνο κερασσιού. Η κομπάνια άρχιζεν από τρακόσια φράγκα, σε τέτοις βαθμίδες φθάσει ή δημοτικότης της καλλιτέχνιδος.

Κατόπιν περιήρθη όλη σχεδόν την Εύρώπη, όπου είχε διάφορες περιπέτειες, άρραβωνές εις την πρόληψη των λευκών έναντιον των μαύρων, άν και ή καίμενη ή Ζοζεφίνα εινε απλώς “καφέ ό λαιμ”. Σ’ ένα μεγάλο ξενοδοχείο ήρηγήσαν άπολύτως να την δεχτούν, έστο και για μία νύχτα, έπειδή το άπήτησαν κατηγορηματικά οι “Αμερικανοί, πελάται του. Είς την πρωτεύουσα της Γερμανίας την άπεδοκίμασαν, άλλος την εδμήξαν σκανδαλάδι. Περιέγραψε τας έντυπίσεις της εις τους δημοσιογράφους, όποι την έπισκέπονται εις την ιδιόκτητη όίλλα του Βεάνε, γεμάτη ζωά κάθε λογής—εινε ή μεγαλειότερη άδυναμία της—και

σφουδρς έρωτικών έπιστολών που της φέρνει το ταχυδρομείο άδιάκοπα από όλα τα μέρη του κόσμου.

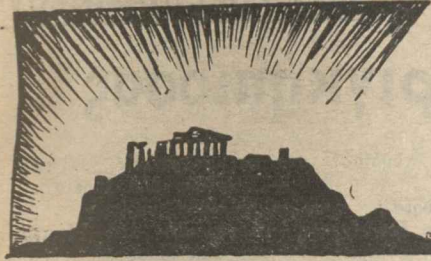
— Εύχαριστήθηκα ιδιαίτερος στην “Όλλανδία, όπου έμαθα μάλιστα να ντύνωμαι σαν τις ντόπιες γυναίκες. Οι άνθρωποι εινε ρόζ, κα-λίσσοι παρά την έξωτερική τους άσχημοτή-τα, γαλήνιοι, άπλοοί και τρυφεροί. Έπειτα προ-τιμούν το δοράδι. Είς τους Σκανδιναβικούς “πους όλη ή κοινωνία έχει μια άταράχλλη, πτότητα. Δεν τους έπηρεάσε καθόλου το γε-γονός ότι άνήρκο σε έγ, ρωμική ράτσα. Με άπο-καλούσαν “μαύρο άγγέλο”. Όσο και να εφί-σκα υπερβολικό το κομπλιμέντο, με έσυγκίνη-σεν ή ευγένεια.

Άλλα περισσότερο από όλα άγαπά το Πα-ρίσι, έδ ήλωση μάλιστα ότι πρόκειται να πάση και την ύψηλότητά της Γαλλίδος, για να μεί-νη παρισινή. Εινε ο δευτερος έρωτας, που αίσ-θηάται, μετά τη μακρινή πατρίδα της, όπως λέει και στο τραγούδι. Εινε γνωστή σ’ όλη την έπείραντη μεγαλοπόλη, δέχεται στο σπίτι της τους καλντερούς καλλιτέχνας και συγγραφείς, την προσκαλούν με τιμής σ’ όλα τα μεγάλα σαλόνια. Πρό τινος ώργάνωσε προς χάριν της μια πολυτελή δέξινον ή Σαίλ Σορέλ, ή έν-δοξωτέρα ήθοσος της “Αλλικής “Κομμουνίας”. Εύηρκε τόσο θελακικό το σόμα της, όστε την παρακάλεσε εκ μέρους όλων των προσκεκλη-μένων να χορήγη τελείως γυνή. “Η τούλγα-στον ήμύγυνη. Άλλά ή Ζοζεφίνα, παρ’ όλη τη θέλησή της να εύχαριστήση το κοινόν, ήρ-νήθη κατακόκκινη την πρόταση. “Η ίδια γυναι-κά που δεν έχει καθόλου το αίσθημα της λε-γομένης σεμνιότητος, όταν ηρώται με τα μα-κρά γυνικά πόδια της κάτω από τα φώτα των προβολέων, μέσα σ’ ένα άκοινωσιακό σαλόνι, εκεί που το κοινόν παύει πλέον να εινε άνώνυμο, ξαναβήκε όλη τη συ-στολή της γυναικός.

Η τελευταία εμφάνισή της εις το “Καζινό ντε Παρί” πάει να ζωντανήνη εκ νέου την κίνηση της παρηκμασμένης Μονιάρτης. Διότι, ός γνωστόν, ή νυ-κτερινή Μονιάρτη της μεταπολεμικής έποχής, από τότε που έπεσαν ή κρίσις, έπαυσε πλέον να ώφίσταται. Δεν ζή πα-ρό μόνον ο όφελος και μερικά φθινοπώ-κέντρα όπου περνούν πότε-πότε όσοι ξε-νοι δεν τα έπρόφρασαν στις δόξες των. “Η Μιστεργκέτ έχει τεθεί περίπου εις ά-ποστρατεία, ο περιήρμος “Κόκκινος Μό-λος” νυκτερισμένη σε κινηματογράφο, οι νικηδίοι έφηναν για το Μονπάρναξ. Μόνον το “Καζινό” χαλάει κόσμο, χάρις εις τη “Μαύρη Αφροδίτη” που εμφανώ-ναι την καινούργια του επιθεώρηση, “Τή χαρά του Παρισιού”. Και εινε πράγμα-τι μια χαρά, όλωσδιόλου Παρισινή, χά-ρις εις το λεπτό γούστο με το όποιον ίσοροποιείται ο νεοτερικός με την πα-ράδοσι, ένα σωστό άριστοτέλεσμα κομ-μένο επίτηδες για να δείξη όλο το τα-λέντο της ή Ζοζεφίνα. Ποτέ δεν είχε φθάσει σε τόση καλλιτεχνική όριμότη-τα, παρά τις άλλεπάλληλες επιτυχίες της, κατά το παρελθόν.

Μέσα σ’ ένα θαυμάσιο ντεκόρ, πα-ληού χρυσαφιού, παλπού ροδίνο χρώμα-τος, παλπού μελέ και άσπρου Νταγρί-λερ, άνοίγει μια παρόδα, όπου εμφανί-εται ή Ζοζεφίνα Μπαϊκερ με άπερίγρα-πτη χάρι, χωρίς μέσσα τις μηχανές που κατηγορησεν όριστάς. “Έχει κάτω από την κλασική χορευτική, με μια νό-τα έξωτισμο 18ου αιώνος. Τό λαμπρό της εύλόγιστο κομμάτι προκαλεί άμείως την κατάπληξη.

Άκολούθως έπτελει το δραματικό νοί-μερο της παραδόσεως, όπου ενόριζε την εικαρία να περάση το ταλέντο της από όλη την κλίμακα των εμφάνσεων και

ΟΙ ΡΗΤΟΡΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΥΠΕΡΙΔΗ

Ο συνηγόρος των έταιρών της αρχαιότητας. Ο Υπερίδης και ή Φρύνη. Τό μίσος του κατά των Μακεδόνων. Η φυγή του στην Αίγινα. Η συμφιλισί του

με τον Δημοσθένη. Τό τραγικό τέλος των δυο μεγάλων ρητόρων, κλπ. κλπ.

Τ’ όνομα του Υπερίδη παρέμει-νε σχεδόν άγνωστο διόλκιον αι-ώνες. Η γραμματολογία μονάχα άνέφεραν ότι ζούσε ένας ρήτωρ άο-κατά καλός. Υπερίδης όνοματι, ο όποιος έδρασε κατά την έποχή που ή “Ελλάς πολεμούσε για να έξασφα-λίστη την άνεξαρτησία της έναντιον των κατακτητικών σχεδίων των Μα-κεδόνων. Τιποτε περισσότερο δεν ήταν γνωστό γι’ αυτόν. Και αόλας περὶ τα μέσα του περασμένου αιώ-νος, ή άνέφερα μερικόν πατήρων με άποσπασματα από βιογραφίες του Υπερίδη και από τους λόγους που έξεφώνησε, άπεκάλυψαν ότι ή αρχαία “Ελλάδα δεν είχε να έπι-δείξη μονάχα ως μεγάλο ρήτορα το Δημοσθένη της, αλλά και τον “Υπερίδη, που ήταν έξισου μεγάλος.

Άλλοι, οι δύο άνδρες ήσαν σύγ-χρονοι και περπάσαν μαζί την πιο δραματική περίοδο της άνήσυτης ζωής τους. Ο Υπερίδης, μαθητής του Πλά-τωνος και άρραστής του “Ισοκρά-τους, φανερώθηκε στην πολιτική σκηνή από “Αθητών το 340 περί-που π. Χ. Τον καιρό εκείνον, ένας μεγάλος κίνδυνος άπειλούσε, όποις είταμε και παραπάνω, την “Ελλά-δα: ο φιλόδοξος Φίλιππος, ο βασι-λεύς της Μακεδονίας—και πατέρας του Μεγάλου “Αλέξανδρου—ήθελε να προσκτήρη στο κράτος του τη δόξαμένη χώρα. Ο “Υπερίδης, α-ναγνώστης έλπίδος του Φίλιππου, που τον θεωρούσε δαύραρο, έλαβε μέ-ρος στην εκστρατεία που άπελευθέρ-ωσε το Βιζάντιο, πολιορκούμενο τότε από το Φίλιππο. Και όταν, “β-στερ’ από λίγο καιρό, ο βασιλεύς της Μακεδονίας άπειλούσε την Εύ-βοια ενώ συγχρόνως προσπαθούσε να δειλώσει και να καλοπιάση τους “Αθηναίους πολιτικούς κι’ δώρα και με ύποσχέσεις, ο “Υπερίδης άνέβη-κε στο βήμα και πρότεινε το σχη-ματισμό σώλου από σφαγμένα ναύς, για να πολεμήσουν και έξολοθρεύ-σουν τον εχθρό του πολιτισμού. Τό μίσος του “Υπερίδη κατά του Φίλιππου ήταν τόσο μεγάλο, όστε έφτασε στο σημείο να συτίση

Ο ρήτωρ Υπερίδης.

να δώσει όλες τις νότες της ενια-σθήτου ήθοσού. Παιδική, παιγι-κή, περιλήπη, θαύτατα γυναικά. Είς όλες τις σκηνές που λαμβάνει μέρος εινε μέσα στο ρόλο της, ά-φηνοντας διόγμυνα, με τη καλλιτε-χνική προσωπικότητά της, μια συμ-παθεστική άντιβολία ζωής.

Όταν τελειώνει ή παράσταση, σε άπόσπαι όλόκληρον μέτρον και από τα δύο πεζοδοκίμα, αναγκάζον-ται να παρεμβάινουν οι άστυνομί-και για να κυκλοφορήσουν οι δια-βάται. Ο κόσμος περιμένει την έ-ξοδο της Ζοζεφίνας από το θέα-τρο. Και όταν εμφανισθεί, με το παιδικό της χαμόγελο πάντα, άρχι-ζουν πάλι παραταμμένα τα χει-ρόσκηνα, προς τιμήν αυτού του μαύρου άστερου που έρχεται να θυ-μίση τις παλιές ώρες νύχτες των άποδόσεων, κάτω από τον κόκκι-νο οθρανό της Μονιάρτης.

Γ. ΦΤΕΡΗΣ

στον “Αθηναίον άκουσαν πάντοτε με προσοχή τον “Υπερίδη—άδιάρκο άν δεν έκαναν πάντοτε έκείνα που τους συνέδουλενε—γιατί τον ήξε-ραν τίμιο και ένάρετο. “Απόσο, ο “Υπερίδης δεν ήταν άσχημής στη ζοή του και λιτοδιδάτος όπως ο Φω-κίων, ο Δικουόρος ή και ο Δημο-σθένης. Άγαπούσε το καλό φαγη-τό και τα γλέντια. Άπόδειξτε ότι ήταν ο έπίσημος δικηγόρος όλων των έταρσών... Αύτός είχε ύποβή-λην στην περιόδητή έταίρα Φρύνη την ιδέα να εμφανιστή στους δικα-στάς της διόγμυνη, γα να τους συγκαμήσει με τα γυνικά της κάλλη εύκολότερα. Και εινε γνωστό από την ιστορία, άν έπασσε το δικηγο-ρικό αυτό κόλλο! Και μόνο γι’ αυ-τό το περιστατικό

άξιζει να μείνη ά-θάνατος ο “Υπερί-δης. “Εννοείται πως ή δράση του δεν πε-ριοριζόταν σε τέ-τοιον είδος ύπο-θέσεις. “Η έποχή εκείνη ήταν γόνι-μη σε δραματικά γεγονότα, που μο-ρούσαν ν’ αναδει-ξουν ένα δημοσιο-ήνδρα. “Υστερ’ από την ήττα της Χα-ρωναίας (338 π. Χ.) που κατεστρά-φε τους “Αθηναί-ους και ενώ και αύ-τός ο Δημοσθένης, συντηρούσε από το μέγεθος της συμφοράς, έχασε την ψυχραιμία του και δεν έβρισκε τί-ποτ’ άλλο να πη-παρά να πλέξη το

έγκλωμο των σκοτομένων, ο “Υπε-ρίδης άνέλαβε να τονώσει το φρό-νημα των “Αθηναίων.

Χρειάζομαστε πολλούς όπλίτες, έλε, για να ήπαρσαστούν την πα-τρίδα μας. Και για ν’ άποκτήσουν με αυτούς τους στρατιώτες, πρέπει ν’ άπελευθερώσουμε όλους τους δού-λους, να πολιτογραφήσουμε “Αθη-ναίους τους ξένους και ν’ άποστα-στήσουμε την τιμή όλων των κατα-δικασμένων συμπολιτών μας, που δεν έχουν σήμερα το τιμητικό δι-κάσιμα να πολεμήσουν!...

Οι “Αθηναίοι άκουσαν αυτή τη φορά τα λόγια του “Υπερίδη. Και, χωρίς σ’ αυτή τη συμβουλή, σχήμα-σαν ένα μεγάλο στρατό που μό-ρεσε ν’ άντιμετωπίση το Φίλιππο και να τον τρέψη σε φυγή...

“Όταν οι “Αθηναίοι γλύτισαν από τον κίνδυνο να ύποταγούν στα Μα-κεδονικά στήθη, ο Δημοσθένης και

μετά τα μάτια του...

Η “Ελλάς θεώρησε τότε την εύ-καιρία κατάλληλη για να εκστρα-τεύση έναντιον του νέου βασιλέως της Μακεδονίας, του “Αντιπάτρου, προσπαθούσαν να πείσουν τους “Α-θηναίους ότι καλύτερα θα έκαναν να μη πολεμήσουν έναντιον του Μα-κεδόνος βασιλέως... Οι Φίλιπποι του Δημοσθένους θα μείνουν στους αιώνας ως ύπόδειγμα μαχητικής ση-τορικής. Μα και οι λόγοι του “Υ-περίδη δεν ήσαν κατώτεροι από ά-πόψεις παραστατικότητας και δε-μυτικότητας... Οι δύο αυτοί άνδρες, άνέλαβαν μαζί το βαρύν καθήκον να στήριζαν στο λαό όλους τους πολυήμενους και άπάρηδες “Αθη-ναίους. Και ή διαβεβή αλήθεια εινε ότι δοθήσαν τότε πάμπολλοι τέτοι-οι “Αθηναίοι...

Μα πόσον σταστή εινε τα πρά-ματα του κόσμου! “Υστερ’ από δώδεκα χρόνια, ό-ταν άνήλθε πάλι στο θρόνο της Μα-κεδονίας ο “Αλέξανδρος, ο γιος του Φίλιππου, ο “Υ-περίδης ύποχρεώ-θηκε από το δη-μιο των “Αθηναί-ων να κατηγορή-ση δημοσία τον παλιν του φίλο και συνεργάτη Δημοσθένη, ότι έ-ξαγορεύτηκε δη-θεν από τον “Α-λέξανδρο για να προδώση τα συμ-φροντα της πα-τρίδος του! Ο “Υπερίδης ήξερε καλύτερα από κα-θε άλλον πως ή κατηγορία αυτή ήταν άβάσιμη και πως όφελετο σ’ αυτός ο ένόγος των εχθρών του Δημοσθέ-νου. “Απόσο ήταν ά-ποχρησμένος να εκτελέσει τη δια-τάγη που έλαβε

από το δημο. Και, με την καρδιά σπαράσσουσα από πόνο, χρησιμοποιή-σε δημοσία τους μύθους της ση-τορικης του εύγλωττίας έναντιον του Δημοσθένους, ενός άνθρώπου δηλαδή που τον ήξερε άνώτερο πά-σης ύποψιας... Αυτή ή συνθηκολό-γησις με τη συνείδησή του, εινε ί-σως το μόνο σκοτεινό σημείο στη φωτεινή σταδιοδρομία του “Υπερί-δου... Και όταν ο Δημοσθένης έ-ξορίστηκε, ο “Υπερίδης λυπήθηκε πολύ για το φλιβερό βίσιμό του. “Έφερε ότι ο μέγας έκείνος ρήτωρ δεν ήταν άξιος αυτής της τιμής...

Σε λίγες μέρες έφτασαν στην Αί-γινα άνθρωποι του “Αντιπάτρου για να πιάσουν τους δύο μακεδοναί-ους ήρωας. Ο Δημοσθένης πρό-φρασε κι’ αυτοκτόνησε παίρνοντας δηλητήριο... “Όσο για τον “Υπερί-δη, τον ανέλαβαν και τον έδηγη-σαν έμπρος στον “Αντίπατρο, ο ό-ποιος διέταξε, πόν τον θανατώ-σουν, να του κόψουν και τη γλώσσα—τη γλώσσα αυτή που έκόμισε τό-σους μύθους έναντιον των Μακε-δόνων...

“Υστερ’ από κάμποσο καιρό, οι “Αθηναίοι έστεισαν άγαλμα του Δη-μοσθένους με την επιγραφή:

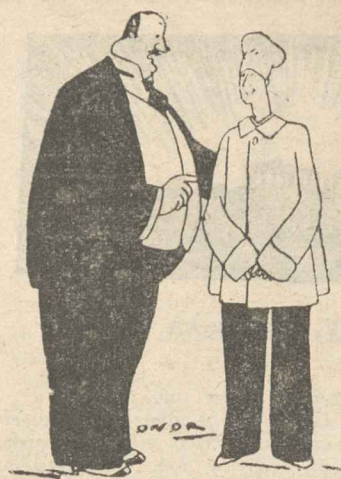
“Εάν είχες, ο Δημόσθενες, τόση δύναμη και μεγαλοφρο-νία, ο Μακεδονικός “Αρης δεν θα κα-τετρόπωνε ποτέ τους “Ελληνες!...

Και ενώ έτίμησαν το Δημοσθέ-νη, άπομόνησαν τον “Υπερίδη, τον άτυχό άνθρωπο που προσέφερε έξι-σιν μεγάλες υπηρεσίες στην πα-τρίδα... Και χορίσθηκε, όπως εί-παμε παραπάνω, να περάσουν είκο-σι τόσοι αιώνας για να πάση ο έ-ξοχος αυτός ρήτωρ στην ιστορία τη θέα που τον άμύσει...

Η Ζοζεφίνα Μπαϊκερ.
(Τελευταία της φωτογραφία)

Το δείπνο μιάς πριγκίπισσας

— Σερβίριστες ποτέ σου στα τραπέζια; ρώτησε ο ξενόδοχος.

Εκείνο το βράδυ, στο «Αριστοκρατικό» εστιατόριο συνέβη κάτι μοιραίο: Την ώρα που ετοιμαζαν τα τραπέζια για τους πελάτες, ξέφυγε από τα χέρια ενός γκαρσόνιού μια δολοφονική στοίβα πιάτα κι έγινε θόρυβος μπροστά στα πόδια του! Ο ξενόδοχος το έμειλε θυμωμένος. Το γκαρσόνι του άτιμώλησε. Ο ξενόδοχος τότε του φώναξε: «Βλάκα! Το γκαρσόνι του άτιμώλησε: «Πρόστυχε!» και, παίρνοντας το καπέλλο του, ξέφυγε από το «Αριστοκρατικό» ξενοδοχείο...

Ο ξενόδοχος τότε έμεινε τρέμοντας. Τη στιγμή που ετοιμαζόταν να φύγει, καθώς ήταν πρακτικός άνθρωπος, συλλογίστηκε ότι έπρεπε να δοθεί άμεσως άλλο γκαρσόνι, γιατί θα ερχόντουσαν εκείνο το βράδυ πολλοί πελάτες, επειδή ήταν γιορτή.

Επείγει λοιπόν στα μαγειρεία και φώναξε:

— Μαζέρε!

Αμέσως παρουσιάστηκε μπροστά του ένα ξανθό και λεπτό παιδί, που φερόσε μια φραδιά και κομμάτια σαπουνιού και σκούφο παραμάγειρα. Το όμορφο πρόσωπό του έγινε καυκάκινο, και ψιθύρισε:

— Διατάξτε...

— Σερβίριστες ποτέ σου στα τραπέζια; ρώτησε ο ξενόδοχος.

Ο μικρός παραμάγειρας έβριξε μια ματιά στα τραπέζια, άλλη μια στα γκαρσόνια, κτύπησε τα χέρια του και τα μάτια του άστραψαν από χαρά.

— Μάλιστα, εσέβρισα, — απάντησε χαμογελώντας, — έχει πού δουλεύω άλλοτε... Μά έχει δεν ήταν τόσο όμορφα όπως εδώ...

— Έχεις μαύρο σακάκι;

— Έχω ένα, αλλά είναι λεγάνι παλιό...

— Δεν παύει... Θα είσαι βέβαια λεγάνι τσαλακωμένος άνωμαστος! Άλλα γκαρσόνια... Μά τι να γίνει...

— Θα σερβίρω λοιπόν στα τραπέζια;

— Ναί... Τρέξε γρήγορα να ντυθείς, γιατί μόλις προσφώνεις...

Κι έτσι, ο μικρός παραμάγειρας, από ένα ξανθό γούρνο της τύχης, έγινε γκαρσόνι. Είχε απομείνει θαμπωμένος κι ένωθε τώρα ότι ήταν ο πιο ευτυχισμένος άνθρωπος του κόσμου, γιατί πάντα είχε το μεγάλο όνειρό να γίνει γκαρσόνι με κάτασπρο κολλαριστό πουκάμισο, άψογο μαύρο σακάκι και πρόσωπο σολομό, σ' ένα εστιατόριο πολυτελείας...

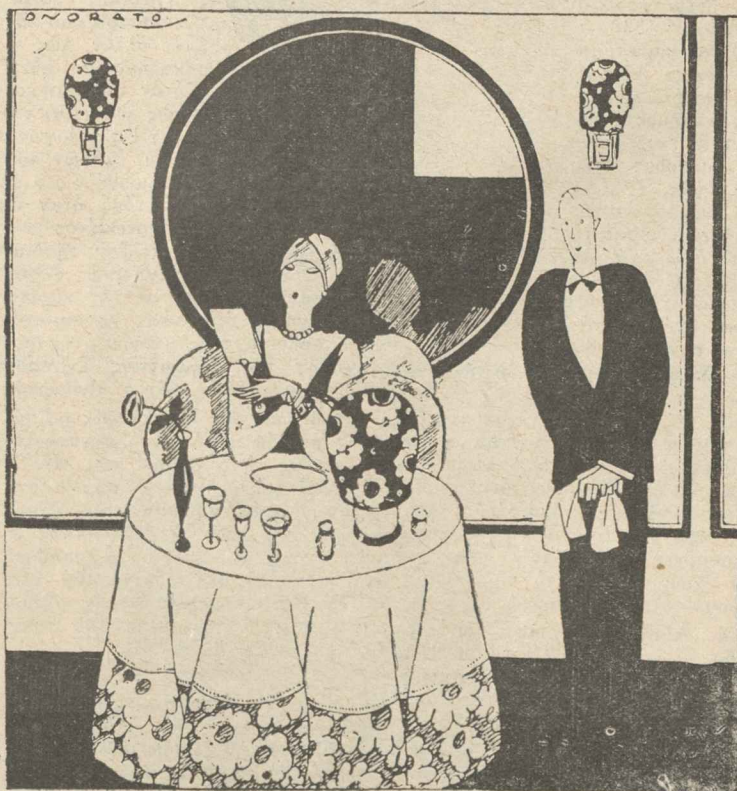
Το πουκάμισό του δεν ήταν κολλαριστό και το μαύρο του σακάκι

καθόλου άψογο, μα αυτό δεν τον πείραζε και τόσο, αν και φαινόταν λίγο τσαλακωμένος, άνωμαστος στους άλλους συναδέλφους του. Είχε όμως χιτιστεί όμορφα μπροστά στον κηδεμόνη, είχε δώσει όσο μπορούσε για κομμάτι το φουλάκι του, είχε πονηραίνει το φρεσκοξυρισμένο πρόσωπό του και τώρα έβγαλε κι ερχόταν ευχαριστημένος μπροστά στα τέσσερα τραπέζια του. Κρατούσε μάλιστα και το κεφάλι του ψηλά, με κάποια περηφάνεια, γιατί ένιωθε ότι ήταν γεννημένος για μια τέτοια θέση. Είχε πραγματοποιήσει το όνειρό του. Ήταν γκαρσόνι σ' εστιατόριο πολυτελείας...

Οι πελάτες σε λίγο άρχισαν να φτάνουν. Τα βιολιά της ορχήστρας έπαιζαν τώρα τις άργες και παθητικές μελωδίες τους. Το ξενοδοχείο πλημμύριζε από μια εορταστική ατμόσφαιρα. Μά τα τραπέζια του νεαρού γκαρσόνιού, με τα χρυσά πιάτα, άνθιδοχάρη τους, από τα οποία ξεγελαν μεγάλα και δροσερά τριαντάφυλλα, έμεναν άδεια... Εκείνο όμως περίμενε υπομονετικά τους πελάτες του και περπατούσε επάνω κάτω, με μια μικρή άνησυχία στην καρδιά...

Εξάφνης, η περιστροφική πόρτα της εισόδου έφερε μια βόττα κι όλα τα χρυσά πιάτα της κι ο μικρός γκαρσόνι με την κόκκινη στολή που στεκόταν σ' αυτή έκανε κι ένα βαθύ υπόκλιση μπροστά στην κυρία που έμπηκε μέσα.

Ήταν μια όμορφη νέα, ντυμένη με μεγάλη κομψότητα, που προχωρούσε άργα, με μια αριστοκρατική νοηλεια, τυλιγμένη στην πολυτελέστατη γούνα της, σαν μια πριγκίπισσα... Έβριξε μια αδιάφορη ματιά τριγύρω της, είδε τ' άδεια τραπέζια του νεαρού γκαρσόνιού και με την ίδια νοηλεια έβριξε κι εκείνη σ' ένα από αυτά, ορίζοντας προς τα πίσω την γούνα της...

Το γκαρσόνι θαύμαζε την όμορφη της...

Το γκαρσόνι τότε την πλησίασε δειλά και την ρώτησε:

— Τι θα διατάξει η κυρία;

— Η κυρία πρώτα απ' όλα δεν είχε ανά διατάξη τίποτα κι ούτε σήκωσε τα μάτια της για να κοιτάξει το γκαρσόνι. Αυτό όμως εθάρμαξε την όμορφη της, την αριστοκρατική της κομψότητα και υπερηφάνισαν που θα είχε την τύχη να σερβίρει μια τόσο εξαιρετική πελάτισσα.

— Κυρία... Ξαναείπε.

Τα μάτια του όμως ήταν καρφωμένα στη γούνα της, που άστραφε κάτω από τα χρυσά φώτα. Τα λεπτά και καταλάικα χέρια της, χωρίς γάντια τώρα, φαινόταν στο λαιμό με ύπερσοχα μπροστά και με δουρίσμα βραχιόλια. Το πρόσωπό της ήταν λεπτό, με μια αγγελική έκφραση, αν και τα κατακόκκινα χείλη της είχαν πάντα ένα μικρό περιφρονητικό χαμόγελο...

Τα μάτια της πάλι, παύσαν να λυγίσουν, εκτόξευαν τον κατάλογο κάτω από τα βαριά βλέφαρα...

— Κυρία... Ξαναείπε το γκαρσόνι.

Η άγνωστη αριστοκράτισσα σήκωσε τώρα το κεφάλι της και το κτύπησε στα μάτια. Ο νεαρός παραμάγειρας έκανε το χρώμα του: «Τι μάτια!» συλλογίστηκε με θαυμασμό. «Τι στόμα!... Τι όμορφη! Τι γούνα!... Θα είνε δίχως άλλο καμιά πριγκίπισσα που ήρθε να δειπνήσει ινδύγνιτο... Σου έχω μια τύχη, άποψη! Όλοι οι συναδέλφοί μου θα σκάσουν τώρα από την ζήλεια τους!...

Η πριγκίπισσα λοιπόν του είπε τέλος με ψυχρή κι αδιάφορη φωνή:

— Θα τα παραγγείλω όλα μαζί, γιατί διόχτω...

Το νεαρό γκαρσόνι έκανε μια υπόκλιση: «Τι ύψος αυτοκράτειρας!» συλλογίστηκε πάλι. Κι η αυτοκράτειρα άρχισε να εκφράζει τις επιθυμίες της κι η επιθυμία της έδειχναν ότι είχε ένα θαυμάσιο γούστο.

στο και πολυτελείς ουνήθειες.

— Στραβίδα αλλά Ρισελιέ...

— Μάλιστα, κυρία...

— Κοτόπουλο αλλά Μέντερινχ...

— Ραγκού αλλά Μπουφάλο Μπύλ...

— Πέρδικα αλλά Μάζαρι...

— Ανανά αλλά Τζόν Μπουλ...

— Μάλιστα, κυρία...

— Άρσιν αλά...

— Κρασί θέλετε, κυρία;

— Όχι τώρα...

— Κατόπι, κυρία;

— Ναι... Νά μου φέρεις Μοέ...

— Σαντίν εντεμ-σέκ...

— Νά μου φέρεις επίσης καλ σιγαρέτα: «Θρή Καστό»...

— Μάλιστα, κυρία...

Το γκαρσόνι έκανε μια βαθιά υπόκλιση κι έτρεξε με φέρελ βλεπώντας τις λυγυδιές...

Η πριγκίπισσα μετά το πρώτο πιάτο της, άναψε ένα σιγαρέτο, έκάπνισε λίγο κι έπειτα το άφησε να καίει μέσα στην άσημνη τερφοδόχο...

Ο νεαρός παραμάγειρας συλλογίστηκε τότε: «Αν πενιά, φαίνεται... Η κυρία δεν πεινούσ ποτέ τους!» Εκείνη τη στιγμή όμως η πριγκίπισσα άρχισε να δοκιμάζει το δεύτερο πιάτο της: «Α! Θαυμάσια!» είπε από μέσα του το γκαρσόνι: «Θα έμενα απαρηγόρητος, αν η όμορφη κυρία μου δεν δοκίμαζε όλες αυτές τις λυγυδιές που μου παραγγείλε!»

Στεκόταν λοιπόν δίπλα, λίγο πίσω της, την εθάρμαξε, την χαϊρόταν, έτοιμος να την υπηρετήσει άμεσως κι ευχαριστημένος που κανείς άλλος πελάτης δεν είχε ζήσει σ' άλλα τραπέζια του.

Κάθε τόσο έτρεχε από το τραπέζι στην κυζίνα κι από την κυζίνα στο τραπέζι, σβέλτος, με ελεύθερες κι έπιθετικές χειρονομίες και μ' ένα χαρούμενο χαμόγελο στα χείλη...

Η όμορφη κυρία έτρωγε με όρεξη και σιγά-σιγά το πρόσωπό της έβριξε ένα πιο ζωηρό χρώμα, τα μάτια της έγιναν πιο λαμπερά κι η ίδια — όπως συλλογίζονταν το γκαρσόνι — πιο γοητευτική...

— Γκαρσόν!

— Ήταν η σειρά τώρα του κρασιού, του Μοέ — Σαντίν.

Ο νεαρός παραμάγειρας άνοιξε την μπουτίλα με μια απότομη κι επιδέξια κίνηση κι έγχευσε το ποτήρι της, χωρίς ν' αφήσει να στάξει ούτε μια σταγόνα άπανά στο κάτασπρο τραπέζι-μάντιλο.

Όταν άδειασε η μπουτίλα, η όμορφη κυρία έθιξε το κεφάλι της κι άναστήναξε... Κι έπειτα, τυλίχτηκε πάλι στη γούνα της, μ' ένα μικρό άνατριχίλισμα. Διάλεξε κατόπι ένα σιγαρέτο και το έφερε στα χείλη της...

Το γκαρσόνι έτρεξε τότε δίπλα της κι άναψε ένα σιγάτο. "Υστερα, αποκαθήνησε και στάθηκε άκίνητο και σολαρό, σαν σκαπός της άνακατοχής φρουράς, θαμπωμένο από την όμορφη εκείνης της άγνωστης πριγκίπισσας...

Μά γιατί άραγε τυλίχτηκε η κυρία στη γούνα της; Τώρα μάλιστα που ήθελε να θαυμάσει άκίνητο λίγο τα γυναικά χέρια της και τους τρυφερούς και πάλλεικους όμους της; Η κυρία όμως έβριξε ένα έκθαμβό στο βλέμμα της απέναντι στα

στο και πολυτελείς ουνήθειες.

Το γκαρσόνι θαύμαζε την όμορφη της...

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΤΑ ΜΠΙΖΟΥ-ΦΑΝΤΑΖΙ, τα ψεύτικα δηλαδή κοσμήματα, έχουν διαδοθεί τελευταία τόσο, ώστε καμιά κυρία σχεδόν δεν φοράει πια τα αληθινά της κοσμήματα, τα οποία θα χανόντουσαν μέσα στο άστραποδόβλημα των τόνων νεύσιων.

Πρέπει όμως να παραδεχτούμε ότι πολλά από τα κοσμήματα αυτά είναι χαριτωμένα. Τώρα μάλιστα τον χειμώνα που η κυρία φορούν σκοπό, ένα κοσμήμα φανταζι στοιχείει εξαιρετικά ένα φόρεμα.

Η πέτρα, ή περισσότερο της μόδας είνε το ζάντ, ένα βραχιόλια από κομμάτια ζάντ δεμένα με χρυσάκι κι εννομένα μεταξύ τους με κορδύλια άποτέλει το πιο χαριτωμένο και το πιο μοντέρνο κοσμήμα.

Βραχιόλια επίσης είνε τα κοσμήματα σε σχήμα κομψών που σπυλίζουν τα βραχίονα φορέματος. Αυτά γίνονται ως επί το πλείστον από χρυσάκι σε τόνους πιστέλι.

Προσέχετε πάντα όστε το χρώμα του κοσμημάτος σας να συνδυάζεται με το χρώμα του φορέματός σας. Με ένα μαύρο ή άσπρο φόρεμα ταφάρουν όλα τα ζωηρά χρώματα: πράσινο, κόκκινο, πορτοκαλί κλπ. Με φορέματα πάλι χρωματιστά προτιμότερο είνε να φορέτε κοσμήματα του αυτού χρώματος σε βαθύτερη ή άνωχότερη απόχρωση.

Μαζί με τις άλλες λεπτομέρειες που θυμίζουν την εποχή των γαριάνων μας, ξανάρχιναν της μόδας και τα μουνιόνε, τα οποία γαριάνουν φορέματα, πελλυρίνες, μανσόν, ως και γάντια άκόρη.

Τα μουνιόνε είνε πολύ χαριτωμένα για να γαριάνετε μ' αυτά φορέματα χορού προωρισμένο για δεσποινίδα. Σ' ένα φόρεμα χορού από ζαφές ή τοίλι, μια τετραπλή σειρά από μουνιόνε στη φούστα, και άλλη μια γύρω στο ντεκολτέ, είνε η ώριμότερη γαριάνουρα που μπορεί κανείς να φανταστεί.

Για τα βραδινά φορέματα είνε της μόδας τα μουνιόνε βράσιμα, βελούδο, βαφ-σατέν, χρυσ-μαροκαίν κλπ. Τα λαμ, τα περλέ, οι παρτίδες, δεν σπυλίζονται πια καθόλου.

Όσοι κυρίες έχουν τέτοια φορέματα είνε προτιμότερο να τα χρησιμοποιούν.

Τώρα, απ' όπου φαινόταν ο δρόμος κι έπειτα σηκώθηκε διασκεδίαση άπανά στο τραπέζι την τσάντα της με μια άποφασιστική χειρονομία και το έλε:

— Θα γινώσκ άμέσως. Ετοίμασε μου το λογαριασμό...

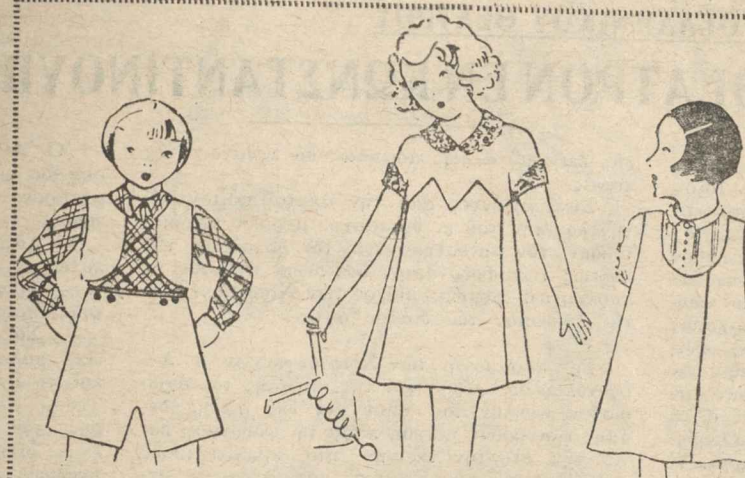
Κι έβριξε από την περιστροφική πόρτα του ξενοδοχείου, χωρίς να περιμένη απάντησι... Το γκαρσόνι έτοιμασε το λογαριασμό κάνοντας συγχρόνως τη σκέψη ότι η κυρία θα μπορούσε φεύγοντας να πάρει μαζί της την τσάντα της, γιατί κανείς δεν θα υποψαζόταν ποτέ μια τόσο αριστοκρατική κυρία. Έπειτα, έβριξε ως τα τζάκια και κτύπησε έξω στην πλατεία, που ήταν κατάρωτη, περσιέρος να ιδεί πού είχε πάει η πριγκίπισσα...

Τη στιγμή όμως εκείνη, η όμορφη κυρία έμπαινε σ' ένα αυτοκίνητο, που ξεκίνησε άμέσως κι έμάθρε στο βάθος της απέναντι λεωφόρου...

Ετσι ο νεαρός παραμάγειρας άπόμεινε με μια παλιά κι άδεια τσάντα μέσα στα χέρια του. Η πριγκίπισσα του ήταν μια άποστη γυναίκα του ήμισυ, που είχε φύγει χωρίς να πληρώσει το λογαριασμό της...

ΤΣΕΖΑΡΕ ΜΕΑΝΟ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

1) Κοστούμι για άγοράκι τεσσάρων ετών από λευκό βελούδο. 2) Φορεμάκι για κορίτσι έξι ετών από λευκό βελούδο. 3) Φορεμάκι για κορίτσι τεσσάρων ετών από βελούδο κόρη. 4) Μπουλούτσα είνε από λευκό βελούδο. 5) Κορίτσι έξι ετών από λευκό βελούδο. 6) Κορίτσι έξι ετών από λευκό βελούδο. 7) Κορίτσι έξι ετών από λευκό βελούδο. 8) Κορίτσι έξι ετών από λευκό βελούδο. 9) Κορίτσι έξι ετών από λευκό βελούδο. 10) Κορίτσι έξι ετών από λευκό βελούδο.

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ...

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

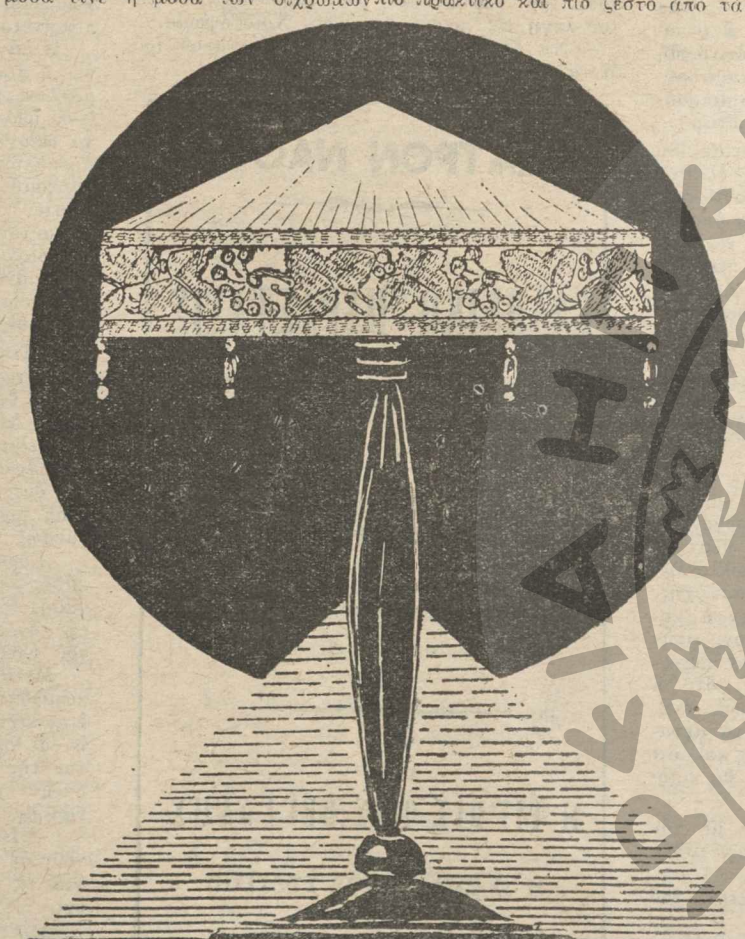
(Τα καλλυντικά, ή μόδα, το σπιτί, ή κουζίνα, κλπ.)

στα μπουτίλα τους, κι άς μην απέλιζοντα! Δεν θ' άργήση να γυρίσει πάλι ο τροχός της μόδας.

Η ΜΟΔΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ

Τα χρώματα της μόδας για τα παιδικά φορεμάτσια είνε φρέσκα, περσιόνε δικά της φορέματα για να ντύση τα παιδιά της. Αν μάλιστα τα παιδιά είνε κάτω των έπτά ετών, μ' ένα δικό της φόρεμα και με μια πλιν άράσματος διαφωρετικό χρώματος, μπορεί να κάνει δυό όμορφατα φαντασάκια.

Για τ' άπογευματινά φορέματα των παιδιών σας μη διατάσετε να διαλέξετε το βελούδο. Είνε πολύ μόδα είνε η μόδα των διχρώμων πιο πρακτικό και πιο ζεστό από τα

Όμορφατα άμπαζούρ από πονζέ ή κρεπόν μεταξωτό. Η μπουτούρα παριστάνει φύλλα κισσού και πλέκεται με το βελούδο με κρέμ ή σταχτιά λινή κλωστή

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

μεταξωτά πολυγαριωμένα φορεμάτσια, που άμα λερωθούν για φορά, ύστερα δύσκολα λερώνουν.

Μπορείτε να βοηθήτε στα μαγαζιά βελούδα βαμπακερά σε άνοιχτά χρώματα, μπλέ, ροζ ή λευκό, τα οποία πλένονται, σιδερώνονται και γαίνονται σαν καινούργια. Τα φορεμάτσια αυτά γαριώνονται με μεταξωτά γακαδάκια διαφωρετικού χρώματος. Σ' ένα φορεμάκι π. χ. μπλέ θα βάλετε γακαδάκια ροζ, σ' ένα άσπρο, μπλέ, κλπ.

Για τ' άγοράκια, αν είνε πολύ μικρά, θα κάνετε ένα κοστούμι από βελούδο άσπρο με κοντό μπλερό. Από μέσα θα τους φορέσετε μια μπλουτίτσα από λευκό ή θαλασσί μεταξωτό.

Αν το άγοράκι σας είνε λίγο μεγαλύτερο, το κοστούμι θα γίνε από βελούδο μαύρο ή μαροόν. Η μπλουτίτσα στο κοστούμι αυτό μπορεί να είνε λευκή ή κρέμ.

Τα μανδόν είνε πάλι της μόδας. Το έξαφρημα αυτό της τουαλέτας μπορεί να φαίνεται κάπως άπρηχαιωμένο, αλλά πόσο είνε πρακτικό για τα μικρά παιδιά τώρα τις κρύες ήμερες του χειμώνα που κακ' αιάζουν τα χεράκια τους.

Αντιθέτως η γούνης δεν παύουν μεγάλο ρόλο στην παιδική μόδα που έφέτος είνε άσπρη, όσο ποτέ άλλοτε. Μόλις γαριώνουν την άκρούλα μιας εσάρπας, ή τον γύρο μιας πελλυρίνας.

Τα κατελάκια των παιδιών είνε μικρά και άπλά, και γίνονται ως επί το πλείστον από καστόρι ή βελούδο. Ένας χαριτωμένος και πρακτικότερος τρόπος είνε να κάνει κανείς στον μύτη του ή στην μπειπέκα του ένα καπέλλο από το ίδιο ύφασμα με το παλτό του.

ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΝΤΟΥΛΑΠΙΑ

Μέσα σ' ένα ντουλάπι πρέπει να χωρέσουν ένα πλήθος φορέματα, χωρίς να είνε στοιαβάρμενα και χωρίς να τριβούνται το ένα επάνω στο άλλο. Σήμερα λοιπόν που σε κάθε σπίτι ο χώρος είνε μετρομημένος, δυσκολεύεται πολύ μια νοικοκυρά να έχει περισσότερη από μια ή δυό ντουλάπες. Κι άτυχώς, η ντουλάπα είνε ένα έπιπλο που μόνο σε κρεβατοκάμαρα μπορεί να τοποθετηθεί.

Τι αυτό, πολλές κυρίες βρήκαν έναν άλλο έξυπνο τρόπο για να τοποθετούν τις ντουλάπες τους και σε άλλα δωμάτια. Πρώτον, δεν τους βάζουν καθόρτες, ή το πολύ τους βάζουν από μέσα. Δεύτερον, δεν τις κάνουν να φαίνονται σαν ντουλάπες, αλλά σαν βιβλιοθήκη ή μπαγιό ή άλλα παρόμοια έπιπλά. Η ντουλάπα αυτές μπορούν να τοποθετηθούν λαιμάσια στο γκαρφίο, στο σαλόνι ή στο χολό και ενώ αλλοιών το σπίτι, έκαλούν συγχρόνως τον αρισμό τους ως ντουλάπες.

Αν έχετε σκοπό να τοποθετήσετε τη ντουλάπα σας σε άλλο μέρος, εκτός από την κρεβατοκάμαρά σας, αν μόνον θέλετε να την κάνετε να μοιάζει σαν βιβλιοθήκη, θα της βάλετε στα δυό μπροστινά φύλλα τζάκια. Από μέσα, για να μη κρύωνεται τα φορέματα, θα κρεμάσετε σφιχτά κουρτίνες, κατά πρόσημησην πλάνα, για να δώση το έπιπλό σας άκρη περισσότερο την εντύπωση βιβλιοθήκης. Αν πάλι θέλετε να στολίση η ντουλάπα σας το χολό σας ή το σαλόνι σας, θα την κάνετε όσο το δυνατόν κοινή με τα μπροστινά της φύλλα από έξω άπλο, σκαλιστό αν είνε δυνατόν. Το έπιπλο τότε δεν πρέπει να είνε πολύ άνωχό.

Η ΔΙΣ ΔΙΑΝΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

177

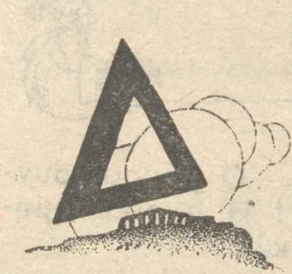

TOY R. GRACIEUX

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

Ο Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΕΝ ύπαρχει άνθρωπος πού ελπίσας τον κ. Βενιζέλο και δεν εσαγήνευθη από την μεγαλότητα του ανδρός, από την ζωηράν έκφραση του βλέμματός του και από το άμωραντο μειδίαμα του. Είπε ο μόνος Έλληνας που έδεικαλυνε τον χαρακτήρα του Τζοκόντας, πού τού έδωσαν οι εύθυμοι γράφοι. Το μειδίαμα του είχε εξ ίσου μυστηριώδες εις τας έννοιαις του όσο και το χαμόγελο της περιφρονήσεως Μόνα Λίζας του Λεονάρδου ντ' Βίντσι. Μειδιά και όταν ευχαριστείται από μίαν σοβαράν ανακοίνωσιν, μειδιά και όταν οικτείρει τον διωγτήν, μειδιά και όταν προετοιμάζει κακήν υποδοχήν εις τον επισκέπτην του, μειδιά όταν χαίρεται τα πλήθη, και όταν συγκινείται προσπαθεί να κρύψη την συγκίνησιν του με το χαμόγελο. Είπε όταν να άνδρην εις το πρόσωπον του το φανταχτερότερο λουλούδι, ένα ρόδον άνθος άνμεισα εις τα χόρνα των χρόνων. 'Ο κ. Βενιζέλος έχει περιποιηθεί τον τύπον της μορφής του από νεώρος ηλικίας. Δεν συνεπαθήσε ποτέ την μεταβολήν του τύπου πού έχει ο ίδιος δημιουργήσει, όσάν να προσέβλεπε, όσάν να έμεινεν ότι η φυσιογνωμία εκείνη θα έμενε άποτυπωμένη εις την ιστορίαν της φυλής του και εις την παγκόσμιον ανάντην.

Μίαν ήμέραν έκάλεσε εις το παρισινόν ξενοδοχείον όπου είχε καταλύσει η Έλληνική αντιπροσωπεία της οποίας προήδρευε, τον τακτικόν του κουρέα. Αυτός όμως ήτο άπασχολημένος και έστειλε τον βοηθόν του, ο οποίος έτοιμάσε τα σύνορά του και έπεριμένε. 'Ο κ. Βενιζέλος εδίδεκε ένα άρσεν των «Τάιμς» πού μιλούσε για τον έαυτον του. Έκώθησε έμπρός εις τον κουρέα χωρίς να προσέξη ότι δεν ήτο ο συνηθισμένος του κουρέας και εις την έρώτησιν του τί έχρειάζετο, ο Έλληνας πολιτικός απήντησε με δύο λέξεις: Τα γένεια.

'Ο παλαιός του κουρέας ήξευρε τί έσημαινε αυτή η διαταγή. Έσημαινε ένα ελαφρότατον ψαλλίδισμα περί τον λαιμόν και τας παρειάς, ένα φρεσκάρισμα. 'Ο νέος όμως κουρέας, ήρρισε να ψαλλιδίξη γενναϊότερον τα γένεια του κ. Βενιζέλου, ο οποίος έντοιμασεν εις άλλους έμπρός του τους «Τάιμς» και έξηκολούθει την άνάγνωσιν του ένδιαφερόντος αυτόν άρθρου. Όταν έτελείωσε την άνάγνωσιν, επέταξε εις το δάπεδον την εφημερίδα και έθωρενε ένα βλέμμα εις τον καθρέπτην. Και είδε... Είδε αστραπιαίως ένα άλλον άνθρωπον, άλλην μορφήν από εκείνην πού με τόσην έπιμονήν είχε διαπλάσει ο ίδιος από της νεότητός του. 'Ο νέος κουρέας τού είχε σχεδόν ψαλλιδίσει όλα τα γένεια και τού είχε αφήσει μίαν μικράν λευκήν αλφήν εις τον πηγούνι. 'Ο κ. Βενιζέλος έδωκε ως δια πρότην φοράν εις την ζωήν του τόσον πολύ. Έφάνηκε και κακομεταχειρίστηκε λεκτικώς τον άπροσδόκητον κουρέα του, ώρμησε εις το μεγάλο σάλον του διαμερισμάτος του και κυττώντας πάντοτε τους διαφόρους καθρέπτας εφώνασε ότι τού άλλαξε την όψην ο παλιν-μαυριλμός. Έπ' μίαν εβδομάδα περίπου δεν έπεκουράωνε με ξένους ανθρώπους, έως ότου α' παρείαι του λευκάνουν και πάλιν. Θεωρούσε ότι τού είχε συμβεί δυστύχημα. Τόση είνε η προσήλωσις του εις την στερεότυπον έκφρασιν πού έχει δώσει εις την

μορφήν του, έκφρασιν πού ταυιάζει εις την ζωηρότητα του βλέμματός, εις την πρωτότητα του μειδίαματος, εις την άρραστον ζωτικότητα την όποιαν δεικνύει το ξύπνιο κεφάλι του.

'Ο κ. Βενιζέλος έχει ιδιαιτέραν ομιπάθειαν διά την ευφυολογίαν. Είς πολλούς πολιτικούς λόγους του άναμνύνει συχνά το ευφυολόγημα, το όποιον και περισσότερον περικλείει τους άντιπάλους του. Πολλές φορές τον κατηγορήσαν ότι διασείρει την σοβαρότητα της συζητήσεως ευφυολογών επί ζητημάτων τα όποια δεν επιτρέπουν εύμη σκυθρωπήν και συναφρομένην άνάλυσιν.

—Μά έμένα μου άρέσει και λίγο χιούμορ, είπε διαμαρτυρούμενος ο κ. Βενιζέλος.

Και πράγματι τού άρέσει το χιούμορ. 'Οταν μίαν φοράν πού δεν ήτο πρωθυπουργός—όπως και σήμερα—έταξείσεν εις την Εδράν, είχε ανάγκην να μεταβή από Παρισίων εις Λονδίον, έφθασε εις την Βουλώνην μόνος του και επεβίβασθη τού άτυπολίου πού διασχίζει την Μάγχην. Έπ' του άτυπολίου γίνετο ο έλεγχος των διαβατηρίων και οι «Άγγλοι άστυνομοί» τού παρουσίασαν τού τυπικόν έρωτηματολόγιον πού πρέπει να συμπληρώσῃ κάθε ξένος πού πρόκειται ν' αποβιβασθῇ εις τού άγγλικόν έδαφος. 'Ονομα, επώνυμον, σκοπός τού ταξείδιου, διεθνόν εις Άγγλίαν, επάγγελμα. 'Ο κ. Βενιζέλος τού συνεπλήρωσε και άντικριν εις την λέξιν επάγγελμα έγραψε την λέξιν unemployed, η όποία σημαίνει άνεργος. Αυτό το ευφυολόγημα τού Έλληνα πολιτικού, ο οποίος δεν ήτο εκείνην την εποχήν πρωθυπουργός έδημιούργησε διλόγησον ζήτημα. Η άστυνομική ύπηρεσία είχε σαρεις όδηγίας. Να μη επιτρέπουν την αποβίβασιν εις τού άγγλικόν έδαφος ξένων άνεργων... μετα-

βαινόντων προφανώς εις την Άγγλίαν προς άνεύρεσιν έργασίας. 'Ο κ. Βενιζέλος δηλώσας ότι είνε άνεργος έθεωρήθη ως άνεπιθύμητος...έκ φόβου μήπως μεταβάνουν εις Λονδίον κόψει τού ψωμί κανενός Άγγλου πολίτου. Τόν έσωσε μόνον η φήμη του, και η δήλωσις ότι είνε αυτός ο ίδιος ο Βενιζέλος... πού ήταν άλλοτε πρωθυπουργός εις την Ελλάδα και όχι κανένας άλλος Βενιζέλος... αναστήτων έργασίαν.

Τόσον αγατά το ευφυολόγημα ο κ. Βενιζέλος, ώστε τρέφει ιδιαιτέραν ομιπάθειαν προς ώρισμένους φίλους του, οι όποιοι γνωρίζουν να τού αφηγηθούν ξύπνια πράγματα. Και την ιδιαιτέραν αυτήν ομιπάθειαν την επεδεικνύει και προς γνωστών Έλλήνων λόγων, ο όποιος έχει τού χάρισμα της μνήμεως των διαφόρων πολιτικών μας και άλλων προσοικητήτων, τού κόμμου και τού θεάτρου. Προκειμένου να παραθέσῃ γεύμα εις μερικούς φίλους του και όταν δεν είνε πολιτικόν το γεύμα, καλεί συχνά ο κ. Βενιζέλος και ένα ευφυολόγον. Κάποτε έκάλεσε τόν ως άνω λόγον και είχε εις τού τραπέζι του και τόν νύν ύπουργόν των Στρατιωτικών κ. Κονδύλην. 'Ο κ. Βενιζέλος έγνωρίζε πόσον καλά ο ευφυολόγος φίλος του ρυμείται την ιδιότυπον λαλιάν του κ. Κονδύλη και επερίμενε άναποταγώς την εμφάνισιν τού λογίου. Αυτός έφθασε πράγματι και άνηγγέλη. Μόλις εισήλθε εις τού γραφείον του κ. Βενιζέλου όπου ήταν και οι άλλοι προσκεκλημένοι, άντικριν τον κ. Κονδύλην, έλαβε στάσιν άγράφον, έθεσε την μίαν χείρα επ'αυτόν του και επροχώρησε με δήμια στρατιωτικόν, διά να χοιρετήσῃ τόν κ. Βενιζέλον.

—Καλημέρα σας, κύριε Πρόεδρε, είπε με δαρυά φωνή, τεχνητός βορραγίζουσαν ο λόγιος, μμιόμμενος την λαλιάν του κ. Κονδύλη.

Οίφαιος προς σήμερα.

—Όλοι εξέσπασαν σέ γέλια και ο κ. Κονδύλης είπε γελών και αυτός :

—Μι μμμέτα ού μπαγάσας, μι μμμέτα.

—Σας μμμέτα, κύριε Πρόεδρε, είπε ο λόγιος, πάντοτε εις τού ίδιον ύφος, μά εγώ δεν έχω τις κακές συναναποτροφές σας.

Τα γέλια βέβαια έσυνεχίζοντο παταγώδη και ο κ. Βενιζέλος σιδέλετο ήτο τόσον εύθυμος.

—Ποιές, ρέ, είνε η κακές συναναποτροφές ;

—Οι Ναυτολέων και ο Μέγας Άλέξαντρος.

Και τα γέλια έσυνεχίσθησαν θορυβώδως.

Οι ξένοι θεωρούν την δευτέρω και την μεγάλην αντίληπν του κ. Βενιζέλου ως πανουργίαν. Μεταχειρίζοντα μάλιστα την ελληνικήν αυτήν λέξιν όταν πρόκειται να τόν χαρακτηρίσουν, και την θεωρούν ως υπάτην φιλοφρόνησιν, διότι, λέγουν, τον παρομοιάζουν με τόν 'Οδυσσεά.

Έχω την γνώμην ότι ο κ. Βενιζέλος δεν δικαιουται με αυτόν τόν χαρακτηρισμόν. Τού άρέσει μάλιστα αυτή η μονολεκτική διατύπωσις της γνώμης πού έσχημάτισαν διά τόν χαρακτήρα του όσοι ξένοι τόν έληλήσαν : 'Ο δισσοός. 'Ο άνδρωπος τόν όποιον τίποτε δεν έβεγάσε, και ο όποιος δεν υπετέχθη μήτε εις την αντίθετον θέλησιν θεών και ήμωθέν. Και ο κ. Βενιζέλος δεν αγατά πράγματι να υποτάσσεται ούτε εις θελήσεις άλλων ούτε εις περιπτώσεις άντιθέτων.

Είχε κάποτε κληθεί εις γεύμα παρ' του «Σπήρε», όπως λέγεται ο πρόεδρος της Βουλής των Κοινοτήτων της Άγγλίας, και βεβαίως ο κ. Βενιζέλος έσπευσε να

ευχαριστήσῃ, αποδεχόμενος την πρόσκλησιν. 'Ολίγας ώρας άργότερον, έλάμβανε μίαν άλλη πρόσκλησιν διά γεύμα, δριζόμενον την ίδίαν ήμέραν με τού γεύμα τού «Σπήρε». Τόν προσεκάλει αυτή τη φορά ο βασιλεύς της Άγγλίας. Έκλήθησαν τότε όλοι οι συνεργάται του Έλληνος πολιτικού, και ο έν Λονδίον πρόεδρος της Ελλάδος κ. Κασιδιάρης, διά να ληρφή άπόσας περί τού πρακτέου. 'Ο πρόεδρος της Βουλής είχε στείλει την πρόσκλησιν του πριν από τόν βασιλέα και ο κ. Βενιζέλος είχε άπαντήσει ότι δέχεται. Τι έπρεπε να άπαντήσῃ, εις τόν βασιλέα της Άγγλίας; 'Οτι είνε άπασχολημένος και δεν ήμπορεί να μεταβή να γευματίσῃ εις τού άνάκτορα; Δεν γίνεται ! Το άπαγορεύει η αλληκή έθιμοτυπία. Κανείς δεν ήμπορεί να άρνήσῃ την πρόσκλησιν τού βασιλέως. Έπρεπε λοιπόν, έπαν οι μυστικοσυμβούλοι του κ. Βενιζέλου, να άποσταθῇ ο πρόεδρος της Βουλής ότι δεν θα μεταβή εις τού γεύμα του ο κ. Βενιζέλος, διότι τόν έκάλεσε έντοιμασέν και ο βασιλεύς. Έκλήθη τότε και ο μακαρίτης ο Γεννάδιος, πρῶην προσέβητις της Ελλάδος εις τού Λονδίον, ο όποιος καλῶτερον παντός έγνωρίζε τού ζητήματα αυτά της έθιμοτυπίας, διά να συντάξῃ την έπιστολήν. Την συνέταξε και την έδωσε εις τόν κ. Βενιζέλον, ο όποιος άκού την άνέγνωσε, ήρήσῃ να την ύπογράψῃ. Όλοι προσεπαθήσαν να τόν μεταπεισούν. Έστάθη όμως άδύνατον.

—Πρέπει, είπε, να βοηθῃ μά άλλη φράσις. Δεν μπορώ να γράφω εγώ εις τόν πρόεδρον της Βουλής αυτά πού λέτε εδῶ, ότι «Η Αὐτοῦ Μεγαλειότης ο Βασιλεύς με διέταξε να μεταβῶ εις τού άνακτορικόν γεύμα». Πώς με διέταξε; Πώς μπορεί να διέταξῃ;

—Μά αὐτό εδιδάλε η έθιμοτυπία, κύριε Πρόεδρε, τού έλεγε ο μακαρίτης ο Γεννάδιος. Δεν μπορείτε να γράψετε διαφορητικά: 'Ο βασιλεύς πάντοτε διατάσσει.

—Όχι ! Όχι !

Και εφθέθη άλλη άγγλική έκφρασις πού έμεινε αὐτὸν τόν δρον της «διαταγῆς», διά να ύπογράψῃ ο κ. Βενιζέλος την έπιστολήν του. Είπε ο καθατό ύφαιρηγν Έλληνας, ο όποιος θεωρεί την ύπερηφάνειαν ως άρετήν, και την άσκει δολιχρωτικά.

Μία Γαλλίς δημοσιογράφος ήθέλησε κάποτε να τού κάμῃ μίαν φιλοφρόνησιν και τού είπε :

—Πρέπει να ελθε ύπερηφανος, κύριε Πρόεδρε, διά την θαυμασίαν έπεδερμίδα πού έχετε.

—Υπερηφανος; άπάντησε ο κ. Βενιζέλος. Κάθε άλλο. Να σας δώσω, άν θέλετε, την σύστασιν τού πρωθυπουργού των καλλυντικών μου.

Και έξέπασε στά γέλια, τα παιδικά σχεδόν γέλια πού τόν κάμνουν να σκιδῇ έλαφρώς η να στρέφῃ τού κεφάλι προς τού δεξιό !

Μόνον εις αυτά τα ζητήματα δεν είνε πράγματι ύπερηφανος.

Ν. ΓΙΟΚΑΡΙΝΗΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ

Ο ΦΟΣ ΚΑΙ Ο ΤΥΦΛΟΣ

Τό χαρακτηριστικό αυτό έπεσόδιο έγινε πρό όλίγων ετών στο Παρίσι. Μία μέρα, κοντά στο Μέγαρο των Άπομάχων, ένας άνάθρωπος παλαιός πολεμιστής, ο όποιος είχε τυφλωθεί από τ' άσπυξιογόνα αέρια, έψαχνε με τού μαστορίν του να βοή τού δρόμο, κα' έπειδή δεν τού κατάδωκε, παρακαλούσε τους πολίτες να τόν βοηθήσουν. Άκούγοντας τις παρακλήσεις του, ένας ήλιωμένος κύριος έτρεξε κοντά του.

—Συγγνώμην, τού είπε τότε ο τυφλός, εδῶ κοντά δεν είνε τού δρόμο των Άπομάχων και τόν άναστήσαν τού πολέμου;

—Ναι, τού άπάντησε ο πολίτης. Έλάτε να σας οδηγώσω εγώ.

Όταν έφτασαν μπρός στην πόρτα, ο πολίτης είπε στον πολεμιστή :

—'Οδήγησε αυτό τόν άνθρωπα στο τμήμα των τυφλών.

—'Οδήγησέ τον εσύ, άπάντησε ο «Κέρβερος». Εγώ έχω δουλειά.

Ο πολίτης, χωρίς ν' άπαντήσῃ, ώδήγησε στο τμήμα των τυφλών. Όταν σέ λίγο γύρισε πίσω, είπε στον πολεμιστή :

—Δεν μπορείς να διευκολύνῃς λίγο αὐτούς τοίς δυστυχεμένους τους τυφλούς;

—Δεν έχω καιρό, άπάντησε εκείνος. Είμαι πνιγμένος στη δουλειά.

Μά εγώ έχω περισσότερη δουλειά, και όμως, βλέπετε, βρίσκω τόν καιρό να κάνω και τέτοια είνκοια. Είμαι ο στρατάρχης Φός...

Κόκαλο ο πορτιέρης...

ΑΛΑΤΙΣΜΕΝΑ ΚΙ' ΑΝΑΛΑΤΑ

Δύο άσχημάτατοι ήθοιοί μάλωσαν κάποτε, αλληλοδάρθηκαν κι' άποφάσισαν να μονομαχήσουν. Την άλλη μέρα βρέθηκαν πράγματι στο «πεδίο της τιμής» την ώρισμένη ώρα, με τους μαρτυράς τους.

—Κατι έχω να σας άνακοινώσω, λέει Έξαφνα ο ένας των ήθοσιων στο συνάδελφό του, τη στιγμή πού έτοιμάζαν τά δῖλα τους. Μου έπιτρέπετε;

—Λέγετε !

—Δεν μπορώ να μονομαχήσω μαζί σας !

—Γιατί;

—Γιατί δεν μπορώ.

—Με προσβάλετε και έχετε ύποχρεώσει να με ίκανοποιήσετε.

—'Αν σάς έπροσβάλα, σάς ζητώ συγγνώμην, αλλά να χτυπηθῇ μαζί σας δεν μπορώ. Κι' έχω λόγους σοβαροτάτους γι' αυτό.

—Τι λόγους, παρακαλώ;

—Δεν σας τους λέω, γιατί πάλι θα θυμώσετε. Θα τού θεωρήσετε πάλι ως προσβολή.

—Σας διαβεβαιώνω, όχι !

—Καλά, λοιπόν, άκούστε: "Αν μονομαχήσουμε, είμαι σχεδόν βέβαιος ότι θα σ' σκοτώσω. Τότε όμως θα μείνω εγώ ο άσχημότερος άνθρωπος τού κόσμου κι' ίσως ο χειρότερος ήθοιοός της Γαλλίας. Ένῶ, άν δεν μονομαχήσουμε, θα είμαστε δύο καί παρηγορούμην.

—'Ο άντίπαλός του δεν ύπορεσε να κρατήσῃ τά γέλια και γύρισαν στην πόλι φίλοι, όπως και πρώτα.

Ο Έβραϊός 'Ισαάκ ήταν πολύ άφροστος. Παρακαλούσε λοιπόν τού Θεού να τού δώσῃ την ύγεια του κι' έλεγε κάθε τόσο στην προσευχή του :

—Ω, Θεέ τού 'Ισραήλ !

"Αν με θεραπεύσεις, δακρύωσα στα κόκαλα της μνάς μου ότι θα δώσω δέκα φράγκα στον πρώτο φτωχό πού θα σναστήσῃ μπρός μου.

Ο 'Ισαάκ έγινε τέλος καλά. Την ήμέρα λοιπόν πού έτοιμαζόταν να βγῇ για πρώτη φορά έξω, ήλγε σπῆν τον ο φίλος του ο Άβραάμ να τόν πῇ να πάνε περίπατο.

Στό δρόμο συνάντησαν ένα ζητιάνο και ο 'Ισαάκ θυμήθηκε την ύπόσχεσιν πού είχε δώσει στο Θεό. Άλλά τοιγκνήσας καθώς ήταν, άρχισε να σκέπτεται με τί τρόπο θα μπορούσε να γλιτώσῃ ένα μέρος τούλάχιστον από τά δέκα φράγκα, χωρίς να μείνῃ άνεξόφλητο και τού χρέος του προς τού Θεό τού 'Ισραήλ.

Γύρισε λοιπόν στο φίλο του τόν Άβραάμ και τού είπε :

—Άποφάσισα, καίμμενε, να δώσω δέκα φράγκα έλεημοσύνη σ' αυτό τόν φτωχό...

Ο φίλος του έκάγχασε και τού είπε :

—Να δώσης εσύ έλεημοσύνη, και μάλιστα δέκα φράγκα ! Άδύνατον !... Θές βέβαια ν' άστειυνθῇς !...

—Δεν με πιστεύεις;

—Όχι !

—Στοιχηματίζουμε όχτώ φράγκα πώς θα τού κάμω;

—Στοιχηματίζουμε.

Άμέσως ο 'Ισαάκ έβγαλε κι' έδωσε τά δέκα φράγκα στο ζητιάνο.

—Φέρε μου τώρα τά όχτώ φράγκα ! είπε στον Άβραάμ.

Κι' έτσι ο πονηρός τοιγκνήσας εξάφλησε τού δεικαφραγκού χρέος του προς τού Θεό, με... δύο μόνο φράγκα.

Ένας χωρικός κάποτε κατέβηκε στην πόλι.

με τού μάγκιλο δεμένο και τριαιμένο. Κάποιος όδοντοίατρός είδε τόν χωρικό στο δρόμο, τόν ελπίσασε και τού είπε :

—Κάποιο δόντι σου βέβαια θα σου έχει κάνει αυτό τού κακό. Έλα στο όδοντοίατρείο μου να σέ κάνω καλά. Θα σου τού βγάλω.

—Δεν μπορείτε, κύριε όδοντοίατρε, άπάντησε ο χωρικός.

—Τί λές, άδελφέ ! Αυτή είνε η δουλειά μου.

—'Αν θέλετε, βάζουμε στοίχημα πενήντα δραχμές ότι δεν θα μπορέσετε να μου βγάλετε κανένα δόντι.

—Τό δέχομαι...

Πήγαν λοιπόν στο ίατρείο, ο όδοντοίατρός έκάθισε τόν χωρικό σέ μία πολυθρόνα κι' άρχισε να έτοιμάξῃ τά εργαλεία του.

Τέλος, με τη δυνατώτερη τανάλια του στο χέρι, είπε στο χωρικό ν' άνοιξῇ τού στόμα του.

Έκείνος υπάκουσε. 'Ο όδοντοίατρός είδε τού στόμα τού χωρικού κι' έμεινε κατάπληκτος έμπρός στο άπόροπτο θέαμα.

—Πώς ! τού είπε. Έσύ είσαι έντελής ξεδοντιασμένος ! Δεν έχεις ούτ' ένα δόντι. Τί να σου βγάλω λοιπόν;

—Μά αυτό σας έλεγα κι' εγώ, γιατί μου.

Δεν μπορείτε να μου βγάλετε ούτ' ένα δόντι.

Έχασατε τού στοίχημα. Δώστε μου λοιπόν τού πενήντόδραχμο...

Μία μέρα συνταξείδευαν, πεζοπορώντας, ένας σχολιαστικός, ένας κουρέας κι' ένας φαλακρός. Τη νύχτα στάθηκαν κάπου για να ξενυχτήσουν και συμπεριήσαν να μείνῃ καθέναν με τη σειρά του άγρυπνος, τέσσερες ώρες, για να φυλάξῃ τούς άλλους πού θα κοιμούνταν.

Πήσαν λοιπόν κλήρο, κι' η πρώτη βάρδια έπυξε στον κουρέα, η δεύτερη στο σχολιαστικό κι' η τρίτη στον φαλακρό.

Ο κουρέας, φυλάγοντας τή βάρδια του, σκεφτηκε να παίξῃ ένα παιχνίδι στο σχολιαστικό και τού έξώσε τα μεγάλα μαλλιά του. Κατόπιν δέ, όταν πέρασε η ώρα, τόν έβγαλε για τή βάρδια του. 'Ο σχολιαστικός έβυτησε και κάνοντας νά έστῇ, είδε πως δεν είχε ούτε τούχα στο κεφάλι του. Νόμισε τότε... πως ήταν ο φαλακρός και έπε :

—Βοή τού βλάκα τόν κουρέα !... 'Αντί να ξυπνήσῃ έμένα για να φυλάξω τή δεύτερη βάρδια, έβυτησε τόν φαλακρό. Άς έανταλλάξω λοιπόν !...

Μία κυρία καθόρισε, επί τέλους, να βοηθῇ τή ύπνετρία, από την όποια έμενε κατενυχτισμένη. Μία μέρα η ύπνετρία βρήκε ένα τάληρο, πού είχε πέσει της κυρίας στο σάτι, και της τού έδωσε άμεισος.

—Μαράβο ! της είπε η κυρία της. Κράτησε αυτό τού τάληρο για την τιμότητά σου.

Σε δύο μέρες η κυρία έχασε τού τάληρο.

—Μήπως, Μαρία, βρήκες τού τάληρο εκεί πού σκεπάζεις; ρώτησε την ύπνετρία.

—Μάλιστα, κυρία, και τά κράτησα για την τιμότητά μου !...

Ένας χωρικός ύπέφερε από ρευματισμούς.

—Άχ, έλεγε, δεν μπορώ πιά να πάω τού πόδι μου. Άπό πού να προέχεται τόχα αυτή η διαβολοποροφύσση;

Μά από τά γεράματα, μάστορα-Μαθί, τού άπάντησε κάποιος. Άπό τά χρόνια.

—Μας φώτισε ! είπε ο μάστορα-Μαθίος. Δεν έξέρεις τί λές !... 'Όχι, τού άρίστερό μου πόδι ! Έχει την ίδια ηλικία με τού δεξί, κι' όμως δεν με πονάει καθόλου.

LA GIOCONDA

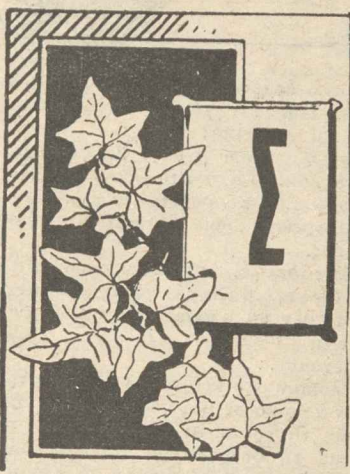
'Ο κ. Βενιζέλος και τού... μειδίαμά του (Σκίτσος τού κ. Φ. Δημητριάδη).

"Ενας μεγάλος ποιητής πού δυστύχησε..."

Η τελευταίες στιγμές του Όσκαρ Ουάιλντ

(Από τις «Ανέκδοτες Αναμνήσεις» του Γκουστάβ Λέ Ρούζ)

ΤΑ «Φιλολογικά Βράδια» του Στεφάνου Μαλαριέ, γράφει ο Γκουστάβ Λέ Ρούζ, συναντούσα κάποτε τον μεγάλο Άγγλο συγγραφέα Όσκαρ Ουάιλντ, όταν ερχόταν στο Παρίσι για να περάσει λίγες ημέρες με τους φίλους του. Εκείνη την εποχή είχαν παύσει στο θέατρο τη «Σαλώμη» του, η οποία είχε ενθουσιάσει όλους τους νέους λογοτέχνες και είχε αναστατώσει κυριολεκτικά τους καλλιτεχνικούς κύκλους της κοσμοπόλεως. Για τον συγγραφέα της μάλιστα κυκλοφορούσαν τότε οι πιο παράξενοι θρύλοι. Έλεγαν ότι ήταν ένας πολυκαταπονημένος Άγγλος αριστοκράτης και ότι τα καλύτερα έργα του δεν τα είχε γράψει, αλλά τα είχε ζήσει. Η κυρία της ανοιχτής κοινωνίας, η πιο υπερίσχυσε, έθεωρούσαν τιμή τους την επίσκεψη του Ουάιλντ σπίτι τους και είχαν πάντα ανοιχτά τα σαλόνια τους για τις ξεχωριστότητες του. Περίφημα εκείνη την εποχή ήταν τα γυαλιά που φορούσε, με τα διαμαντένια κομμάτια και με τα παράξενα χρώματα τους, όπως το πράσινο ανοιχτό, το κίτρινο, το ανοιχτό μπλε, καθώς επίσης και η χτυπητές γραβάτες του, ή όποιες ήταν ύφασμα ειδικώς γι' αυτόν. Επάνω σε όλα του σχέδια και σε χροματισμούς της εκλογής του, και ή όποιες ιδιότητες μ' όλες τις αποχρώσεις του ουρανού τόξου...

Ο Ουάιλντ τότε νόμιζε κανείς ότι περπατούσε μέσα σε μια ατμόσφαιρα, με τον έντονο φωτισμό της δόξας γύρω από το κεφάλι του.

Ποιος μπορούσε να πιστέψει ότι ο μεγάλος αυτός δανδής, ο οποίος περιφρονούσε την κοινή γνώμη της Αγγλίας, θα κατέληγε μια μέρα στη φυλακή του Ρίνγκ; Κι όμως, ύστερα από την πολυήμερη δική του, ή εφημερίδες εκείνης της εποχής δημοσίευαν μια φωτογραφία του, παρμένη στην αποβάθρα του Κλάραμ-Τζόνσον, η οποία τον παρουσιάζει με την γροίφα καβάλα του κατιδόνου, την στιγμή ακριβώς που μέρα στη χαμωιάτικη βροχή οι πόλινες τον έφεραν στη φυλακή, ενώ τα χαμιά τον έβουζαν, καθώς περνούσε...

Τα χρόνια ωστόσο επέρασαν γρήγορα και μια ημέρα ξαναβρήκα τον Όσκαρ Ουάιλντ στο μπαρ «Καλιζάν», στο boulevard της Μοναχίας, να κάθεται με τον Μωρίς ντ' Ουίλσον και με τον Έρνστ Λά Ζενέ. Μόλις είχε έρθει τότε από την 'Αγγλία κι' όρμηζονταν ότι δεν θα ξαναπατούσε ποτέ το πόδι του σ' αυτή την καταραμένη χώρα... Ήταν όμως ήσυχος, κι' εξακολουθούσε να διατηρή την ειρήνη του και να γελάει με το σαρκαστικό εκείνο γέλιο του που απεικονιζόταν τα χρόνια του δόνη, τα οποία τον έκαναν να μοιάζει κι' ένα παράξενο είδωλο...

«Εδώ στο Παρίσι, μου έλεγε, αναπνέει κανείς έναν αέρα ελευθερίας!...» «Αν έμενα μια ημέρα ακόμη σ' εκείνο το μισητό Λονδίνο, θα κατανοούσα νευρασθενικό...» «Εδώ πέρα οι φίλοι μου μ' έδεχθηκαν πάλι με την ίδια αγάπη, όπως κι' αλλού, την εποχή των μεγάλων μου θριάμβων...»

Μια κρυφή όμως λύπη τον εδουσίανζε πάντα και για να την ξεχνάει έκανε τότε το ένα έπαυτο στο άλλο εκείνα τα περιφρασμένα λόγια του με τη σαμπάνια και το ούισκι...

Ο Ουάιλντ ωστόσο ήταν ένας χαμένος άνθρωπος... Η φτώχεια και η στερησις άρχισαν σιγά-σιγά να τον αναγκάζουν να κάνει μια παράξενη ζωή, όπως ήταν αποτραβηγμένος πάλι από τα πολυτελή έσπασματα και τα αριστοκρατικά κέντρα... Καθόταν σ' ένα μικρό και σκοτεινό ξενοδοχείο της οδού Μπώζ-«Αρ και περνούσε τα βράδια του στα υπνογεια καμπαρέ του Καρτιέ Λατέν, καθώς και στα πιο κακοφρεμένα καταγώγια... Δεν υπήρχε όμως γι' (Άγνωστη κι' ανέκδοτη ως σήμερα φωτογραφία του ποιητή).

ανδρική σ' αυτήν την τραγική ζωή, κι' ύστερα από λίγα χρόνια επέθανε, άγνωστος κι' άσημος, στο μικρό ξενοδοχείο της «Αλσατίας», τον Νοέμβριο του 1900...

Για τις τελευταίες αυτές στιγμές της ζωής του έχουν γραφεί πολλά πράγματα, μα κανένα από αυτά δεν πλησιάζει την πραγματικότητα. Εκείνος, ο οποίος ξέρετε πως έπεσε τις τελευταίες ημέρες της ζωής του ο Όσκαρ Ουάιλντ, είχε ο ξενοδόχος του. Αυτόν λοιπόν επήγα και θύρα εδώ και λίγες ημέρες και τον παρακάλεσα να μου αφηγηθεί τις τελευταίες στιγμές του μεγάλου Άγγλου συγγραφέως.

Το ξενοδοχείο της «Αλσατίας» υπάρχει ακόμη και σήμερα στην οδό ντε Μπώζ-«Αρ και ιδιοκτήτης του εξακολουθεί να είναι ο κ. Ντυπουαριέ, ο παλιός ξενοδόχος του Ουάιλντ. Ο κ. Ντυπουαριέ λοιπόν, φάνηκε πρόθυμος να ικανοποιήσει την περιέργειά μου και προσέπαθε να συγκεντρώσει τις αναμνήσεις του γι' αυτόν τον πελάτη του, ο οποίος είχε καθήσει στο ξενοδοχείο του εδώ και τριάντα χρόνια...

«Θυμάμαι πολύ καλά σαν να ήταν τώρα, άρχισε να μου λέει ο κ. Ντυπουαριέ, ότι ένα βράδυ ήρθε κάποιος και μου είπε:

«Στο ξενοδοχείο σου έινε στον άρρητο 4 της οδού ντε Μπώζ-«Αρ, κάθεται ένας κύριος, ο οποίος θέλει νύχθη να καθήσει στο ξενοδοχείο σου απ' εδώ και πέρα... Πρέπει λοιπόν να πας να πάρεις τα πράγματά του.

«Εγώ τότε δεν έδωσα καμμία ιδιαίτερη προσοχή σ' αυτόν τον περιεργό επισκέπτη. Ύστερα από λίγη ώρα όπισσο επήγα να συναντήσω το νέο πελάτη. Μου είπε ότι τον έλεγαν Σεβαστιανό Μέλμοντ. Ήταν ένας υπηλός και χαλκός Άγγλος, που θα έβγαινε διχώς άλλο ως εκατό καλά...

«Επήρα λοιπόν τις δύο βαλίτσες του, ή όποιες ήταν από κίτρινο δέμα κι' είχαν επάνω τ' αρχικά του Σ. Μ. (τις έχω ακόμη στην αποθήκη μου), μαζί με το μπαστούνι του και την διπλωμάτα του, και τα μετέφερα όλα εδώ πέρα στο ξενοδοχείο της «Αλσατίας», στο τρίτο πάτωμα.

«Ο πελάτης μου' αυτός, ο οποίος εκάθησε εδώ τριάντα ολόκληρα χρόνια, ήταν ένας ψυχρός και μυστηριώδης άνθρωπος. Έγκατεστάθη σε δύο δωμάτια που τον ένοικιασε αντί 70 φράγκων το μήνα. Το πρώτο απ' αυτά του έχρησιμισε ως γραφείο και το δεύτερο ως κρεββατοκάμαρα...

«Μπορούσε στον ύπνρητή μας—τον Ζήλ Πατιέλ—δεν άνοιγε ποτέ το στόμα του, κι' όταν ήθελε τίποτα, έχοχόταν κι' έβρισκε μένα τον ίδιο.

«Ζάν, μου έλεγε κάθε τόσο, πρέπει να πας στη λεωφόρο της «Οπερας, να μου αγοράσεις πάλι μια μπουτίλια κονιάκ...»

«Το κονιάκ που έκανε αυτός ο κ. Σεβαστιανός Μέλμοντ, ήταν άσχημο! Η μπουτίλια του έτοιμζε τότε τριάντα ολόκληρα φράγκα! Καταλαβαίνετε λοιπόν... Άναστασε και πεθυμάνει ακόμη!... Κι' ο νοιάχης μου έκανε πέντε τέτοιες μπουτίλιες την εβδομάδα!... «Έρωγε εδώ στο ξενοδοχείο σας; ρώτησα τον κ. Ντυπουαριέ.

«Το πρωί και το μεσημέρι μόνο, μου απάντησε. Το πρωί του πήγαινα το γάλα του και κατά τις δύο ή ώρα, μια μπριζόλα και δυό βραστά αυγά... Ο νοιάχης μου δεν άλλαζε ποτέ αυτό το φαγητό μου... Το απόγευμα έδινάβε ή έγραφε δυό-τρεις ώρες κι' έπειτα, μόλις έβγαινε, έβγαινε και δεν ξαναγύριζε παρά μονάχα τα βραδινά... «Μια ημέρα όμως άρρώστησε βαρύν... Θυμάμαι πολύ καλά ότι ενώ ο ίδιος τον εβόηθη σε να κατέβη σ' ένα δωμάτιο του ισόγειου, όπου ο δόκτωρ Τίκερ τον έκανε μια επικίνδυνη εξέταση... Ο κ. Σεβαστιανός Μέλμοντ έπασχε από καρδιά... Μετά την εξέταση ήταν πολύ εξαντλημένος κι' είχε ανάγκη από περιποίηση. Εγώ ο ίδιος μάλιστα ανέλαβα να του κάνω το νοσοκόμο...

«Έκανε ύπνωση ο άρρωστος;» «Ναι, όση δεν φαντάζεστε!... Όταν όμως τον έπαιναν οι σκληροί πόνοι, με παρακαλούσε και του έκανα ενέσεις μορφίνης... Έχω φυλάξει ακόμη σ' ένα συρτάρι την σιγίγγα που έχρησιμποιούσα για να του κατάπραυνω τους πόνους του...

«Την νύχτα, κοιμόμουν σε μια πολυθρόνα κοντά στο κρεβάτι του. Προτούμνησε τη δική μου συντροφιά από το νοσοκόμο που του είχε στείλει κάποιος, ως την ημέρα που ο έφημος...

«Έκανε ύπνωση ο άρρωστος;» «Ναι, όση δεν φαντάζεστε!... Όταν όμως τον έπαιναν οι σκληροί πόνοι, με παρακαλούσε και του έκανα ενέσεις μορφίνης... Έχω φυλάξει ακόμη σ' ένα συρτάρι την σιγίγγα που έχρησιμποιούσα για να του κατάπραυνω τους πόνους του...

«Την νύχτα, κοιμόμουν σε μια πολυθρόνα κοντά στο κρεβάτι του. Προτούμνησε τη δική μου συντροφιά από το νοσοκόμο που του είχε στείλει κάποιος, ως την ημέρα που ο έφημος...

ριος του Άγιου Γερμανού ήθε να τον ιδή... Ο κ. Σεβαστιανός Μέλμοντ τότε έγινε καθολικός και από τη στιγμή εκείνη έχοχότουσαν πάντα κι' άρνητοόσαν στο προσέφαλό του δυό καλόγηρες, μα την ημέρα και μα τη νύχτα. Ο νοιάχης μου ήταν ευχαριστημένος από τη συντροφιά τους και είχε την έλπιδα ότι θα ξαναγύριζαν καλά...

«Η άρρώστεια όμως έχοχότερε... Τρεις ή τέσσερες ημέρες πριν από τον θάνατό του, έχοχέταισε ή δρασά του και δεν έδλεπε πάλι καλά. Η καλόγηρες τότε του έδινάβαν ποτήματα για να τον κάνουν να ξεχνά τα βάσανά του...

«Κι' έφαγα, μια νύχτα που έχοχόμουν σε μια πολυθρόνα, ήθε και μ' έξήτησε ή καλόγηρα. Ο κ. Σεβαστιανός Μέλμοντ ψυχροραγούσε... Έβασανίτερες ολόκληρη τη νύχτα και το πρωί, κατά τις έννη ή ώρα, αναστήναζε τρις-τέσσερες φορές και πέρασε...

«Η καλόγηρα τότε μ' έδωθήσε να τον πλύνω, να τον χενίσω και να του φορέσω τ' άμμοφο καστανόχρωμο κοστούμι του. Με δυό λόγια, τον περιποιήθηκα σαν να ήταν συγγενής μου...

«Ο ξενοδόχος του Όσκαρ Ουάιλν—το Σεβαστιανό Μέλμοντ, όπως τον ήξεραν στο ξενοδοχείο—άν κι' έχοχον περάσει τριάντα χρόνια από τότε, θυμάται καλά και μ' όλες τις λεπτομέρειες τις τελευταίες στιγμές της ζωής του. Θυμάται ακόμη ότι ή κηδεία του κ. Σεβαστιανού Μέλμοντ ήταν πολύ φοιχηρή, μα η κηδεία έκτς τάξεως... Από μονάχα στέφανο σ' ετοίμαζε ή νεκροφόρα του. Το ένα το είχε προσφέρει ο ποιητής Στράντ Μέρφι και το άλλο ο «εισηγητής και τα γραφόντας» του ξενοδοχείου της «Αλσατίας», γιατί ο μυστηριώδης εκείνος νοιάχης τους άγαπούσε πολύ τα λουλούδια...

Στην κηδεία είχαν πάει καμμά σαρανταριά πρόσωπα. Κι' άλλοι πολλοί όμως περιεργή έχοχον μάζεψε έξω από το ξενοδοχείο της «Αλσατίας» και γι' αυτό οι άστυνόμενες άναγκάστηκαν να τους βάλουν σε κάποια τάξη και να σταθούν στην είσοδό του...

«Η κηδεία έγινε την ίδια ημέρα, συνεχίζει ο ξενοδόχος του Ουάιλν. Απ' την έκκλησία επήγαμε με τα πόδια ως το νεκροταφείο του Μπασιέ.

«Μήπως σάς άφησε τίποτα χρέη ο κ. Σεβαστιανός Μέλμοντ; ρώτησα περιεργος τον ξενοδόχο.

«Όχι, μου απάντησε, γιατί οι φίλοι του έχοχον έβαν και μ' έλθιόσαν να μ' έλθω σ' αυτούς. Ένας μ' έστειλε 300 φράγκα, ένας άλλος 500 κι' ένας άλλος 1000...

«Μα πώς του έχοχάτε μια τόσο μεγάλη πίστιση;

«Οι! Έξοτε, εκείνο τον καιρό οι νοιάχηδες δεν έπληρναν και τόσο τακτικά τους λογαριασμούς των. Κι' έπειτα ο κ. Σεβαστιανός Μέλμοντ ήταν άρρωστος... Είχε μείνει ξη μήνες στο κρεβάτι... Δεν μπορούσα λοιπόν να τον πετάω στο δρόμο...

«Έχετε ακόμη τις βαλίτσες του, όπως μου είπατε;

«Ναι... Έχω όμως ακόμη κι' ένα άλλο «σουβενέρ»...

«Ο κ. Ντυπουαριέ έπηγε τότε στο γραφείο του, άνοιξε ένα συρτάρι κι' επήρε από μέσα ένα μικρό πακέτο τυλιγμένο με τοιγαρόζυμτο. Το ξεδιπλώσε έπειτα προσεκτικά και μ' έδειξε δυό χρυσές δοντοστοιχίες!...

«Ήσαν τα δόντια του Όσκαρ Ουάιλν, τα οποία τον έχοχαν να μοιάζει σαν είδωλο όταν γελούσε...

«Η άναμνήσεις λοιπόν αυτές του ιδιοκτήτου του ξενοδοχείου της «Αλσατίας», είνε ή μόνες αληθινές για τις τελευταίες ημέρες του μεγάλου Άγγλου συγγραφέως.

ΓΚΟΥΣΤΑΒ ΛΕ ΡΟΥΖ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

—Τους φίλους να τους κάνης άργά και να μίν τους ξεκάνης γρήγορα.

—Το πνεύμα δόθηκε στον άνθρωπο για να ανακαλύπτει καμμά φορά τη... βλακεία του.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΜΥΣΤΟΚΑΝ ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΑΝΙΟ

Έν Κεντρικαίς, στες τέσσερες, πρώτου, τριάντα τρία.

Αγαπημένη μου Μανιό, σ' ασπάζομαι.

Έχτες ήταν ή δική μου, για το γνωστό το (κάρο που χάρισε τη μαχαίρα, στο Χρίστο το μπαλάκι).

Α' άρχισε απ' τον όμο του και κοίταξε ως (τ' άράλι!)

Πιένα το δικαστήριο, δελόνα δε χροούσε κι' ο κόσμος όλο κι' έχοχονταν, όλο και προχωρούσε.

Τι αίστησις, μορφή Μανιό, κι' έντυσις πασάν άρχισε ο συνήγορος, να λέη και να με (δείχτη:)

«Ο έντυμος πελάτης μου, γνωστός στην κοινωνία,

» διά το φίλεγγον αυτό κι' άτομική του αξία, έσούφη ως ο κοινότερος έδω ένγκλημτίας, » άνεν σχεδόν αίτίας,

» διότι έτσαγκρούινε το Χρίστο το μπαλάκι, » και τοίκαμε άρρώμαξι κάτω απ' τη μασγά (λη...)

Μά ο πρόεδρος τον έκοψε και τοίπε μ' ει-

«Τσαγκρούινεμα τη λέτε σεις τη λαπαρο- (ουσία:)

Εντός ο δικηγόρος μου σά ράτσα του διαλόου, τοίπε, χωρίς να ταρκατή, ο άτιμος καθόλου:

«Τι φταίει ο πελάτης μου, άν ο αντίπαλός (του)

» ήτανε λόγφ πάντοτε του επαγγέλματός του, » γλολώδης τε και λιπαρός, πρὸς όλας τις πλευ- (ράς του)

» κι' όλίγον τι μακρύτερα έγλύστρησε ο σου- (γιάς του;)

» Κι' αντί ο σουγιάς να καρφωθή, ως έπρεπε, (στον όμο)

» από τη γλύτσα γλύστρησε και πήρε λίγο δρό- (μο;)

«Και ποίός, ρωτά ένας ένορκος, μιά λέγει, (πώς τί θύμα,

» είχε το σώμα λιπαρόν; » —«Εγώ και παρασχημα! » του λέει ο συνήγορος, κι' άκου και δώσε (δύσι).

»Το καλοκαίρι ήτανε θυμωμένα ένα βράδυ, » και μ' όλο που ή θάλασσα είχε μεγάλη βράσι, » μιάς έμψησε να λουσθή, ελθής έγινε ή α- (δ υ;)

Κι' άρχίζει με τα «ένεκεν», τα «έπειδην» τα (εόθεν)

» πώς είμαι τάχα εξ' απαλόν όνύχων» «επαιδό- (νευ)

» άθως σαν τα κάρδαμα, να λέη στις δικα- (στάδες)

» πού μ' έπιασαν, μα το σταυρό, σαν τ' άκουγα (χρονάδες!)

Μά τη στιγμή, που τέλειωσε και να κατέβη (κάνει)

» φευγάνει ο εισαγγελές, στη μέση σά ρεπάνι: » —«Το κτήνος τοίτο, κύριε, το με ισορή άν- (θρώπου)

» πού μετά τόσο δυστυχώς υπερασφίζει άπτον » ο κύριος συνήγορος, είνε κοινός κακούργος, » θηριον δίκτον μοχθηρόν, πάνθη και ραδιάρ- (γος)

» και εκ σποράς κακατοός, κι' εκ λίκνου έγ- (κλημτίας!)

»Την δικοτόν του έσυρεν, άνεν σχεδόν αίτίας, » κι' όλίγον δέιν θα έταμνε, καθώς πασχαλινόν, » το θύμα του άμνόν...

»Ως πρὸς την τιμωρίαν του και την άγγόνη (έτι)

» για τον λαμόν του, απαλόν την βρισκω λα- (μοδέτη)

—«Στάσου, ρε κώρ! Εισαγγελέ! φωνάζω γό (σταράτα)

ΑΙ ΑΠΑΝΤΟΚΡΙΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΦΙΛΜ

—Η αεροπορία είνε πολύ της μόδας τελευταία στον κινηματογράφο και ιδίως στο Χόλλυγουντ.

—Η «Μετρό Γκόλντουν Μάγερ» θα γυρίσει λίαν προσεχώς την ταινία «Νυκτερινή Πτήσις», ή «Παραμόνι» την ταινία «Να πετάτε πάντοτε», ή «Κολούμπας» την «Καλεσμένη του Βέρορ», ή «Ουδώνερ» την «Συντροφισσα του Γερμανού» και ή «Φόξ» τους «Δολοφόνους του Άέρος».

—Ο περίφημος θηριοδασαστής Κλάιντ Μπήττυ, έφτασε πριν από λίγες μέρες στο Χόλλυγουντ, όπου θα πρωταγωνιστήση στην ταινία «Το Μεγάλο Κλουβί».

—Ο Μπήττυ είνε νέος 27 χρόνων, λέγει δε ότι δεν πιστεύει καθόλου στο θάνατο, ότι οι θηριοδασασταί ύπνωτίζουν τα ζώα.

—Έχει δηλαδή την ιδέα ότι δεν είνε δυνατόν ένας άνθρωπος να ύπνωτίζει τα θηρία, κυττάζοντάς τα ίσα στα μάτια. Φορεί δε ο μόνος τρόπος για να τα δαμάση κανείς είνε ή έπιτηδεύτης και ή ταχύτης των χειρονομιών και των κινήσεων άμνης, τις όποιες καταλαβαίνουν όλα τα θηρία και νοιώθουν την ύπεροχή του ανθρώπου.

—Κατά τη θεωρία του Μπήττυ, κανένα θηρίο δεν δομάζεται απόλυτος. Τη στιγμή άκριβώς που νομίζουμε ότι είμαστε απόλυτοι κύριοί του, αυτό προσπαθεί να βρή και την παραμικρότερη ευκαιρία για να κατασπαράξή το δαμαστίο του.

—Η ταινία «Το Μεγάλο Κλουβί» θα βασίζεται στην τύχη και τις συμπτώσεις του έπογγέλιματος του θηριοδασαστού.

—Η Έλεονώρα Χόλμ, ή πασίγνωστη πρωταθλήτρια της κολυμβήσεως, ή όποια υπέγραψε συμβόλαιο με την Ουδώνερ για να πρωταγωνιστήση σε διάφορες ταινίες, έφτανε τα παντού στο Χόλλυγουντ μαζί με τον Κάρλ Λάιμλ, υόν, και ή κακός γλώσσος του Χόλλυγουντ βρήκαν θέμα για άφθονο κοινοτομολό.

—Λέγεται δηλαδή ότι ή όφρα πρωταθλήτρια και μέλλουσα γεννέττα της δόνης θα γίνη λίαν προσεχώς κυρία Λάιμλ.

—Η όφρα γεννέττα Καρόλ Λοιπάς τρέλλαινεται να γράφη γράμματα. Σε τέτοιο σημείο μάλιστα άλληγογραφεί ώστε ποτέ δεν χρησιμοποιεί ούτε καν το τηλέφωνό της.

—Ο Τζόννι Βαϊσμίλλερ περνά πάντοτε το χειμώνα του στην ακροθαλασσιά.

—Ο Λάιονελ Μάρουινερ υπήρξε κάποτε τόσο παχύς, όσο και ο Όλιβιέρ Χόλντν, ο περίφημος χονδρός της διάδος «Χονδρός και Λιγνός».

—Ο Σαρλό διαβάσει όλα σχεδόν τ' άμερικανικά παιδικά περιοδικά.

—Τα μεγάλα στροβιλάτορτα, με τα όποια παίζει στις διάφορες ταινίες του, τα σχεδιάζει ο ίδιος, όταν τα παραγγέλνει στον υποθηματοπόό του.

Χόλλυγουντ, Τανουάσιος, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΟΒΕΛΟΥ

» και έζησε μου ποίός εδώ σου γύρισε γρα- (δάτα)

—«Την άτασία ίδετε και δυσεύδη μορφή του » και στην άγγόνη στείλε τον, μουγγράζει ή (φωνή του).

» Ποιά ήταν ή άπόφασι, καταλαβαίνεις τάχα, » ποτέ απ' τα έγκλημά, που μ' ύπνωτίζε μ' αν (δρα...)

Είχε το δικαστήριο γρη, καταντή άνάγει και για χρονάκια τέσσερα με στείλανε στη (Χόλμ)

» Πάι καλά... Τέ αυτό κι' εγώ να συχαρό (επής)

» με τάχα το συνήγορα ελακόνά και λίγα. Την όσα όμως το χέρι του, που τ' άφηνε, ρέ (ταίρι μου,

» δεν έβω πως ή όέρα του, έγλύστρησε στο (χέρι μου!)

Ο ΜΥΣΤΟΚΑΝ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓΟΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

(ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΖΑΚΥΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.—Ο Πίερος Τζίμης, γυρίζοντας στη Ζάκυνθο, ύστερ' από μακρινή άπουσία, θέλει ένα θράυδο στο θέατρο μία άραιοτάτη άρχοντοπούλα. Η γοητευτική άμορφιά της νέας τον συγκινεί θαυμάσια, αλλά συγχρόνως αισθάνεται ότι είναι η Τζένη, η κόρη του Κόντε Δερίβα, του όποιου την οικογένεια χωρίζει παμπάλαιο θάνατος μίσος από τη δική του. Ωστόσο, μαγεμένος απ' το κάλλος της Τζένης, δεν ξεκινάει τα μάτια του από πάνω της, αλλά συγχρόνως αποφασίζει να φύγει την επομένη για το ξέωτερικό, γιατί νοιάζει πως είναι άβυσσος να μη την αγαπήσει. Μ' όλα ταύτα, η γοητεία της νέας τον κρατάει στη Ζάκυνθο και το μοιραίο αρχίζει να συντελείται. Ο έρωτας που φουντώνει στην καρδιά του, τον φέρνει σιγά-σιγά κοντά στο Ινδάλμα του... Μία μέρα ο Πίερος πηγαίνει σε μία συγκέντρωση της κοντέσας Βορτέραινας κι' εκεί στο σαλόνι βλέπει έξαφνα τη Τζένη. Μία κοινή φίλη τους συνιστά τον ένα στον άλλο κι' η γοητεία τους συντελείται.

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Η καρρότσα θά πήγαινε να τους πάρη άργότερα. Κι' η κοντέσσα με την κόρη της θά κάθονταν τώρα το δρόμο ως τάρχαντικό τους με τα πόδια. Η κοντέσσα τρέχει. Είν' άκομα πολύ συγχυσμένη και δεν βγάζει απ' το στόμα της λέξη. Κάτι χειρότερο άκόμα τον κόσμο, που ξεσκονιφώνεται και παραιοφρίζει μπροστά της, τον αντίκαρκατά χωρίς χαμόγελο. Η Τζένη που την ακολουθεί με κόπο και κάποτε μένει ένα θήμα πίσω της, άπορεί και λυπάται πολύ. Πρώτη φορά βλέπει τη μητέρα της να θυμώσει έτσι, νάναστατώνεται, να φεύγει, επειδή η κόρη της μίλησε σ' ένα σαλόνι μ' ένα νέο! Αδίκη που την άφανε δλοσδιόλου έλευθερη και μάλιστα εύχαριστόταν να τη βλέπει διηγητική, κοσμική, περιποιημένη;... Τι έγινε άξαφνα η τόση έμπιστοσύνη που της είχε; Μα κι' έν' άλλο άκόμα την έκανε ν' άπορη; Στην άρχή η μητέρα της δεν έδειξε ούτ' έμπληξη, ούτε στενοχώρια, ούτε δυσαρέσκεια. Την πλησίασε γελαστή όπως πάντα. Και μόνο σαν άκουσε τόνωμα του νέου, μεταμορφώθηκε διαμιάς από θημό και φρίκη, κι' έκανε όλες εκείνες τις άγανειες που δεν τις έκανε ποτέ της. Να μη χαρετήση καν τον Πίερο; να τον πετάξει ένα χείμαυρο πολύ μ' α βροσιά; κι' ύστερα να μη την άφήσει να του άγγίξει το χέρι σά νάταν λω- διασμένο; Κι' η Τζένη συμπέρανε πως ε δώ κ' ά τ τ ε ρ ε χ ε, που δεν τ' έφερε, που δεν μπορούσε να το μαντέψει, κι' ήταν πολύ περίεργη να το μάθει.

Μά γιατί δεν τολμούσε να ρωτήσει; Τόσο λίγο θάρρος είχε με τη μητέρα της; η φοβόταν μην άκούση κάτι κακό, πολύ κακό, που θα τη λυπούσε κατάκαρδα; Άξαφνα πως ο Πίερος ο Τζίμης ήταν κανένας κακονόματος, στυγματομένος; Είπε μία στιγμή, πως αν ήταν τέτοιος, δεν θα τον δεχόταν στο σπίτι της ή Βορτέραινα. Άλλ' αυτή μπορεί να μην ήξερε κάτι που ήξερε μόνο η μητέρα της...

Από τον άριστοκρατικό δρόμο που ήταν το βορτερείο, κατέβηκαν στη Μητρόπολη, πήραν ένα στενό που τους έβγαλε στην Πλατεία, πέρασαν τον Πλατύφορο και μπήκαν στην Πλατεία Ρούγα. Να το δερβέζιο, σωστό παλάτι. Μαυρολογά μέσ' στ' άλλα, καθώς είχε χτισμένο όλο από σκούρα πέτρα που ο καιρός την έσκουφανε τόσο πολύ. Είν' επιβλητικό και με τον όγκο του, και με το χρώμα του και με την αστείρη άρχιτεκτονική του. Τού- πατο, μ' έξη δίπλα παράθυρα σε κάθε άκονα μα—κάθε παράθυρο και μπαλκονάκι, πέτρινο κι' αυτό, ίσο, που μόλις έβγαιε—και κάτω κολώνες ψηλές με τόξα πλατεία.

Η τεύλωση πόρτα της μπασιάς, σκαλιστή, με προσκονισμένα χάλκινα χερούλια, τα δυο μικρά καγγελοτά παράθυρά της, από το ένα μέρος κι' από τ' άλλο της πόρτας, καθώς και δυο άλλες μικρότερες πόρτες, στις άκρες, είναι μέσα σ' αυτή τη στοά. Πλάι στο μαύρο παλάτι μία μικρή άποψη, χαρτωμένη έκκλησι- σιά, με μονό καμπαναριό: ο άγιος Ιγνάτιος των Δερβιανών. Κι' από τ' άλλο πλάι, έν' άλλο μεγάλο σπίτι, χωρίς κολώνες αυτό, όπως κι' η έκκλησιά. Έτσι η στοά του δερβιζίου έζε-

χει άπομονωμένη, χωρισμένη από την άπέραντη και ποικιλόμορφη στοά που αποτελούν τα σπίτια της Πλατείας Ρούγας, κι' από τις δυο της πλευρές, με τις κολώνες τους—άλλες ψηλές, άλλες χαμηλότερες, άλλες χοντρές, άλλες λεπτές, και με διαφόρων ειδών τόξα.

Η κοντέσσα κι' η κόρη της μπήκαν στη στοά τους από το πλάι και στάθηκαν μπροστά στην πόρτα τους. Η κοντέσσα, που προπορευόταν, τράβηξε με όρμη τον κνήκο του κουνουπιού, που άντήχησε από μέσα βαριά και δυνατά. Έπειτα γύρισε προς την κόρη της και, ως που να νοιώσουν, βρήκε καιρό να της πη:

—Πολύ συγχύστηρα σήμερα!

Ήταν ο πρώτος της λόγος από τη στιγμή που ξεκίνησαν από το βορτερείο.

—Έρταξα εγώ σε τίποτε; ρώτησε ταπεινά η Τζένη.

—Όχι, εσύ δεν έρταξες... Έρταξε μόνο η Τζήνη... Ίσως κι' εγώ, που έπρεπε να προσέχω καλύτερα... Μά που να φανταστώ!

Μά τ' ήταν αυτό που δεν μπορούσε να φανταστής; Ξαναρώτησε η Τζένη.

—Πώς στο σπίτι της Βορτέραινας θαπαυόσασα αυτό το κολοβά φίδι!

—Τόν κ. Τζίμης λές έτσι;

—Ναί! Και δε μου λές πως είχε την καλωσύνη να σου τ' αν συ- στήση;

—Η Νανά του Κεφάλια.

—Α! Έκαμε πολύ άσχημα! Γιατί αυτή ήξερε!...

Τα μάτια της κοντέσας άστράψαν πάλι από θυμό και γύρισε κατά την πόρτα.

—Μά τί έπαθαν και δεν άνοιγουν; Έκαμε άνοητόμωρα.

Κι' έτοιμάστηκε να ξανακουδούνισει. Άλλά την ίδια στιγμή τί πορ- τόφυλλο άνοήτηκε από μία νέα, άμορφη και μαυροκινωμένη καμαριέρα.

—Έπρεπε να κατεβής κάτω για να μάς άνοιξης; της έδειξε από- τομα, καθώς περνούσε από μπροστά της χωρίς να την κοιτάξει.

Κόπηκε το σύρμα, κυρά μου, φημίσεις ή καμαριέρα.

Κι' άφου μίλησε κι' η Τζένη, ξαναέκλεισε την πόρτα και χωθήκε σε μία πορτούλα της μπασιάς για νάνεβή από τη σκάλα της υπηρεσίας.

Οι κυρίες θάνεθαναν από τη μεγάλη σκά- λια, που άρχιζε από τη μέση σκεδόν της μπα- σιάς—του Ιντρώτρου—άνωμεσα από δυο γήφινους, βαμμένους για να μοιάζουν χάλκινοι, λακέδες με μεσαιωνικές φρεσιές, βενετσιάνικες, που ο ένας από δω κρατούσε φανάρι, λιγώτα σκοντός, κι' ο άλλος από εκεί στεκόταν ντόρος σε προσοχή. Η σκά- λ' αυτή, μ' ένα όμοιο καγγέλιωμα, που οι τέσ- σερες μαμαρένιες κολονίτσες του—δεξιά κι' άριστερά, κάτω κι' άπάνω—στολίζονταν με τέσσερες μαμαρένιες έλσιες γάστρες, τελείωνε σ' έναν πλατύ, πλακόστρωτο διά- δρομο. Στην μπροστινή του πλευρά, είχε τρεις μεγάλες, πρόχειρες πόρτες, με στυλανά μπροντζίνα πόμολα—ή μεσιανή φανόταν κι' από κάτω—ως στην πεινή του πλευρά. Αθέατες από τη μεγάλη σκάλα, άρχιζαν δυο μικρότερες που οδηγούσαν στο δεύτερο πά- τομα.

Στο πρώτο πάτομα ήταν η μεγάλη σάλα του χορού, τα σαλόνια, η βιβλιοθήκη, η πι- νακοθήκη, το πιανόφορτε με την ούρα και το μπαλκόνι. Στο δεύτερο ήταν οι κρεβατιο- κάμαρες, τα μπουντουάρ και τα ιδιαίτερα σαλόνια. Το τρίτο πάτομα ήταν σκεδόν άκατοικητο, δυο—τρεις κάμαρες για μυσ- αφένους, κι' οι άλλες άποθήκες ή άδειανές. Η υπηρεσία κομίσταν στο Ισόγειο, όπου ή- ταν κι' η κουζίνα.

Στη σκεπή του παλατιού, καμαριές, ή- ταν κι' ένας θαυμάσιος άναμινάλες, μία ξύλινη καμαρούλα με τέσσερα παράθυρα—από ένα σε κάθε καιρό—με μία πυραμίδα από τσίγκο για στέγη και μ' έναν πλώριο πετεινό στην κορυφή ή άνεμοδείκτη. Η θέα από εκεί—πάνω ήταν έξοχη και πολύ σιχνά η Τζένη έπαυσε να κιάλια της κι' ένα βέβαιο, κι' άνέβαινε απ' τη σκεπή στον άναμινάλε.

—Με σύγχυσες πολύ σήμερα, της είπε η μητέρα της, κι' άνέβαινε απ' τη σκεπή στον άναμινάλε.

να διαβάση, να κιάλια, να ρεμβάση. Άλλά και στην αλλη κατέβαινε σιχνά, με την άμαξότορτα και με τους σταύλους, γιατί τ' άλλα ήταν ή μαγία της. Όταν την έβλεπαν, ό κόντε—Δερίβας έλεγε: «Η στον άναμινάλε θά είνε ή στο σταύλο μ'. Έδωγαν τότε σε κανένα πασιό πα- ράθυρο από τ' άμέτροτητα που έβλεπαν προς την αλλη, και την φώναζε: κι' αν δεν έπαυσε άπάντησε, έδωκε την καμαριέρα στον άναμινάλε, βέβαιος πως θα την έβρισκ' εκεί.

Άμύλητη πάλι, η κοντέσσα άνέβαινε τη σκάλα. Ξοπίσω της ή Τζένη. Δυο φορές την είχε άποκρινόταν, σάπασε κι' αυτή. Δεν έσπάθησαν κα- δάου στο πρώτο πάτομα. Άνέβηκαν ίσα στο δεύτερο. Ένας διάδρο- μος πάλι με πολλές πόρτες. Η κοντέσσα έσπρωξε μία και μίλησε σ' ένα σαλόνι. Η Τζένη την ακολουθούσε.

—Όχι! Έκαμε ή κοντέσσα, πέφτοντας λαχνασμένη σε μία πολυ- θρόνο, Κουράστηκα... Έσύ πήγαινε να ξαλλάξης. Κι' έλα ύστερα δω, να μιλήσουμε.

Η Τζένη πέλασε στην κάμαρά της. Η κοντέσσα χτύπησε το κου- δούνι. Η μαυροκινωμένη καμαριέρα παρουσιάστηκε.

—Ο κόντες είν' εδώ;

—Όχι, κυρά μου. Βγήκε για το Καζίνο.

—Καλή άμα γυρίση, να το πής νάνεβή εδώ. Θέλω κάτι να τ' αν. Πάρε το καπέλλο μου... βγάλε μου το έπαινοφόρι...

—Δε θα ξαλλάξης, κυρά μου;

—Υστερότερα. Τώρα δεν μπορώ. Πήγαινε.

Η κοντέσσα ξανακάθισε με την τουαλέττα της. Η καμαριέρα βγή- κε. Και σε λίγο η Τζένη γύρισε στο σαλόνι, με μία όρμη του spi- τού. Έκείνο το βράδι δεν είχαν να πάνε πουθενά. Θάκαναν συνή- στο σπίτι με μερικούς συγγενείς και στε- νούς φίλους.

—Κάθισε... Τι με ρώτησες πριν;

Τ' είν' αυτό που ήξερε η Νανά;

—Ναί, μαμά, είμαι πολύ περίεργη να μάθω.

—Θά σου πω. Η Νανά, παιδί μου, ή- ξερε πως οι φαμίλιες μας, από πολλή και- ρό, είνε στά μαζαρία, δεν έπρεπε λοιπόν ποτέ να σε συστήση στο γαί ενός έχθρου. Η Τζένη άκουσε τώρα μ' άνοιχτό στό- μα. Η μητέρα της έξακολούθησε:

—Μου κακοφάνεται πολύ που σου λέω τέτοια πράγματα, μα βλέπω πως είνε ά- νερη να τα μάθης... Τι λέει το Έσαγ- γέλιο; «Ου συγχρόνως Ιουδαίοι Σαμα- ρίταις». Έτσι σου συγχρόνως και Δερ- βάσι με Τζιμίδες. Είνε μία παλιά, προ- αώνια έχθρα, που έκαμε να χυθή αίμα πολύ. Και Δερβάσιον σκοτώθηκαν από Τζι- μίδες, μα και Τζιμίδες από Δερβάσιους. Αυτό το αίμα, σαν άπέραντο ποταμό, μάς χωρίζει. Δε μιλάμε, δε χαριετόμαστε, δε θέλουμε να ξέρουμε ο ένας τον άλλον. Άντρες και γυναίκες. Και φυσικά, δεν συγγενεύουμε. Κομμά Δερβιτσιούλα δεν πήρε ποτέ, όχι Τζιμή, μα ούτε κι' ένα μα- κρινό συγγενή των Τζιμηδών. Το ίδιο και καμιά Τζιμτσιούλα. Σε κάθε περίπτωση, αυτοί πηγαίνουν κόντρα μας κι' αρπάζουν κάθε ευκαιρία για να μάς βιάσουν, να μάς ζημιώσουν. Μά κι' ο πατέρας σου, που δε χωρίζει κάτανα σε κανένα, κάνει το Ι- διο... Δεν είνε άνάγκη να σου πω περισ- σότερα. Κι' αυτά με μεγάλη μου στενο- χώρια σου τα είπα. Βλέπεις όμως τώρα πως, σά Δερβιτσιούλα, δε μπορείς νάχης καμιά σχέση μ' ένα Τζιμή. Κι' η Νανά, που τ' άφερε, έκαμε πολύ κακά να σου συ- στήση αυτό το νέο.

Τώρα μόνο μίλησε κι' η Τζένη.

—Δε φταίει η Νανά, είπε. Έγώ την παρακάλεσα πολύ να μου τ' αν συστήση.

—Έπρεπε να βοηθία πρόφαση και να το άποφύγη. Έγώ θά κά- μω παρόμοια στον πατέρα της κι' αυτό. Μά εσύ... γιατί την παρα- κάλεσες; Για να την παρακαλέσης, όπως είπες, θά πη πως δεν ήθελε, πως έδισταζε. Και για να το κιάλι ύστερα, θά πη πως εσύ επέμεινες. Γιατί έδισταζε εκείνη, το καταλαβαίνω. Γιατί επέμεινες όμως εσύ, δεν το καταλαβαίνω. Μου λές;

Η Τζένη έδειξε κάποια ταραχή. Και φημίσεις:

—Δεν έξω... ο νέος αυτός μου είχε κάνει καλή εντύπωση... κι' ήθελα απλώς να τον γνωρίσω. Από περιέργεια, πές.

—Τι περιέργεια;

—Νά, ήθελα να ιδω άν κι' από κοντά είνε τόσο... τόσο καλός, όσο φάνεταν από μακριά.

—Μά τον είχες ιδεί κι' άλλη φορά;

—Κάποτε φορές.

—Πού;

—Στο θέατρο... στον περίπατο...

—Από μακριά...

—Ναί, πάντα. Ήταν με τον Κεφάλια, με το Δεσούλα... Μας χαριετούσαν αυτοί, μάς χαριετούσε και κείνος. Μά... εσύ δεν τον είδες ποτέ;...

—Δεν θυμάμαι... δεν έπρόσεξα... Τόση εντύπωση σου έκαμε λοιπόν;

—Ναί. Μου έκαμε όση εντύπωση δεν μου κάνουν οι άλλοι νέοι που γνωρίζω ή βλέπω από μακριά... Πρέπει όμως να όμολογήσης και σύ, μαμά, πως όσο γιάς έχθρου κι' αν είνε, έχει ένα πολύ εύγε- νικό και συμπαθητικό έξωτεριό. Άλήθεια;

—Δεν έξω... Ίσως... Τον είδα, νομίζεις; Έγώ, άμα άκουσα το καταραμένο όνομα, ζαλίστηκα που δεν έβλεπα πά μπροστά μου τί- ποτα. Μά ό τι κι' αν είνε—Άγγελος, Χριστός, Θεός—ο άνθρωπος αυτός, για σένα, για μάς, δεν ύπάρχει. Το καταλάβες αυτό;

Η άπάντηση της Τζένης, για τη μητέρα της, ήταν κάτω ά- πρόοπτη:

—Όχι. Πώς δεν ύπάρχει, άφου ύπάρχει;

Η κοντέσσα συγκράτησε κάποιο θυμό κι' έπε απλώς έντονα:

—Νά το φανταστής! να το φαντάζεσαι!

—Α, να το φαντάζομαι, έκαμε η Τζένη με κάποια άδέλμη εί- γωνεία.

Κι' έπειτα, αλλάζοντας ύφος, ρώτησε:

—Δε μου λές, μαμά... ο Πίερος Τζίμης σκότωσε ποτέ κανένα Δερβίβα;

—Όχι, αυτός όχι, άποκρίθηκε η κοντέσσα.

—Ο πατέρας μου; έξακολούθησε η Τζένη, αυτός σκότωσε κα- νένα Τζίμη;

—Όχι βέβαια!

—Αι ο πατέρας του Πίερου, που είνε πρώτος γραμματέας της Άγγλικής Προσέλας στο Παρίσι; Ούτε αυτός, πιστεύω, θά σκό- τωσε κανένα Δερβίβα.

—Ναί, μαμά, είμαι πολύ περίεργη να μάθω, είπε η Τζένη.

Η έχθρα είνε κακό πράγμα, μητέρα!

Η Δερβίβας χαμογέλασε παράξενα. Το χαμόγελο της είχε βέβαια κ' εξαχάρηση για τα ε δ ν ε τ ι α αυτά αισθήματα της κόρης της—είτα τα χαράγησε στο νού της—είχε όμως και κάποια ειρωνεία για την παιδική της άρεσκεία.

—Μήπως θέλεις τώρα, της είπε, να προτείνης εσύ αυτή τη συμ- φιλίωση;

Τα μάτια της Τζένης άστράψαν.

—Γιατί όχι; φώναξε. Δεν είπα κι' εγώ Δερβιτσιούλα; Θα την προτείνω!

—Και σε ποιόν; Έκαμε η μητέρα, που το χαμόγελό της σβήστηκε.

—Όχι βέβαια στον άδικο Πίερο Τζιμή...

—Όχι, άποκρίθηκε η Τζένη, σ' αυτόν όχι. Είμαι βέβαιη πως θά δεχόταν δλοπρόθυμα, αλλά τι θά άφελος; Θα το προτείνω στον πα- τέρα μου!

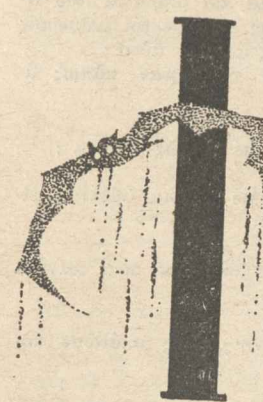
—Α, όρρα! Σε λίγο που θά γυρίση, τόνισε και θά τ' όψε.

Η Τζένη δεν πρόφτασε νάπαντήση σ' αυτό. Ένας έλαφρός χτύπος άκούστηκε στην πόρτα. Η Δερβίβας τον γνώρισε άμέσως: ήταν ο χτύπος του νοικοκύρη, που δεν ζήτησε την άδεια να μπει, αλλά ρω- τούσε απλώς αν ήταν εκεί—μέσα εκείνες που ήθελε.

—Έδώ είμαστε! Έλα, Νατάλε!

(Άκολουθεί)

Προαισθήματα και όνειρα που βγαίνουν αληθινά

Ε'. ΔΟΥ άκόμα μερικά φαινόμενα τηλεπαθείας, τα όποια με τόσο ένδιαφέρον παρακολουθούν οι αναγνώστες μας:

Ο γνωστός Άλεξανδρινός λόγιος και διαπρεπής γιατρός κ. Παύλος Γενυτός, διηγείται το έξης φαινόμενο, το όποιο έξασκρίωσε ο ίδιος:

«Ο κ. Α. Μιλοντέλ, διηγείται ο κ. Γενυτός, μηχανικός στη Δημοαρχία της 'Αλεξανδρείας, περπατούσε μιά μέρα στην πλατεία Μαχαμέτ-Άλη, όταν συνάντησε έναν γνώριμό του, ο όποιος άμέσως, άρπυ τον χωρίστηκε, τού είπε:

—Τι συμβαίνει; Μήπως σου πέθανε κανένα παιδί;

—Όχι! Γιατί;...

—Μά τότε γιατί φορείς μαύρα;

—Ο κ. Μιλοντέλ έσκυψε έκπληκτος και κύττωσε τα φορέματά του.

—Μά τότε γιατί φορείς μαύρα;

—Πώς δεν φορείς μαύρα; 'Η κορδέλλα του κατέλλου σου είχε μαύρη, ή γραβάτα σου μαύρη, τα ρούχα σου μαύρα...

—'Άγε στο καλό, άδελφέ! τού είπε με δυσσέσκεια ο κ. Μιλοντέλ και πήγε στο καφενείο της πλατείας, όπου κυριάρχησε καλά στον καθρέφτη. Τα ρούχα του, ή γραβάτα του, ή κορδέλλα του κατέλλου του κάθε άλλο ήταν παρα μαύρα. Κοίτησε τότε το κεφάλι του με όλο εϊς βόρος τού γνωρίμου του κ' έφυγε.

Όστόσο, έστερα από λίγες μέρες τού παιδί του προσεβλήθη από λαρυγγίτιδα διφθεριτική, τού πήγαν στο έλληνικό νοσοκομείο, κ' άν και τού έκαναν τραχειοτομία, άπέθανε. Τότε πλέον ο κ. Μιλοντέλ, πενθώντας για τού παιδί του, φόρεσε πράγματι μαύρη κορδέλλα στο κατέλλου του, μαύρη γραβάτα και μαύρα ρούχα, άπαράλλαχτα όπως τόν είχε ίδει ο γνωρίμος του, λίγες ημέρες πριν, στην πλατεία τού Μαχαμέτ-Άλη.

Ο κ. Γενυτός έξηγει ως έξης τού παραπάνω φαινόμενο:

«Βέβαια, λέγει, κατά τη συνάντησι των δύο 'Αλεξανδρινών στην πλατεία, τού νόσημα τού υιού τού κ. Μιλοντέλ έπώζετο. Ο κ. Μιλοντέλ στο ύποσυνειδητό του ήξερε τί έμελλε να γίνει, ήξερε πως θά πέθανε τού παιδί του και θά μαυροφορούσε, ή πρόγνωση όμως αήτη δεν τού έκδηλονόταν με κανένα φαινόμενο στον ζήττινο του, είτε σπών ύπνο του, με κανένα όνειρο συμβολικό ή προφητικό, γιατί ο κ. Μιλοντέλ δεν είχε καθόλου ιδιόητες μέντοιμοι. Μόλις όμως αντίταμωσε τόν γνώριμό του, ο όποιος θά εϊνε ίσως καλό μέντοιμο, τού ύποσυνειδητό τού κ. Μιλοντέλ τού έπεβλήθη και τού έπέβαλε μιά όπτικη παραισθήσι, τόν έκανε δηλαδή νά τόν ίδω (τόν κ. Μιλοντέλ) μαυροντυμένον.

Σχετικό φαινόμενο τηλεπαθείας εϊνε και τού ακόλουθο:

Κατά τας 12 1/2 μετά τά μεσάνυχτα της 28ης 'Ιουνίου τού 1931, ένα αυτοκίνητο, τού όποιος επέβαινε ο μηχανικός κ. Θ. Φιλαδέλφεις με τήν αδελφή του κ. Άννα Κωστάκη και τή μηνητή του κ. Έλσα Χατζηαργύρη, άναποδούργισε από άδεξιάτητα τού οδηγού κοντά στη Γλυφάδα και οι επιβαίνοντες έτραυματίστηκαν μάλλον έλαφρά.

Τήν ίδια στιγμή ή παλαιά οκονόμος της ο-

κογένειας Φιλαδέλφεις Ειρήνη 'Αλμπέρτη, πού κομόταν στο σπίτι της, εϊδε τόν έντον της τήν πρό διμήνιο μόλις άποθανόνσαν οικόδεσποινα Βικτωρίαν Φιλαδέλφειος, ή όποία τήν καλούσε νά σηκωθεί, διότι είχε πιάσει φωτιά τού έπί της όδοσ Κάνιγγος σπύτι των, ενά νά σώσουν τά παιδιά. (Τόν κ. Θ. Φιλαδέλφειά και τήν κ. Κωστάκη). Πράγματι ή 'Αλμπέρτη άρπασε μέσα από τίς φλόγες — σ' όνειρό της πάντα — και τά δύο παιδιά και τούς έφερε ως τήν πλατεία Κάνιγγος, λέγοντας: «Τώρα πού έσωσα τά παιδιά, άς καί στο σπίτι».

Άκολούθως ή 'Αλμπέρτη έβήτησε κατατρομαγμένη, διηγήθηκε τ' όνειρό της σπών άντρα της και τού σύστησε νά τρέξη στο σπίτι των πρώην κυρίων της και νά δη μήπως τούς συνέβη τίποτε. Ο σπύζνος της έξηγε πράγματι και εϊδε με κατάπληξη νά καταφθάνουν άπ' τή Γλυφάδα οι παθόντες μ' ένα άλλο αυτοκίνητο.

Τήν ίδια στιγμή τού δυστυχήματος, ο έξ άγχιςτέας συγγενής της κ. Χατζηαργύρη, γιατρός κ. Άντύπας, εϊδε σπών ύπνο του ότι χτυπούσαν τού κοινού της κλινικής του και τόν καλούσαν νά καθέση κάτω, διότι είχαν φέρει τραυματισμένη τήν κ. Έλσα. Διηγήθηκε άμέσως μόλις έβήτησε τού όνειρό του στη γυναίκα του και στίς 2 τού πρωί τόν είδοποίησαν τηλεφωνικά περί τόν συμβάντων.

Τά παραπάνω φαινόμενα όφείλονται έπίσης σ' τή λειπαθεία.

Μεταξύ των ψυχικών φαινομένων για τά όποια μιλήσαμε ως τώρα, δεν άναφέρουμε και φαινόμενα «έξαιλώσεως» και «άκαίας», τά ό-

Τό κακό σταμύτησε για λίγες μέρες για νά έπαναληφθή πάλιν μιά νύχτα ξαφνικά. 'Η πέ- τρες, καμιά δεκαριά και τή φορά αυτή, ήσαν τού ίδιου μεγέθους κ' έπεφταν στο ίδιο δωμά- τιο. Τό περιεργότερο δέ εϊνε ότι ή πέτρες αυτές, ενώ ήσαν τόσο βαρείες, πέφτοντας προσε- νούσαν έλαφρά μόνον χτυπήματα, πού πονού- σαν λίγο, και δεν άφιναν κανένα σημάδι, μω- λισμο ή μαρμάρια.

Η οικογένεια άνηούχισε πολύ από τού πα- ράξενο και μυστηριώδες αυτό φαινόμενο, τού κράτησε όμως μυστικό για νά έξασκρίωση τού αίτιο πού προκαλούσε τόν λιθοβολισμό. Πάν- τως για νά εϊνε άσφαλώς κατέβηκε στο κάτω πάτωμα τού σπιτιού. 'Αλλά και εκεί έπεφταν ή πέτρες μέσα σ' τ' ό κ λ ε ι σ τ' ό δ ω μ ά τ ι ο όπου βοσκόντανον...

Σάν νά μιν έφτανε δέ αυτό, έστερα από 15 μέρες έλαβε χώρα κ' ένα άλλο περιστα- τικό, άκόμα περιεργότερο.

Κάποιο βράδυ, λίγη ώρα άφού ο Πανταξής και ή γυναίκα του έπεσαν νά κοιμηθούν και εί- χαν σκεπασμένο τού μορφο τους στην κοίνα κ' ένα μικρό χασεβένιο σεντόνι, αυτό έπαισε φω- τιά α δ τ ο μ ά τ ο κ α ι κάμρε, ενώ ή Εύ- νυχία Πανταξή προσάουσε τού κόρου νά τού όβυση με τά χέρια της!... Περιέργως όμως όπτε ή ίδια έπαθε έγκαίματα, όπτε τού παιδί της! 'Η ατύχια αυτή άνάφλεξι έπαναλήφθη τρεις φορές μέσα σ' 15 μέρες, κάμχαν δέ και μεγαλύτερα σκεπασμάτια της κοίνας, ως πού πατέρας, μητέρα και παιδί κατέφταναν σέ κάποιο μοναστήρι πού βοσκόνταν μακριά από τού χωριό.

Ο διηγούμενος τά φαινόμενα αυτά, ταγμα- τάρχης κ. Δ. Γαροβίξ, θε- δαίνει ότι ή πληροφορία εϊνε άπολύτως άκριβής και ότι ή έξασκρίωση πού έκανε μαζί με τόν διηγόρο κ. Εύ- άγγελο Παπαντωνίου και τόν δημοσιογράφο κ. Κ. Φιλτά- τες απέδειξε ότι α' άπο- κλείεται νά ρίχτηκαν ή πέ- τρες από όρισμένα πρόσωπα και β' ότι αποκλείεται ή ά- νάφλεξι των σεντονιών της κοίνας τού μορφο νά εϊνε από άπυρεσσία.

Πώς έξηγούνται λοιπόν τά δύο περιεργότατα αυτά φαι- νόμενα; Τόν μιν αυτόματο λιθοβολισμό τόν άνάγουν οι έπιστήμονες στά γνυστά και από καυρά έξασκρίωμενα φαινόμενα της έξ α υ λ ώ- σ ε ω κ α ι της α δ τ ο μ ά τ ο κ λ ε ι σ τ' ό δ ω μ ά τ ι ο υ, τήν δέ ατύχια άνάφλεξι στά φαινό- μενα της άκαίας πού παρατηρούνται κυρίως στους φασίηδες τών 'Ινδιών.

Η Εύτυχία Πανταξή μετά τόν δυνατό νε- ρικό κλονισμό τόν όποιον ύπέστη έγινε ρ α δ ι ε ν ε ρ γ ο υ κ α ι μέντοιμο ισχυρό, και μπορεί όποις οι ιερείς-μέντοιμοι τών 'Ινδιών, άλι μόνον ή ίδια νά μένη άπρόσβλητη από τήν ενέργεια της φωτιάς, αλλά νά μεταδίδη άσυνασθητός και σ' άλλους τήν άκαία, όπως τήν μετέδωσε στά σεντόνια τού πα δ ε ρ ο ύ της.

Ίδού τέλος και ένα άλλο φαινόμενο τηλεπα- θέας πού τού έξασκρίωσε ο κ. Τανάγρας.

Τόν χειμώνα τού 1929 μιά μέρα, κατά τις 2 1/2 τού άπόγευμα, ενώ ή κ. Χ. Περακάκη ή- ταν έγκαίωμένη στο κρεβάτι της, άκουσε κρό- τος στην πόρτα και φώναξε τήν ύπηρεσία νά ληη ν' άνοιξη. 'Εκείνη έξεπέλεσε τή διαταγή της κυρίας της και τότε ή κ. Περακάκη εϊδε νά μπαίνει στο σαλόνι πού εϊνε αλά άπ' τήν κρεβατοκομάρα της, μιά παλιά παιδική φίλη της, ή κ. Καραμυτό. Η κ. Περακάκη σπρώ- χθηκε σέ λίγο και μπήκε στο σαλόνι, αλλά δεν βρήκε κανένα εκεί. 'Επίσης κανείς δεν έβασε ποτέ πούος χτύπησε τήν πόρτα. Όπτε κ' ή ύ- πηρεσία πού άνοιξε εϊδε κανένα.

Τήν άλλη μέρα ή κ. Περακάκη έμεινε πώς ή κ. Καραμυτό είχε πεθάνει τήν ίδια ώρα πού χτύπησε ή πόρτα.

ΓΑΛΛΟΙ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟ ΠΙΑΤΟ

—Στό έξής νά μή με έυ- ανάς πρίν από τίς έννηα, είπε ο κ. Γκλαίφτε στην ύπηρεσία πού τού είχε πεί τόν προ- νό του καφέ.

Κ' έπρόσθεσε σάν νεροπασμέ- νος:

—Δέν θά πηγαίνω πειά στο μα- γαζί...

Γιά πρώτη φορά στη ζωή του τού φάνηκε τήν ημέρα εκείνη ο κα- μένος κ' άνοστος. Δέν είχε πιά τού συνηθισμένο τού κέρφι. Για- τί από τήν ημέρα αυτή άρχισε μιά ζήη παρή για τόν κ. Γκλαίφτε. Τό κατάστημά τόν ε'έταρεία 'Ιμπού, Γκλαίφτε και Ντυβάλ, έκαυονμένο σ' όλο τού Παρίσι στί εϊδη άνδρι- κής μόδας, έπειτα από άλλεπάλλη- λες ζήμιες και συνεχείς άτυχίες, είχε καταλήξει σέ διάλυση. Κ' οι τρεις συνταίροι, γέροι πειά άξιο- λύτητα, άφού έχσαν τά κεφάλια τους, είχαν άποτόρα χείρνα.

Σχετικώς τυχερός ήταν ο κ. Γκλαίφτε, γιατί είχε τόν γινύ του τόν Ντεζιρέ, πού έκανε λαμπρές δουλείες ως άσφαλιστής κ' έτσι δέν ύπηρες φόδος νά πεινάση στά γεράματα του. 'Ελεγε μάλιστα συ- χνά, καυρώνοντάς τον:

—Θαρείς πώς έφτυσα κ' έγινε ίδιος κ' άπαράλλαχτος σάν κ' έ- μένα, στά τριάντα μου χρόνια. Σού σκαρώνει μιά άσφάλεια στη στιγμή.

Άφού ήπε τόν καφέ του, κατέ- όπτε σιγά-σιγά τίς σκαλές, σάν νά νερετόταν, και βγήκε για νά κάνει καμιά βόλτα ως τήν ώρα τού φα- ρητού. Όταν βρέθηκε στή διάδρο- μο, στάθηκε για μιά στιγμή άναπο- φάστος. Τέτοια ώρα, έπί σωάν- τα χρόνια τώρα, βρισκόταν πάντα στο μαγαζί του. Στο τέλος άρχισε νά προχωρή με άργό βήμα. Κάθε- νε λίγο στίς βιτρίνες, παρακολού- θησε τόν καυρά δού καροτσιέρη- δον και νοιώθοντας νά κόβονται τά γόνατά του από τήν κούραση, μπήκε σ' ένα καφενείο. 'Εκεί ήπε μηχανικά ένα όρεκτικό, διάβασε μιά έφημερίδα άφηρημένος, χωρίς νά καταλαβαίνει τού κείμενο, κ' όταν χτύπησε μεσημέρι, ξεκίνησε για νά γυρίσει στο σπίτι του.

Βρήκε πούς δικούς του στο τρα- πέζι. Μά τού έκανε άίσως; έντύ- πωσι τού βλέμμα της γυναίκας του.

—Άσπες, τού είπε ψυχρά. Δέν εϊνε σωστό νά μάς κάνης νά σέ περιμένουμε...

Ο κ. Γκλαίφτε κάθισε και, κα-

—Πούρ! μάς σκότισες με τόν προκομένο τόν άδελφό σου...

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΡΥ ΝΤΥΒΕΡΝΟΥΑ

ΤΟ ΠΙΑΤΟ

Πρέπει νάχη κανείς δύναμη για νά γυμνή καλές δουλείες... με πελάτες δύσκολους σάν τούς σημερινούς...

Κάποτε ή γυναίκα του γυρίζε πρὸς τού μέρος του και τού έλεγε έ- λπίδες για νά τόν φαρμακώσει με τά λόγια της.

—Μπορείς και σ' νά πιής κα- νένα δάχτυλο κρασί...

Η, όταν τούβασε κανένα μικρό κομμάτι στο πιάτο του, μουμού- ριζε:

—Μηχανή πού δέν δουλεύει, δέν θέλει πολύ κόβονο... Στο λέω για καλό σου! 'Από τότε πού δέν πιάς πειά στο μαγαζί, παραβάνες.

Ο φτωχός κ. Γκλαίφτε δέν της άπαντούσε τίποτε, μά ξεροκατάανε φαρμακωμένους.

Μιά μέρα θυμήθηκε τόν παλιό του συνταίρο, τόν κ. 'Ιμπού, και ήπε νά τόν ίδω στο σπίτι του. Τόν βρήκε ξαναμαρωμένο όλοτελα. Πε- ρνούσε τίς μέρες του πύχοντας, τά παλιά τεφτέρια τού χροσκολιμένου μαγαζιού τους. 'Εκανε και ξανάκα- νε προσθέσεις, έ- δρισκε δίλην λά- θη σπύς λογαρια- σμούς κ' έβάλωνε τόν λογιτή τους, σάν νά ήταν πα- ρών. Ο κ. Γκλαί- φτε κάθισε και τόν παρακολούθη- σε με σφιγμένη καρδιά στην έργα- σία του αυτή. Σι- γά-σιγά όμως πα- ρεσούθη κ' ο 'Ι- διος.

—Τί γράφει έ- δω;... Δεκατέσσε- ρα τούς έκατό προ- μίθεια στο Λα- γκουλέ! φώναξε ο 'Ιμπού άνανακτι- σμένος. Μά δώδε- κα τά έκατό είχα- με συμφωνήσει πού νά πωρ' ο διάδο- λος...

—Παρντόν, τόν δέκονε ο κ. Γκλαί- φτε. Δέν θυμάσαι καλά. Δεκατέσσερα τά έκατό ήσαν...

—Όχι, δώδε- κα!

—Όταν ο κ. Γκλαίφτε κατέβηκε στο δρόμο, συνήλθε και γέλασε κ' ο ίδιος για τόν παράξενο καυρά του με τόν ξαναμαρωμένο παλιό συνταίρο του.

Τό βράδυ, όταν έπήγε νά κοιμη- θή, τόν περίμενε μιά έκπληξη. Βρή- κε πάνω στο κρεβάτι του ένα ροζ άνδρικό ποικάμιο παλιό. Φώναξε άμέσως τήν ύπηρεσία και τή ρώ- τησε:

—Τί εϊν' αυτό, Μαρία; Έγώ δεν είχα ποτέ τέτοιο ποικάμιο.

—Εϊνε τού κ. Ντεζιρέ, κύριε.

—'Ε, λοιπόν;

—Μού είπε ή κυρία νά σάς τού φέρω, για νά τού φερώσετε, έπειδή κορδάλισαν πειά δια σάς τά ποι- κάμια...

—'Ετσι, ο κ. Γκλαίφτε φόρεσε στά γεράματα και ροζ ποικάμιο. Αυτό

δμως πείραξε πολύ τόν γινύ του Ντεζιρέ.

Πήρε λοιπόν κατά μέρος τόν πατέρα του και με τρόπο θέλη- σε νά τού δώση μερικά λεφτά για τά μικρά του έ- ξοδα. Αυτός όμως άρνήθηκε, ήπυ φιλότιμο, και είπε πώς εϊνε εύχα- ριστημένος και πώς δέν τού λείπει τίποτε.

—Νά σου πω όμως, πατέρα, έ- πρόσθεσε ο γινύς του. 'Εκείνο πού με πειράζει πού πολύ, εϊνε πού με σερβίρει πρώτον ή μαμά. Θά της τού πω καμιά μέρα στο τέλος.

—Δέν έχεις δικήν, παιδί μου, δέν τού κάνει για νά με πειράξη. Έχει χονστή καρδιά ή καϊμένη ή μαμά σου...

Φαίνεται όμως πώς πράγματι ο Ντεζιρέ έμεινε σχετικά στη μαμά του, γιατί τού βράδυ στο τραπέζι πετούσαν σπύδες τά μάτια της από τή φόρα. Όταν πήρε στά χέρια νενοικά τήν κουτάλα για νά σερβί- ρη τή σούπα σιωπή άπλώθηκε στην τραπέζια κ' έλια περίμεναν άνή- συχοι.

Έξαρνα όμως μπήκε μέσα ή ύ- πηρεσία μ' ένα τηλεγράφημα για τόν κ. Γκλαίφτε. 'Εκείνος τού πήρε και μόλις τ' άνοιξε, έβλεπε μιά πινυ- μένη φωνή.

—Ο Γουσταύος!...

Η κ. Γκλαίφτε έντομεταξύ είχε γεμίσει τού πρώτο πιάτο με σούπα κ' έπιδεικνύε τού πρόσφερε σπών Ντεζιρέ.

Μά τήν ίδια στιγμή ο σπύζνός της έέσπασε σέ άναφυλλήτα και φώ- νισε:

—Ο καϊμένος ο Γουσταύος!... πέθανε!... ο καϊμένος!...

Άέσως πάγωσαν όλοι. Ο Ντε- ζιρέ έμεινε με τού πιάτο στο χέρι και ή 'Αλίν, ή αδελφή του, κύττα- ξε σάν χαμένη τόν μπαμά της πού έβλαψε.

—Και είμαι ο μόνος κληρονόμος τού... πρόσθεσε εκείνος μέσα σ' άναφυλλήτα του. Πρέπει τού γρηγο- ρώτερο νά πάω στο Λονδίνο...

Τότε ή κ. Γκλαίφτε, ξαναπαίρ- νοντας τού βρος και τόν τόνο της φωνής άλλων παλιών καφών, είπε έπιτακτικά στο γινύ της:

—'Ελα λοιπόν, Ντεζιρέ! Τί πε- ριμένεις και δέν δίνεις τόση ώρα τού πιάτο τού πατέρα σου;

ΑΝΡΥ ΝΤΥΒΕΡΝΟΥΑ

Ο κέριος και ή κυρία Γκλαίφτε.

188

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

189

δόκτορα Γκενν.

Τό άριστούργημα τών άριστουργημάτων Οι Δαίμονες του Ώκεανού

Του Γουσταύου Αϊμάρ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Μιά τρικυμιαμένη νύχτα, μερικοί προσοπισθοφόροι ιππότες μεταφέρουν σ' ένα σπίτι μιά άραιστή νέα έτοιμδγεννη και βροχισμένη σέ βαθεία νάρκη. Έπί κεφαλής τών ιπποτών βρίσκεται ο πρίγκηψ Γαστών ντε Μονλιόρ. Ο Γαστών, καταδικασμένος πρό μηνών από μιά περίπολο ώς πολιτικός έγκληματίας και κινδυνεύοντας νά φανεωθή, σώζεται ξαφνικά τυχαίως από τόν κόμητα ντε Μαυφρέντ Λαμπώμ, ο οποίος τρέπει εις φυγήν τούς στρατιώτες της περίπολου, σκοτώνει τρεις-τέσσερες από αυτούς και μεταφέρει τόν νέο καταπραυματισμένο και λιποθύμω στην έπαυλόν του. Εκεί μαθαίνει ώς τ' όνομα τού νέου τόν οποίο έσωσε και μένει κατάληκτος. Γιατί μετάξυ τών οικογενειών τού Γαστώνος και τού ντε Μαυφρέντ Λαμπώμ υπάρχει ένα παλιό θανάσιμο μίσος. Όσοσο ο κόμης δέν προδίδει τόν πρίγκηπα. Τόν έμπιστεύεται στη μητέρα και την αδελφή του και φυώνει ξαφνικά απ' τη Γαλλία νιά κάποια σπύδα του. Η μητέρα και η αδελφή τού κόμητος περιποιούνται τόν Γαστόνα σπογγικά. Τού γιστρού τής πληγής, τόν σώζουν από βέβαιο θάνατο. Άλλα στο μεταξύ αυτό ο Γαστών έρωτεύεται την αδελφή τού κόμητος, την άραία κι' άγνή Σάντσια, την παρσούρει με τά έρωτόλογά του και την άτιμάζει!

Τη Σάντσια Λαμπώμ έχει μεταφέρει ο Γαστών τη νύχτα αυτή κρυφά από μέγαρό του, ναρκωμένη, προκειμένου νά γεννήση. Έξωκα όμως, ενώ συνομιλεί με τόν δόκτορα Γκενν, γιστρού της βασιλείας και τού καρδινάλιου, και τόν διαβεβαιώνει ότι άγαπά ελκικρινώς τη νέα κι' ότι δέν θα σκοτώση τό μικρό που θα γεννηθή, παρά τις σχετικές ενέργειες τού αδελφού του που μισεί τη Σάντσια, άνοίγει ή πόρτα τού δωματίου και μιά βροντώδης φωνή άκούγεται.

Τά έξω άδελφ!... Θά έκδικηθώ!...

Είτε ο αδελφός της Σάντσιας, ο κόμης Λουδοβίκος ντε Μαυφρέντ Λαμπώμ, ο οποίος έχει συλλάβει τόν άνδρόπουο τού Γαστόνος, έχει τραυματίσει θανάσιμα τόν αδελφό του κι' έτοιμάζει φρικτή έκδίκη κατά τού ίδιου, έφόσον άρνείται νά νυμφευθή την αδελφή του. Στο μεταξύ αυτό ή Σάντσια φέρεται στόν κόμο τού παιδι τού άτυχου έρωτός της. Κι' έπειδή ο Γαστών δέν δέχεται νά τη νυμφευθή, ο Λουδοβίκος τόν στυγματίζει στην πλάτη με άτιμο και τόν πουλάει σκλάβο σ' έναν πειρατή της Αφρικής. Μετά μήνα και πλέον, ο Λουδοβίκος ξαναγυρίζει στο Παρίσι μεταμφιεσμένος κι' επικοπέττει τόν

(Συνέχεια έκ τού προηγούμενου)

— Σύμφωνα με την παρόλκήν σου, κόμη, μετέφερα την αδελφή σου στην έπαυλόν Λαμπώμ. Εύτυχώς δε κανείς, ούτε αυτή ή μητέρα σου, δέν άντελήφθη τί είχε συμβεί. Όταν ή Σάντσια συνήλθε απ' τη νάρκη της και με είδε πλάς στο προσκήριό της, κατεπλήγη. Της είπα όμως πώς πέφισα νά την ιδώ, γιατί είχε άδιαθεσίη. Όπως ξέρετε, ο Γαστών την ενάρκωσε πριν την απαγάγη. Εκεί ή αδελφή σου δέν είχε άντελήφθει τίποτε απ' όσα συνέβησαν. Καταρρώσασα όμως νά την πείσω πώς ποτέ δέν ήταν έγκυος και πώς είχε κάνει λάθος σχετικάς. Αυτό την εύχαρίστησε και δέν άργησε νά συνέρθη απ' την έξάντλησή τού τοκετού. Μετά λίγες ήμέρες της άγόρασα με τά χρήματα που μου έμπιστευήκατε, ένα θαυμάσιο μέγαρο στο Παρίσι. Τό μέγαρο αυτό βρίσκεται έδώ κοντά. Θά εύχαριστηθών λοιπόν πολύ, ή μητέρα σου και ή αδελφή σου, αν σας δούν, έπειτα από τόσο καιρού άπουσία. Είσαστε λοιπόν εύχαριστημένοι, κόμη, απ' ό,τι έκαμα;

— Δέν βρίσκω λόγια, άγαπητέ μου δόκτωρ, γιά νά σ' εύχαριστήσω. Ήξερα πάντα πώς έπρεπε νά βασίζωμαι σέ σάς. Μπορώ νά σας παρακαλέσω γιά κάτι άκόμα;

— Γιά ό,τι θές, άγαπητό μου παιδί. Άρκεί νά μπορώ νά τό κάμω.

— Διαβάσε λοιπόν τις έπιστολές που βρίσκονται στο τραπέζι σου.

— Τι σημασία έχει αυτό μ' εκείνο που πρόκειται νά μου πής, κόμη;

— Έχει μεγάλη σημασία. Διαβάστε αυτή έδώ την έπιστολή, που έπρόκειτο ν' άνοίξετε πριν έλθω.

Ο δόκτωρ Γκενν άνοιξε την έπιστολή που τού έδειξε ο Λουδοβίκος κι' άρχισε νά τη διαβάει. Έξαρνα, ή έπιστολή τού έπαισε απ' τά χέρια του και γυρίζοντας κατάπληκτος στόν κόμητα τού είπε:

— Τι σημαίνει αυτό, Λουδοβίκε;

Ξέρεις τί γράφει αυτό τό γράμμα;

— Τό ξέρω, δόκτωρ. Έγώ παρακάλεσα τό ναύαρχο, κόμη ντε Σιαμπάν, νά σας τό στείλν.

— Πώς! Παρητήθηκε λοιπόν απ' τό βαθμό τού πλοίαρχου;

— Μάλιστα, δόκτωρ.

— Και μονομάχησε με τόν Ιπότη ντε Κοανύ;

— Μάλιστα, Μονομάχησα με τόν

Ο Τυρόγατος.

Ιπότη ντε Κοανύ κι' ο Ιπότης με σκότωσε.

— Σας σκότωσε!

— Μην άνησυχήτε, δόκτωρ. Είμαι νεκρός γιά όλο τόν κόσμο, όχι όμως και γιά σας.

— Άλλ' έν όνόματι τού ούρανού, γιατί;

— Γιατί θέλησα νά ξαφανιστώ κι' έγώ απ' τόν κόσμο, νά χαθώ γιά όλους, νά πάρω νά ύπάρχω, όπως και οι έχθροί μου, τούς όποιους έκδικήθηκα τόσο σκληρά. Γιά τούς αδελφούς πρίγκηπας ντε Μονλιόρ όμως, όπως αυτοί θεωρούνται πλέον νεκροί, έτσι θέλω νά με νομίζουν νεκρό κι' έμένα, έχθροί και φίλοι. Ίσως ο Θεός με συγχωρήσει έτσι γιά ό,τι έκαμα.

— Κόμη, παιδί μου, τί λόγια είν' αυτά που λές; Κι' ή αδελφή σου; Κι' ή καίμένη ή μητέρα σου; Τι θα γίνουν ή δυό αυτές γυναίκες;

— Μή μου σπαράξετε την καρδιά, δόκτωρ. Ό,τι έκαμα, τό σκέφτηκα πολύ προηγουμένως. Έχω πάρει παιά την άπόφασή μου και τίποτε δέν θα μπορέσει νά μου την αλλάξει.

Ο δόκτωρ Γκενν άναστενάξε και άκούμησε τό λεικάλαλο κεφάλι του στα χέρια του.

Η φωνή τού Λουδοβίκου είχε γίνει πάλι πεινυμένη και ύποκωφη.

— Άς τελειώνουμε, σεβάστε μου δόκτωρ, ψιθύρισε. Ή ύπόθεσις αυτή με συντρίβει. Πάρτε αυτά έδώ τά έγγραφα. Μεταξύ αυτών βρίσκεται και ή διαθήκη μου. Άνέχεται περί τού τρία εκατομμύρια λιρών. Κληροδοτώ όλη μου την περιουσία στην αδελφή μου Σάντσια. Και σας καθιστώ άπόλυτο κληρονόμο τους. Δέχστε, δόκτωρ;

— Μ' όλη μου την καρδιά, παιδί μου. Και σ' όραζόμα, ότι θα κάμω ό,τι μπορέσω γιά την αδελφή σας και τη μητέρα σας. Θά γίνω ο προστάτης των. Άλλά πείτε μου, κόμη: Δέν θα έπισκεφθήτε τη μητέρα και την αδελφή σας;

— Ρίξτε μιά ματιά στην έπιστολή τού ναύαρχου ντε Σιαμπάν, δόκτωρ. Σας γράφει, ότι σκοτώθηκε στις 17 Μαΐου. Έχουμε τώρα τ' Ιούνιο. Συνεπώς έχω πεθάνει πρό άρκετού καιρού. Ποθώ νά ιδώ την αδελφή μου και τη μητέρα μου, μά δέν πρέπει, δόκτωρ, γιά τό καλό τους.

Τη στιγμή αυτή μπήκε μέσα στο γραφείο ένας ύπηρέτης.

— Τι θές; ρώτησε ο δόκτωρ κατασφριάζοντας. Δέν σας είπα νά μη μ' άνησυχήση κανένας;

— Κύριε, άποκρίθηκε ο ύπηρέτης, ή κυρία ντε Μαυφρέντ Λαμπώμ και ή κόρη της Σάντσια, έπαυμούν νά σας δούν άμέσως.

Ο δόκτωρ κι' ο κόμης αντίλλαξαν ένα γρήγορο βλέμμα.

— Καλά, είτε κατόπιν ο δόκτωρ στόν ύπηρέτη, θα δεχθώ τις δυό κυρίες, μετά πέντε λεπτά. Πήγαμε.

Μόλις οι δύο άνδρες έμειναν μόνοι, ο Λουδοβίκος είπε στο δόκτωρα, με φωνή ψιθυρίμε απ' τη συγνώμη:

— Θεέ μου!... Καταλαβαίνετε, δόκτωρ, τί έχει συμβεί; Η μητέρα μου και ή αδελφή μου έλαβαν την είδηση περί τού θανάτου μου κι' έρχονται νά σας ζητήσουν πληροφορίες. Ά, είνε τρομερό!... Είνε πρωτόκουστο!... Κι' όμως, δέν μπορεί νά γίνν διαφορετικά. Πρέπει νά θεωρηθώ νεκρός, γιά ν' άποφύγω κι' έγώ κι' αυτές τούς μεγάλους, τούς προμεσούς κινδύνους που μάς άπειλούν.

— Φτωχό μου παιδί!...

— Χαίρε, δόκτωρ! Ποτέ δέν θα ξεχάσω την καλωσύνη που δείξετε γιά μένα και τούς δικούς μου.

Τά μάτια τού Λουδοβίκου είχαν βουρκώσει.

Ο σιδερένιος, ο χαλύβδινος αυτός άνθρωπος έκλαψε....

Ο δόκτωρ Γκενν τόν έσφιξε κατασπινυμένος στην άγκυλιά του.

— Χαίρε, Λουδοβίκε!... Χαίρε, παιδί μου!...

Είχαν βουρκώσει και τά δυά του

γεροντικά μάτια.

Τά λεπτά περνούσαν γρήγορα.

— Πρέπει νά φύγω, είτε τέλος ο κόμης. Δέν ύπάρχει καμιά μυστική έξοδος, δόκτωρ;

— Υπάρχει, κόμη. Άκολουθήσέ με.

Ο δόκτωρ Γκενν άδήγησε τό Λουδοβίκο σέ μιά μυστική έξοδο τού μεγάρου του. Εκεί έσφιξε ο ένας τό χέρι τού άλλου. Ποιος ξέρει αν θα ξαναβλεπόντουσαν πάλι.

— Δόκτωρ, είτε ο Λουδοβίκος, σας έμπιστεύομαι τη μητέρα και την αδελφή μου. Δέν έχουν παιά κανέναν άλλο, εκτός από σας στόν κόσμο.

— Μείνετε ήσυχος, κόμη. Θά γίνω κάτι περισσότερο από πατέρα γιά τη Σάντσια. Άλλά, παιδί μου... Υπάρχει κι' ένα άλλο πλάσμα, γιά τό όποιο δέν μου έπες τίποτε άπαύτως. Ένα πλάσμα άθώο, που δέν φταίει καθόλου γιά όσα συνέβησαν....

— Γνωσέ μου φίλε, άποκρίθηκε ο Λουδοβίκος, χλωμαίνοντας, δέν ξέρω, δέν θέλω νά ξέρω, γιά πού πλάσμα μου μιλάτε!...

— Λουδοβίκε!...

Μόλις περάσω απ' τό κατώφλι τού σπιτιού σας, δόκτωρ, δέν θα ύπάρχω πάλι γιά κανένα. Σεις είστε ο έπτελειστής της διαθήκης μου, σεις είστε ο κληρονόμος της Σάντσιας, κάμειτε όπως σας πεί ή καρδιά σας. Χαίρετε, δόκτωρ!...

Η φωνή του απήχθαν. Κατέβασε τό καπέλλο του ως τά φρύδια κι' έφυγε γρήγορα—γρήγορα, χωρίς νά γυρίση νά κοιτάξη πίσω του.

Ο δόκτωρ Γκενν άπόμεινε στο κατώφλι περιλυστός, με τό κεφάλι σκυμμένο στο στήθος.

— Τι καμία! Ψηφίσατε τέλος. Γιατί ή Μοίρα νά φερθή τόσο σκληρά στόν γενναίο αυτό νέο; Καρδιά λέοντος, αλλά και άγνή και

.....

Ο ΠΡΟΓΑΤΟΣ ΚΙ' Ο ΠΕΡΙΚΟΨΑΛΤΗΣ

Χρόνια άρκετά πέρασαν....

Ο κόμης Λουδοβίκος ντε Μαυφρέντ Λαμπώμ δέν είχε φανεί πουθενά σ' όλο αυτό τό διάστημα. Κι' αυτό τό όνομα τόν είχε πάλι λησμονηθεί, μέσα στα μεγάλα πολιτικά γεγονότα που συνετάρωναν τη Γαλλία κατά τό διάστημα που διάρκεσε μέχρι της έμφυλιασέως τού βασιλέως Λουδοβίκου 14ου.

Ήταν ή 15η Ίουλίου τού 1674.

Είχαν περάσει τά μεσάνυχτα και πλησίαζε ή άγνή.

Η θάλασσα ήταν ταραμμένη. Τεράστια κύματα χοροπηδούσαν, σάν μυθικά τέρατα, σπεραινόμενα με λευκοίς άφρούς.

Μέσα στην τρικυμία αυτή, μιά ισπανική πολεμική παρόγα άμέριζε κοντά στις άκτές της Κούβας, σ' άρκετή όμως άπόστασι, γιά νά μη διακρίνεται από κανένα. Η παρόγα αυτή ήταν όπλισμένη με λιθοβόλα και τηλεβόλα κι' έφερε τό όνομα «Σάν-Χουάν-Ντε-Ντίας» (Θεός Άγιος Ιωάννης).

Ο «Άγιος Ιωάννης» είχε άπαλείψει την προηγούμενη ήμέρα απ' τη Χαβάνα. Τη στιγμή αυτή βρισκόταν στο κατάστρωμά τόν ο πλοίαρχος, μ' ένα νυχτερινό τηλεκόπιο στό χέρι. Κτύπαζε γρήγο τόν τό πέλαγος μ' άγωνία κι' άνησυχία, ενώ κοντά του, στην πρόμνη, πλάς σ' ένα μεγάλο τηλεβόλο, έστεκε ένας ναύτης πυροβολητής, περιμένοντας από στιγμή σέ στιγμή τις διαταγές του.

Οι άλλοι ναύτες κοιμόντουσαν. Άπόλυτη ήσυχία έπικρατούσε στο πλοίο. Μόνον μερικοί κομπλάτες τραβούσαν κουπί, δεμένοι μ' άλυσίδες κάτω απ' τό κατάστρωμα.

Οι κομπλάτες αυτοί ήταν Ίνδοι Καραίβι, δυστυχημένοι δοῦλοι δηλαδή, στούς όποιους οι Ίσπανοί φερνόντουσαν με άφάνταστη άγριότητα και άπαρηγόρεια.

Εκτός τού πλοίαρχου όμως και τού πυροβολητού, ξαγρυπνούσαν και δυό άλλα πρόσωπα στο κατάστρωμα τού πλοίου. Δέν φαινόταντουσαν, γιατί ήταν τρυπημένα σέ μιά γωνία της πρόμνης, πίσω από ένα σωρό σχονιών και πανών.

Οι άνθρωποι αυτοί ήταν ντυμένοι σάν πειρατά, σάν άγριοι και σάν κληροί της ζούγκλας. Φαινόταντουσαν δέ και οι δυό ως σαρανταπέντε χρόνων.

Τά χαρακτηριστικά τους ήταν άγρια και περιήφανα μαζί. Ήσαν άπλιννοι με τά γνωστά την εποχή εκείνη μακρόκωνα τουφέκια τών

Ο Περιοκοπάλτης.

με τόν άνθρωπο αυτόν.

— Γιατί;

— Μου φαίνεται πώς έχει μισήρη προδότη. Δέν μου άρέσει τό παρουσαστικό του. Έχει τά χαρακτηριστικά ήπαιλου κακακού. Άλλά κι' αν παραδεχτούμε πώς είνε ελλειρικής φύας, πού θα είνε ή έπαρση τόν στην Άκτή; Ένας κατώτερος άξιωματικός της Έταιρείας τών Ίνδιαν, σάν κι' αυτόν, σέ τί μπορεί νά μάς έστηρητήση; Έγω τη γνώμη ότι τού έμπιστεύηκες πολύ περισσότερα μυστικά απ' όσα έπρεπε.

— Ω!... έσύ είσαι πάντοτε γεμάτος ύποψίες, καχυποψίες κι' αντιπάθειες. Άλλά τί διαμνδυνούμε σ' αυτόν την περίπτωση; Άν θέλῃσι νά μάς προδώσει, τόν σκοτώνουμε!...

— Φυσικά, τόν σκοτώνουμε! Άλλά καλό είνε νά προφυλαγώμαστε. Μην ξεχνάς ότι ύπάρξα άλλοτε κληκός. Κι' ή μεγαλύτερη άρετή, έμάς τών Χριστιανών, είνε ή προσηλυτισμός.... Όποιος φυλάγεται, σώζει τό κεφάλι του. Τί είμαστε τώρα, αδελφέ μου;... Δυό προδότες!...

— Αδελφοί έξ αίματος και συνέργοι έξ έκδίκησης. Ή ισπανικές ντυσιες που γεμίζουν τις τσέπες μας, μάς δόθηκαν γιά νά προδώσουμε, και τούς προδότες τούς κορμάνε! Τό νού σου Τυρόγατε!

— Δέν πρόκειται όμως, αδελφέ μου, νά προδώσουμε τη Γαλλία που είνε πατρίδα μας. Έχθροί μας είνε οι πειρατά της νήσου Χελώης και της Άκτής τού Αγίου Λουίτζου.

— Ναι, αλλά οι άνθρωποι αυτοί έχουν κυβερνήτη Γάλλο.

(Άκολουθεί).

Μέσα σέ μεγάλες θήρες από δέσμα κροκοδείλου βρισκόντουσαν τά μεγάλα, δύσκολα μαχαίρια τους.

Σκυμμένοι ο ένας κοντά στόν άλλο, μιλούσαν αγά, σέ γλώσσα γαλλική. Φαινόταντουσαν πράγματι Γάλλοι. Άλλά τί ζητούσαν δυό Γάλλοι τυχοδιώκτες μέσα σ' ένα ισπανικό πολεμικό καράβι;

Αυτό μόνον ο πλοίαρχος τού «Άγίου Ιωάννου» μπορούσε νά τό ξέρει.

Άς παρακολουθήσουμε όστόσο τη συζήτηση τών δυό αυτών μυστηριωδών ύποκειμένων.

— Ωραία θάλασσα! είτε σιγά ο ένας στόν άλλο κι' άναστενάξε.

— Γιατί άναστενάξεις; ρώτησε ο δεύτερος.

— Ρωτάς γιατί, Τυρόγατε; Δέν καταλαβαίνεις λοιπόν τίποτα;

— Όχι. Περιοκοπάλτη, μά τόν Ίησού Χριστό!

— Θυμάμαι τά παιδιά μου βάσανα, αδελφέ μου.

— Ναι, έχεις δικιο.Και τί δέν τραβήξαμε. Βασανιστήκαμε όσο κανένας άνθρωπος στόν κόσμο...

— Εγώ κομπλάτης στο πλοίο τού Τζεμάλ Χατζή Άγα, τρώγοντας περισσότερες καμουνισιές, παρά φρυμ!...

— Κι' εγώ δοῦλος στην Άφρική χωρίς έλλάδα λευτεριάς με τόν πόθο της έκδίκησης στην καρδιά... Ώς πού ήρθες και μ' έλευθέρωσες.

— Ναι, ναι... Άλλά σήμερα όλα έχουν αλλάξει γιά μάς.

— Βεβας. Ήρθες και μ' έσωσες. Περιοκοπάλτη. Μά εξαγοράσες από τόν άφέντη μου... Είμαι έλευθερος τώρα, έλευθερος!... Και σέ λίγο, εκείνος, που τόσα χρόνια τώρα, κνηγάνε, θα βρίσκεται στά χέρια μας... Τότε, ό!...

— Μή βιάζεσαι νά καταστρώσεις σχέδια, δόκτωρ, ο Περιοκοπάλτης.

— Όταν κανείς προσεγιάζει, πέφτει συχνά έξω. Ένα τίποτε, κάτι τυχαίο, είνε ικανό ν' άνατρέψη τά στρατηγικότερα σχέδια. Περισσότερες από είκοσι φορές, ός τώρα, νομίσαιε πώς πετύχαμε τό σκοπό μας, κι' άλλες τόσες γελαστήκαμε... Ο άπτεπλος είνε δυνατώτερός μας. Θέλεις έπειδή είνε πλούσιος, θέλεις έπειδή τού ά-

έχει, πάντοτε παρουρουείται από άφοσιωμένους φίλους... Η αποστολή μας διαρκώς σκοντάφτει σέ χιλιιά-δυό έμποδία... Ά! Τυρόγατε, φυλάξου, έχε πό νού σου!... Μην ξεχνάς πώς από λιτοκόρνα καταντήσαμε άλεπούδες! Κι' έτσι πρέπει, γιατί χρειάζεται προσοχή και πονηρία.

— Ό! αυτά είνε αληθινά. Η παρατηρήσεις σου είνε σωστές. Ξεχνάς όμως ένα πράγμα.

— Ποιό;

— Ότι ή θέσις μας δέν είνε πάλι σήμερα εκείνη, που ήταν πρό δέκα μηνών, τότε που γυριόμασε σχεδόν σάν ζητιάνοι στά χωριά της Νορμανδίας. Σήμερα είμαστε πλούσιοι. Έχουμε κι' εμείς σημαντικούς δυνάστες. Μήπως δέν περιμένουμε έναν απ' τούς σημαντικότερους πρόδότες μας; Θά τόν συναντήσουμε, σέ λίγες ήμέρες, στο Πόρτ-Μαγκνώ...

— Σέ βεβας, Τυρόγατε, είτε ο Περιοκοπάλτης σκεφτικός, πώς δέν είμαι και τόσο άνησυχισμένος

Η ΜΑΝΙΑΤΙΚΗ ΒΕΝΤΕΤΤΑ

Μιά συνοικία του Πειραιώς με δικά της έθιμα. Τά «Μανιάτικα», μικρογραφία της ζωής της Μάνης. Τί είναι ο «γδικιωμός». Άσχημαντες άφορμές που οδηγούν στο θάνατο. «Μας έδειρατε στην Άμερική...» Τά τραγούδια και τά μοιρολόγια τών Μανιατών. Παδη που πνίγονται στο αίμα.

Ε μάν άφρη του Πειραιώς, έπάνω σ' ένα λόφο κατώτερο είναι χτισμένα τά «Μανιάτικα». Όπως λέει καί τ' όνομά της, στην συνοικία αυτή δεν μένουν παρά μόνο Μανιάτες: Άντρες μελωποδιστές καί λιγνοί άλλα νεύρωμένοι, γυναίκες που σκεπά-

ζουν τά μαύρα τους μάτια με τό κατεδαμμένο τους τοσπερί, παιδάκια που γιά πρώτο τους παιχνίδι μαθαίνουν τόν περποτόλεμο. Είνε άδύνατο νά περάσετε από τά «Μανιάτικα» καί νά μή νοιώσετε την έντύπωση που δίνει ή πρώτη-τυχός εικόνα της ζωής των. Όλα εκεί πέρα είναι διαφορετικά καί τίποτε κοινό δεν υπάρχει με τούς γύρω συνοικισμούς. Η φυσιογνωμία με τά άδρά χαρακτηριστικά, ή διάλεκτος, τά ήθη δείχνουν ότι τά «Μανιάτικα» αποτελούν ένα ξεχωριστό κομμάτι του Πειραιώς. Οι κάτοικοι των, που έφυγαν από την άγονη πατρίδα τους καί έδιώλεξαν τό περποτόνι αυτό, γιά νά χτίσουν τά φτωχικά τους σπιτία, έζησαν μαζί τους την διαθήκη που άφίνει κάθε Μανιάτης στό παιδί του: γά ήθη καί έθιμα της ιδιαίτερης του πατρίδας. Γ' αυτό δέ τό λόγο άκριβώς, όλίγα χιλιόμετρα έξω από την Άθήνα, σημειώνεται κάθε τόσο καί από ένα κορόσκι «Μανιάτικης βεντέτας».

Τόν τελευταίο κορόσκι τά κορόσκι αυτά πολυπλασιάζονται σέ βαθμό ώστε νά δημιουργηθή ζήτημα... καταγρήσεως, ή καλύτερα, απαγορεύσεως της «βεντέτας». Τί ερώνεια! Σάν νά ήταν δυνατό με τίς δεκά μονάχα άράδες ενός νόμου νά ξεροξυλώθι τό πιο χαρακτηριστικό κομμάτι της ζωής μας φυλής, ένα έθιμο που επί αιώνας τώρα ποτίζεται στό αίμα της. Σπίτια όλόκληρα έχουν «ξεκληρίσει» στή Μάνη, οικογένειες βοήθησαν στά μαύρα, παιδάκια έμειναν στούς δρόμους, κοπέλλες έγιναν χήρες την ώρα του γάμου, τραγικές άπιστευτες διαδραματίστηκαν έξ άφορηής της «βεντέτας»!

Τί είναι ή «βεντέτα»; Τό λέγει ή λέξις. Έκδικήσις! Έκδικήσις που δεν σταματά μπροστά σέ κανένα εμπόδιο, που άρχίζει από μίαν άσχημαντη, τίς περισσότερες φορές, άφορη καί τελειώνει με τά πιο φρικτά εγκλήματα. Οι Μανιάτες έχουν δική τους λέξι γιά νά χαρακτηρίσουν ένα φάνο που έγινε γιά λόγους εκδικήσεως.

Αυτός εκδικήθηκε! λένε γιά τόν φονιά, πράγμα που σημαίνει ότι έπληρε τό δική του.

Καί τό δική του τό παίρνει μόνος του, τιμωρώντας τόν «έχτρώ» του όσο μπορεί περισσότερο. Έτσι μόνο γίνεται ο «γδικιωμός». Διαφορετικά ο άδικημένος μένει «εντροπαλιμένος» καί ο συγχωριανός του τόν άποφεύγει. Τό τελευταίο όμως γίνεται κυρίως σέ ύποθέσεις τιμής.

Είπαμε ότι ή περισσότερες «βεντέτες» άρχίζουν με ένειλάς άσχημαντη άφορη. Κάποιος λόγος που ελπίθηκε σέ στιγμή φιλονεικίας είναι άρκετός γιά νά γεννηθή μίσος θάνασιμο όχι μόνο μεταξύ εκείνων που τόν είχαν, αλλά καί μεταξύ τών συγγενών τους. Καί όταν γίνει ο πρώτος φόνος, τότε πιά κανείς δεν μπορεί νά ξέρη που θά σταματήσει τό κακό.

Δεκατρία άτομα σκοτώθηκαν σέ διάστημα όλίγων ετών στό χωριό «Προάστειο» της Μέσης-Μάνης καί δύο οικογένειες έθυσαν έξ άφορηής τού φυλετικού αυτού μίσους. Άλλά οι σκοτωμένοι αυτοί δεν ήταν στό Προάστειο τά μόνα θύματα της «βεντέ-

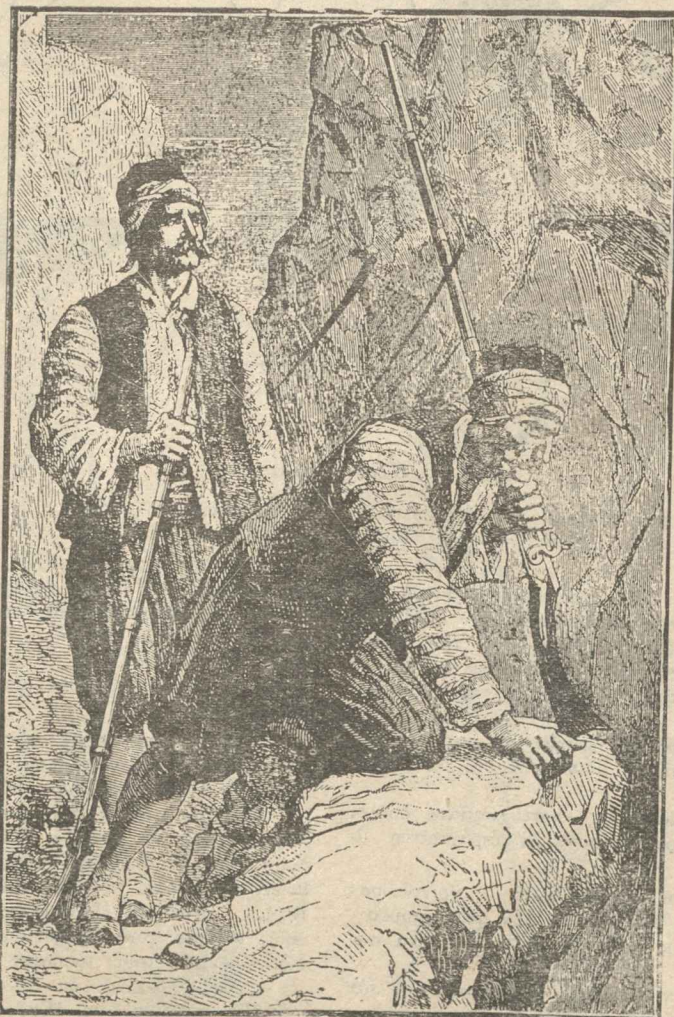
τας». Ένας γύρος στό νεκροταφείο του χωριού πιστοποιεί τίς άγριες βεντέτες που έχουν διαδραματιστεί εκεί. Στούς περισσότερους σταυρούς, κάτω από τό όνομα τού νεκρού, υπάρχει ή λέξις: «Ε φ ο ν ε ύ θ η».

Πρό μηνών πάλι στό Κακουριόδειον Σπάρτης διακρίνουμεσιν ένας πατέρας καί τά δύο παιδιά του, κατηγορούμενοι γιά σειρά φόνων τούς οποίους διέπραξαν στό Προάστειο. Ίδου ή άφορη:

Ο Φ. Χριστοδουλός ήταν άγορφυλάκας. Όλοι όμως οι συγχωριανοί του δεν ήταν ευχαριστημένοι από την υπηρεσία του. Περισσότερο δέ απ' άλλους δυσωρεστημένος ήτο κάποιος Φαίλας, ο οποίος έλεγε συχνά στό καφενείο του χωριού, ότι ο Χριστοδουλός παραμελούσε την φύλαξη της περιοχής του. Τά λόγια του όμως έφτασαν σ' αυτά τού άγορφυλάκα, ο οποίος καί άπεφάσισε νά εκδικηθή. Μιά μέρα λοιπόν, ενώ ο Φαίλας περνούσε έξω από κάποιο οικόμαγειρείο όπου καθόταν ο Χριστοδουλός, ο τελευταίος, βλέποντάς τον, χωρίς νά δείξει τόν παραμικρό θυμό, τόν εκάλισε νά πη ένα ποτήρι. Η πρόσκλησις τόν έκανε δεχτή. Ένώ όμως έπιναν καί έσυζήτουσαν, ο Φαίλας θυμήθηκε τό παρόνός του.

—Κοιμήστε, ελτε, δεν ηρώς τά χτήματά μου καί με καταλέγανε!

Ο Χριστοδουλός δεν ήθελε περισσότερο γιά ν' άνάγη. Κι έπειδή ήταν άδύνατο νά δεχθή την «προσβολή», τράβηξε χωρίς νά χάσει καρό τό πιστόλι του καί έσκότωσε τόν Φαίλα. Έγστερα από τόν Φαίλα σκοτώθηκε από τό Χριστοδουλός καί τούς δύο γιους του ο γυναικάδελφος τού θύματος, ή γυναίκα του, ένας

Μανιάτες ληστές (Εικόνα ξένου περιηγητού)

άνειμής του καί άλλοι συγγενείς του. Καί χρειάστηκε νά συλληφθούν καί οι τρεις γιά νά σταματήσει τό κομπολόι τών φόνων.

Νά καί μία άπάνταστη περίπτωση «βεντέτας» που διαδραματίστηκε σ' ένα άλλο χωριό της Μάνης. Η άρχή του καγιά έδώ έγινε που νομίζετε; Στήν Άμερική! Εκεί έπιάστησαν μία μέρα στά χέρια δύο Μανιάτες μετανάστες που κατηγόνησαν από τό ίδιο χωριό. Αυτός που τίς έφραγε έγραψε τότε την είδηση στούς συγγενείς του καί εκείνοι άπεφάσισαν νά εκδικηθούν. Σέ λίγες μέρες λοιπόν έπιασαν κάποιον από την οικογένεια τού δράστου καί τόν έξυλοκόπησαν άγρίως.

—Μας έδειρατε στην Άμερική, σάς δέχονομε καί έμεις έδώ! τού ελεαν.

Επίσης πολλές «βεντέτες» άρχίζουν συνηθέστατα σ' ένα χωριό της Μάνης καί μεταφέρονται κατόπιν στά μέρη όπου υπάρχουν συγγενείς τών ενδιαφερομένων. Γ' αυτό στά γράμματά τους οι πρώτοι συνοιστούν στούς δικούς τους νά «φυλάγονται» από τούς «έχτρώς» των.

Πόσο ένε μεγάλη ή άνάγκη τών «γδικιωμόν» φαίνεται άκόμη στά τραγούδια καί τά μοιρολόγια τών Μανιατών. Η γυναίκες που κλαίει τούς σκοτωμένους δεν κάνουν τίποτε άλλο παρά νά ρίχνουν λάδι στή φωτιά. Ζητούν από τούς άγτους εκδικήσι καί άν εκείνοι διαστάζουν, τούς προκαλούν καί τούς ερωτεύονται.

Δεν ήταν νά είμαι σεργικό
Καί νά φορώ βραχι καί έγώ,
Καί νά βασταίνω καί όρματα,
Νά κουντουνίζω τό σαλι,

Νά πάω μέσ στόν Άργιλιό,
Νά βγάλω τό σαθάκι μου,
Νά κόψω πίσω καί μπροστά
Όλα τά Λεωτσόγγινα...

Ο «γδικιωμός» δεν ζητιέται μονάχα όταν στήνουν οι συγγενείς τού σκοτωμένου εκλάμια στην ηφείδα του, στά «ετήμερα», τά «ετήμερα» καί τά «εσράντα». Καί όταν ακόμη περάσουν χρόνια, ο «γδικιωμός» παραμένει ίσως ύποχρέωσις τών ζωντανών προς τόν σκοτωμένο. Μ' αυτή την έγνοια ανασταίνει καί ή χίρα τά δαφανά της. Οι μικροί, όταν γίνουν άντρες καί μπορούν νά σπρώξουν άρματα, πρέπει νά «πάρουν πίσω τό αίμα τού σκοτωμένου πατέρα τους». Μόνο την ημέρα εκείνη μπορούν νά περπατούν με τό κεφάλι ψηλά.

Ότι τό αίμα πρέπει νά παρθή πίσω, μάς τό λέει καί μία Μανιάτισσα στό τραγούδι της, που μιλάει γιά τόν άντρα της τόν σκοτωμένο που έμεινε «γδικιωτός, γιατί ήταν τά παιδιά μικρά».

Εκείνη όμως «τά χαϊδανόστανε νά μεγαλώσουν γρήγορα, νά πάρουνε τό δική τους, τό δική του πατέρα τους». Καί ή ημέρα τού «γδικιωμού» έφτασε τέλος. Μιά Λαμυρή, ύστερα από δεκαοκτώ χρόνια, ή χίρα έστρωσε τραπέζι γιά νά φάνε. Κι έβαλε—όχι βέβαια κατά λάθος—ένα πιάτο παρπατί. Τά παιδιά της, λεβέντες τώρα, παραξενεύτηκαν καί τη ρώτησαν:

—Μάννα, τό πιάτο που είν' έδώ τό έλέπονμε σάν περισσό...
Εκείνη είχε την απάντησι έτοιμη από χρόνια:

—Είχε τόν τόπο μία φορά γιαν' ήταν τού πατέρα σας όπ' είχε ακόμη γδικιωτός γιαν' ήσασταν σεις μικρά...

Κι άμέσως τούς λέει την «λαχτάρα» της:

—Τώρα, πουν μεγαλώσατε καί ο καιρός είν' βολικός,

Αυτή ή έπιμονή καί ύπομονή τών Μανιατών νά πάρουν τό δική τους, έτσι καί ύστερα από πολλά χρόνια, έγινε άφορη καί γεννηθή ή παροχή: «Τό φυλάει σάν Μανιάτης».

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Οι Μανιάτικοι πόργοι. — «Πάω καί άρματα». — Η «ερώσις» καί ο «συγχερφεός». — Η «βεντέτα» καί ο δόλος τών πολιτικών. — Κοροικαίοι καί Μανιάτες κλπ.

ΝΤΙΤΑ ΠΑΡΛΟ

(Η ξανθή πρωταγωνίστρια της όδόνης που γράφει ποιήματα. - Μία συνέντευξις μαζί της.)

—Είνε εκείνη ή δεν είναι;

Αυτή την ερώτησι θά έκανε καί ο άγνωστός τού παρόντος, άν βρισκόταν στή θέσι τού υποστημένου. Καί με όλο του τό δική, ύστερα από την ανέκπιστη πληροφορία που μάς έδωσαν. Έπρεπε νά ίδουμε την Ντίτα Παρλό, νά της πάρουμε μία συνέντευξι γιά τά «Παναθήναια». Τό πράγμα, όμως νομίζαμε, δεν ήταν δύσκολο. Η ώρα πρωταγωνίστρια τού κινηματογράφου, που παρτιζμαί στήν Άθήνα, είχε μιλήσει σέ τούς καί τούς. Φωτογραφίες της έδωσαν στήν Άθήνα καί έφτασαν, μέσα σέ άτελείωτες στήλες συνεντεύξεων της. Εκεί ή Ντίτα μιλούσε γιά τόν κινηματογράφο, την λογοτεχνία καί ένα σωρό άλλα πράγματα. Φανταστήτε τώρα την έκπληξή μας όταν μάς πληροφορήσαν ότι ή ώρα πρωταγωνίστρια... δεν ήμλει.

—Επαί κανένα συτόχημα;

—Όχι.

—Τότε;

—Είνε κουρασμένη, πολύ κουρασμένη! Πρίν περάσω είκοσιτέσσερες ώρες είνα άδύνατο ν' ανοίξη τό στόμα της.

Έλάτε τώρα, σάς παρακαλώ, νά συνενωθήτε. Νά περιμένουμε την προσέλευση τών είκοσιτέσσρων ώρών. Άλλά ποιός μάς έδεχόταν άν έντωματά ή πρωταγωνίστρια δεν έκανε φτερά καί ένώ ή την περιμένουμε στή ξενοδοχείο της, εκείνη θά βρισκόταν στή Παρίσι; Έπρεπε, λοιπόν, νά κάμε τούτο νά την ίδουμε. Καί περιμένουμε στή γύλη της «Μενέλης Βοσττανίνας».

Η έκπληξη καί ύμω: έγινε κατάπληξη όταν, ύστερα από ώραν, πλατίζαμε την άνωμερμένη. Μιά νέα γυναίκα, κανονικό άναστήματος, ντυμένη απλά, καί ένα καλό μπουσμά καί ένα μπρεζέλι τού ίδιου χρώματος. Αυτή ήταν ή Ντίτα Παρλό: «Όλη καί όλη ή ηρώς της «Ούγγριχης Ραβωδίας».

Η παρουσία μας δεν την έαφινίσει.

—Περιμένετε πολλή ώρα; ρωτάει.

—Περίπου.

—Τι χιούμ! Καθήστε!

Έπιστρέφει από ένα μικρό προίπατο. Στά γέρι της κρατάει δύο βιβλία που άγρίαρε από όλίγο.

νά πάρε τά ντουφέκια σας, νά κνηγήστε τούς έχτρώς.
Καί πούς λέει άκόμη ποίν από τούς «έχτρώς» τά σκοτώσουν.

Τόν Παύλο νά σκοτώσετε, τόν Κωνσταντή τόν τρανό, που είνε καί ο καπετάνιος τους καί περπατεί με τ' αλγό, στην πόρτα μας περνάει συχνά, χωρίς νά συλλογίζεται.

Καί άν τά παιδιά δεν άκούσουν τη μάνα τους; Εκείνη τό δηλώνει έάστερα:

«Η μάση ή κατάρ της θά τούς άκολουθή παντού!».

Μά τά παιδιά παίρνουν τά ντουφέκια τους καί σκοτώνουν τόν τρανό έχτρώ. Έπειτα γυρίζουν σπύ τους, όπου ή μάνα τους τά περιμένει. Κι ο πό μεγάλος της λέει:

—Μάνα, τά συχαρήνια μας!

» τό πήραμε τό δική μας...».

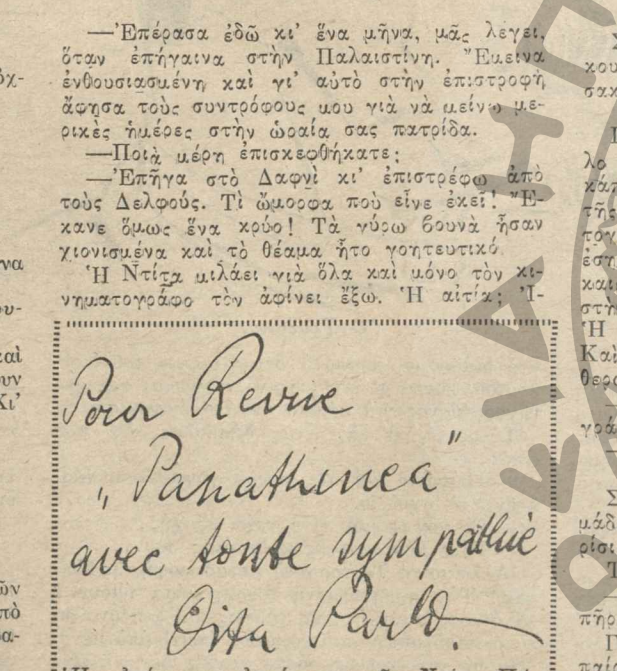
«Η μάνα τους τ' άγκάλιασε καί σταυρωτά τά φίλησε,

—Τώρα είμαι μάνα με παιδιά καί δεν είμαι πεντάκληρη!...

Αυτή ή έπιμονή καί ύπομονή τών Μανιατών νά πάρουν τό δική τους, έτσι καί ύστερα από πολλά χρόνια, έγινε άφορη καί γεννηθή ή παροχή: «Τό φυλάει σάν Μανιάτης».

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Οι Μανιάτικοι πόργοι. — «Πάω καί άρματα». — Η «ερώσις» καί ο «συγχερφεός». — Η «βεντέτα» καί ο δόλος τών πολιτικών. — Κοροικαίοι καί Μανιάτες κλπ.

Η Ντίτα Παρλό.

Pour Revue
"Panaethinaea"
avec toute sympathie
Gisa Parlo.

Η αυτόγραφη αφιέρωσις της Ντίτα Παρλό προς τά «Παναθήναια»: «Είς τό περιοδικόν «Παναθήναια», με όλη μου τη συμπάθεια».

δού τί λέγει ή ίδια.

—Τό ταξίδι μου αυτό είνε μία έπ' τις πιο εύτυχισμένες περιόδους της ζωής μου. Έίσαυ ή πιο εύτυχισμένη. Ζώ σ' ένα ύνερο, έγω ξεχάσει ότι είμαι ήθοποιός τού κινηματογράφου!

Καί μάς διηγείται ότι μία μέρα που γυρούσε στούς δρόμους της Ιερουσαλήμ, είδε σ' ένα τσίγο μία εικόνα διαφρίσεως κινηματογραφικού έξορου. Η εικόνα έδειχνε έναν άντρα καί μία γυναίκα προφίλ. Τόν άντρα τόν άνεγνώρισε άμέσως. Ήταν ο Ίβαν Μοσζούκιν. Η γυναίκα όμως, ποιή ήταν;

Επληρώσε περισσότερα καί έδίδασκε: «Ντίτα Παρλό».

—Όίγα λημονήσι την έαυτή μου! προσθέτει γελώντας.

Η Ντίτα Παρλό είνε ένας τύπος μελαγχολικής ωμορφιάς. Τά μάτια της όνειροπόλα καί ή σκέψις της ήσυχη, ο τόνος της φωνής της απαλός. Μόνο τό χαμόγελό της επαναφέρει την γυρά στή φυσιογνωμία της.

—Η ζωή περνάει τόσο γρήγορα... τόσο γρήγορα! μάς λέγει, ενώ ξεφυλλίζει ένα βιβλίο.

Η άγάπη της Παρλό δεν είνε ο κινηματογράφος αλλά ή ποίησις. Έχει γράψει άρκετά ποιήματα. Δυό έχουν δημοσιευθεί σέ άμερικανική έφημερίδα καί άλλα σέ γερμανικά περιοδικά. Έπίσης γράφει καί ένα μυθιστόρημα. Ένα μυθιστόρημα χωρίς άρχή καί χωρίς τέλος.

—Όπως είνε τά περισσότερα πράγματα στή ζωή! συμπληρώνει ή ξανθή πρωταγωνίστρια.

Στό ταξίδι της αυτό ή Ντίτα Παρλό έπεσκέφθη εκτός από την Παλαιστίνη καί την Άγγρα. Στην Άλεξάνδρεια έμεινε άρκετές ημέρες. Τό ίδιο καί στή Κάιρο. Από την τελευταία πόλη άπεκάλυψε τίς καλύτερες έντυπώσεις. Έγνώρισε όλα τά έθιμά, τά άπόκεντρα σοκάκια με τή καραβωτά παρόδια. Καί κάνει τή σύγκριση μεταξύ Έλλάδος καί Άμερικής.

—Η Άμερική είνε νά παίρνεις λεστιά καί νά φάς νά τά τρώς στήν Έλλάδα.

Στή Ντίτα άκούει επίσης ή ανατολίτικη κουζίνα. Από τά σάντα προτάζει τόν «μουσάκ» καί τό «γιαουρτί».

Πρωταγωνίστρια της όδόνης ή Ντίτα Παρλό είνε ένας τυγχείς. Ήταν γοητευτά σέ κάποιο μπάλλετο όταν έγινε ένας διαγωνισμός της «Ούρα». Τότε άπεκαλύφθη ότι έχει φωνή σόπραν. Της έδωσαν ένα μικρό όλο, όπου έσπρώξε εξαιρετική έπιτυχία καί σέ λίγο καιρό, ή άσημαντη απκαλονοβλα βιόλη της στην πρώτη σειρά τών ηρώιδων της όδόνης. Η έπιτυχία της όμως δεν την ένεθούρισε. Καί με πόσην ευχαρία ζήτησε νά άπειλευθερωθή.

—Καί δέ, θά ξεκαπάξετε στόν κινηματογράφο; την ρωτάμε.

—Έτσι... αλλά απ' άνάγκη καί μόνι!

Στάς Άθήνας ή Ντίτα θά μείνι δύο έβδομάδες καί έπειτα θά αναχωρήσει γιά τό Παρίσι.

Της ζητούμε μία φωτογραφία της.

—Δεν έχω καμιά! απαντάει. Μου είπραν όλες!

Γιά νά μή σύγουμε ύμω: παραπονεμένοι, παίρνει μία κόλλα γυαλί καί γράφει την άφιέρωσι που έλάτε γιά τό «Παναθήναια», τών οποίων της δίναμε τό έκδοθέντα τεύχη καί τά οποία ξεφυλλίζει με εύχαρίστησι.

'Ανέκδοτα άπ' τή ζωή του Τρότσκι

(Γραμμένα από τον ίδιο)

Β'.

ΤΟ μέρος αυτό των «Ανεκδότων» της ζωής του, ο Τρότσκι διηγείται τα μαθητικά του χρόνια και περιγράφει πώς αυτός κι οι συμμαθηταί του άποδοκίμασαν σ' ένα μάθημα με πρόγραμμα τον καθηγητή των Γαλλικών Μπουρνάν.

«Στό έλόμενο μάθημα — συνεχίζει — μπήκαν μαζί στην τάξη ο διευθυντής του σχολείου Μάρκο, ο Μπουρνάν κι ένας άλλος δάσκαλος. 'Ο Μπουρνάν, από την έκφρασή του, φαινόταν πως διαρούσε εκδίωξη. Πλησίαζε τον ένα μετά τον άλλο τους μαθητές, τους κοιτάζε μέσα στα μάτια κι έλεγε στον καθένα:

— Έσύ ήσουν!...
— Άλλοι άπ' αυτούς άφρόντισαν κατηγορηματικά την ένοχή τους κι άλλοι δεν το άπαντούσαν καθόλου. Τό βέβαιο ένε δι καμιά δεκαπενταριά άπ' τους συμμαθητές μου τιμωρήθηκαν με περιορισμό και νηστεία δυό-τριών ή-μερών κι' οι υπόλοιποι, μεταξύ των οποίων κι εγώ, άθωώθηκαν, άν και τό βλέμμα που μου είχε ρίξει ο Μπουρνάν ήταν γεμάτο μνησικαλία και μίσος. Έπειτ' από λίγη ώρα σχολιάσαμε και, φεύγοντας από τό σχολείο, έννοιωθα κάποια θλίψη, γιατί μου φαινόταν πώ διασεδιαστικό νά έμενα κι'εγώ μαζί με τους άλλους συμμαθητές μου, που είχαν τιμωρηθεί με νηστεία.
Τήν άλλη μέρα τό πρωί, καθώς πήγαμε στο σχολείο, έχοντας μισολησμονήσει τις φρασές της προηγουμένης, συνάντησα κοντά στην πόρτα του έναν άπ' τους συμμαθητές μου που είχαν τιμωρηθεί.

— Άκου, μου είπε. Τήν έχεις άσχημα... Σε μαρτυρήσανε στον Μάρκο και είπαν πως έσύ άφρόντισες την πρόγνωση...

Άκούγοντας τό λόγια αυτά, έννοιωσα την καρδιά μου νά σφίγγεται.

Τήν ίδια στιγμή είδα νά με πλησιάζει ο έπιστάτης του σχολείου, ο οποίος μου είπε με ύφος αστήρητο:

— Πήγαμε στο γραφείο του κ. διευθυντού άμέσως... Σε θέλει...

Άμέσως τά έχασα... Τρεκλίζοντας όστόσο, διευδύνθηκα προς τό γραφείο του διευθυντού και στάθηκα μπροστά στην πόρτα του, γιατί δεν είχε πάει ακόμα μέσα. Σε λίγο, τέλος, τόν είδα νά προβάλλη άπ' την άνωη του διαδρόμου. Πώς δεν έπεσα κάτω εκείνη τη στιγμή, ούτε κι' εγώ δεν έξωρα.

Ο διευθυντής πέρασε έπειτ' από μία στιγμή μπροστά μου, μου έρωξε μία ματιά γεμιστή ημωσία, κοίτησε τό κεφάλι του και μπήκε μέσα, ενώ έγώ έξακολουθούσα νά παραμένω κωφομένος στην πόρτα, περισσότερο πενθόμενος παρά ζωντανός.

Σε λίγο ο διευθυντής βγήκε πάλι άπ' τό γραφείο του και μου είπε μόνο αυτά τό λόγια:

— Καλά! Καλά!...
Έγώ όστόσο κατάλαβα ότι τά πράγματα δεν ήταν καθόλου καλά γιά μένα.

Έπειτ' από λίγη ώρα, βγήκαν κι' οι άλλοι δάσκαλοι από τη διπλανή αίθουσα, όπου συγκεντρωνόντουσαν. Οι περισσότεροι διευδύνθηκαν βιαστικά στις τάξεις τους και δεν έδωσαν καμιά προσοχή σέ μένα. Ένας άπ' αυτούς, ο

Κουζινόφσκι, καθώς τόν χαιρέτησα, έκανε μία θλιμμένη γεμιάτσα, που χωρίς άλλο σήμαινε: «Έμπλεξες σέ μία πολύ άσχημη ιστορία... Άντάμια πολύ γιά σένα, αλλά δεν μπορώ νά σου κάνω τίποτε...».

Όσο γιά τόν Μπουρνάν, καθώς τόν χαιρέτησα με όλη μου την ευγένεια, γύρισε προς τό μέρος μου, έσπρωξε από πάνω μου τό γεμάτο μοχθηρία πρόσωπό του και είπε αλύωνοντας τό χέρι του:

— Ο πρώτος μαθητής της δευτέρας τάξεως (έγώ δηλαδή) ένε... ένα ήθικό τέρας!

Στάθηκε μία στιγμή μπροστά μου, φιστώντας και ξεφυσώντας, επανέλαβε ακόμα μία φορά τις λέξεις: «'Ηθικό τέρας!» κι' άπομακρύνθηκε γυρίζοντας μου τις πλάτες.

Από τήν ημέρα εκείνη άρχισε γιά μένα ένα ήθικό μαρτύριο πώ έπρόκειτο νά βαστήξω πολλή καιρό. Στην τάξη μου, στην όποια δεν έγινα δεκτός, σταμάτησαν προσωρινώς τό μαθήματα και γινόντουσαν άνακρίσεις γιά νά εξακριβωθεί όλη ή έκταση της εύθνης του ήθικού τέρατος...

Άρχισαν άπ' τους συμμαθητές μου, πεζόμενοι άπ' τους δασκάλους, έλεγαν πως έγώ είχα όργανώσει την πρόγνωση, άλλοι όμως άφρόντισαν κατηγορηματικά κι' οι περισσότεροι σάπαιναν. Έγώ έντομεταξύ περμένα όρθιος έξω

Καθώς γύριζα στο σπίτι των κηδεμόνων μου, είχα τό πρόσποπό μου κατάγλωμο και τρέκλιζα. Τέλος έφτασα εκεί και με δάκρυα στα μάτια και με κοιμένα λόγια τους διηγήθηκα τί είχε συμβεί.

Αυτό προσπάθησαν νά με παρηγορήσουν δυο μπουρνάν, άν και οι ίδιοι είχαν τρομάξει πολύ. Πήγαν κατόπιν στο σχολείο, έδωσαν έξηγήσεις, προσπάθησαν νά με δικαιολογήσουν, μά ο διευθυντής τους άπάντησε άδυσώπητος:

— Τό παιδαγωγικό συμβούλιο θ' άποφασίσει γιά τήν τύχη του...

Έντομεταξύ ή μέρες περνούσαν γεμάτες ά-περιγραπτή άγωνία γιά μένα.

Τέλος, τό παιδαγωγικό συμβούλιο συνήλθε κι' ο κηδεμών μου Σαμουήλ Φιλίποβιτς πήγε νά μάθει την άπόφασή του. Περμένα την έπιστροφή του με πολύ περισσότερο τρέμο άπ' ό-σον περμένα άργότερα τις άποφάσεις των τσαρικών δικαστηρίων γιά μένα:

— Έπ' τέλος τόν είδα νά ξαναγυρίζω.

Στάθηκε στη μέση του δωματίου και είπε με τόνο υπεράτης άπογορευτικής στη σύζυγό του:

— Άπεβλήθη!...
— Άπεβλήθη; Έκανε εκείνη καταταραγμένη.
— Άπεβλήθη, επανέλαβε με χαμηλή φωνή ο Σαμουήλ Φιλίποβιτς.

Έγώ δεν έλεγα τίποτε. Είχα γίνει όστόσο τόσο πράσινος, ώστε ή Φανή φοβήθηκε γιά μία στιγμή μήπως μου έρ-θει τίποτε...

Όστόσο, ούτε ένα δάκρυα δεν βγήκε από τό μάτια μου. Ήμουν μονάχα έμψυθενσιμένος, πραγματικό πτόμα.

Άναρωτιόμουν τρέμοντας τί θά έλεγαν ο πατέρας μου κι' ή μητέρα μου, όταν θά μάθαιναν την ιστορία αυτή. Οι κηδεμόνες μου έκαναν ό,τι μπορούσαν γιά νά τους προδιαθέσουν και νά λιγοστεύουν την όδυνηρή έντύπωση που θά τους προκαλούσε τό χτύπημα. Η Φανή έγραψε στη μεγαλύτερη αδελφή μου μία έκτενη έπιστολή, δίνοντας της οδηγίες γιά τόν τρόπο με τον όποιο έπρεπε νά προσδιοποιήσει τους γονείς μου. Έγώ, έντομεταξύ, έμεινα στους κηδεμόνες μου ως τό τέλος του σχολικού έτους και ξαναγύρισα στο σπίτι μου τό καλοκαίρι, όπως πάντα.

Πριν από μένα είχαν πάει οι κηδεμόνες μου και τους είχαν πει τό πάντα. Η μητέρα μου ληιτήθηκε πολύ γιά τό πάθημά μου. Ο πατέρας μου όμως όχι μόνο δεν μου έκανε καμιά παρατήρηση, αλλά και μου φερνόταν σαν νά μην είχε συμβεί τίποτε.

Μονάχα, έπειτ' από μερικές μέρες, καθώς ένα άπόγευμα ξεκουραζόταν στη δροσιά της εισόδου τοῦ σπιτιού μας, με ρώτησε έξαφνα:

— Πές μου πώς σφαιρίξες τό δασκαλό σου... Έτσι; Με τό δυό δάχτυλα στο στόμα;

Και φερνοντας τά δυό δάχτυλά του στο στόμα, άρχισε νά γελάει.

Η μητέρα μου μās κούταζε με κατάπληξη και τους δυό μας. Τό χαμόγελο που της έρχόταν στα χείλη της, της τό έντεινε ή άγανάκτησή της, γιατί ο πατέρας μου έπαυσε τόσο έλαφρά ένα τόσο τρομερό πράγμα...

Όστόσο ο πατέρας μου μου ξαναείπε: — Δείξε μου λοιπόν πώς τόν σφαιρίξες!

Όσο κι' άν τόν είχα ληιτήσει τό πάθημά μου, ήταν φανερό πως τόν εμφορούσε ή ιδέα ότι ο γιός του, άν και πρώτος μαθητής της τάξεως, είχε τό θάρρος νά σφαιρίξει έναν άπ' τους δασκάλους του.

Τού άκούω έγώ τόν διαβεβαίωνα ότι δεν είχα σφαιρίξει κι' ότι όλοι μαζί οι μαθηταί είχαν «προηίξει» τόν Μπουρνάν. Ο πατέρας

μου, σώνει και καλά, ήθελε αυτή την τιμή άπολαυστικώς γιά μένα... Στο τέλος μάλλον ή μητέρα μου άρχισε νά κλάει.

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, δεν έκανα σχεδόν τίποτε γιά νά προετοιμασθώ γιά τις έξετάσεις που ήμουν υποχρεωμένος νά δώσω τό φθινόπωρο γιά νά γίνο δεκτός πάλι στο σχολείο. Αυτό που είχαν συμβεί, με είχαν κάνει νά τό άρπάσω...

Ξαναγύρισα στην πόλη, στους κηδεμόνες μου, δεκαπέντε μέρες πώ τόν έξετάσαν. Ότόσο και στο διάστημα αυτό ελάχιστα διάβασα. Τό μόνο μάθημα γιά τό όποιο είχα έτοιμασθεί κάπως, ήσαν τά γαλλικά, γιατί ήξερα πως θά μ' έξετάζε σ' αυτό ο άδυσώπητος έχθρός μου Μπουρνάν.

Μά κατά τις έξετάσεις, ο Μπουρνάν περιορίστηκε νά μου υποβάλει μερικές σύντομες έρωτήσεις. Άλλά κι' οι άλλοι δάσκαλοι δεν είχαν πολλές άπαντήσεις κι' έτσι έγιναν δεκτός.

Στό σχολείο ξαναβρήκα τους περισσότερους άπ' τους συμμαθητές μου, τόσο αυτούς που με είχαν προδώσει, όσο κι' αυτούς που με είχαν ύπερασπιστεί, καθώς κι' εκείνους που είχαν παραμείνει ουδέτεροι. Άναλόγως της στάσεως που είχαν κρατήσει απέναντί μου, κανόνισα τό-ωα κι' εγώ τη δική μου στάση. Έτσι, σ' αυτούς που με πρόδωσαν, δεν τούς μιλούσα πια καθόλου, και σ' αυτούς που έμειναν ουδέτεροι, δεν τούς έδινα τό χέρι, ενώ μ' αυτούς που με είχαν ύπερασπιστεί, συνεδέθη στενάτατα.

Η πολιτική μου κλίση στο σχολείο ήταν άπλως αντίθετη προς τό τσαρικό καθεστώς, τίποτε περισσότερο. Ποτέ δεν είχα άσχυρή με τό προδότημα της επανάστασης. Πολλοί άπ' τους σοβαρούς άνθρώπους, τους όποιους συναναστρεφόμουν τότε, ήσαν αντίθετοι προς τό καθεστώς, μά όλοι τό θεωρούσαν άκάλυπτο. Οι πιο τολμηροί μόνο όνειρευόντουσαν την παραχώρηση συντάγματος στον τσαρικό λαό, μά κι' αυτό ύστερα από πολλά χρόνια.

Στό χωριό μου ήσαν ακόμα πιο συντηρητικοί. Όταν, άφού τελείωσα τις κατώτερες σπουδές μου, ξαναγύρισα στη Γιάνοβιτς, ποτιμένος λίγο από δημοκρατικές ιδέες, ο πατέρας μου, μόλις τόλημσα νά του μιλήσω σχετικάς, πήρε έθελικό ύφος και μου είπε:

— Αυτό που λες δεν θα γίνουν ούτε σέ τρεκόσια χρόνια.

Τό έλεγε αυτό γιατί ήταν βέβαιος πως πήγαιναν χαμένες ή προσπάθειες γιά τή μετορθώνιση του καθεστώτος και γιατί φοβόταν γιά τόν γιό του.

Στά 1921, ένα χρόνο πώ του θανάτου του, όταν, ξεφεύγοντας τόσο από τους Έρυθρούς, όσο κι' από τους Λευκούς, ήρθε και με συνάντησε στο Κρεμλίνο, τού είπα άστείενόμενος:

— Όμιλάστε, πατέρα, που μου λέγατε ότι τό τσαρικό καθεστώς δεν θά καταρθεί ούτε με τό τρεκόσια χρόνια.

Ο άγαθός γέρος χαμογέλασε πονηρά και μου άπάντησε ούκρινά:

— Τόσο τό καλύτερο γιά σένα, που βγήκα καθώς προφήτης...

Ότόσο, κατά βάθος, κατά την εποχή εκείνη, προσπαθούσα νά φανώμια συντηρητικός. Θεωρούσα τις σοσιαλιστικές ιδέες «κοιτοπές» και μιλούσα κάπως ειρωνικά γι' αυτές, γιά νά φανώμια άνώτερος τους. Στο Νικολάγιεφ, όπου πήγα νά συνεχίσω τις σπουδές μου, προσπαθούσα νά ξεφύγω από την έπίδραση που έ-ξασκούνταν έπάνω μου οι νεαροί σοσιαλιστά συνσυνδυαστά μου. Μά ή μάχη αυτή δεν έβόσκει-ξε παρά μερικούς μήνες και ή ιδέα που πλανιόντουσαν μέσα στον αέρα με παρέσυραν στο τέλος. Αυτό δέν συνέβη, γιατί κατά βάθος ή-θελα νά παρασώθω άπ' αυτές.

Έτσι, έπειτα από λίγων μηνών παραμονή στο Νικολάγιεφ, άλλαξα έντελώς. Έπαυα νά πάζω τόν όλο του συντηρητικού και ήχτικα προς τ' άριστερά με μία όμη που τρομάζε κι' αυτούς ακόμα τους κωφάρηδες μου συντρό-φους.

— Πώς λοιπόν; μου είπε μία μέρα ή σπιτονοικοκυρά μου. Γίνετε και σεις τέτοιος;... Κόμμα που σάς παρουσίαζε ως υπόδειγμα κα-λού νέου στα παιδιά μου.

Συγχρόνως, με τη μεταστροφή μου προς τ' άριστερά, παραμέλησα και τό σχολείο κι' έκανα συχνές άπουσίες, χωρίς έν τούτοις νά πάμω νά είμαι ο πρώτος μαθητής.

Μία μέρα, ένας σχολικός έπιθεωρητής ήρθε στο σπίτι μου γιά νά εξακριβώσει τόν λόγο των άπουσιών μου. Βλέποντάς τον, έννοιωσα έξαφνα τόν έαυτό μου έξευτελισμένο μπροστά του. Μά ο έπιθεωρητής μου φρόθηκε με μεγάλη ευγένεια. Τόν ύκανοποίησε, φαίνεται, ή άπόλυτη τάξη που έπικρατούσε στο δωμάτιό μου κι' έφυγε, άρκυόμενος στη διαβεβαίωσή μου πως ή-μουν άφροτος. Άν έήγαμε, όστόσο, κάτω άπ' τό στρώμα μου, θά έβρισκε ένα σωρό άπαγορευμένα επαναστατικά βιβλία.

Στό Νικολάγιεφ σχετίστικα πολύ με κάποιον κηπουρό, όνομαζόμενο Σβιγκόφσκι, ο όποιος ή-ταν τσεχικής καταγωγής. Γιά πρώτη φορά έβλεπα στο πρόσποπό του έναν έσγάτη, ο όποιος λάβαινε έφημερίδες, διάβασε γεωμικά, ήξερε τους κλασσικούς συγγραφείς και ήξερε νά συζητή γιά τά επαναστατικά ζητήματα, όσο ελά-χιστοι άλλοι.

Τό σπίτι του που βρισκόταν μέσα σ' ένα κήπο και δεν είχε παρά μόνο ένα δωμάτιο, χρησίμευε ως τόπος συναντήσεως των νεαρών επαναστατών και των παλαιών έξωριστων που παρέμειναν υπό έπατήρηση στο Νικολάγιεφ. Ά-κολουθώντας τις ύποδείξεις μου, είχα άφασο-φεί στο διάβασμα επαναστατικών βιβλίων με τό-τωια άπληστία, σαν νά φοβόμουν ότι δεν θά μου έφτανε όλη μου ή ζωή γιά νά προετοιμα-στώ γιά τη δράση.

Διάβασα νευρικά, άνυπόμονα και χωρίς κανένα σύστημα. Άπό τις άπαγορευμένες έμφο-σοφές των σοσιαλδημοκρατών της περασμένης γενεάς, περνούσα στη «Λοιπή» του Έδν Στου-αρτ Μίλ, κι' έπειτα, χωρίς νά την τελειώ-σω, την άφρινα κι' έπαυσα τόν «Πρωτόγλω-Πολιτισμό» του Άλπερετ. Έκείνα όμως που μου είχαν κάνει μεγάλη έντύπωση κατά την εποχή εκείνη, ήσαν τά έργα του Μπένθμ και μου φαινότανσαν ως ή τελευταία λέξη της άνθρω-πίνης σκέψης. Έπ' μερικούς μήνες μάλλον, έννοιωθα πως είχα γίνει φανταστικός υπενημ-στής. Συγχρόνως με τραβούσε ή ρεαλιστική α-σθητική του κοπτικού Τσερνισέφσκυ και ή «Γι-στορία της Γαλλίας» επαναστατικής του Μι-νιέ. Τό καθένα άπ' αυτά τά βιβλία, μου φα-νόταν πως είχε δική του ζωή.

Τήν ίδια εποχή άρχισα νά διαβάζω έφημερί-

δα, μά όχι ύπως έκανα προηγουμένως, αλλά ά-πο πολιτικής άπόψεως.

Τό μεγαλύτερο κύρος τό είχε τότε ή φιλε-λεύθερη έφημερίς «Ρούσκα Βιεντομόσκα» (Ρούσκα Νέα), ή όποια έξεδίδετο στη Μό-σχα. Τήν έφημερίδα αυτή την καταβορδίζαμε κυριολεκτικώς, άρχίζοντας από τά άρθρα της και καταλύγοντας στις έπιστημονικές έπαυλλί-δες της. Άπό την έφημερίδα αυτή έλαβα μία ιδέα της πολιτικής καταστάσεως της Αυτικής Εδρώπης.

Ένας άπ' τους διευθυντές της ήταν και ο Νταζίνσκι, ο όποιος σπηριζόμενος στο κύρος της έφημερίδος του, είχε κάποτε τολμηρά στούς στρατιώτες που πήγαν νά τόν συλλάβουν:

— Άντιπροσωπεύω τριάντα χιλιάδες εργά-τες κι' άφρότες! Ποιός λοιπόν από σάς θά τολμήσει νά βάλει χέρι έπάνω μου;

Όταν τό έμαθα αυτό, φαντάστικα τό Ντα-ζίνσκι σαν ένα γίγαντα της επανάστασης. Καί όμως ο άνθρώπος αυτός έγινε άφρότερα ο κυριώτερος συνεργάτης του διατάτορος της Πολωνίας Πιλόδσκι! Αυτός μάλλον τού ύ-πέβαλε την ιδέα νά γίνη δικτάτορ!...

Κατά την εποχή εκείνη τό χάλασα με την άκογένειά μου. Ο πατέρας μου, ο όποιος έ-χε ήθελ νά πουλήσει σγάρι στο Νι-κολάγιεφ, έμαθε, δεν έξωρα κι' ε-γώ πως, τις συναναστροφές μου με τους επαναστάτες. Φοβόταν γιά μέ-να, άλλ' έλπίζε ότι θά προλάβαινε τους κινδύνους που με απειλούσαν με τις πατρικές του συστάσεις.

Έτσι έπακολούθησαν πολλές έ-ξηγήσεις και δραματικές σκηνές μεταξύ μας. Έγώ έννοιωσα νά ύ-περασπιστώ με κάθε τρόπο τήν ά-νεξαρτησία μου και ν' ακολουθήσω όποιο δρόμο ήθελα. Στο τέλος μά-λιστα, παρατήρηκα μόνος μου τού έπιδόματος που μου έστειλε ταχα-κά ο πατέρας μου, έγκατέλειψα τό δωμάτιό μου, γιατί δεν είχα πια νά πληρώνω τό νοίκι μου κι' έγ-καταστάθηκα κοντά στον κηπουρό Σβιγκόφσκι, ο όποιος τότε άκριβώς είχε νοικιάσει έναν άλλο κήπο πώ τό περίπτερο του ήταν κάπως πώ ευρύχωρο άπ' τό προηούμενο.

Έκει μέσα κατοικούσαν μαζί μου και πέντ' έξη άλλοι επαναστάτες. Κατά τό καλοκαίρι, ο άριθμός μας μεγάλωνε ακόμα γιατί μās έρχόν-τουσαν και μερικοί αγριατικοί φου-τηταί που είχαν άνάγκη καθαρού αέρος.

Γιά νά βγάλω τό έξωδά μου, πα-ρεδίδα μαθήματα. Ζούσαμε τόν Σπαρτιάτες, κομμάτισε χωρίς σεν-τόνια και τρώγαμε άνοστες σούπες που τις μαγειρεύαμε μόνοι μας. Φορούσαμε γαλλικές μπλούζες, ψά-φισα καπέλλα και χρησιμοποιού-σαμε μαύρα. Όσοι μās έβλεπον έ-τσι στην πόλη, νόμιζαν πως άνή-καμε σέ κάποια μισητή ομάδα αρε-σι.

Διαβάζαμε ότι μās έπεφτε στα χέρια μας, συζητούσαμε μανιασμένα, έξερευνούσαμε τό υψίλον με βλέμμα γεμάτο πόθος και, γενικά, είμαστε ένθουσιμένοι κατά τόν τρόπο μας.

Λίγο καιρό άργότερα, ίδρύσαμε μία έτι-ορεία γιά τή διανομή βιβλίων χρησίων στα έρ-γοτικά κέντρα. Μαζεύαμε έράτους κι' άφρό-ταμε βιβλία φτηνά, μά δεν έξωραμε πως νά τί μοιράσουμε.

Μέσα στον κήπο του Σβιγκόφσκι, έφραζόν-τουσαν δυό βοηθοί του. Σ' αυτούς λοιπόν στρα-φίκαμε πρώτα. Μά έξαναβρήκαμε άφρότερα ότι ο ένας τους ήταν κατάσκοπος της άστυνομίας, ο όποιος είχε ήθελ γιά νά μās κατασκοπεύει. Τόν έλεγαν Κιρόβλι Τζοτζέφσκι και κατόρθωσε νά κάνει και τόν άλλο σύντρο-φό του όργανο των χωροφυλάκων. Ο τελει-τάτος λοιπόν μās έλαμε μία μας σχεδόν τά βιβλία και τά παρέδωσε στην άστυνομία, ή ή-ποια τά κατάχεσε χωρίς όστόσο νά πιάσει καμιά ένέορεια έναντίον μας.

Έτσι δέν σταθήκαμε καθόλου τυχεροί στο ντεμπούτο μας ως επαναστάτες. Μά πιστεύα-με τυλά στις μελλοντικές μας έπιτυχίες.

(Ακολουθεί)

ΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΒΑΤΑ

ΝΑ παράξενο κ' ύποπτο χάνει στις όχθες του Ρίο Νέγκρο, είναι το ερώτημα του Έρυνθόδεμου. Γύρω του απλώνονται ή άγριες έρημες της Βενεζουέλας και μακριά, στον κίτρινο ορίζοντα, από τη μία μεριά κ' από την άλλη του 'Αμαζόνιου, τὰ παρθένα δάση...

Γυρίζω από το Μανόας μ' ένα μικρό ποταμόλοιο για να συναντήσω μια κατασκήνωσι 'Ινδών, απ' όπου θα παίρνω με δύο - τρεις έμπειρους οδηγούς για τη νέα μας εξερεύνηση της δεξιάς όχθης του Ρίο Νέγκρο. 'Αποφασίσαμε λοιπόν να περάσω με τη νύχτα μας στο ύπαιθρο εκείνο φράντος που ήταν πάντα γεμάτο χρυσόπληρες, τυχοδιώκτες με έγκληματικά πρόσωπα και καταδίκους που είχαν διατεθεί από τα κάτεργα της Γουινέας.

Ο Λάφου Κάπλιμανς, ο σύντροφός μου, ένας νεωρός 'Αγγίλος βοτανολόγος, διάσημος πεία άνανσος στους συναδέλφους του από τις εκδόσεις του στην 'Ακαδημία των 'Επιστημών για τὰ φυτά του 'Ισημερινοῦ, με είχε συναντήσει εδώ και λίγες ημέρες στο Μανόας και μ' έπεισε να τον ακολουθήσω σ' αυτή την τελευταία του εξερεύνηση...

Ο Κάπλιμανς ήταν ένας ένκεντρικός «τζέντλεμαν», έτοιμος πάντοτε για τρελλές κ' άγνωστες περιπέτειες. 'Εδώ και λίγο καιρό, όπως μου είχε ειπεί, είχε μάθει από έναν 'Ινδό κυνηγό που πουλούσε δέματα φειδιών, ότι στη δεξιά όχθη του Ρίο Νέγκρο υπήρχε ακόμα ένα περίεργο δέντρο, το τελευταίο πεία που είχε απομείνει σ' εκείνη την περιοχή του 'Αμαζόνιου κ' ότι δεν θα έχανε τον κόπο του, αν έκανε ένα ταξίδι ως εκεί κάτω... Με τους 'Ινδούς, είχε άλλη φαντασία ότι πρέπει να είχε κανείς πάντα δύσπιστος, γιατί δεν συλλογίζονται τίποτα άλλο, μόλις συναντήσουν ένα λευκό, παρά μόνο πως να του στήσουν μια παγίδα και πως να τον εξοντώσουν με τον πιο μυστηριώδη τρόπο... Ο νεωρός βοτανολόγος όμως είχε ζήσει τρία δόλκιμα χρόνια στη Βενεζουέλα και ήξερε καλά όχι μόνο τους 'Ινδούς, αλλά και πολλές διαλέκτους των. Γι' αυτό λοιπόν δεν έδισα σε 'αποφασίση μια ακόμη εξερεύνηση, πριν γυρίσει στην Εύροπη...

Θα έλεγε οσάοσο κανείς ότι είμαστε τυχεροί, γιατί εκείνη τη νύχτα, στο ερώτημα του Έρυνθόδεμου, ο ιδιοκτήτης του, ο Δόν 'Εστερέλα, μας έγνώρισε έναν 'Ινδό από τη φυλή που είχε κατασκηνώσει στην όχθη του Ρίο Νέγκρο, τον Τέικ, έναν παράξενο γιαιτό και μάγο, που δέχτηκε πρόθυμα να μας οδηγήσει το πρωί ως την κατασκήνωσή τους...

Ποίν βγή ο ήλιος λοιπόν ξεκινήσαμε κ' οι τρεις με μια μεγάλη πυρόγα και κατά το βοάδιν έφτάσαμε στην άρχη του παρθένου δάσους, όπου έμεναν καμιά εκατοστη οικογένειες 'Ινδών.

Ο φύλαρχος, ένας ηράκλειος άνδρας με στιγματισμένο πρόσωπο σαν τὰ βωμιμένα ξανά τους, μας έδεχτηκε φιλόξενα, με την ψυχή

Η 'Αράγια άρχισε να ρίχνει πυγμένες κραυγές, σαν να την εστραγγάλιζαν!

εκείνη ευγένεια που έχουν οι Έρυνθόδεμοι για τους λευκούς, την ανάμικτη με δυσπιστία και με κορυφά και άσπονδο μίσος...

Ο Τέικ, είχε γίνει πεία φίλος μας κ' είχε αναλάβει να διοργανώσει την ακολουθία μας και να μας οδηγήσει ο ίδιος ανάμεσα από τὰ πανήγυα και αινονόδια δέντρα του παρθένου δάσους ως την ανατολική εκείνη περιοχή του, όπου ήθελε να φτάσει ο φίλος μου Λάφου Κάπλιμανς.

Σ' αυτό το μεταξύ, έμεις περνούσαμε τις ημέρες μας μελετώντας τὰ περίεργα ήθη των 'Ινδών και πού πάνταν τους θρησκευτικούς χορούς τους. Ο Λάφου μάλιστα είχε γνωρίσει με μια όμορφη νέα, που την έλεγαν 'Αράγια. Απ' τη κοπέλα ήταν μια ασύγκριτη καλλονή της χαλκόχρωμης φυλής της. Τὰ χαρακτηριστικά του προσώπου της είχαν μια ευγένεια και μια λεπτότητα, που σπάνια την συναντάει κανείς στις γυναίκες των χωρών του 'Ισημερινοῦ...

Η 'Αράγια από την πρώτη ημέρα του έδειξε εξαιρετική συμπάθεια, που δεν άργησε να γίνει σε λίγο ένας μεγάλος και φιλοεργός έρωτας... Έμενε λοιπόν μαζί του, τον περιποιόταν σαν γυναίκα του, και δεν τον άφηνε μόνο ούτε μια στιγμή... Απ' τη τρυφερή αγάπη της έμεινε αλυσμένος στο Λάφου και πολλές φορές, όταν θυμηθεί πάλι το τραγικό τέλος της, τὰ μάτια του βουρκώνουν από τὰ δάκρυα...

«Ατυχ η 'Αράγια!... Την βλέπαμε να τριγυρίζει μέσα στην κατασκήνωσι, ντυμένη μόνο μ' ένα κοντό ύφαντο χιτώνα κ' ένα χρωματιστό φτερό πουλιού στα έβένια μαλλιά της, υπερήφανη που είχε φίλους διό λευκούς, όσο κ' αν καταλάβαινε ότι οι άλλοι 'Ινδοί εκτίταζαν με ύποπτο μάτι αυτές τις σχέσεις της και της ετοιμαζαν μιά σκληρή κ' απάνθρωπη τιμωρία...

Ο Τέικ όμως άρροπορούσε την προετοιμασία της αναχωρήσής μας, πράγμα που μας έφαινανταν παράξενο κ' ανεξήγητο. 'Οσάοσο δεν μπορούσαμε να ξεκινήσουμε χωρίς 'Ινδούς συνοδούς για την άγρια κ' άδυσπέρστη εκείνη ζούγκλα. Έπρεπε λοιπόν να κάνουμε ότι δεν έδιναν καμιά σημασία σ' αυτό το άρροπορημα και να περιμένουμε υπομονετικά την ημέρα της αναχωρήσής μας...

Είχε περάσει έτσι μια δόλκιμη εβδομάδα, όταν ά-

ξαφνα, ήρθε στη σκηνή μας ένα πειρά ο Τέικ και μās ανήγγειλε ολόχαρος ότι είχε βρει το δέντρο που ζητούσε ο φίλος μου Κάπλιμανς.

— Χθές το απόγευμα, μās είπε, βρήκα τυχαία, μέσα στο δάσος το δέντρο που χαρίζει την ευτυχία!... Όσοι δοκιμάσουν τον καρπό του, χαίρονται σε λίγο όλα τ' αγαθά του κόσμου!... 'Εκείνοι όμως πάλι που θα περάσουν από κοντά του δίχως να τ' άγγιξουν, αρχίζουν να ζουν με βασανισμένη ζωή, γεμάτη συμφορές και δυστυχίες... Με δυό λόγια, βρήκα το δέντρο του καλού και του κακού!...

Ούτε ο Κάπλιμανς, ούτε εγώ δόσαμε, βέβαια, καμιά σημασία στη μαγική δύναμη του παράξενου αυτού δέντρου. Το μόνο που μās έκανε έντύπωση ήταν ή επιγραφή του από τον Τέικ, και πρώτος ο νεωρός βοτανολόγος, περιεργός όπως πάντα, τον παρακάλεσε να μās οδηγήσει ως το μέρος που βρίσκεται...

Ο Τέικ μās είπε να είμαστε έτοιμοι τ' απόγευμα γιατί θα ήταν λιγάκι δύσκολη ή πορεία κ' έφτανε μ' ένα κρυφό χαμόγελο στα χείλη...

Είμενες ετοιμασμένοι τις καραμπίνες μας κ' όποτε από το μεσημέρι, ξεκινήσαμε μαζί με τον Τέικ για τὸ έσωτερικό του δάσους.

Δεν είχαμε όμως προχωρήσει ούτε ένα χιλιόμετρο, όταν είδαμε εκπληκτικό ότι έχοταν από πίσω μας και ή 'Αράγια...

Ο Λάφου δυσανεκτήθηκε που θα έκανε έτσι ανώφελα ή φίλη του, μια τόσο κυριαστική πορεία κ' ήταν έτοιμος να την στείλη πίσω στην κατασκήνωσι, μα έμπηκε στη μέση ο Τέικ και του είπε χαμογελώντας:

«Ατυχ η 'Αράγια!... Την βλέπαμε να τριγυρίζει μέσα στην κατασκήνωσι, ντυμένη μόνο μ' ένα κοντό ύφαντο χιτώνα κ' ένα χρωματιστό φτερό πουλιού στα έβένια μαλλιά της, υπερήφανη που είχε φίλους διό λευκούς, όσο κ' αν καταλάβαινε ότι οι άλλοι 'Ινδοί εκτίταζαν με ύποπτο μάτι αυτές τις σχέσεις της και της ετοιμαζαν μιά σκληρή κ' απάνθρωπη τιμωρία...

Ο Τέικ όμως άρροπορούσε την προετοιμασία της αναχωρήσής μας, πράγμα που μας έφαινανταν παράξενο κ' ανεξήγητο. 'Οσάοσο δεν μπορούσαμε να ξεκινήσουμε χωρίς 'Ινδούς συνοδούς για την άγρια κ' άδυσπέρστη εκείνη ζούγκλα. Έπρεπε λοιπόν να κάνουμε ότι δεν έδιναν καμιά σημασία σ' αυτό το άρροπορημα και να περιμένουμε υπομονετικά την ημέρα της αναχωρήσής μας...

Είχε περάσει έτσι μια δόλκιμη εβδομάδα, όταν ά-

— «Άρσε την νύχτη κ' αυτή... 'Η γυναίκες μας ξέχουν κ' άνοιγουν δρόμο με το μαχαίρι μέσα στο δάσος καλύτερα από σ'... Θα έδιητε πόσο θα μās βοηθήσει!...

Η 'Αράγια, όπως έλες ή 'Ινδός, είχε πράγματι ένα μαχαίρι στη ζώνη της. Ο Τέικ οσάοσο ήξερε από πού έπρεπε να μās οδηγήσει κ' έτσι όποτε από πολλούς έλλοιους έφτάσαμε κατά το ήμισυ δασίλειμο σ' ένα υψηλό ξέφωτο κ' εκάθησαμε για να ξεκουραστούμε. Βρισκόμαστε σ' ένα βραχώδες έδαφος, που άστραφτε παράξενα από τον ήλιο. «Ολοι οι θράχες είχαν κίτρινους λεκέδες, που έγυάλιζαν παράξενα.

Ο Τέικ τότε ξεκόλλησε με το μαχαίρι τον ένα μικρό κομμάτι από ένα βράχο κατακίτρινο, και το έδειξε του Κάπλιμανς.

— Είλε χρυσάφι!... του είλε σοβαρός.

Ο φίλος μου το εκτίταξε λίγο κ' έπειτα το πέταξε με περφόρησι.

— Είλε ένα κίτρινο πέτρινο, του είλε, που άξιζε όσο και το χρυσάφι... Ο Τέικ στάθηκε μια στιγμή και τον εκτίταξε πειραγμένος... Έπειτα, δίχως να βγάλει λέξη, μās έγυρισε τις πλάτες και χάθηκε μέσα σε μια λόχμη...

Στην άρχη, νομίσουμε ότι θα ξαναγύριζε. Όταν όμως άρχισε να περνά ή ώρα δίχως να φαίνεται, καταλάβαμε ότι είχε θυμώσει κ' είχε φύγει!...

Τι έπρεπε τότε να κάνουμε; 'Η πρώτη μας σκέψη ήταν να γυρίσουμε πίσω για να μη νυχτεθούμε μέσα στην καρδιά του δάσους. Η 'Αράγια πάλι δεν είχε άνοιξοι ποτέ να γίνεται λόγος για το δέντρο του καλού και του κακού κ' έτσι δεν υπήρχε έλπίδα να το βρούμε μόνοι μας.

Ξεκινήσαμε λοιπόν, έχοντας στο νου μας τ' ακολουθήσουμε το συντομότερο δρόμο, όταν άξαφνα βρεθήκαμε μπροστά σ' ένα μεγάλο σωρό από κόκαλα ζώων!... Γύρω τους, εκκείμεναν από ψηλά μακριά και γιγαντιαία βάτα, σπιν χοντρά σκονιά!... Τέτοια βάτα δεν είχαμε ως τότε άπαντήσει καμιά άλλη φορά...

Ο Κάπλιμανς τὰ εκτίταξε περιεργός και παραεξευένονταν συνεχώς πως είχαν βρεθεί εκεί πέρα τόσα πολλά κόκαλα. Μήπως ήταν άλλοτε εκεί κανένας βωμός, όπου έκαναν τις θυσίες τους οι 'Ινδοί;

Προχώρησε λοιπόν πρώτος, για να έδω καλύτερα από κοντά, εκείνα τὰ σαρκώδη κ' έλαστικά βάτα, που έμοιαζαν με αλλόκοτους πλοκάμιους. Τη στιγμή όμως που προσπαθούσε να κόψει με το μαχαίρι που ήταν απ' αυτούς, συνέβη κάτι, που και τώρα ακόμη, όταν το θυμάμαι, μου φαίνεται σαν ένα έφιαλτικό όνειρο...

Τὰ βάτα, δίχως να μπορώ να εξηγήσω με ποιά τρόπο, γιατί δεν πρόφτασα να έδω καλά από την τασχή μου, τυλίχτηκαν σαν φείδα γύρω από τον Κάπλιμανς κ' ο φίλος μου βρέθηκε κορυμασμένος στον αέρα κ' άρχισε να ρίχνει σπαρακτικές κραυγές από τον τρόμο του! 'Η 'Αράγια άμείσως, μ' ένα πείδημα, έφτασε κοντά του κ' άρχισε με το μαχαίρι της να κόβει δεξιά κ' αριστερά τους άπιστους πλοκάμιους για να έλευθερώσει τον άγαπημένο της. Την ίδια στιγμή έκανα κ' εγώ

να τρέξω κοντά της, μα το πόδι μου έμπλεξε σ' ένα βάτο και σωρόσχημα βαρέα έπάνω στα κόκαλα, νοιώθοντας να με τυλίγουν κ' έμένα τὰ φειδία εκείνα κλαδιά!...

Τόσος ήταν ο φόβος μου και τόση ή άγωνία μου να γλυτώσω από το σφίξιμό τους, όποτε δεν έδωσα πεία καμιά προσοχή στον Κάπλιμανς και στην 'Αράγια που άρχισαν κ' αυτή τώρα να ρίχνουν πυγμένες κραυγές σαν να την εστραγγάλιζαν!...

Άρχισα τότε να κόβω με το μαχαίρι μου τὰ βάτα που μ' έτύλιγαν και μ' έσφιγγαν σαν πλοκάμιους και τέλος, όποτε από ένα θανάσιμο άγωνα, που εκράτησε άρκετη ώρα, κατάφερα να έλευθερωθώ κ' έπεσα, εξαντλημένος έπάνω στο χώμα!... 'Εκεί κοντά εκκίονταν κ' ο φίλος μου με καταπατημένα τὰ χείρια και το πρόσωπο, σαν μαστερωμένους, προσέροντας κάθε τόσο βραχνά τ' όνομα της 'Αράγιας...

Άληθεια, τί είχε απογίνει ή 'Ινδή; Έσήκωσα το κεφάλι μου, έλαιομένως ακόμη από τον άπεριγάρτο φόβο μου και είδα ένα φρικιαστικό θέαμα που δεν θα μπορούσα ποτέ να το ξεχάσω...

Η 'Αράγια εκκείμενη άκίνητη, και με το κεφάλι προς τὰ κάτω από τὰ άπαισία βάτα!... Ένας από τους χοντρούς πλοκάμιους είχε τυλίξει σαν φείδα γύρω το λαιμό της και δυό άλλοι, από τη μέση της... Στο δεξί της χέρι ή ποτή μας φίλη έσφιγγε ακόμη μ' ένα νευρώσπαμο το μαχαίρι της...

Έρριψε άραγε ακόμη; Σηκώθηκα με κόπο κ' έπληξα κοντά της με προσφύλαξη. Η 'Αράγια όμως ήταν πεία νεκρή!... Την είχαν στραγγάλισι τὰ βάτα του παρθένου δάσους...

Ο Κάπλιμανς κ' εγώ, με τη βοήθεια μās πειδός, ξεκινήσαμε τότε για την κατασκήνωσι για να ζητήσουμε βοήθεια από τους 'Ινδούς. Έφτάσαμε λοιπόν στην όχθη του Ρίο Νέγκρο, άρα τὰ μεσάνυχτα, όποτε από άφανταστες περιπλανήσεις μέσα στο δάσος, αλλά κ' εκεί πέρα μās περιέμενε μια άπερίγραπτη εκπλήξη!...

Η κατασκήνωσι των 'Ινδών είχε εξαφανισθεί!... Έπάνω στο έδαφος υπήρχαν μόνο ή μυσόσθουσες φωτιές τους που εκκένιζαν ακόμη... Και τότε, καταλάβαμε πεία ότι όλη αυτή ή τραγική περιπέτεια μας, είχε προετοιμασθεί από τον Τέικ και τους συντρόφους του, για να μās δολοφονήσουν με το μυστηριώδη εκείνο τρόπο, ανάμεσα στα βάτα και να εκδωθούν και την 'Αράγια που έτόλμησε νύχη σχέσεις με λευκούς!...

Ο Λάφου Κάπλιμανς οσάοσο ήταν άπαρηγόρητος... 'Ηθελε να ξαναγυρίσει πάλι κοντά της, για να πάρη ένα δείγμα από τὰ βάτα εκείνα που λίγο έλειπε να μās στραγγαλίσουν. Όταν όμως, το απόγευμα της ίδιας ημέρας, έφτάσαμε κατά το ξέφωτο, τὰ βάτα και τὰ γύρω δέντρα καθώς και το πεία της 'Αράγιας, είχαν όλα αποτεφρωθεί από κάποια πυρκαϊά!...

Ο Τέικ, φαίνεται, όταν είδε ότι είχαμε γλυτώσει, είχε βάλει φωτιά, για να εξαφανισή μ' αυτό τον τρόπο κάθε ίχνος του εγκλήματός του...

Όποτε από λίγες ημέρες γυρίσαμε πάλι στο Μανόας κ' αυτή τη φορά, ο Λάφου Κάπλιμανς άναγκάστηκε να όμολογήσει ότι οι 'Ινδοί, όσο κ' αν τον έκαναν το φίλο, του είχαν στήσει την προμερύτερη παγίδα που θα μπορούσε κανείς να φαντασθεί!...

ΠΕΤΕΡ ΜΟΡΙΣΟΝ

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ Ο ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΣΑΛΠΙΓΚΤΗΣ

Κατά τον Γαλλογερμανικό πόλεμο του 1870, ένας σαλπικτής έλασε με κάποια μάχη το δεξί του χέρι. τη στιγμή άκρωδώς που σήμαινε γενική έφοδο.

Άτάραχος όμως ο γενναίος σαλπικτής, χωρίς να χάσει καρπό, πήρε τη σάλπιγγα με το αριστερό του χέρι και συνέχισε το σάλπισμά του. Όταν, μετά τη μάχη, τον μετέφεραν σ' ένα χειρουργείο και τον έπεσέφθη εκεί ο λοχαγός του, τον συνεμάχη για τον ήρωισμό του και τον παρηγόρησε για τὸ πάθμά του.

— Δεν πειράζει, λοχαγέ μου, άπάντησε με εύθυμο τόνο ο σαλπικτής. Ευτυχώς που ή σάλπιγγα παίζεται και με τὸ ένα χέρι. Το άσχημο θά ήταν να μού πάρη ή σφαίρα το κεφάλι. Τότε βέβαια δεν θα μπορούσα να σάλπισω!...

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΚΑΜΑΡΑ ΜΟΥ

Στη χροστή μου τη νεότη, στον καλό τόν και (ρό μου) έναν πόθο έδιωχούσα κ' είχα πάντα όνειρό μου: Τη ζωή λαχταρούσα στους άγρους και τὰ δάση, στο γαλάσιο το κύμα, στη σμαράγδινη πλάσι, και της φύσεως χωρούσαν όλα τότε τὰ πλάτη στις πλατείαις της καρδιάς μου το μεγάλο παλάτι.

Άγαπούσα τον κόσμο κ' είχα μόνη χαρά μου, να πετάξω μακριά σου, ο στενή κάμαρά μου. Τώρα ή άδεια καρδιά μου, που όλα τάχει μισήσει, μόνι έσένα λατρεύει, της ψυχής 'ρημοκλήσι. Σὺ την πλάσι όλη κλεινείς μέσ' στους τέσσερες τοίχους, που βουβά άντιλαλούν με θανάσιμους στίχους, και θαρρώ πως πλατύνουν 'μπρός, τριγύρω (και κάτω, όπως) όσο φεύγω τον κόσμο με λαχτάρα θανάτου. Μου μαθαίνουν τον πάρο νύχτα μόνη χαρά μου. Άχ! να στένευε ακόμα ή μικρή κάμαρά μου!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

ΑΚΑΙΡΗ ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Τάχα γιατί ο φτωχός να μη αγαπήσω ένα πουλί, ένα δένδρο ή (και μία βοήσι) παρό τὸ πλάσμα αυτό (που θα με σδίση) σαν τον άφρο πριν την (αυγή μου άφηση; Στὴ βοήσι τὰ δυό χείλη (ν' άκουμήσω με γάργαρα νερό να τὰ (δουσίση). ήθελε τὸ πουλί μου κε (λαϊδήσει, κ' εις τον ίσκιό του δέν (δρον ήδε καθίσω! Έρωτα, άνάθευα σε, ά (νάθειά σε! που μ' έκανε τον κό (σμο να ξεφεύγω και να ζήτῳ τὸ έρω (αίς, να παίρνω τὰ δα! Λύσε με όλίγο από τὰ (δρόχια, κ' άσε να τρέξω, να χαρώ, και δεν σου φεύγω, μα τὸ φίλ που σου χαρίζει ή Κόρη!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΝΟΥΣΟΣ

ΣΤ' ΑΜΠΕΛΙΑ

Θάλασσα καταπόρση με φράγες γι' άκρο (γιάλι) τ' άμπέλια κυματίζουν σ' άγέρι τ' άλαφρό και τὰ στρωτά των κύματα λούθουν και δει (χουν πάλι) μαύρα σταφύλια για σιές και κάταπρα για (άφρο). Την ώρα του μεσημεριού που τὰ ξερά τὰ ξύλα ραγίζει ο ήλιος άκαρδος και ψήνει ή άντηλιά, νεράδα ή Μέθη όλόγυμνη ρίχνεται μέσ' σ'α (φύλλα) και κολιματά προβάλλοντας πλημμυριστή άγκα (λιά). Στην ξαναμμένη όμη της, που λαχταρά για (χάδια), άνθίζουν γλυκούμυριστες χίλιες τριανταφυλλίες, και σ'α χιονάτα στήθη της σαν ορίδια σημά (δια) ακόμα φαίνοντ' άσβυστες του Πόθου ή δακτυ (λιές). Στὰ λιγομένα μάτια της που άναυθορουν ή κό (ρες) για να σηκώσουν άβουλες τὰ βλέφαρα βαρείαι,

ή έλπίδες καθρεφτίζονται θολές και παχνορό (ρες) και τρέμει στην άνάσα των του κόρρου ή ζυ (γαριά).

Στὰ χείλη της ροδογελοῦν άχώριστες για πάντα ή Ξενονοσιά κ' ή Λημονιά, τὸ 'Ύανου ή ά (δραφές), και με τ' άχνά κρινόδοντα πλέκοντας μια γιο (λάτι) στολίζουν κάποιου τραγουδιού μυσόπινκτες σιω (φές).

Κι' είνε γλυκά τὰ λόγια του κ' έτσι, ή Νεράϊ (δα, τάπει; —Μέσα σ' άμπέλια άκούραστη την ευτυχία (τραγούδ) δόξες διαφνοστεφάνωτες, πλούτη, όμορφίες, ά (γάτες), δ,τι ποθείτε ή χάσατε θά σ'α τὸ δώσω έγώ. Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΓΙΑΤΙ;

Ερώτησα τη θάλασσα:—γιατί την ύψη πλ (λάζει) και ποτέ άγρια βογγά και ποτέ ήσυχάζει, κ' εκείνη δεν μ' άπήντησε, Ερώτησα τον άνεμο,—που βρίσκει τόση ζάλη,

όπου τη μιά είνε ξέφυγος (κ' είνε βορράς την άλλ (λη), κ' εκείνος δεν μ' άπήν (της).

Και στη σκιά μου άφότη (σα που τὸ κομμά μου ά (φνει), και ποτέ κυνηγάει έμε και (ποτέ εγώ έκείνη, κ' εκείνη δεν μ' άπήντη (σε).

Σὸ της γυναίκας ή ψυχή, (έλα κ' εξήγησέ μου την άστασία της θάλα (σας, του ίσκιου, του ά (νέμου).

ΠΟΛΥΒΙΟΣ ΔΗΜΗ ΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΡΙΜΑΤΙΚΟ ΒΡΑΔΥ

Απόψε λές κ' έγινόμωσαν την κάθε δούση μά (για) κ' ήσαν οι σάβανοι βοσκοί κ' άγάλλιασαν τὰ (πλάγια, χορός σε κάθε άνάραχο, άχός στο κάθε όνειρο χίλιες μορφές ύψαινονται με μεταξένια γνέμα πάνω στους λόγγους τους γλαρούς και σ'α (γχαρμόν) τ' άπόσπια που τὰ γιοθαλέματα στεγνερνολούν τὰ μύ (σπια). 'Ρε και τὰ κυπροκούδωνα κ' οι γαλάνθες κ' (οι γούλοι) έμειθυσαν απ' τη χαρά τ' άπορνωτ' 'Απόλη κ' εσάπασαν τὸ κλάμα των, τὸ παρολάλημά (των) να τραγουδήσουν οι καλοί τίς νείες στο πέρα (ταμά των) απ' τὰ ψηλά τὰ διάσελα σ' άνάργια μονοπά (τια) με τὸ γοργό περπάτημα, τὰ χαμηλά τὰ μάτια (ρες) ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΡΑΝΙΤΣΑΣ

Ο Ρενέ ντε Μπαρμπόν ήταν μισογύνος. Σε ηλικία τριάντα πέντε ετών, ύστερ' από πολλά συζυγικά και εξωσυζυγικά ατυχήματα, έννοιωσε τέτοια αποστροφή για το ύψος, φύλο, ώστε αποφάσισε να αποσυρθεί σ' ένα χτήμα του, στο βάθος μιας επαρχίας, και να περάσει εκεί τη ζωή του, μακριά από τον κόσμο, στον οποίο διέτρεχε κάθε ώρα και στιγμή τον κίνδυνο να συναντήσει μπροστά του γυναίκες...

Οι μόνοι άνθρωποι που τον περιστοιχίζαν στο χτήμα του, ήταν ένας γέρος υψαυπόλος κ' ένας κηπουρός, που είχαν λάβει άδελφή εντολή να μη επιτρέψουν σε γυναίκες φουστάνι να πλησιάσει το υποστατικό σε ακτίνα πεντακκισίων μέτρων.

Ο μισογυνισμός του Ρενέ είχε κατακτήσει θρόνος σ' όλη την περιφέρειά.

Πολλές πονηρές χωριανοπούλες δοκίμασαν ωστόσο να θέλουν σε πειρασμό τον παράξενον αυτόν τύπο. Μα δεν τα κατάφεραν να διαφύγουν την αγροπνη ε-πιδείξη του κηπουρού και του υψαυπόλου του. Έξω από και αν ακόμα τα κατάφεραν να βρεθούν μπρός στο Ρενέ, το μόνο που θα κατωρθώναν, θα ήταν να... το βάλλουν τρομαγμένες στα πόδια, ύστερ' από την ψυχρολουσία που θα τις περίμενε... Ο Ρενέ ήταν αποφασισμένος να θυσιάσει και αυτή τη ζωή του για να καταστήσει τον δόκο που έκαινε να μη ξαναπλησιάσει γυναίκα...

Ένα ανοιξιάτικο απόγευμα, ενώ ο Ρενέ διάβαζε στο γραφείο του ένα δράμα του μισογύνου συγγραφέως Αύγουστου Στρίνμπεργκ, μπήκε μέσα, έβαλλος, ο κηπουρός.

— Κύριε, μία μεγάλη συμφορά!... είπε λαχανιασμένος.

— Τι συμβαίνει; ρώτησε ανήσυχος ο Ρενέ.

— Μία γυναίκα, κύριε!... Έγινε στον κήπο!...

— Γυναίκα, είπες!... ανέκραξε ο Ρενέ. Και πώς την άφησες να μπει στον κήπο;...

— Δεν την άφησα εμείς, κύριε!... Έ-πες από τον ουρανό!... Είνε ουρανοκατέβατη!

Και ο άφελος κηπουρός άρχισε να σταυροκοπείται.

— Δεν είσαι καλά, μου φαίνεται! άποκρίθηκε ο Ρενέ.

— Είμαι καλά, κύριε! Μία γυναίκα έ-πεσε από τον ουρανό στον κήπο, και μάλιστα, πάνω στις όρτανειες, που τις αγαπάς και τις περιποιείσαι τόσο πολύ!

Ο Ρενέ άφησε τον κηπουρό του να σταυροκοπείται και πήγε στον κήπο του να δει τι συμβαίνει. Και είδε τότε, κάτω από ένα αλεξίπτωτο—που ε'χε πέσει ακριβώς πάνω στις ρίζες και μπλε όρτανειες—να προβάλλει μία νέα ντυμένη άεροπόρος, και να κάνει μερικά βήματα παραπλητώντας, ζαλισμένη ακόμη από την πτώση.

— Θεέ μου! Τι καταστροφή είναι αυτή!... ανέκραξε ο Ρενέ.

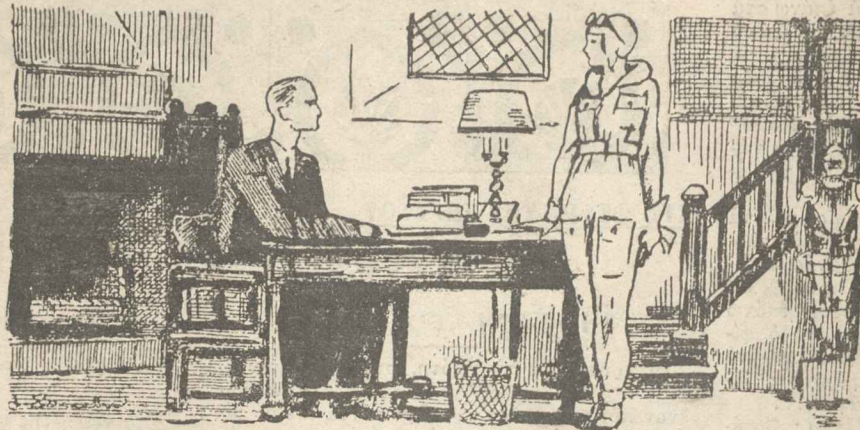
— Είδατε! Είδατε!... άποκρίθηκε η νέα, η οποία είχε συνιλλει κάπως.

— Πάνε ή όρτανειες μου! έξακολουθούσε ο Ρενέ.

Η άγνωστος τον κύταζε με μάτια όρθάνοιχτα από κατάπληξη, και τα όγγρα μάγουλά της κοκκίνισαν από την αγανάκτηση.

— Θα σάς αποζημιώσω, κύριε, για τις όρτανειες σας! που είπα θυωμένη... Μου φαίνεται, όμως, ότι θα υπορυσσάτε να δείτε μεγαλύτερο ενδιαφέρον, αν έχω για μία γυναίκα, τουλάχιστον για τον άνθρωπο που έπεσε από ένα ύψος μεγάλο...

Ο Ρενέ έτοιμαζότανε να της πη ότι θα προτιμούσε να την έβλεπε με σπασμένα πτεν-ρά προά όρθια στα πόδια της, μα η νέα δεν του άφησε καιρό.

— Θα σάς αποζημιώσω για τις όρτανειες σας, είπε η Μόντ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ-ΖΥΛ ΒΕΜΠΕΡ

Η ΟΥΡΑΝΟΚΑΤΕΒΑΤΗ!

— Έχετε μήπως να μου προσφέρετε κανένα ποτηράκι κονιάκ; τον ρώτησε με γοητευτικό χαμόγελο. Θα μου κάνει καλό...

Η ψυχραιμία αυτή άφώπλιζε το Ρενέ. Παρακάλεσε την άγνωστη να τον ακολουθήσει στο γραφείο του και της προσέφερε ένα κονιάκ. Έτσι, καθώς στο γραφείο του, ενώ η νέα εξέταζε τα διάφορα έπιπλα και κομμοτεχνήματα του γραφείου, σαν να έπρόκειτο να τ' αγοράσει.

— Μπορώ σας, κύριε! είπε τέλος. Έχετε λεπτό γούστο...

— Μεροί για το κομπλιμέντο! ψιθύρισε ο Ρενέ, μη ξέροντας τί άλλο να πη.

Έννοιωσε την καρδιά του να χτυπά παρ'όσον, χωρίς να υποση ούτε ο ίδιος να έ-ξηγήσει το λόγο της ταραχής του.

— Με συγχωρείτε που δεν συστήθηκα, συ-νέχισε η νέα. Ονομάζομαι Μόντ ντε Κερ-ουίλεκ, πρωταθλήτρια σε πτώσεις με αλεξί-πτωτο και άεροπλάνο... Πρό όλίγου έκανα μία δοκιμή... και αντί να πέσω σ' ένα α-

“ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ,
Έβδομαδιαία
Φιλολογική Έπιθεώρησις
Διευθυνόμενη υπό Έπιτροπής
Λογιστηνών
Γραφεία: ΣΤΟΛ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ν. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 4
“Οροι συνδρομών
Έσωτερικού: Έτησία Δρχ. 200
Έξωτερικού: Έξάμηνος 100
Έξωτερικού: Δολάρια 6
Αι έπιστολαι και τα έμβλήματα πρέπει να στέλλονται ως έξης: Διευθυνται περιοδι-κού “Παναθηναίαν”, Αθήνας.
Τα “Παναθηναία” ανταποσώμεινται καθ' όλην την Έμερικήν διά την κατά φύλλον πόλιν υπό της Έταιρίας Α-THENS NEWS AGENCY.
(308—310 West 58th Street)
NEW YORK CITY
εις την πόλιν δέον ν' άπειθύνονται οι έν-διαφερόμενοι.

“Ετος Α'. Άριθμ. φύλλου 5
Αθήναι
Κυριακή 22 Ιανουαρίου
1933

“Οροι συνδρομών
Έσωτερικού: Έτησία Δρχ. 200
Έξωτερικού: Έξάμηνος 100
Έξωτερικού: Δολάρια 6

Αι έπιστολαι και τα έμβλήματα πρέπει να στέλλονται ως έξης: Διευθυνται περιοδι-κού “Παναθηναίαν”, Αθήνας.

Τα “Παναθηναία” ανταποσώμεινται καθ' όλην την Έμερικήν διά την κατά φύλλον πόλιν υπό της Έταιρίας Α-THENS NEWS AGENCY.

(308—310 West 58th Street)
NEW YORK CITY

εις την πόλιν δέον ν' άπειθύνονται οι έν-διαφερόμενοι.

“Ετος Α'. Άριθμ. φύλλου 5
Αθήναι
Κυριακή 22 Ιανουαρίου
1933

“Οροι συνδρομών
Έσωτερικού: Έτησία Δρχ. 200
Έξωτερικού: Έξάμηνος 100
Έξωτερικού: Δολάρια 6

Αι έπιστολαι και τα έμβλήματα πρέπει να στέλλονται ως έξης: Διευθυνται περιοδι-κού “Παναθηναίαν”, Αθήνας.

Τα “Παναθηναία” ανταποσώμεινται καθ' όλην την Έμερικήν διά την κατά φύλλον πόλιν υπό της Έταιρίας Α-THENS NEWS AGENCY.

(308—310 West 58th Street)
NEW YORK CITY

εις την πόλιν δέον ν' άπειθύνονται οι έν-διαφερόμενοι.

“Ετος Α'. Άριθμ. φύλλου 5
Αθήναι
Κυριακή 22 Ιανουαρίου
1933

“Οροι συνδρομών
Έσωτερικού: Έτησία Δρχ. 200
Έξωτερικού: Έξάμηνος 100
Έξωτερικού: Δολάρια 6

Αι έπιστολαι και τα έμβλήματα πρέπει να στέλλονται ως έξης: Διευθυνται περιοδι-κού “Παναθηναίαν”, Αθήνας.

Τα “Παναθηναία” ανταποσώμεινται καθ' όλην την Έμερικήν διά την κατά φύλλον πόλιν υπό της Έταιρίας Α-THENS NEWS AGENCY.

(308—310 West 58th Street)
NEW YORK CITY

νοητό κάμπο, βρέθηκα, χω-ρίς να το καταλάβω, στον κήπο σας... Μην ανυψήτε-τε, όμως — προσέθεσε χα-μογελώντας πονηρά — θα σάς αποζημιώσω για τις όρ-τανειες σας...

— Παρακαλώ! είπα με μεγάλη όση αδεξιότητα ο Ρενέ... Χαίρω πολύ μάλι-στα για τη γνωριμία σας.

— Μα, δεν βρίσκετε να μου πητε τίποτ' άλλο για τα έ-ναξένα κατορθωμάτά μου... Δεν διαβάσατε τίποτα στις εφημερίδες για μένα;... Μ' άρρασε, ξερετε, ν' ακούω κομπλιμέντα...

— Με συγχωρείτε... μα δεν διαβάζω ποτέ εφημερί-δες...

— Δεν διαβάζετε ποτέ ε-φημερίδες; Τί άνθρωπος εί-στε σεις!... “Α... α!... “Τί πάθατε; ρώτησε ά-νήσυχος ο Ρενέ, πλησιάζον-τας τη νέα.

— Μ' έπιασε κάτι σαν ζέ-ση... Τη κονιάκ ήταν δυνατό... με πεί-ραζε έπειδή είμαι νηστική... Δεν...

“Αλλ' η Μόντ δεν άποτειλείσασε τη φράση της. Έγινε ξαφνικά κάτωχρη, και σωρί-στηκε καταγής, πριν προσφύσει ο Ρενέ να την κρατήσει.

“Όταν, σε λίγο, παρουσιάστηκε στην πόρ-τα ο θαλαμηπόλος, για να ρίξει μία δειλή μα-τιά στο γραφείο, κόνταψε να πεισά ανακαίει από την κατάπληξη του, βλέποντας τον κύριο του να έχη χαλαρωμένη στον καναπέ τη νέα.

Της είχε βγάλει την άεροπορική στολή, και της γάιδεσε τα χέρια και τους κροτάφους...

Αυτό ήταν κάτι τ' ασυνήθιστο για τα έ-θιμα του σπιτιού, ώστε ο θαλαμηπόλος άρ-χιζε ν' αμφιβάλλη με τα σωστά του για τη διανοητική κατάσταση του κυρίου του... Η αλήθεια ωστόσο ήταν πως η νέα έκείνη φαι-νόταν πολύ γοητευτική με το νεαλχίς νύ-σιμό της και με το σαχπίνικο μουστάκι της...

Και ο θαλαμηπόλος, αφού σκέφτηκε λίγο, άπεσώθη χαμογελώντας πονηρά...

Τέλος, η πρωταθλήτρια σε πτώσεις με α-λεξίπτωτο από άεροπλάνο, συνήρθε. Τη στιγμή εκείνη, ο Ρενέ της γάιδεσε τα χέρια.

— Μεροί! του είπα. Κατά έθος είστε καλός άνθρωπος... Μα το ύφος σας σεις δείχνει λιγάκι άγριο...

— Ήσυχστε τώρα, δεσποινίς, άποκρίθηκε ο Ρενέ με συγκίνηση. Μή μιλάτε... Θα σάς βοηθήσω να πλαγιάσετε...

Την επομένη το μεσημέρι, ενώ η Μόντ τον άποχαίρετο, ο Ρενέ έννοιωσε ν' άνε-βαίνουν στα γέλια του και λόγια, κάτι λό-για που τον άνατριχίλαζαν.

— Περιττό να μ' εύχαριστήσετε! είπα στη νέα. Έκανα το καλύτερο μου... Έχω όμως να σάς ζητήσω μία γάρι...

— Ό,τι θέλετε...

— Να ξαναρθείτε στον κήπο μου... με έχω—για τ' όνομα του Θεού!—πέφτοντας μ' αλεξίπτωτο! Νόρεστε στον κήπο μου ή-συχά-ήσυχά... και ν' αψέστε στα λουλούδια σας άρέσουν... Θα ήθελα πολύ να σας ένα-βλεπα, δεσποινίς Μόντ... Δεν ξερετε, δεν φαντάζεσθε τι άλλαγή φέρεται στη ζωή μου. Καταλαβαίνω ότι είναι για μένα άνάγκη να σας δω...

Η φωνή του έτρεψε.

Η Μόντ τον κύταζε καλύτερα—και χα-μώλως τα μάτια της. Το πρόσωπό της ά-κτινοδότησε ξαφνικά από μία λάμψη γάρι. Και, άπλώνοντας του το χέρι της, ψιθύρισε:

— Θα ξαναδω... γιατί θέλω κι' εγώ να σας ξαναδω... Θάβω και πάλι... Σου τ' υπό-σχομαι, Ρενέ!... Θάβω, για να ν' αψέ γώ...

Κι' έπρεπε στην άνοιξη άγκαλιά του, Τά γέλιό τους ένώθησαν και γλυκοελά-θησαν σαν δυο πουλάκια...

Η φωνή του έτρεψε.

Η Μόντ τον κύταζε καλύτερα—και χα-μώλως τα μάτια της. Το πρόσωπό της ά-κτινοδότησε ξαφνικά από μία λάμψη γάρι. Και, άπλώνοντας του το χέρι της, ψιθύρισε:

— Θα ξαναδω... γιατί θέλω κι' εγώ να σας ξαναδω... Θάβω και πάλι... Σου τ' υπό-σχομαι, Ρενέ!... Θάβω, για να ν' αψέ γώ...

Κι' έπρεπε στην άνοιξη άγκαλιά του, Τά γέλιό τους ένώθησαν και γλυκοελά-θησαν σαν δυο πουλάκια...

Η φωνή του έτρεψε.

Η Μόντ τον κύταζε καλύτερα—και χα-μώλως τα μάτια της. Το πρόσωπό της ά-κτινοδότησε ξαφνικά από μία λάμψη γάρι. Και, άπλώνοντας του το χέρι της, ψιθύρισε:

— Θα ξαναδω... γιατί θέλω κι' εγώ να σας ξαναδω... Θάβω και πάλι... Σου τ' υπό-σχομαι, Ρενέ!... Θάβω, για να ν' αψέ γώ...

Μία θεατρική παράσταση κατά τον Μεσαιώ-να: Οι διάβολοι παίρνουν έναν άμασκολό και τον ρίχνουν στην Κόλασι — στο ανοιχτό στό-μα του Δράκον!

Κάθε εποχή έχει τα δικά της ήθη και έ-θιμα και τις ξεχωριστές διασκεδάσεις της. “Απ' όλης όως τις εποχές που σημείωναν σταθμό στην ιστορία της ανθρωπότητας, ή πιο ενδιαφέρουσα είναι ή μεσαιωνική, γιατί κατά τη διάρκεια της μακράς αυτής περιόδου βλέπουμε ν' αναπτύσσεται ο σύγχρονος πολι-τισμός, ενώ εκ παραλλήλου επικρατούσαν ά-καυς μεσαικές πολυψυχίες, δεισιδαιμονίες και θαυμάσιες που προκαλούν την κατάπληξη και τον τόμο του σημερινού ανθρώπου.

Θα σά παρουσιάσουμε λοιπόν μερικές σύν-τομες και χαρακτηριστικές εικόνες από την κομική και κοινωνική της μακρονης εκείνης εποχής. Ένας κόσμος περίεργος, άλλόκοτος —και λιγάκι κωμικός—θα ξαναζωντανέψη μπροστά σας. Μα, όπως και αν έχει το πράγ-μα, θα παραδεχθίτε και μόνι σας πως ο κό-σμος αυτός παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον και πως είναι μία ξεχωριστή γοητεία — τη νοστινιά που έχουν όλη τα περασμένα...

“Όλοι γενικά οι εύγενείς του μεσαιώνος ήταν άρχοντατοι. Άγνοούσαν γραφή και άνάγνωσι. Τη σκο-νιά αυτή την άφιναν για τους νομαδικούς, του γραφιάδες και τους ποιητές. Και οι πολυψυχη-θείσαι όμως δεσποινίς του και-ρού εκείνου, ήταν πιο άγρόμα-τες και από τους άνδρες. Ένας γονιμοκόμος της εποχής, έ-βου-μύωντα—τα σωματικά και ψυχι-κά θέληματα της Άγνης, δου-κίσσης της Φραγκονίας, προσθέ-τει με θαυμασμό:

“Το καταληκτικό σ' αυτή την υπερέλεια γυναίκα είναι ό-τι έβρει να γράφω το μικρό της όνομα!... “

Ένα άλλο περίεργο χαρακτη-ριστικό της εποχής εκείνης είναι πως ή θαυμάσιος, τα πρωτόγο-να δηλαδή και άγρια αισθήματα έθεωρούντο τότε ασφαλές τεκμή-ρια... εύγενο: κατανόηση και καλές ήπιςτικές συμπεριφορές!

“Όσο πιο άπότομος και θύρα-ρος φαίνονταν ένας άρχοντας, τό-σο περισσότερο ήταν αξιοβούτα-στος. Θα έχετε ίσως διαβάσει την ιστορία του εύγενο, εκεί-νου, ενός από τους ένοδοτέρους γόνους της χώρας των Κόρων — όπως λεγότανε τότε ή Γαλ-λία—ό οποίος, θέλοντας να έκ-δουλή την άπιστη γυναίκα του, της έδωσε να φάη την καρδιά του άγαπημένου της, που τον είχε πεσοκόμει την προηγούμε-νη μέρα...

“Όταν ή σαχική αυτή ιστο-ρία έγινε γνωστή σε μεγάλο κύ-κλο, όλοι θάνασαν τη... λεπτό-τητα και την εύγένεια του ή-π-

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΩΣ ΖΟΥΣΑΝ ΚΑΙ ΠΩΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

“Άρχοντες κι' άρχόντισσες ά-γράμματοι. Ό θαυμασμός προς την θαυμάσια. Πώς μία ώ-ραία δεσποινά άναγκάστηκε να φάη την καρδιά του άγαπη-μένου της. Γιορτές, πανηγύ-ρια, έξωφρενισμοί, κλπ.

πότου αυτού, που άπέφυγε να κάνει σκληρές ζήλοπυιές στη γυναίκα του και προτιμήσε να την τιμωρήσει για την άπιστία της με τό-ση διάκρισι και... πρωτοτυπία συγχρόνως!...

Παροιμιώδεις θα μένουν έπίσης ή εύπι-στία και ή δεισιδαιμονία των εύγενών του μεσαιώνος. Είχαν τη γνώμη ότι ή Γαλλία την κατοικούσαν άποκλειστικά τέρατα, δαι-μόνια, πνεύματα, βουκόλακες και σαντάσμα-τα... “Από την άτέλειωτη σειρά των προλή-ψεων της εποχής εκείνης, σάς άναφέρουμε μία, την πιο γαλακτοπιστική: Κάθε φορά που ένας Γάλλος έσκυβε πάνω από ένα πη-γάδι έκανε τό... Κοινολογιμένο Φάντασμα του πηγαδιού να... φτερονέξεται! “Έπρεπε τό-τε να πη άμέσως: “Με τίς ύγειες σας! εί-δειν, θα διέτρεψε τον κίνδυνο να ζαλιστή και να πέσει μέσα στη πηγάδι.

Έκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Ποί άφρησε ένα πολυ-αέλιδο σύγγραμμα στο όποιο δίνει, μετ' ά-

“Εκείνο όμως που άποδεικνύει παραστατι-κότερα από κάθε άλλο παράδειγμα πόσον ά-φελές ήταν οι άνθρωποι του μεσαιώνος, είναι ότι συχνά δικάζανε στα έπίσημα δικαστήρια διάφορα ζώα — άλογα, γοίρους, σκυλιά και πουλερικά άκόμα! — έπειδή έτυχε να υποπέ-σουν σ' ένα... παραπτώμα. Ό διαποστής νο-μομαθής Μπερίλ Σαιν-Πο

ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΞΕΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

‘Η ΙΔΕΑ’

Τους ιχθυοπώλας θέλοντας
(να ευκολύνη
Τους παντοπώλας κι’ ὅλη ἐν
(γένει την παρέα

“Εβγαλε — πού χαλάλι νά τοῦ γί-
(νη—
‘Ο κύρ’ Μελάς ὁ Σπύρος τὴν «‘Ι-
(δέα».

Πολυσέλιδον τὴν ἔβγαλε ὁ Σπύρος
Κι’ ἔγινε στὴν ‘Αγορά κλανυμὸς
(καὶ θρήνος
Σταμάτησε τῶν σακκουλοπωλητῶν
(ὁ τῆρος,
Χάρτης περιτυλίγματος, σοῦ λέει ὁ
(ἄλλος, φῖνος!...

ΣΤΟΝ ΚΟΝΔΥΛΗ

Δικτάτωρ ὁ Γιωργάκης πήγαν νά
(γίνῃ.
‘Επότησε τὴν δόξαν Μουσολίνι,
Βόμβες ἐτοίμαζε, δίδες, πολυβόλα,
Τὸ σύμπαν ἀπειλοῦσε μὲ ὕψος τρο-
(μερό,
Μὰ εἰς τὸ τέλος τοῦρριζ’ ὁ Δευτέ-
(ρης φάλα
Καὶ δὲν ἔκανε οὔτε τρύπα στὸ νερό!

Νά κάνης λάθος μέσα στὸ σκο-
τάδι τοῦ κινηματογράφου καὶ ἀντὶ
τῆς δεσποινίδος νά τσιμπᾷς .. τὸ
μπαμπά της.

Νά σοῦ πῆσῃ τὸ λαχείο τὴν ἐπο-
μένη τῆς κηδείας σου.

ΣΑΤΥΡΕΣ

ΣΤΟΝ Κ. Σ. ΣΚΙΠΗ

(‘Επ’ εὐκαιρίᾳ τῆς... βαπτίσεως μιᾶς
οδοῦ τῆς Καλλιθέας μὲ τ’ ὄνομά του).

I

‘Απὸ τὸ δρόμο σου περνῶ
βήχω καὶ ξεροβήχω
δὲν βγαίνεις ἔξω, ποιητά,
σοῦ... πιστοῦ τὸ... στίχο!...

II

‘Η ὁδός,
μὰ κι’ ἡ ὁδός σου
κι’ ὅλα τὰ ποιήματά σου
ὅπου γράφεις ἀπὸ χρόνια,
Σωτηράκη καὶ Σωτήρα,
τὰ πεζὰ τὰ δράματά σου
ἔχουνε πολλὰ κοτρώνια,
θέλουνε ὁδοστρωτήρα!

III

Στὴν Καλλιθέα βάπτισαν ὁδὸν μὲ
(τ’ ὄνομά σου
Καὶ ὅλοι τώρα ἀποροῦν καὶ σαστι-
(σμένοι μένουν
τὸ δρόμο τί τὸν ἤθελες, Σωτήρη,
(συμφορά σου,
ἀφοῦ ὅλοι οἱ στίχοι σου τερατῶδως
(χαλαίνουν!

IV

Τόσο πολὺ σ’ ἀγάπαγαν στὴν Καλ-
(λιθέα ὅλοι
καὶ τόσο πειὰ οἱ στίχοι σου τοὺς
(προξενούσαν τρόμο

ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΙ

ΣΤΗ ΣΤΕΛΛΑ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΟΥ

Μὲ τὰ δοντάκια σου καρδιάς ἔτρα-
(γάνιζες

Μὲ τὸν κόσμο τὸν ἀνόητο χαράνι-
(ζες

Τὸν καθένα εὖειδῃ εὖνῃς τὸν μπά-
(νιζες

Καὶ δικαίους καὶ ἀδίκους — φεῦ! —
(ἀφάνιζες!

Στὴ Βαρυπόμπη πάντοτε σεργι-
(νιζες

“Ὡς πὺν ἦρθε κι’ ἡ δική σου ἡ σει-
(ρά. Στέλλα,

‘Η μοῖρα σ’ ἐτιμώρησε σκληρὰ
Σοῦ βγήκε ἡ τρομερή σου ἡ μασέλα

Καὶ σοῦσπασαν τὰ δόντια σου τὰ
(κοφτερά!

ὥστε γιὰ νὰ γλυτώσουν οἱ ἄμικοι
(κι’ οἱ δόδοι

...σοῦ δώσαν δρόμο!...

V

(Στοὺς Καλλιθεώτες)

Τὸ δρόμο τὸν καινούργιο π’ ἀπο-
(χτήσατε

Τὴν ὁδὸν Σκίπη, ἐννοοῦνεν — τὸ
(κατέχετε—

Νὰ τὸν σκουπίζετε συχνά, συχνά νὰ
(τόνε σιρώνετε

καὶ πρὸ παντὸς συχνότατα νὰ τόνε
(...καταβρέχετε.

ΤΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΣΑΡΕΣΤΑ

ΤΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ

Νὰ σὲ κόνῃ ἓνα αὐτοκίνητο, ἀ-
κριβῶς μπρὸς στὴν εἰσοδο τοῦ Νε-
κροταφείου!

Νὰ φᾶς μιὰ χαλασμένη πᾶστα,
νὰ πᾶθῃς δηλητηρίασι καὶ νὰ λάθῃς
τὴν ἴδια στιγμή τὴ νέα ποιητικὴ
συλλογὴ τοῦ κ. Σπᾶλα.

Νὰ κοπῇ τὸ σύρμα τοῦ τραί, τῇ
στιγμῇ πού περνᾷ ἀπὸ κάτω ἢ πε-
θερά σου.

Νὰ θέλῃ νὰ σὲ κρεμάσῃ ὁ Πά-
γκalos καὶ νὰ μὴ βρίσκεται σχοινί.

ΤΑ ΔΥΣΑΡΕΣΤΑ

Νὰ δῇς τὸν Κονδύλη στ’ ὄνειρό
σου.

Νὰ μὴν ἔχῃς νὰ φᾶς καὶ νὰ βρῇ-
σκῃς στὸ δρόμο ἓνα τραπεζομάν-
τηλο.

Νὰ πεινᾷς καὶ νὰ τρῶς στὸ κε-
φάλι ἓνα... κεραμίδι!

Νὰ σὲ πιάσῃ ἐντεροκολίτις τὴ
στιγμῇ πού ἐτοιμάζεσαι νὰ κάνῃς
ἐρωτικὴ ἔξομολόγησι.

ΤΑ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΑ

‘Ο κ. Παραδαρμένος ἔπεσε στὴ λίμνη τοῦ Μαραθῶνος καὶ πνίγηκε. ‘Η γυναῖκα του, τὰ παιδιά του, οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι καὶ οἱ... σκύλοι τὸν κλαῖνε ἀπαρηγόρητοι. “Εξαφνὰ ἐμφανίζεται ἓνας ὑπάλληλος τῆς Οὐλέν, μὲ μιὰ ἀπόδειξι στὸ χέρι.

Η ΧΗΡΑ ΠΑΡΑΔΑΡΜΕΝΟΥ: Τί θέλεις, παιδί μου;

Ο ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΤΗΣ ΟΥΛΕΝ: Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ πληρώσετε τὸ νερό πού ἤπιε ὁ μακαρίτης!...

(Σκίτσο κ. Π. Νάγου).